

2024

RASTOČI SLOVARJI

Domen Krvina

Sprotni slovar slovenskega jezika

Domen Krvina

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2276-1156>

Sprotni slovar slovenskega jezika 2024

Zbirka: Rastoči slovarji
ISSN 2536-2968

Urednik zbirke: Andrej Perdih
Tehnična urednica zbirke: Duša Divjak Race

Prva e-izdaja je pod pogoji licence Creative Commons [CC-BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) prosto dostopna:
<https://doi.org/10.3986/9789610510246>

UREDNIKI ZA NAGLAS, IZGOVOR IN OBLIKE

Tanja Mirtič, Janoš Ježovnik, Marko Snoj

UREDNICI ZA ETIMOLOGIJO

Simona Klemenčič, Maja Rotter

STROKOVNI PREGLED

Duša Divjak Race, Dejan Gabrovšek, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Andrej Perdih, Špela Petric Žižić

TEHNOLOŠKA PODPORA

Nina Ledinek, Andrej Perdih

OBLIKOVANJE IN PRELOM

Duša Divjak Race

OBLIKOVANJE NASLOVNICE

Brane Vidmar

IZDAJATELJ

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ZANJ

Kozma Ahačič

ZALOŽNIK

ZRC SAZU, Založba ZRC

ZANJ

Oto Luthar

GLAVNI UREDNIK ZALOŽBE

Aleš Pogačnik

Ljubljana 2025

Publikacija je nastala v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARRS, programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga financira SAZU.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.
[COBISS.SI](https://cobiss.si)-ID [239943171](https://cobiss.si/239943171)
ISBN 978-961-05-1024-6 (PDF)

Sprotni slovar slovenskega jezika 2024

Založba ZRC

Uvod

Sprotni slovar slovenskega jezika 2024 je zasnovan kot uporabniku prijazen slovar **informativne narave**, ki predstavlja zbirko živega, v slovarjih še ne registriranega novejšega besedja za leti 2023–2024 (vključuje pa tudi najnovejše, uveljavljajoče se pomene v drugih slovarjih že opisanega besedja) in v temeljnih obrisih prikazuje njegove pomenske, slovnične in pragmatične lastnosti. Jedro geslovnika predstavlja neuslovarjeno besedje, ki ga predlagajo **jezikovni uporabniki**, njegovo rabo pa potrjuje **korpusno gradivo**, zlasti korpusi spletnih besedil. Ker so predlogi jezikovnih uporabnikov sorazmerno ažurni, geslovník zajema tudi tako sveže besedje, da ga obstoječi korpusi slovenščine še ne morejo prinašati – je pa raba registrirana v drugih, zlasti elektronskih virih. Prednostno je v slovar vključeno besedje, ki prinaša pojmovno in poimenovalno novo.

Normativnost v slovarju

Sprotni slovar slovenskega jezika 2024 ni normativni slovar in nima usmerjevalne vloge. Prinaša temeljne podatke o **pomenskih lastnostih** in **rabi besedja**, ki v slovenskem jeziku še nima dolge življenjske dobe. Pri pisnih dvojnicah je kot iztočnica navadno navedena v rabi pogostejša oblika besede; pri prevzetih besedah je ob uravnoteženosti rabe načeloma najprej navedena podomačena beseda, zlasti če gre za tvorjenko (npr. *suvlaki*). To ne pomeni, da so druge navedene oblike manj ustrezne, saj se do tega vprašanja *Sprotni slovar slovenskega jezika* ne opredeljuje. Načelo normativne neusmerjevalnosti velja – kolikor ni že vsak opis jezika na neki način normativen – za vse segmente slovarskega sestavka, vključno z izgovornimi dvojnicami, s sinonimi (pri stilno nezaznamovanih iztočnicah zaznamovani sinonimi niso navedeni), ki ponekod stojijo za razlago, pa tudi z oblikami in zgledi. Vsi slovarski podatki so torej zlasti informativne narave, jezikovnemu uporabniku so v pomoč predvsem pri razumevanju pojmovne vsebine iztočnice. Za novejše besedje je namreč značilno, da zaradi neustaljenosti v razmeroma kratkem času lahko doživi spremembe na različnih jezikovnih ravneh. Kljub odpovedi knjižnojezikovnemu normiranju slovar na pomenski ravni označuje **vezanost rabe besede** na katero od jezikovnih **zvrsti** podobno kot *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, npr. na izhodiščno strokovni jezik pri izvorno terminološkem besedju oz. pomenih, na pogovorni jezik, sleng oziroma na stilno zaznamovanost, denimo ekspresivnost, slabšalnost. Brez vsaj shematskih podatkov o tipičnih okoliščinah rabe besede bi bil opis besede pomanjkljiv in potencialno zavajajoč, vsako tovrstno vrednotenje pa je mogoče le v opoziciji do knjižnega jezika, pri čemer **knjižnojezikovno normo** razumemo kot osrednji, stabilni, postopoma spreminjajoči se normirani del jezika v dejanski rabi, ki povezuje vse njegove govorce, hkrati pa daje okvir prihodnjemu jezikovnemu razvoju in z njim povezani presoji jezikovnih pojavov.

Temeljne značilnosti uslovarjenega besedja

Od besed, ki so v obstoječih korpusih redkejše (ali pa jih celo ni) in omejene predvsem na zadnja leta, ki so v korpusih gradivno še pokrita, slovar med drugim prinaša zlasti **iz ali prek angleščine prevzete besede** (npr. *ageizem*, *barista*, *bikepacking*, *bot*, *ghosting*, *kidfluencer*,

paternalist, pop-up, remaster, RPG, skimming, tart), od katerih jih večina že nastopa v **podomačeni obliki** (npr. *femicid, gamifikacija, kjut, mockumentarec, nutrigenetika, paleodieta, tropikalizacija*), pogosto tudi kot **tvorjenke** (npr. *fitnesirati, imerziven, kidfluencerstvo, mikrodoziranje, pivotirati, randomiziran*), večinoma pa (še) nimajo ustaljenega domačega ustreznika (kot npr. *vplivništvo za influencerstvo, igrifikacija za gamifikacija, rjavček za brownie*). Če so v rabi le potrjeni, so v slovar redno vključeni tudi **feminativi** (npr. *kamišibajka, podiatrinja*), tudi za že uveljavljeno besedje (npr. *kamermanka, rojstnodnevnic*).

Poleg besed, ki v slovarjih slovenščine doslej še niso bile zabeležene, *Sprotni slovar slovenskega jezika* 2024 prinaša tudi nekatere **nove pomene** že uslovarjenega besedja (npr. pri iztočnicah *bliskovni, čuječnost, drobljenec, družabnik, halucinirati, kolovratenje, oblačni, počepniti, prepeči, rjavček, tesnilka, tribalizem*) oz. **nove stalne besedne zveze in frazeologijo** (npr. *čas: v realnem času, dieta: paleolitska dieta, dostopen: odprto dostopen in prosto dostopen, igra: igra igranja vlog, komora: odmevna komora, kultura: kultura izključevanja, sadež: zmajev sadež, vrtinec: polarni vrtinec*).

Zgradba in formalne značilnosti

Zgradba *Sprotnega slovarja slovenskega jezika* 2024 je zaradi tipa in značilnosti besedja, ki ga slovar prinaša, sorazmerno preprosta, prikaz podatkov pa je jasen in razumljiv. Tako so denimo **zgledi rabe** največ trije (če so kolokacije dovolj pogoste in povedne, so navedene kot zgledi, a večinoma so zgledi stavčni, mogoča pa je tudi kombinacija kolokacijskih in stavčnih zgledov; v frazeološkem razdelku so vsi zgledi stavčni).

Pomensko neprozorne nefrazeološke stalne besedne zveze (tj. take, pri katerih pomena ne moremo enostavno razbrati iz njihovih sestavin) so zbrane v skupnem **razdelku stalnih besednih zvez** (in tu po potrebi označene); vsa frazeologija je prav tako zbrana na enem mestu, tj. v **frazeološkem razdelku**. Pomemben prispevek *Sprotnega slovarja slovenskega jezika* 2024 so sistematično in pregledno prikazane oblike vseh v slovar sprejetih besed. Pri samostalniku so navedene **oblike** v vseh sklonih in številih, pri pridevniku poleg tega tudi v vseh spolih, pri glagolu ob nedoločniku še vse sedanjiške oblike in oblike deležnika na *-l*. Izjemo predstavljajo samostalniki, ki se ne uporabljajo v vseh številih, npr. *čuječnost* le v ednini, prav tako le v ednini glagolniki brez razvitega samostalniškega pomena (npr. *haluciniranje*). Slovar za vse iztočnice prinaša podatek o **jakostnem in tonemskem naglasu**. **Izgovor** je naveden pri vseh iztočnicah in je izpisan v celoti, prikazane pa so tudi izgovorne **dvojnice**.

Iztočnice, ki so bile slovarsko obravnavane leta 2023 in 2024, vsebujejo tudi informacijo o izvoru v obliki **etimoloških osvetlitev**. V etimoloških osvetlitvah so strnjeno predstavljeni podatki daljšega etimološkega sestavka na način, ki je razumljiv splošnemu uporabniku. Etimološke osvetlitve se delijo na **sklicevalne**, ki tvorjene lekseme povezujejo z motivirajočim, in **polne**, ki leksemu sledijo do izvora in navajajo sorodno gradivo. Ležeče tiskane besede, ki nimajo dodatno opredeljenega pomena, pomenijo enako kot prva ležeče tiskana beseda na njihovi levi. Če jezik ni posebej opredeljen, je slovenski oz. enak jeziku, opredeljenim pred ležeče tiskano besedo na levi.

Uporabnik naj ta preprosti slovar razume in uporablja predvsem kot **popis novega gradiva**, ki ga na ZRC SAZU, Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša redno zbiramo in analiziramo. Ali bodo posamezne iztočnice dejansko prešle v širšo rabo in bodo zato v prihodnosti obravnavane tudi v normativnih ali razlagalnih slovarjih, kjer bodo opisane natančneje, pa bo pokazal čas.

Slovar

aerátor

[aerátor] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: aerator
RODILNIK: aeratorja
DAJALNIK: aeratorju
TOŽILNIK: aerator
MESTNIK: pri aeratorju
ORODNIK: z aeratorjem

dvojina

IMENOVALNIK: aeratorja
RODILNIK: aeratorjev
DAJALNIK: aeratorjema
TOŽILNIK: aeratorja
MESTNIK: pri aeratorjih
ORODNIK: z aeratorjema

množina

IMENOVALNIK: aeratorji
RODILNIK: aeratorjev
DAJALNIK: aeratorjem
TOŽILNIK: aeratorje
MESTNIK: pri aeratorjih
ORODNIK: z aeratorji

1. priprava za dovajanje zraka v vodo

- **Aerator** je nameščen na koncu izliva pipe, s čimer se učinkovito zmanjša poraba vode doma.
- V sklopu projekta so bili dobavljeni avtomatski **aeratorji** za prezračevanje bazenov v poletnem obdobju.

2. priprava za prezračevanje in rahljanje zemlje, zlasti na travnatih površinah; prezračevalec, prezračevalnik

- Strojni **aeratorji** so večji, pokrivajo večje površine, prodirajo globlje, zaradi česar so idealni za večje trate.

IZVOR

prevzeto (prek angl. *aerator*, iz *aerare* 'aerirati, zračiti', ali) iz frc. *aérateur* iz *aérer* 'aerirati, zračiti' < lat. *āēr* 'zrak'

ageízem

[ejdžízəm] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ageizem
RODILNIK: ageizma
DAJALNIK: ageizmu
TOŽILNIK: ageizem
MESTNIK: pri ageizmu

ORODNIK: z ageizmom

dvojina

IMENOVALNIK: ageizma
RODILNIK: ageizmov
DAJALNIK: ageizmoma
TOŽILNIK: ageizma
MESTNIK: pri ageizmih
ORODNIK: z ageizmoma

množina

IMENOVALNIK: ageizmi
RODILNIK: ageizmov
DAJALNIK: ageizmom
TOŽILNIK: ageizme
MESTNIK: pri ageizmih
ORODNIK: z ageizmi

miselnost ali ravnanje, ki temelji na neupoštevanju, zapostavljanju starejših; starizem

- Kot je poudaril, **ageizem** razjeda vse generacije, pri starostnikih pa znižuje spoštovanje samega sebe, samopodobo in motivacijo.
- Pojav **ageizma** nakazuje mrzel, sovražen odnos do starejših. In sprašujem se, zakaj?
- Določba, ki omogoča odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi izpolnjenih pogojev za starostno upokožitev, je groba oblika **ageizma** in diskriminacije glede na starost.

IZVOR

prevzeto iz angl. *ageism*, iz *age* 'starost'

alarmíst

[alarmíst] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: alarmist
RODILNIK: alarmista
DAJALNIK: alarmistu
TOŽILNIK: alarmista
MESTNIK: pri alarmistu
ORODNIK: z alarmistom

dvojina

IMENOVALNIK: alarmista
RODILNIK: alarmistov
DAJALNIK: alarmistoma
TOŽILNIK: alarmista
MESTNIK: pri alarmistih
ORODNIK: z alarmistoma

množina

IMENOVALNIK: alarmisti
RODILNIK: alarmistov
DAJALNIK: alarmistom
TOŽILNIK: alarmiste

MESTNIK: pri alarmistih
ORODNIK: z alarmisti

kdor pretirano izpostavlja nevarnost, škodljivost česa in s tem vzbuja strah, paniko

- ▶ Nekateri sokrajani so se v zadnjih letih prelevili v migrantske **alarmiste** in celo odkrite rasiste.
- ▶ Zaniškovalci antropogenih vplivov si ne morejo lastiti skepticizma, preostalih pa pavšalno označevati za dogmatike in **alarmiste**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *alarmist*, iz ↑alarm

alarmístičen

[alarmístičən] pridevnik (i)

OBLIKE

moški spol **ednina**

IMENOVALNIK (nedoločno): alarmističen
IMENOVALNIK (določno): alarmistični
RODILNIK: alarmističnega
DAJALNIK: alarmističnemu
TOŽILNIK (nedoločno): alarmističen
TOŽILNIK (določno): alarmistični
TOŽILNIK (živostno): alarmističnega
MESTNIK: pri alarmističnem
ORODNIK: z alarmističnim

dvojina

IMENOVALNIK: alarmistična
RODILNIK: alarmističnih
DAJALNIK: alarmističnima
TOŽILNIK: alarmistična
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnima

množina

IMENOVALNIK: alarmistični
RODILNIK: alarmističnih
DAJALNIK: alarmističnim
TOŽILNIK: alarmistične
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: alarmistična
RODILNIK: alarmistične
DAJALNIK: alarmistični
TOŽILNIK: alarmistično
MESTNIK: pri alarmistični
ORODNIK: z alarmistično

dvojina

IMENOVALNIK: alarmistični
RODILNIK: alarmističnih

DAJALNIK: alarmističnima
TOŽILNIK: alarmistični
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnima
množina
IMENOVALNIK: alarmistične
RODILNIK: alarmističnih
DAJALNIK: alarmističnim
TOŽILNIK: alarmistične
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnimi

srednji spol **ednina**

IMENOVALNIK: alarmistično
RODILNIK: alarmističnega
DAJALNIK: alarmističnemu
TOŽILNIK: alarmistično
MESTNIK: pri alarmističnem
ORODNIK: z alarmističnim

dvojina

IMENOVALNIK: alarmistični
RODILNIK: alarmističnih
DAJALNIK: alarmističnima
TOŽILNIK: alarmistični
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnima
množina
IMENOVALNIK: alarmistična
RODILNIK: alarmističnih
DAJALNIK: alarmističnim
TOŽILNIK: alarmistična
MESTNIK: pri alarmističnih
ORODNIK: z alarmističnimi

1. ki pretirano izpostavlja nevarnost, škodljivost česa in s tem vzbuja strah, paniko

- ▶ **Alarmistična** stran opozarja na nevarno zakisanje oceanov, kar naj bi slabo vplivalo na korale.
- ▶ Avtor je celotno znanstveno disciplino označil za dogmatično in **alarmistično**.

1a) ki kaže, izraža tako opozarjanje

- ▶ Njen govor je bil glede soočanja s podnebnimi spremembami izrazito **alarmističen**.
- ▶ Kljub **alarmističnim** napovedim investitorji še vedno financirajo gradnjo ob obali.
- ▶ S svojim **alarmističnim** opozorilom uporablja ton politikov, ki opozarjajo, da si soseda želi sprožiti konflikt.

IZVOR

po zgledu angl. *alarmistic* iz ↑alarm

alarmízem

[alarmízəm] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: alarmizem

RODILNIK: alarmizma

DAJALNIK: alarmizmu

TOŽILNIK: alarmizem

MESTNIK: pri alarmizmu

ORODNIK: z alarmizmom

dvojina

IMENOVALNIK: alarmizma

RODILNIK: alarmizmov

DAJALNIK: alarmizmoma

TOŽILNIK: alarmizma

MESTNIK: pri alarmizmih

ORODNIK: z alarmizmoma

množina

IMENOVALNIK: alarmizmi

RODILNIK: alarmizmov

DAJALNIK: alarmizmom

TOŽILNIK: alarmizme

MESTNIK: pri alarmizmih

ORODNIK: z alarmizmi

pretirano izpostavljanje nevarnosti, škodljivosti česa, s čimer se vzbuja strah, panika

- Temu ne bi rekla **alarmizem**, narobe so predvidevali, ker niso poznali vseh dejstev.
- Za čisto okolje se je vredno boriti tudi brez histeričnega **alarmizma**.
- Kritike **alarmizma** so pogoste, vendar mu ne oporekam zato, ker bi dvomil o resnosti kriz, temveč zato, ker je preprosto kontraproduktiven.

IZVOR

prevzeto iz angl. *alarmism*, iz ↑alarm

anóna

[anóna] samostalnik ženskega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: anona

RODILNIK: anone

DAJALNIK: anoni

TOŽILNIK: anono

MESTNIK: pri anoni

ORODNIK: z anono

dvojina

IMENOVALNIK: anoni

RODILNIK: anon

DAJALNIK: anonama

TOŽILNIK: anoni

MESTNIK: pri anonah

ORODNIK: z anonama

množina

IMENOVALNIK: anone

RODILNIK: anon

DAJALNIK: anonam

TOŽILNIK: anone

MESTNIK: pri anonah

ORODNIK: z anonami

1. iz botanike drevo z mesnatimi ovalnimi listi in velikimi bodičastimi ali nagubanimi plodovi, po izvoru iz Južne in Srednje Amerike, *Annona muricata*, *Annona squamosa*

- Ker je **anona** zelo občutljiva za hlad, jo uspešno gojijo le v zelo toplih podnebnih razmerah.
- Na Madeiri je veliko nasadov banan, **anon**, gvajav.

1a) plod te rastline

- Prvič sem okusila **anono**, nad katero sem bila popolnoma navdušena.
- Zimska izbira sadežev so pomaranče, limone, na skrajnem jugu Španije pa tudi mango, **anona**, papaja in avokado.
- Podjetje je eno redkih, ki lahko dostavijo tudi težje dostopne sadeže, kot so denimo nangka ali jackfruit, **anona**, mangostin.

IZVOR

prevzeto prek (port. *anona*, angl., špan., it. *annona*, nem. *Annona* ali) nlat. *annona* iz taino *annon*

ánticiganízem

[ánticiganízəm] samostalnik moškega spola (â-í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: anticiganizem

RODILNIK: anticiganizma

DAJALNIK: anticiganizmu

TOŽILNIK: anticiganizem

MESTNIK: pri anticiganizmu

ORODNIK: z anticiganizmom

sovrastvo, odpor do Romov in romske skupnosti; antiromizem

- Tokratna tema je bila **anticiganizem**, boj za enakost in dostojanstvo ter boj za priznanje romske skupnosti v mednarodnem prostoru.
- **Anticiganizem** je v porastu in se kaže tudi v širjenju sovražnega govora in lažnih spletnih novic.
- Na področju boja proti **anticiganizmu** in diskriminaciji so bila izvedena izobraževanja za pridobitev ustreznega znanja za prepoznavanje in

razumevanje različnih oblik diskriminacije.

IZVOR

po zgledu *antifašizem*, *antisemitizem* iz gr. *antí* 'nasproti, proti' + **ciganizem* iz ↑cigan

átiromízem

[átiromízem] samostalnik moškega spola (â-í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: antiromizem

RODILNIK: antiromizma

DAJALNIK: antiromizmu

TOŽILNIK: antiromizem

MESTNIK: pri antiromizmu

ORODNIK: z antiromizmom

**sovrašstvo, odpor do Romov in romske skupnosti;
*anticiganizem***

► Strategija, ki jo zagovarjajo na lokalnih ravneh in celo najvišji predstavniki države, je simptomatična in kaže, da se problema ***antiromizma*** ne prepozna.

► Na slovesnosti je bilo slišati opozorila, da se v Evropi ne ponavljata samo sovražni govor in ***antiromizem***, ampak po prepričanju nekaterih tudi genocid.

IZVOR

po zgledu *antifašizem*, *antisemitizem* iz gr. *antí* 'nasproti, proti' + **romizem* iz *Rom*

ápiturístični

[ápiturístični] pridevnik (â-í)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: apituristični

RODILNIK: apiturističnega

DAJALNIK: apiturističnemu

TOŽILNIK: apituristični

TOŽILNIK (živostno): apiturističnega

MESTNIK: pri apiturističnem

ORODNIK: z apiturističnim

dvojina

IMENOVALNIK: apituristična

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnima

TOŽILNIK: apituristična

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnima

množina

IMENOVALNIK: apituristični

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnim

TOŽILNIK: apituristične

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: apituristična

RODILNIK: apituristične

DAJALNIK: apituristični

TOŽILNIK: apituristično

MESTNIK: pri apituristični

ORODNIK: z apituristično

dvojina

IMENOVALNIK: apituristični

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnima

TOŽILNIK: apituristični

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnima

množina

IMENOVALNIK: apituristične

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnim

TOŽILNIK: apituristične

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: apituristično

RODILNIK: apiturističnega

DAJALNIK: apiturističnemu

TOŽILNIK: apituristično

MESTNIK: pri apiturističnem

ORODNIK: z apiturističnim

dvojina

IMENOVALNIK: apituristični

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnima

TOŽILNIK: apituristični

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnima

množina

IMENOVALNIK: apituristična

RODILNIK: apiturističnih

DAJALNIK: apiturističnim

TOŽILNIK: apituristična

MESTNIK: pri apiturističnih

ORODNIK: z apiturističnimi

ki je v zvezi z apiturizmom

► Največ ***apiturističnih*** tur se izvede na Gorenjskem, ki velja za zibelko čebelarstva v Sloveniji.

► Veliko ***apiturističnih*** gostov pride s področja nekdanje Jugoslavije, kjer je tradicija čebelarstva

prav tako močna.

► Ponudniki **apiturističnih** storitev se uvrščajo v shemo certificiranih ponudnikov.

IZVOR

api.. 'ki je v zvezi s čebelami' iz lat. *apis* 'čebela' + ↑turističen

ápiturízem

[ápiturízəm] samostalnik moškega spola (â-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: apiturizem

RODILNIK: apiturizma

DAJALNIK: apiturizmu

TOŽILNIK: apiturizem

MESTNIK: pri apiturizmu

ORODNIK: z apiturizmom

turistična dejavnost, ki temelji na ponudbi, uporabi čebelarških pridelkov in čebelarstva

► Slovenija ima zaradi edinstvenih naravnih danosti odlično priložnost, da postane vodilna sila v **apiturizmu**.

► Čebelarstvo je v slovenski prostor močno vpeto, uspešno pa se usmerja tudi v apiterapijo in **apiturizem**.

► Pričeli smo z delavnico **apiturizma**, ki prikazuje Slovenijo kot domovino odličnih čebelarjev z dolgoletnimi čebelarškimi praksami.

IZVOR

api.. 'ki je v zvezi s čebelami' iz lat. *apis* 'čebela' + ↑turizem

arboríst

[arboríst] samostalnik moškega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: arborist

RODILNIK: arborista

DAJALNIK: arboristu

TOŽILNIK: arborista

MESTNIK: pri arboristu

ORODNIK: z arboristom

dvojina

IMENOVALNIK: arborista

RODILNIK: arboristov

DAJALNIK: arboristoma

TOŽILNIK: arborista

MESTNIK: pri arboristih

ORODNIK: z arboristoma

množina

IMENOVALNIK: arboristi

RODILNIK: arboristov

DAJALNIK: arboristom

TOŽILNIK: arboriste

MESTNIK: pri arboristih

ORODNIK: z arboristi

strokovnjak za vedo o gojenju in ohranjanju dreves v urbanem okolju

► Pri pregledu lipe so **arboristi** ugotovili upadajoče stanje vitalnosti, prisotne trosnjake v krošnji in odmiranje krošnje.

► V sodelovanju s specializiranimi **arboristi** so opravili prve ogleda in oceno škode, ki jo je povzročil žled v parkih, vrtovih in drevoredih.

► Po pridobitvi ocene **arborista**, ki si je drevo natančno ogledal, in potrditvi Zavoda za varstvo kulturne dediščine so odmirajočo vrbo odstranili.

IZVOR

prevzeto iz angl. *arborist*, frc. *arboriste*, iz lat. *arbor* 'drevo'

arborístični

[arborístični] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: arboristični

RODILNIK: arborističnega

DAJALNIK: arborističnemu

TOŽILNIK: arboristični

TOŽILNIK (živostno): arborističnega

MESTNIK: pri arborističnem

ORODNIK: z arborističnim

dvojina

IMENOVALNIK: arboristična

RODILNIK: arborističnih

DAJALNIK: arborističnima

TOŽILNIK: arboristična

MESTNIK: pri arborističnih

ORODNIK: z arborističnima

množina

IMENOVALNIK: arboristični

RODILNIK: arborističnih

DAJALNIK: arborističnim

TOŽILNIK: arboristične

MESTNIK: pri arborističnih

ORODNIK: z arborističnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: arboristična

RODILNIK: arboristične
DAJALNIK: arboristični
TOŽILNIK: arboristično
MESTNIK: pri arboristični
ORODNIK: z arboristično

dvojina

IMENOVALNIK: arboristični
RODILNIK: arborističnih
DAJALNIK: arborističnima
TOŽILNIK: arboristični
MESTNIK: pri arborističnih
ORODNIK: z arborističnima

množina

IMENOVALNIK: arboristične
RODILNIK: arborističnih
DAJALNIK: arborističnim
TOŽILNIK: arboristične
MESTNIK: pri arborističnih
ORODNIK: z arborističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: arboristično
RODILNIK: arborističnega
DAJALNIK: arborističnemu
TOŽILNIK: arboristično
MESTNIK: pri arborističnem
ORODNIK: z arborističnim

dvojina

IMENOVALNIK: arboristični
RODILNIK: arborističnih
DAJALNIK: arborističnima
TOŽILNIK: arboristični
MESTNIK: pri arborističnih
ORODNIK: z arborističnima

množina

IMENOVALNIK: arboristična
RODILNIK: arborističnih
DAJALNIK: arborističnim
TOŽILNIK: arboristična
MESTNIK: pri arborističnih
ORODNIK: z arborističnimi

ki je v zvezi z arboristi ali arboristiko, vedo o gojenju in ohranjanju dreves v urbanem okolju

- ▶ Večina ključnih **arborističnih** ukrepov se opravi pri mladih drevesih.
- ▶ **Arboristična** ocena je, da so drevesa v parku vitalna in da so potrebni le manjši vzdrževalni posegi.
- ▶ Pri podrobnem **arborističnem** pregledu krošenj in debel dreves je bilo ugotovljeno, da je zaradi zagotavljanja varnosti treba odstraniti tri starejša drevesa.

IZVOR

↑arborist

arboristka

[arboristka] samostalnik ženskega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: arboristka
RODILNIK: arboristke
DAJALNIK: arboristki
TOŽILNIK: arboristko
MESTNIK: pri arboristki
ORODNIK: z arboristko

dvojina

IMENOVALNIK: arboristki
RODILNIK: arboristk
DAJALNIK: arboristkama
TOŽILNIK: arboristki
MESTNIK: pri arboristkah
ORODNIK: z arboristkama

množina

IMENOVALNIK: arboristke
RODILNIK: arboristk
DAJALNIK: arboristkam
TOŽILNIK: arboristke
MESTNIK: pri arboristkah
ORODNIK: z arboristkami

strokovnjakinja za vedo o gojenju in ohranjanju dreves v urbanem okolju

- ▶ **Arboristka** skrbi, da bodo sadike pravilno posajene in zaščitene pred močnimi sunki burje.
- ▶ Verjetnost, da je v parku še več bolehnih listavcev in iglavcev, je precejšnja, je razložila **arboristka**.
- ▶ Krajinska arhitektka je ves čas trdila, da bi bilo drevored treba ohraniti in mu projekt prilagoditi, podobno tudi **arboristka**.

IZVOR

↑arborist

árheogenétičarka

[árheogenétičarka] samostalnik ženskega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetičarka
RODILNIK: arheogenetičarke
DAJALNIK: arheogenetičarki
TOŽILNIK: arheogenetičarko
MESTNIK: pri arheogenetičarki
ORODNIK: z arheogenetičarko

dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetičarki

RODILNIK: arheogenetičark
DAJALNIK: arheogenetičarkama
TOŽILNIK: arheogenetičarki
MESTNIK: pri arheogenetičarkah
ORODNIK: z arheogenetičarkama
množina
IMENOVALNIK: arheogenetičarke
RODILNIK: arheogenetičark
DAJALNIK: arheogenetičarkam
TOŽILNIK: arheogenetičarke
MESTNIK: pri arheogenetičarkah
ORODNIK: z arheogenetičarkami

strokovnjakinja za vedo o genetskem materialu človeških populacij iz preteklosti

- ▶ V severno Italijo so po arheogenetskih raziskavah, ki jih je vodila estonska **arheogenetičarka**, prva indoevropsko govoreča stepska ljudstva prišla pred okoli štiri tisoč leti.
- ▶ Po ugotovitvah **arheogenetičarke** ni kakšne velike genetske kontinuitete današnjih prebivalcev Anatolije z zgodnjimi kmeti iz Anatolije, ki so poselili Evropo v neolitiku.

IZVOR

↑arheogenetik

árheogenétik

[árheogenétik] samostalnik moškega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetik
RODILNIK: arheogenetika
DAJALNIK: arheogenetiku
TOŽILNIK: arheogenetika
MESTNIK: pri arheogenetiku
ORODNIK: z arheogenetikom

dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetika
RODILNIK: arheogenetikov
DAJALNIK: arheogenetikoma
TOŽILNIK: arheogenetika
MESTNIK: pri arheogenetikih
ORODNIK: z arheogenetikoma

množina

IMENOVALNIK: arheogenetiki
RODILNIK: arheogenetikov
DAJALNIK: arheogenetikom
TOŽILNIK: arheogenetike
MESTNIK: pri arheogenetikih
ORODNIK: z arheogenetiki

strokovnjak za vedo o genetskem materialu

človeških populacij iz preteklosti

- ▶ V nedavno objavljeni študiji italijanskega **arheogenetika** in njegovih sodelavcev je predstavljena malce drugačna teorija o štirih različnih lovsko-nabiralskih genetskih populacijah.
- ▶ Analizo genetskih primesi je pred leti opravila številna skupina znanstvenikov pod vodstvom nemškega **arheogenetika**.

IZVOR

↑arheogenetika

árheogenétika

[árheogenétika] samostalnik ženskega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetika
RODILNIK: arheogenetike
DAJALNIK: arheogenetiki
TOŽILNIK: arheogenetiko
MESTNIK: pri arheogenetiki
ORODNIK: z arheogenetiko

dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetiki
RODILNIK: arheogenetik
DAJALNIK: arheogenetikama
TOŽILNIK: arheogenetiki
MESTNIK: pri arheogenetikah
ORODNIK: z arheogenetikama

množina

IMENOVALNIK: arheogenetike
RODILNIK: arheogenetik
DAJALNIK: arheogenetikam
TOŽILNIK: arheogenetike
MESTNIK: pri arheogenetikah
ORODNIK: z arheogenetikami

iz antropologije, iz biologije veda o genetskem materialu človeških populacij iz preteklosti

- ▶ Najnovejša znanstvena dognanja v **arheogenetiki** in arheologiji uspešno postavljajo pod vprašaj številne identitetne in nacionalne mite.
- ▶ V zadnjih letih se genetika in **arheogenetika** ukvarjata z ugotavljanjem genetskih populacij na podlagi preučevanja vsega genoma oziroma avtosomnih kromosomov.
- ▶ Velika uganka, ki jo je pomagala razvozlati **arheogenetika**, je bila tudi tako imenovana črna smrt.

IZVOR

prevzeto iz angl. *archeogenetics*, nem.

árheogenétski

[árheogenétski] pridevnik (â-ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetski

RODILNIK: arheogenetskega

DAJALNIK: arheogenetskemu

TOŽILNIK: arheogenetski

TOŽILNIK (živostno): arheogenetskega

MESTNIK: pri arheogenetskem

ORODNIK: z arheogenetskim

dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetska

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskima

TOŽILNIK: arheogenetska

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskima

množina

IMENOVALNIK: arheogenetski

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskim

TOŽILNIK: arheogenetske

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetska

RODILNIK: arheogenetske

DAJALNIK: arheogenetski

TOŽILNIK: arheogenetsko

MESTNIK: pri arheogenetski

ORODNIK: z arheogenetsko

dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetski

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskima

TOŽILNIK: arheogenetski

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskima

množina

IMENOVALNIK: arheogenetske

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskim

TOŽILNIK: arheogenetske

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: arheogenetsko

RODILNIK: arheogenetskega

DAJALNIK: arheogenetskemu

TOŽILNIK: arheogenetsko

MESTNIK: pri arheogenetskem

ORODNIK: z arheogenetskim
dvojina

IMENOVALNIK: arheogenetski

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskima

TOŽILNIK: arheogenetski

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskima
množina

IMENOVALNIK: arheogenetska

RODILNIK: arheogenetskih

DAJALNIK: arheogenetskim

TOŽILNIK: arheogenetska

MESTNIK: pri arheogenetskih

ORODNIK: z arheogenetskimi

1. ki je v zvezi z arheogenetiko, vedo o genetskem materialu človeških populacij iz preteklosti

► S sodelavci so opravili **arheogenetsko** analizo okostij dveh poznopaleolitskih lovcev in nabiralcev, ki pripadata genetski gruči lovcev in nabiralcev z Apeninskega polotoka.

1a) ki izhaja iz arheogenetike, temelji na arheogenetiki

► Najnovejša **arheogenetska** študija ugotavlja, koliko genov posameznih predniških populacij iz kamene dobe imajo današnje populacije.

► Zadnje **arheogenetske** raziskave ugotavljajo, da so se v času cesarskega Rima množično priseljevali z vzhoda imperija proti zahodu.

► **Arheogenetske** raziskave so pokazale, da je v nekem srednjeveškem slovanskem gradišču na jugu Češke kar 57 odstotkov moških pripadalo haploskupini R1b.

IZVOR

↑arheogenetika

árheogenétsko

[árheogenétsko] prislov (â-ê)

glede na arheogenetiko, vedo o genetskem materialu človeških populacij iz preteklosti

► V okviru projekta bodo **arheogenetsko** raziskali okostja iz obdobja med letoma 400 in 900 našega štetja na območju vzhodne Srednje Evrope.

► Okoli leta 4600 je v južni Sibiriji **arheogenetsko** izpričano mešanje stepskih pastirskih ljudstev iz Vzhodne Evrope ter lokalnih sibirskih gozdno-stepskih lovcev in nabiralcev.

IZVOR

↑arheogenetski

asimína

[asimína] samostalnik ženskega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: asimina

RODILNIK: asimine

DAJALNIK: asimini

TOŽILNIK: asimino

MESTNIK: pri asimini

ORODNIK: z asimino

dvojina

IMENOVALNIK: asimini

RODILNIK: asimin

DAJALNIK: asiminama

TOŽILNIK: asimini

MESTNIK: pri asiminah

ORODNIK: z asiminama

množina

IMENOVALNIK: asimine

RODILNIK: asimin

DAJALNIK: asiminam

TOŽILNIK: asimine

MESTNIK: pri asiminah

ORODNIK: z asiminami

1. manjše drevo ali grm z velikimi suličastimi listi in podolgovatimi zelenkastimi plodovi z rumenkastim mesom, po izvoru iz Severne Amerike, Asimina triloba

- ▶ Posadili so **asimino**, goji jagodo, sibirsko borovnico.
- ▶ **Asimina** cvetne nastavke naredi že jeseni, cveti aprila in ima zelo lep, temno vijoličen škrlatni cvet, ozeleni pa pozneje.
- ▶ Prezreli sadeži **asimine** so lahko grenki, torej jih je treba obirati v ravno pravi zrelosti.

1a) plod te rastline kot hrana, jed

- ▶ **Asimina** je bogata z ogljikovimi hidrati, vitamini in minerali, zlasti s kalcijem in železom.
- ▶ Pravilno zrela **asimina** je mehka na otip, ima prijeten vonj in dober okus.

IZVOR

prevzeto iz angl. *asimina*, frc. *asiminier*, iz nekega severnoameriškega jezika *rassimin* 'razdeljen sadež'

ávtofikcija

[ávtofikcija] samostalnik ženskega spola (â-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: avtofikcija

RODILNIK: avtofikcije

DAJALNIK: avtofikciji

TOŽILNIK: avtofikcijo

MESTNIK: pri avtofikciji

ORODNIK: z avtofikcijo

iz literarne vede **literarna pripoved, pripovedovanje, v katerem se prepletajo fikcijski in avtobiografski elementi**

- ▶ Ločnica med avtobiografskimi deli in **avtofikcijo**, ki je nekakšen hibrid med resničnim in izmišljenim, je tanka.
- ▶ **Avtofikciji** ni naklonjen, čeprav je napisal knjigo o svoji družini.
- ▶ V prvi osebi ednine se giblje nekje na presečišču med dokumentarno (spominsko) prozo in fikcijo; vsaj v primeru nekaterih zgodb lahko govorimo o **avtofikciji**.

IZVOR

prevzeto iz angl., frc. *autofiction*, iz gr. *autós* 'sam' + ↑fikcija

ávtofikcijski

[ávtofikcijski], [ávtofikcijski] pridevnik (â-î; â-î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: avtofikcijski

RODILNIK: avtofikcijskega

DAJALNIK: avtofikcijskemu

TOŽILNIK: avtofikcijski

TOŽILNIK (živostno): avtofikcijskega

MESTNIK: pri avtofikcijskem

ORODNIK: z avtofikcijskim

dvojina

IMENOVALNIK: avtofikcijska

RODILNIK: avtofikcijskih

DAJALNIK: avtofikcijskima

TOŽILNIK: avtofikcijska

MESTNIK: pri avtofikcijskih

ORODNIK: z avtofikcijskima

množina

IMENOVALNIK: avtofikcijski

RODILNIK: avtofikcijskih

DAJALNIK: avtofikcijskim

TOŽILNIK: avtofikcijske

MESTNIK: pri avtofikcijskih

ORODNIK: z avtofikcijskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: avtofikijska
RODILNIK: avtofikijske
DAJALNIK: avtofikijski
TOŽILNIK: avtofikijsko
MESTNIK: pri avtofikijski
ORODNIK: z avtofikijsko

dvojina

IMENOVALNIK: avtofikijski
RODILNIK: avtofikijskih
DAJALNIK: avtofikijskima
TOŽILNIK: avtofikijski
MESTNIK: pri avtofikijskih
ORODNIK: z avtofikijskima

množina

IMENOVALNIK: avtofikijske
RODILNIK: avtofikijskih
DAJALNIK: avtofikijskim
TOŽILNIK: avtofikijske
MESTNIK: pri avtofikijskih
ORODNIK: z avtofikijskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: avtofikijsko
RODILNIK: avtofikijskega
DAJALNIK: avtofikijskemu
TOŽILNIK: avtofikijsko
MESTNIK: pri avtofikijskem
ORODNIK: z avtofikijskim

dvojina

IMENOVALNIK: avtofikijski
RODILNIK: avtofikijskih
DAJALNIK: avtofikijskima
TOŽILNIK: avtofikijski
MESTNIK: pri avtofikijskih
ORODNIK: z avtofikijskima

množina

IMENOVALNIK: avtofikijska
RODILNIK: avtofikijskih
DAJALNIK: avtofikijskim
TOŽILNIK: avtofikijska
MESTNIK: pri avtofikijskih
ORODNIK: z avtofikijskimi

iz literarne vede **ki je v zvezi z avtofikcijo, pripovedovanjem, v katerem se prepletajo fikcijski in avtobiografski elementi**

- Obdeluje povezane biografije velikih osebnosti in jih v ozadju podlaga z **avtofikijsko** linijo.
- V **avtofikijski** pripovedi se spominja zgodnjega starševstva in drobcev iz vsakdanjega življenja.
- Z delom, ki je označen za deloma **avtofikijski**, deloma esejistični roman, je želela odpreti prostor,

kjer se lahko posameznik počuti slabo, šibko ali žalostno.

IZVOR

↑avtofikcija

barista

[barísta] samostalnik moškega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: barista
RODILNIK: barista
DAJALNIK: baristu
TOŽILNIK: barista
MESTNIK: baristu
ORODNIK: baristom

dvojina

IMENOVALNIK: barista
RODILNIK: baristov
DAJALNIK: baristoma
TOŽILNIK: barista
MESTNIK: baristih
ORODNIK: baristoma

množina

IMENOVALNIK: baristi
RODILNIK: baristov
DAJALNIK: baristom
TOŽILNIK: bariste
MESTNIK: baristih
ORODNIK: baristi

kdor se poklicno ukvarja z izborom kavnih mešanic in pripravo kave v baru, restavraciji

- Po več kot petih mesecih priprave na tekmovanje je postal najboljši **barista** v državi.
- **Barista** je pripravil dve mešanici na kavni osnovi, ki sta bili tudi prava paša za oči.
- **Barista** ima dovolj znanja, da pripravi dobro skodelico. Zato se je najbolje prepustiti in uživati v postreženem napitku.

IZVOR

prevzeto (prek angl. *barista*) iz it. *barista*, iz angl. *bar*, glej ↑bar

bikepacking

[bájkpêkink] samostalnik moškega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: bikepacking
RODILNIK: bikepackinga
DAJALNIK: bikepackingu

TOŽILNIK: bikepacking
 MESTNIK: pri bikepackingu
 ORODNIK: z bikepackingom
dvojina
 IMENOVALNIK: bikepackinga
 RODILNIK: bikepackingov
 DAJALNIK: bikepackingoma
 TOŽILNIK: bikepackinga
 MESTNIK: pri bikepackingih
 ORODNIK: z bikepackingoma
množina
 IMENOVALNIK: bikepackingi
 RODILNIK: bikepackingov
 DAJALNIK: bikepackingom
 TOŽILNIK: bikepackinge
 MESTNIK: pri bikepackingih
 ORODNIK: z bikepackingi

1. potovanje s kolesom, opremljenim z nosilci za prtljago; kolovratenje

- ▶ Okvir kolesa je pripravljen tudi za kolovratenje oz. **bikepacking**.
- ▶ V Sloveniji tekmovalni **bikepacking** še ni tako razvit, v svetu pa že precej.
- ▶ Slovenija ni enostavna destinacija za **bikepacking**, noge morajo biti kar močne in kolesar mora imeti veliko volje za neskončne hribe, ki so posejani skozi celotno državo.

1a) kot pridevnik **ki je z zvezi s takim potovanjem**

- ▶ Kolo je primerno tudi za daljša potovanja z vso **bikepacking** opremo.
- ▶ Težave, predvsem pa odpravljanje težav, so sestavni del **bikepacking** tekmovanj.
- ▶ **Bikepacking** tekmovanje bo potekalo septembra, cilj pa je, da tekmovalci v dvajsetih urah prekolesarijo Slovenijo od Občine Šalovci do Občine Ajdovščina.

IZVOR

prevzeto iz angl. **bikepacking**, iz *bike* 'kolo' + (*back*) *packing* 'potovanje z nahrbtnikom'

blískovni^{SSKJ2}

[blískouni] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bliskovni
 RODILNIK: bliskovnega
 DAJALNIK: bliskovnemu
 TOŽILNIK: bliskovni
 TOŽILNIK (živostno): bliskovnega

MESTNIK: pri bliskovnem
 ORODNIK: z bliskovnim
dvojina

IMENOVALNIK: bliskovna
 RODILNIK: bliskovnih
 DAJALNIK: bliskovnima
 TOŽILNIK: bliskovna
 MESTNIK: pri bliskovnih
 ORODNIK: z bliskovnima
množina

IMENOVALNIK: bliskovni
 RODILNIK: bliskovnih
 DAJALNIK: bliskovnim
 TOŽILNIK: bliskovne
 MESTNIK: pri bliskovnih
 ORODNIK: z bliskovnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bliskovna
 RODILNIK: bliskovne
 DAJALNIK: bliskovni
 TOŽILNIK: bliskovno
 MESTNIK: pri bliskovni
 ORODNIK: z bliskovno

dvojina

IMENOVALNIK: bliskovni
 RODILNIK: bliskovnih
 DAJALNIK: bliskovnima
 TOŽILNIK: bliskovni
 MESTNIK: pri bliskovnih
 ORODNIK: z bliskovnima

množina

IMENOVALNIK: bliskovne
 RODILNIK: bliskovnih
 DAJALNIK: bliskovnim
 TOŽILNIK: bliskovne
 MESTNIK: pri bliskovnih
 ORODNIK: z bliskovnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bliskovno
 RODILNIK: bliskovnega
 DAJALNIK: bliskovnemu
 TOŽILNIK: bliskovno
 MESTNIK: pri bliskovnem
 ORODNIK: z bliskovnim

dvojina

IMENOVALNIK: bliskovni
 RODILNIK: bliskovnih
 DAJALNIK: bliskovnima
 TOŽILNIK: bliskovni
 MESTNIK: pri bliskovnih
 ORODNIK: z bliskovnima

množina

IMENOVALNIK: bliskovna

RODILNIK: bliskovnih
DAJALNIK: bliskovnim
TOŽILNIK: bliskovna
MESTNIK: pri bliskovnih
ORODNIK: z bliskovnimi

iz računalništva **ki se uporablja za hitro shranjevanje podatkov v spominskih celicah brez mehanskih gibljivih delov, le s pomočjo elektrike**

- Sodobnejša tehnologija **bliskovnega** shranjevanja je začela svoj vzpon okoli leta 2016.
- Izberite rešitev z **bliskovnim** pomnilnikom, če je vaša prioriteta hitra obdelava podatkov ali takojšnja odzivnost.
- Namesto mehanskih gibljivih delov SSD uporablja dva mikročipa: **bliskovni** (flash) pomnilniški čip, ki shranjuje podatke, in krmilni čip, ki upravlja s podatki in komunicira z računalnikom.

IZVOR

↑blisk

bót

[bót], [bôt] samostalnik moškega spola (ô; ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: bot
RODILNIK: bota
DAJALNIK: botu
TOŽILNIK: bota
MESTNIK: pri botu
ORODNIK: z botom

dvojina

IMENOVALNIK: bota
RODILNIK: botov
DAJALNIK: botoma
TOŽILNIK: bota
MESTNIK: pri botih
ORODNIK: z botoma

množina

IMENOVALNIK: boti
RODILNIK: botov
DAJALNIK: botom
TOŽILNIK: bote
MESTNIK: pri botih
ORODNIK: z boti

1. iz računalništva **program, aplikacija, ki samodejno izvaja obsežne ponavljajoče se naloge**

- Banka uporablja **bote** za procesiranje 5 milijonov transakcij in za opravljanje 3,4 milijona kontrol znotraj svoje investicijske banke.

- Odkrili so organizirano informacijsko kampanjo in množico **botov**, ki so v več kot 21.000 objavah zavestno plasirali določene vsebine z namenom vplivanja na javno mnenje.

1a) iz računalništva **program, aplikacija, ki pri samodejnem izvajanju operacij posnema dejavnost človeka**

- **Bot** podjetja nas vodi, usmerja in svetuje pri nakupu.
- **Bot** je zasnovan v skladu z najvišjimi etičnimi standardi in s sogovornikom ohranja spoštljivo in prijazno komunikacijo.
- **Bot** z umetno inteligenco se lahko pogovarja, piše poezijo, programske kode, odgovarja na kompleksna vprašanja.

IZVOR

prevzeto iz angl. *bot*, okrajšano iz ↑robot

brevét

[brevét] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: brevet
RODILNIK: breveta
DAJALNIK: brevetu
TOŽILNIK: brevet
MESTNIK: pri brevetu
ORODNIK: z brevetom

dvojina

IMENOVALNIK: breveta
RODILNIK: brevetov
DAJALNIK: brevetoma
TOŽILNIK: breveta
MESTNIK: pri brevetih
ORODNIK: z brevetoma

množina

IMENOVALNIK: breveti
RODILNIK: brevetov
DAJALNIK: brevetom
TOŽILNIK: brevete
MESTNIK: pri brevetih
ORODNIK: z breveti

iz športa **vožnja rekreativnih kolesarjev na dolge proge po vnaprej določeni trasi z vmesnimi kontrolnimi točkami**

- Preizkušnja Pariz-Brest-Pariz je bila sprva namenjena profesionalcem, v sredini 20. stoletja pa se je razvila v **brevet** z merjenjem časov za najboljše kolesarje rekreativce.
- Kako se odločiš in greš odpeljat 1200-kilometrski

brevet v enem zamahu? – Od vedno so me privlačile dolge ture.

► Na delu trase je bila tudi češnja na torti **breveta**, vzpon na najvišji hrib daleč naokoli.

IZVOR

prevzeto iz frc. *brevet*, prvotno '(kratko) potrdilo', iz *bref* 'kratek'

brezbolečinski

[brèzbolečinski] pridevnik (ë-î)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK: brezbolečinski
RODILNIK: brezbolečinskega
DAJALNIK: brezbolečinskemu
TOŽILNIK: brezbolečinski
TOŽILNIK (živostno): brezbolečinskega
MESTNIK: pri brezbolečinskem
ORODNIK: z brezbolečinskim

dvojina

IMENOVALNIK: brezbolečinska
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskima
TOŽILNIK: brezbolečinska
MESTNIK: pri brezbolečinskih
ORODNIK: z brezbolečinskima

množina

IMENOVALNIK: brezbolečinski
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskim
TOŽILNIK: brezbolečinske
MESTNIK: pri brezbolečinskih
ORODNIK: z brezbolečinskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: brezbolečinska
RODILNIK: brezbolečinske
DAJALNIK: brezbolečinski
TOŽILNIK: brezbolečinsko
MESTNIK: pri brezbolečinski
ORODNIK: z brezbolečinsko

dvojina

IMENOVALNIK: brezbolečinski
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskima
TOŽILNIK: brezbolečinski
MESTNIK: pri brezbolečinskih
ORODNIK: z brezbolečinskima

množina

IMENOVALNIK: brezbolečinske
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskim

TOŽILNIK: brezbolečinske

MESTNIK: pri brezbolečinskih

ORODNIK: z brezbolečinskimi

srednji spol
ednina

IMENOVALNIK: brezbolečinsko
RODILNIK: brezbolečinskega
DAJALNIK: brezbolečinskemu
TOŽILNIK: brezbolečinsko
MESTNIK: pri brezbolečinskem
ORODNIK: z brezbolečinskim

dvojina

IMENOVALNIK: brezbolečinski
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskima
TOŽILNIK: brezbolečinski
MESTNIK: pri brezbolečinskih
ORODNIK: z brezbolečinskima

množina

IMENOVALNIK: brezbolečinska
RODILNIK: brezbolečinskih
DAJALNIK: brezbolečinskim
TOŽILNIK: brezbolečinska
MESTNIK: pri brezbolečinskih
ORODNIK: z brezbolečinskimi

ki ne povzroča bolečine

► V zadnjem času se čedalje več porodnic odloča za **brezbolečinski** porod.

► Ob pomoči tehnologije, ki jo uporabljajo računalniški tiskalniki, so razvili **brezbolečinsko** metodo vbrizgavanja zdravil.

► Odkritje še nepoznane vrste genske mutacije bi lahko bilo v prihodnosti ključno pri razvoju novih oblik **brezbolečinskega** zdravljenja ljudi po svetu.

IZVOR

iz ↑brez + ↑bolečinski

brownie

[bráʊni] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: brownie
RODILNIK: brownieja
DAJALNIK: brownieju
TOŽILNIK: brownie
MESTNIK: pri brownieju
ORODNIK: z browniejem

dvojina

IMENOVALNIK: brownieja
RODILNIK: browniejev
DAJALNIK: browniejema

TOŽILNIK: brownieja
 MESTNIK: pri browniejih
 ORODNIK: z browniejema
množina
 IMENOVALNIK: brownieji
 RODILNIK: browniejev
 DAJALNIK: browniejem
 TOŽILNIK: brownieje
 MESTNIK: pri browniejih
 ORODNIK: z brownieji

pecivo iz jajc, masla, čokolade in kakava v prahu; rjavček

- **Brownie** je še zelo mehak, strdil se bo med ohlajanjem.
- Pazimo, da **browniejev** ne prepečemo.
- Zmagal je čokoladni **brownie** z orehi, ki ga osvežijo z vaniljevim sladoledom.

IZVOR

prevzeto iz angl. *brownie*, iz *brown* 'rjav'

ceviche

[sevíče] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ceviche
 RODILNIK: cevicheja
 DAJALNIK: cevicheju
 TOŽILNIK: ceviche
 MESTNIK: pri cevicheju
 ORODNIK: s cevichejem

dvojina

IMENOVALNIK: cevicheja
 RODILNIK: cevichejev
 DAJALNIK: cevichejema
 TOŽILNIK: cevicheja
 MESTNIK: pri cevichejih
 ORODNIK: s cevichejema

množina

IMENOVALNIK: cevicheji
 RODILNIK: cevichejev
 DAJALNIK: cevichejem
 TOŽILNIK: cevicheje
 MESTNIK: pri cevichejih
 ORODNIK: s cevicheji

ednina

IMENOVALNIK: ceviche
 RODILNIK: cevicha
 DAJALNIK: cevichu
 TOŽILNIK: ceviche
 MESTNIK: pri cevichu
 ORODNIK: s cevichom

dvojina

IMENOVALNIK: cevicha
 RODILNIK: cevichev
 DAJALNIK: cevichema
 TOŽILNIK: cevicha
 MESTNIK: pri cevichih
 ORODNIK: s cevichema

množina

IMENOVALNIK: cevichi
 RODILNIK: cevichev
 DAJALNIK: cevichem
 TOŽILNIK: ceviche
 MESTNIK: pri cevichih
 ORODNIK: s cevichi

iz gastronomije **jed iz koščkov surove ribe, morskih sadežev in zelenjave v kisli marinadi, navadno iz citrusov, po izvoru iz Latinske Amerike**

- Zraven bolj prepoznavnih različic, kot sta perujski ali mehiški **ceviche**, danes **ceviche** najdemo v raznoraznih oblikah in barvah.
- Trenutno na meniju lahko najdete osem predjedi, ostrige, artičoke, **ceviche** iz školjk, pečeno korenje z dodatki.
- Začnjen **ceviche** pusti stati v hladilniku 10–15 minut, da se okusi prepojijo.

IZVOR

prevzeto iz špan. *ceviche*, nejasnega izvora

čas^{SSKJ2}

[čas] samostalnik moškega spola (ä)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: čas
 RODILNIK: časa
 DAJALNIK: času
 TOŽILNIK: čas
 MESTNIK: pri času
 ORODNIK: s časom

dvojina

IMENOVALNIK: časa
 RODILNIK: časov
 DAJALNIK: časoma
 TOŽILNIK: časa
 MESTNIK: pri časih
 ORODNIK: s časoma

množina

IMENOVALNIK: časi
 RODILNIK: časov
 DAJALNIK: časom
 TOŽILNIK: čase
 MESTNIK: pri časih

STALNE ZVEZE

v realnem času

v času, ki je sočasen danemu trenutku

- Policija se zaradi zadržanosti razpoložljivih patrolj ni mogla odzvati **v realnem času**.
- Uporabniki zahtevajo komunikacijo po mobilnih napravah in spletnih servisih **v realnem času**.
- Sistem, podprt z umetno inteligenco, bo spremljal na tisoče računov na vseh večjih platformah družbenih medijev in v več kot 35 jezikih, in sicer **v realnem času**.

IZVOR

↑ čas

čikungúnja

[čikungúnja] samostalnik ženskega spola (ú)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: čikungunja

RODILNIK: čikungunje

DAJALNIK: čikungunji

TOŽILNIK: čikungunjo

MESTNIK: pri čikungunji

ORODNIK: s čikungunjo

dvojina

IMENOVALNIK: čikungunji

RODILNIK: čikungunj

DAJALNIK: čikungunjama

TOŽILNIK: čikungunji

MESTNIK: pri čikungunjah

ORODNIK: s čikungunjama

množina

IMENOVALNIK: čikungunje

RODILNIK: čikungunj

DAJALNIK: čikungunjam

TOŽILNIK: čikungunje

MESTNIK: pri čikungunjah

ORODNIK: s čikungunjami

1. iz medicine **virus, ki povzroča bolezen, za katero so značilni mrzlica, bolečine v sklepih in izpuščaj, in ga prenaša tigrasti komar**

- Obstaja možnost, da se po vnosu v našo državo **čikungunja** razširi z okužene osebe na lokalne komarje in prek njih na prebivalce v okolici.

1a) iz medicine **bolezen, ki jo povzroča ta virus**

- Krvni testi obolelih ne kažejo na prisotnost kakšne nalezljive okužbe, kakršni sta denga in **čikungunja**.
- Ena od bolezni, s katero se lahko srečate ob piku

komarja, je tropska bolezen **čikungunja**.

- Proti severu se selijo tigrasti komarji, z njimi pa tveganje za okužbo z virusi denge in **čikungunje**.

IZVOR

prevzeto prek angl. *chikungunya* iz bantujskih jezikov, morda iz makond. *kungunyala* 'zvijati, krivenčiti se'

čujéčen^{SSKJ2}

[čujéčən] pridevnik (é)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): čuječen

IMENOVALNIK (določno): čuječni

RODILNIK: čuječnega

DAJALNIK: čuječnemu

TOŽILNIK (nedoločno): čuječen

TOŽILNIK (določno): čuječni

TOŽILNIK (živostno): čuječnega

MESTNIK: pri čuječnem

ORODNIK: s čuječnim

dvojina

IMENOVALNIK: čuječna

RODILNIK: čuječnih

DAJALNIK: čuječnima

TOŽILNIK: čuječna

MESTNIK: pri čuječnih

ORODNIK: s čuječnima

množina

IMENOVALNIK: čuječni

RODILNIK: čuječnih

DAJALNIK: čuječnim

TOŽILNIK: čuječne

MESTNIK: pri čuječnih

ORODNIK: s čuječnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: čuječna

RODILNIK: čuječne

DAJALNIK: čuječni

TOŽILNIK: čuječno

MESTNIK: pri čuječni

ORODNIK: s čuječno

dvojina

IMENOVALNIK: čuječni

RODILNIK: čuječnih

DAJALNIK: čuječnima

TOŽILNIK: čuječni

MESTNIK: pri čuječnih

ORODNIK: s čuječnima

množina

IMENOVALNIK: čuječne
RODILNIK: čuječnih
DAJALNIK: čuječnim
TOŽILNIK: čuječne
MESTNIK: pri čuječnih
ORODNIK: s čuječnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: čuječno
RODILNIK: čuječnega
DAJALNIK: čuječnemu
TOŽILNIK: čuječno
MESTNIK: pri čuječnem
ORODNIK: s čuječnim

dvojina

IMENOVALNIK: čuječni
RODILNIK: čuječnih
DAJALNIK: čuječnima
TOŽILNIK: čuječni
MESTNIK: pri čuječnih
ORODNIK: s čuječnima

množina

IMENOVALNIK: čuječna
RODILNIK: čuječnih
DAJALNIK: čuječnim
TOŽILNIK: čuječna
MESTNIK: pri čuječnih
ORODNIK: s čuječnimi

1. ki usmerja polno pozornost na dogajanje v sebi in bližnji okolici v tem trenutku

- Omejite stres, meditirajte, bodite **čuječni** in gojite pozitivna čustva, kot je sočutje.
- Ko smo **čuječni**, stopamo s svojim doživljanjem v stik na sprejemajoč način – preprosto dopuščamo prostor za vsakršno notranje dogajanje, ko prepoznamo in priznamo prisotnost izkušnje.

1a) ki kaže, izraža tako usmerjanje pozornosti

- V **čuječnem** pristopu vidi način, kako lahko družinski člani v vsakdanjiku ohranjajo pristne stike, ki so vir zadovoljstva in sreče.
- Vzemimo si 5 ali 10 minut, naredimo nekaj **čuječnih** vdihov, izdihov, da pregledamo svoje misli, čustva, da se povežemo sami s sabo.
- Pri **čuječnem** prehranjevanju gre za popolno pozornost in osredotočenost na samo izkušnjo.

IZVOR

↑ čuječ

čuječnost^{SSKJ2}

[čuječnost] samostalnik ženskega spola (ě)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: čuječnost
RODILNIK: čuječnosti
DAJALNIK: čuječnosti
TOŽILNIK: čuječnost
MESTNIK: pri čuječnosti
ORODNIK: s čuječnostjo

kognitivna zmožnost, ki omogoča usmerjanje polne pozornosti na dogajanje v sebi in bližnji okolici v tem trenutku

- Dobro je, da se na delavnice **čuječnosti** odpravimo k strokovnjakom, ki znajo spremljati in prepoznati morebitne psihopatološke težave.
- Nova vedenjsko-kognitivna terapija se osredotoča na **čuječnost**, torej na sprejemanje danega trenutka, brez obsojanja in poskusa spreminjanja.
- Ne glede na to, ali vam **čuječnost** pomaga pri odpravljanju stresa, boljši osredotočenosti ali večji ustvarjalnosti, je to tehniko zaradi številnih pozitivnih vplivov na naše zdravje vredno preizkusiti.

IZVOR

↑ čuječen

čuječnostni

[čuječnostni] pridevnik (ě)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: čuječnostni
RODILNIK: čuječnostnega
DAJALNIK: čuječnostnemu
TOŽILNIK: čuječnostni
TOŽILNIK (živostno): čuječnostnega
MESTNIK: pri čuječnostnem
ORODNIK: s čuječnostnim

dvojina

IMENOVALNIK: čuječnostna
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnima
TOŽILNIK: čuječnostna
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnima

množina

IMENOVALNIK: čuječnostni
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnim
TOŽILNIK: čuječnostne
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: čuječnostna
RODILNIK: čuječnostne
DAJALNIK: čuječnostni
TOŽILNIK: čuječnostno
MESTNIK: pri čuječnostni
ORODNIK: s čuječnostno

dvojina

IMENOVALNIK: čuječnostni
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnima
TOŽILNIK: čuječnostni
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnima

množina

IMENOVALNIK: čuječnostne
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnim
TOŽILNIK: čuječnostne
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: čuječnostno
RODILNIK: čuječnostnega
DAJALNIK: čuječnostnemu
TOŽILNIK: čuječnostno
MESTNIK: pri čuječnostnem
ORODNIK: s čuječnostnim

dvojina

IMENOVALNIK: čuječnostni
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnima
TOŽILNIK: čuječnostni
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnima

množina

IMENOVALNIK: čuječnostna
RODILNIK: čuječnostnih
DAJALNIK: čuječnostnim
TOŽILNIK: čuječnostna
MESTNIK: pri čuječnostnih
ORODNIK: s čuječnostnimi

ki je v zvezi s čuječnostjo, kognitivno zmožnostjo usmerjanja pozornosti na sedanji trenutek

- **Čuječnostna** meditacija vključuje osredotočanje na dihanje in nato usmerjanje pozornosti na sedanji trenutek, zavestno ostajanje v tukaj in zdaj.
- Je priznan učitelj **čuječnostnega** programa za obvladovanje stresa.
- Model delno velja tudi za razumevanje procesa sekularne, znanstveno utemeljene **čuječnostne**

prakse in ponuja pomemben uvid v odnos med čuječnostjo in duhovnostjo.

IZVOR

↑ čuječnost

degutánten

[degutántən] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): degutanten
IMENOVALNIK (določno): degutantni
RODILNIK: degutantnega
DAJALNIK: degutantnemu
TOŽILNIK (nedoločno): degutanten
TOŽILNIK (določno): degutantni
TOŽILNIK (živostno): degutantnega
MESTNIK: pri degutantnem
ORODNIK: z degutantnim

dvojina

IMENOVALNIK: degutantna
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnima
TOŽILNIK: degutantna
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnima

množina

IMENOVALNIK: degutantni
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnim
TOŽILNIK: degutantne
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: degutantna
RODILNIK: degutantne
DAJALNIK: degutantni
TOŽILNIK: degutantno
MESTNIK: pri degutantni
ORODNIK: z degutantno

dvojina

IMENOVALNIK: degutantni
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnima
TOŽILNIK: degutantni
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnima

množina

IMENOVALNIK: degutantne
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnim

TOŽILNIK: degutantne
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: degutantno
RODILNIK: degutantnega
DAJALNIK: degutantnemu
TOŽILNIK: degutantno
MESTNIK: pri degutantnem
ORODNIK: z degutantnim

dvojina

IMENOVALNIK: degutantni
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnima
TOŽILNIK: degutantni
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnima

množina

IMENOVALNIK: degutantna
RODILNIK: degutantnih
DAJALNIK: degutantnim
TOŽILNIK: degutantna
MESTNIK: pri degutantnih
ORODNIK: z degutantnimi

ki vzbuja močan odpor, gnus

- Bilo je nekaj scen, v katerih so me imenovali z **degutantnimi** imeni.
- Že dve leti aktivno preprečuje vse javne shode in proteste, kar očitno kaže na **degutantno** nabiranje predvolilnih političnih točk.
- Vse skupaj je še toliko bolj **degutantno**, ker se imajo za predstavnike neodvisnega novinarstva in profesionalizma.

IZVOR

prevzeto iz frc. *dégoûtant*, iz *dégoûter* 'navdajati z gnusom' iz + *goûter* 'okusiti' iz *goût* 'okus' < lat. *gustus*

degutántno

[degutántno] prislov (â)

tako, da vzbuja močan odpor, gnus

- Kjer popusti niso vrtoglavo visoki, znajo ljudje izgubiti vsako mero samospoštovanja in se z izsiljevanjem prav **degutantno** ponižati.
- **Degutantno** se je sploh pogovarjati o takšnih stvareh. Lahko jih je sram.

IZVOR

↑degutanten

degutántnost

[degutántnost] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: degutantnost
RODILNIK: degutantnosti
DAJALNIK: degutantnosti
TOŽILNIK: degutantnost
MESTNIK: pri degutantnosti
ORODNIK: z degutantnostjo

stanje, lastnost česa, da vzbuja močan odpor, gnus

- Poglejmo si izjavo v vsej njeni **degutantnosti** nekoliko поблиže.
- Uvajalna kampanja za rumeni časnik je zaradi svoje ekstremne **degutantnosti** v javnosti povzročila šok.
- Spotakljive in perverzne prvine, zaradi katerih je bila krstna uprizoritev prepovedana, sta tokrat še poudarila in stopnjevala vse do **degutantnosti**.

IZVOR

↑degutanten

demokratúra

[demokratúra] samostalnik ženskega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: demokatura
RODILNIK: demokature
DAJALNIK: demokaturi
TOŽILNIK: demokaturu
MESTNIK: pri demokaturi
ORODNIK: z demokaturu

dvojina

IMENOVALNIK: demokaturi
RODILNIK: demokatur
DAJALNIK: demokaturama
TOŽILNIK: demokaturi
MESTNIK: pri demokaturah
ORODNIK: z demokaturama

množina

IMENOVALNIK: demokature
RODILNIK: demokatur
DAJALNIK: demokaturam
TOŽILNIK: demokature
MESTNIK: pri demokaturah
ORODNIK: z demokaturami

ekspresivno **vladavina, ki ne upošteva vseh načel demokracije in ima nekatere avtoritarne značilnosti**

- V boju proti simptomom **demokature** naj prihodnja vlada dobro pretrese delovanje načela

ločitve oblasti.

- Če se odloča za zaprtimi vrati, se demokracija sprevrže v **demokratur**, v svojo karikaturu.
- Koalicija ni dobila pričakovane dvotretjinske večine, na podlagi katere bi po vzoru sosednje **demokrate** po mili volji spreminjala ustavo.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Demokratur*, iz *Demokr(atie)* 'demokracija' + *(Dikt)atur* 'diktatura'

denísovec

[denísovəc] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: denisovec
RODILNIK: denisovca
DAJALNIK: denisovcu
TOŽILNIK: denisovca
MESTNIK: pri denisovcu
ORODNIK: z denisovcem

dvojina

IMENOVALNIK: denisovca
RODILNIK: denisovcev
DAJALNIK: denisovcema
TOŽILNIK: denisovca
MESTNIK: pri denisovcih
ORODNIK: z denisovcema

množina

IMENOVALNIK: denisovci
RODILNIK: denisovcev
DAJALNIK: denisovcem
TOŽILNIK: denisovce
MESTNIK: pri denisovcih
ORODNIK: z denisovci

iz antropologije **pripadnik izumrle (pod)vrste ljudi iz mlajšega pleistocena, ki je poseljevala zlasti območje osrednje Azije**

- Raziskovalci so na osnovi genetskih raziskav rekonstruirali anatomske videz **denisovcev**.
- Odkritja kosti in analize DNK so pokazali, da so bili **denisovci** precej bolj razširjeni, kot so sprva domnevali.
- Lobanje **denisovcev** so bile verjetno širše kot naše oziroma neandertalske in verjetno so imeli daljši zobni lok, ugotavlja študija.

IZVOR

po imenu najdišča ostankov te (pod)vrste ljudi v Sibiriji, rus. *Denísova peščéra* 'Denisova jama', imenovani po puščavniku, ki je v tej jami živel v

18. stoletju

denísovski

[denísovski] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: denisovski
RODILNIK: denisovskega
DAJALNIK: denisovskemu
TOŽILNIK: denisovski
TOŽILNIK (živostno): denisovskega
MESTNIK: pri denisovskem
ORODNIK: z denisovskim

dvojina

IMENOVALNIK: denisovska
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskima
TOŽILNIK: denisovska
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskima

množina

IMENOVALNIK: denisovski
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskim
TOŽILNIK: denisovske
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: denisovska
RODILNIK: denisovske
DAJALNIK: denisovski
TOŽILNIK: denisovsko
MESTNIK: pri denisovski
ORODNIK: z denisovsko

dvojina

IMENOVALNIK: denisovski
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskima
TOŽILNIK: denisovski
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskima

množina

IMENOVALNIK: denisovske
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskim
TOŽILNIK: denisovske
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: denisovsko
RODILNIK: denisovskega

DAJALNIK: denisovskemu
TOŽILNIK: denisovsko
MESTNIK: pri denisovskem
ORODNIK: z denisovskim
dvojina

IMENOVALNIK: denisovski
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskima
TOŽILNIK: denisovski
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskima
množina

IMENOVALNIK: denisovska
RODILNIK: denisovskih
DAJALNIK: denisovskim
TOŽILNIK: denisovska
MESTNIK: pri denisovskih
ORODNIK: z denisovskimi

ki je v zvezi z denisovci, pripadniki izumrle (pod) vrste ljudi iz mlajšega pleistocena, ki je poseljevala zlasti območje osrednje Azije

- Velik delež **denisovskih** genov v svojem genomu imajo predvsem prebivalci Južne Azije.
- Igla priča o tem, da je bil **denisovski** človek očitno bolj razvit, kot se je sklepalo v preteklosti.

IZVOR

↑denisovski

diatriba

[dijatriba] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: diatriba
RODILNIK: diatribe
DAJALNIK: diatribi
TOŽILNIK: diatribo
MESTNIK: pri diatribi
ORODNIK: z diatribo

dvojina

IMENOVALNIK: diatribi
RODILNIK: diatrib
DAJALNIK: diatribama
TOŽILNIK: diatribi
MESTNIK: pri diatribah
ORODNIK: z diatribama

množina

IMENOVALNIK: diatribe
RODILNIK: diatrib
DAJALNIK: diatribam
TOŽILNIK: diatribe
MESTNIK: pri diatribah

ORODNIK: z diatribami

izrazito oster, kritičen zapis ali govor

- V svoj zagovor je izvedel sijajno **diatribo**, ki je tožnika in njegovo obtožbo popolnoma osmešila.
- Zmagal je kljub dolgi zgodovini sarkastičnih opazk in besnih **diatrib** na račun volivcev.

IZVOR

prevzeto prek angl. *diatribe*, frc. *diatribe*, nem. *Diatribе* iz lat. *diatriba* 'učena diskusija, šola', iz gr. *diatribé* 'odtekanje časa, služba, študij, pogovor' iz *diatribō* 'polzeti, odtekati'

didžejstvo

[didžejstvo] samostalnik srednjega spola (ē)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: didžejstvo
RODILNIK: didžejstva
DAJALNIK: didžejstvu
TOŽILNIK: didžejstvo
MESTNIK: pri didžejstvu
ORODNIK: z didžejstvom

dejavnost didžejev

- Imel je že veliko glasbenih izkušenj, saj se je z **didžejstvom** začel ukvarjati pri trinajstih letih.
- Za **didžejstvo** ga je navdušil starejši brat. Kot otrok ga je opazoval in se hkrati učil, kako delati za mešalno mizo.
- Zadnje čase se posveča novemu kariernemu izzivu – **didžejstvu**.

IZVOR

↑didžej

diéta^{SSKJ2}

[dijéta] samostalnik ženskega spola (ē)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dieta
RODILNIK: diete
DAJALNIK: dieti
TOŽILNIK: dieto
MESTNIK: pri dieti
ORODNIK: z dieto

dvojina

IMENOVALNIK: dieti
RODILNIK: diet
DAJALNIK: dietama
TOŽILNIK: dieti

MESTNIK: pri dietah
ORODNIK: z dietama
množina
IMENOVALNIK: diete
RODILNIK: diet
DAJALNIK: dietam
TOŽILNIK: diete
MESTNIK: pri dietah
ORODNIK: z dietami

STALNE ZVEZE

paleolitska dieta

dieta, prehranjevanje, ki temelji zlasti na beljakovinah z minimalnim vnosom ogljikovih hidratov; paleodieta

- ▶ **Paleolitska dieta** je primerna za ljudi, ki nimajo težav z zdravjem in niso alergični na mlečne proizvode.
- ▶ S **paleolitsko dieto** se v začetku kilogrami sicer hitro topijo, a bolj ko se boste približevali svoji optimalni teži, počasneje boste hujšali.
- ▶ Nekoč so se tako prehranjevali naši davni predniki, ampak, ali je **paleolitska dieta** zdrava in varna tudi za modernega človeka?

IZVOR

prevzeto prek nem. *Diät* in lat. *diaeta* iz gr. *diáita* 'način življenja, življenje' in 'živež, hrana', iz *diatáō* 'obdržim pri življenju, preživljam, zdravim'

dizeláš

[dizeláš] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dizeláš
RODILNIK: dizelaša
DAJALNIK: dizelašu
TOŽILNIK: dizeláš
TOŽILNIK (živostno): dizelaša
MESTNIK: pri dizelašu
ORODNIK: z dizelašem

dvojina

IMENOVALNIK: dizelaša
RODILNIK: dizelašev
DAJALNIK: dizelašema
TOŽILNIK: dizelaša
MESTNIK: pri dizelaših
ORODNIK: z dizelašema

množina

IMENOVALNIK: dizelaši
RODILNIK: dizelašev
DAJALNIK: dizelašem

TOŽILNIK: dizelaše
MESTNIK: pri dizelaših
ORODNIK: z dizelaši

1. pogovorno **vozilo, zlasti avtomobil, na dizelski pogon; dizlaš**

- ▶ S težkimi **dizelaši** so s polnim plinom odbrzeli do letališča.
- ▶ Svoje zgodbe je pripovedoval med zvoki valovanja morja in zamolklim truščem starega **dizelaša**.
- ▶ Z letom 2030 naj bi prepovedali prodajo novih bencinarjev in **dizelašev**, parlament pa je vladi predlagal, naj davčno bolj obremeni tiste, ki prevozijo več kilometrov.

1a) pogovorno **kdor vozi tako vozilo; dizlaš**

- ▶ **Dizelaši** bodo gorivo plačevali po enaki ceni.
- ▶ Med vozniki, ki imajo avtomobile starejše od deset let, delež **dizelašev** počasi narašča.

IZVOR

↑dizel

dizláš

[dizláš] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dizlaš
RODILNIK: dizlaša
DAJALNIK: dizlašu
TOŽILNIK: dizlaš
TOŽILNIK (živostno): dizlaša
MESTNIK: pri dizlašu
ORODNIK: z dizlašem

dvojina

IMENOVALNIK: dizlaša
RODILNIK: dizlašev
DAJALNIK: dizlašema
TOŽILNIK: dizlaša
MESTNIK: pri dizlaših
ORODNIK: z dizlašema

množina

IMENOVALNIK: dizlaši
RODILNIK: dizlašev
DAJALNIK: dizlašem
TOŽILNIK: dizlaše
MESTNIK: pri dizlaših
ORODNIK: z dizlaši

1. pogovorno **vozilo, zlasti avtomobil, na dizelski pogon; dizelaš**

- ▶ Vsi trije **dizlaši** presežejo 200 km/h in pospešijo z mesta do 100 km/h v manj kot 9 sekundah.

- V Šentvidu pri Grobelnem je treba iz električnega vlaka prestopiti na **dizlaša**, če potnik nadaljuje v smeri Rogaške.
- Po novem prav vsi **dizlaši** sodelujejo pri prenosu svoje moči na asfalt z novim šeststopenjskim ročnim menjalnikom.

1a) pogovorno kdor vozi tako vozilo; dizelaš

- Če smo ob zadnji spremembi cen pogonskih goriv dočakali podražitev, se bodo tokrat vsaj **dizlaši** razveselili rahle pocenitve.
- Obstoječe stranke so bile vse klasični **dizlaši**, nato so trije od petih podpisali pogodbo za hibridno različico.

IZVOR

↑dizel

dostòp^{SSKJ2}

[dostòp] samostalnik moškega spola (ò)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dostop
 RODILNIK: dostopa
 DAJALNIK: dostopu
 TOŽILNIK: dostop
 MESTNIK: pri dostopu
 ORODNIK: z dostopom

dvojina

IMENOVALNIK: dostopa
 RODILNIK: dostopov
 DAJALNIK: dostopoma
 TOŽILNIK: dostopa
 MESTNIK: pri dostopih
 ORODNIK: z dostopoma

množina

IMENOVALNIK: dostopi
 RODILNIK: dostopov
 DAJALNIK: dostopom
 TOŽILNIK: dostope
 MESTNIK: pri dostopih
 ORODNIK: z dostopi

STALNE ZVEZE

odprti dostop

brezplačen dostop do celotne vsebine publikacije na spletu, pri katerem ima uporabnik pravico do nadaljnje uporabe, odgovorne predelave

- Za publikacije bo **odprti dostop** obvezen, omogočen in spodbujan pa bo tudi za raziskovalne podatke.
- Zapisali so, da želijo prizadevanja za **odprti dostop** nadaljevati tako, da bo dopuščal tudi objavljanje v

hibridnih revijah.

- Vse svoje publikacije, članke in raziskovalne podatke, ki so nastali iz nacionalno financiranih raziskav, so dolžni objaviti v obliki **odprtega dostopa**.

IZVOR

↑dostopati

dostópen^{SSKJ2}

[dostópen], [dostôpen] pridevnik (ô; ó)

OBLIKE

moški spol
 ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): dostopen
 IMENOVALNIK (določno): dostopni
 RODILNIK: dostopnega
 DAJALNIK: dostopnemu
 TOŽILNIK (nedoločno): dostopen
 TOŽILNIK (določno): dostopni
 TOŽILNIK (živostno): dostopnega
 MESTNIK: pri dostopnem
 ORODNIK: z dostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: dostopna
 RODILNIK: dostopnih
 DAJALNIK: dostopnima
 TOŽILNIK: dostopna
 MESTNIK: pri dostopnih
 ORODNIK: z dostopnima

množina

IMENOVALNIK: dostopni
 RODILNIK: dostopnih
 DAJALNIK: dostopnim
 TOŽILNIK: dostopne
 MESTNIK: pri dostopnih
 ORODNIK: z dostopnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dostopna
 RODILNIK: dostopne
 DAJALNIK: dostopni
 TOŽILNIK: dostopno
 MESTNIK: pri dostopni
 ORODNIK: z dostopno

dvojina

IMENOVALNIK: dostopni
 RODILNIK: dostopnih
 DAJALNIK: dostopnima
 TOŽILNIK: dostopni
 MESTNIK: pri dostopnih
 ORODNIK: z dostopnima

množina

IMENOVALNIK: dostopne
RODILNIK: dostopnih
DAJALNIK: dostopnim
TOŽILNIK: dostopne
MESTNIK: pri dostopnih
ORODNIK: z dostopnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dostopno
RODILNIK: dostopnega
DAJALNIK: dostopnemu
TOŽILNIK: dostopno
MESTNIK: pri dostopnem
ORODNIK: z dostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: dostopni
RODILNIK: dostopnih
DAJALNIK: dostopnima
TOŽILNIK: dostopni
MESTNIK: pri dostopnih
ORODNIK: z dostopnima

množina

IMENOVALNIK: dostopna
RODILNIK: dostopnih
DAJALNIK: dostopnim
TOŽILNIK: dostopna
MESTNIK: pri dostopnih
ORODNIK: z dostopnimi

STALNE ZVEZE

odprto dostopen

pri katerem je celotna vsebina brezplačno dostopna na spletu, uporabnik pa ima pravico do nadaljnje uporabe, odgovorne predelave; *odprtodostopen*

- Pridobitev bo zagotovila vzpostavitev **odprto dostopne** raziskovalne infrastrukture in okolja za izvedbo neodvisnih raziskav.
- Za svojo raziskavo, objavljeno v **odprto dostopni** reviji, so raziskovalci na analizirali zdravstvene podatke skoraj 8 milijonov otrok.

prosto dostopen

pri katerem je dostop zlasti do določene vsebine prost, brezplačen, brez omejitev; *prostodostopen*

- Večina vsebin na internetu je **prosto dostopnih** in se z njimi srečajo tudi otroci in mladostniki, ki jim niso namenjene.
- S knjigo, ki je **prosto dostopna** na portalu dLib, me je seznanila znanka.
- Porabniki so danes navajeni univerzalne internetne poveztljivosti in **prosto dostopnih** storitev.

IZVOR

↑dostop

dostópnost^{SSKJ2}

[dostópnost], [dostôpnost] samostalnik ženskega spola (ó; ó)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dostopnost
RODILNIK: dostopnosti
DAJALNIK: dostopnosti
TOŽILNIK: dostopnost
MESTNIK: pri dostopnosti
ORODNIK: z dostopnostjo

STALNE ZVEZE

odprta dostopnost

brezplačna dostopnost celotne vsebine publikacije, pri kateri ima uporabnik pravico do nadaljnje uporabe, odgovorne predelave; *odprtodostopnost*

- Večina financerjev zahteva takojšnjo **odprto dostopnost** rezultatov iz javno financiranih raziskav.
- **Odprta dostopnost** podatkov raziskave povzroči tudi večjo citiranost objave, v kateri so analizirani ti podatki.

IZVOR

↑dostopen

drobljênc^{SSKJ2}

[drobljênc] samostalnik moškega spola (é)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: drobljenec
RODILNIK: drobljenca
DAJALNIK: drobljencu
TOŽILNIK: drobljenec
MESTNIK: pri drobljencu
ORODNIK: z drobljencem

dvojina

IMENOVALNIK: drobljenca
RODILNIK: drobljencev
DAJALNIK: drobljencema
TOŽILNIK: drobljenca
MESTNIK: pri drobljencih
ORODNIK: z drobljencema

množina

IMENOVALNIK: drobljenci
RODILNIK: drobljencev
DAJALNIK: drobljencem
TOŽILNIK: drobljence
MESTNIK: pri drobljencih

ORODNIK: z drobljenci

1. jed ali dodatek k jedi iz drobljenih sestavin

- ▶ Na krožnik položimo po dva pralineja in posujemo z **drobljencem** iz lešnikov.
- ▶ Ko je mus ohlajen, nanj nadrobimo **drobljenec** in dodamo sveže maline.
- ▶ Zelo uporaben je sojin **drobljenec**, iz katerega skuhamo okusno polivko za testenine, rižoto ali omako.

2. hrustljivo pečeno pecivo iz sadja, prekritega z drobljeno mešanico moke in masla z dodatki

- ▶ Pečemo od 30 do 40 minut, nato **drobljenec** vzamemo iz pečice in pustimo nekaj minut, da se ohladi.
- ▶ **Drobljenec** lahko pripravite s katerimkoli jagodičjem ali jabolki.
- ▶ Margarino ali maslo stopimo in dodamo k sestavinam ter vse skupaj temeljito premešamo, da dobimo **drobljencu** podobno testo.

IZVOR

iz *drobljen* iz ↑drobiti

družabnik^{SSKJ2}

[družábnik] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: družabnik
RODILNIK: družabnika
DAJALNIK: družabniku
TOŽILNIK: družabnika
MESTNIK: pri družabniku
ORODNIK: z družabnikom

dvojina

IMENOVALNIK: družabnika
RODILNIK: družabnikov
DAJALNIK: družabnikoma
TOŽILNIK: družabnika
MESTNIK: pri družabnikih
ORODNIK: z družabnikoma

množina

IMENOVALNIK: družabniki
RODILNIK: družabnikov
DAJALNIK: družabnikom
TOŽILNIK: družabnike
MESTNIK: pri družabnikih
ORODNIK: z družabniki

kdor navadno poklicno nudi druženje, pogovor, sprotno pomoč, zlasti za starejše

- ▶ Svojci najbolj sprašujejo po podpori na domu

oziroma po **družabnikih**, ki bi obolelemu nekajkrat na teden delali družbo.

- ▶ Delal je v domu starejših občanov, kjer se je zaposlil kot **družabnik**. To delo mu je prineslo dober vpogled v življenje starejših in bolnih.

IZVOR

↑družaben

družábniški^{SSKJ2}

[družábniški] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: družabniški
RODILNIK: družabniškega
DAJALNIK: družabniškemu
TOŽILNIK: družabniški
TOŽILNIK (živostno): družabniškega
MESTNIK: pri družabniškem
ORODNIK: z družabniškim

dvojina

IMENOVALNIK: družabniška
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškima
TOŽILNIK: družabniška
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškima

množina

IMENOVALNIK: družabniški
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškim
TOŽILNIK: družabniške
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: družabniška
RODILNIK: družabniške
DAJALNIK: družabniški
TOŽILNIK: družabniško
MESTNIK: pri družabniški
ORODNIK: z družabniško

dvojina

IMENOVALNIK: družabniški
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškima
TOŽILNIK: družabniški
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškima

množina

IMENOVALNIK: družabniške
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškim

TOŽILNIK: družabniške
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: družabniško
RODILNIK: družabniškega
DAJALNIK: družabniškemu
TOŽILNIK: družabniško
MESTNIK: pri družabniškem
ORODNIK: z družabniškim

dvojina

IMENOVALNIK: družabniški
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškima
TOŽILNIK: družabniški
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškima

množina

IMENOVALNIK: družabniška
RODILNIK: družabniških
DAJALNIK: družabniškim
TOŽILNIK: družabniška
MESTNIK: pri družabniških
ORODNIK: z družabniškimi

**ki je v zvezi z družabniki ali družabništvom,
navadno poklicnim nudenjem druženja, pogovora,
sprotne pomoči, zlasti za starejše**

- Vlado je pozval, da se humanitarnim organizacijam, ki nudijo socialno, **družabniško** ali učno pomoč najbolj ranljivim otrokom, starostnikom in družinam zagotovi proračunska sredstva.
- Ne gre za psihoterapevtsko linijo, ampak preprosto **družabniško**. Večina linij namreč nima možnosti preprostega klepeta o vsakodnevnih stvareh.

IZVOR

↑družabnik

družabništvo^{SSKJ2}

[družábništvo] samostalnik srednjega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: družabništvo
RODILNIK: družabništva
DAJALNIK: družabništvu
TOŽILNIK: družabništvo
MESTNIK: pri družabništvu
ORODNIK: z družabništvom

**navadno poklicno nudenje druženja, pogovora,
sprotne pomoči, zlasti za starejše**

- Pri **družabništvu** sodelujejo tudi mladi, kar nas še posebej veseli.
- Uspeli so vključiti vse tiste, ki si želijo oziroma nujno potrebujejo organizirano varstvo in pomoč, poleg tega omogočajo **družabništvo** tistim, ki ostajajo v domači oskrbi.
- Nova storitev je brezplačna in prilagojena vsakemu uporabniku. Nudi **družabništvo**, spremljanje uporabnika na različne dejavnosti, podporo pri izvedbi vsakodnevnih opravil.

IZVOR

↑družabnik

dvózbórje

[dvózbórje] samostalnik srednjega spola (ô-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: dvozborje
RODILNIK: dvozborja
DAJALNIK: dvozborju
TOŽILNIK: dvozborje
MESTNIK: pri dvozborju
ORODNIK: z dvozborjem

dvojina

IMENOVALNIK: dvozborji
RODILNIK: dvozborij
DAJALNIK: dvozborjema
TOŽILNIK: dvozborji
MESTNIK: pri dvozborjih
ORODNIK: z dvozborjema

množina

IMENOVALNIK: dvozborja
RODILNIK: dvozborij
DAJALNIK: dvozborjem
TOŽILNIK: dvozborja
MESTNIK: pri dvozborjih
ORODNIK: z dvozborji

1. iz glasbe kompozicijska tehnika, pri kateri dva dela zbora, dva zbora ali dve zasedbi drug drugemu odgovarjata

- Zbirko je zasnoval za 3 do 8 glasov in večkrat spretno uporabil **dvozborje**.

1a) iz glasbe izvajalec skladbe v taki tehniki

- Sodelovale so s Kvartetom rogov Slovenske filharmonije, s katerim so izvedle Gallusove motete za **dvozborje** kot dialog rogov in ženskega zbora.
- Skladba je pisana za pet solistov, mešani zbor (od 4- do 8-glasni kot **dvozborje**) in orkester.

IZVOR

iz ↑dva + ↑zbor

femicíd

[femicít] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: femicid
RODILNIK: femicida
DAJALNIK: femicidu
TOŽILNIK: femicid
MESTNIK: pri femicidu
ORODNIK: s femicidom

dvojina

IMENOVALNIK: femicida
RODILNIK: femicidov
DAJALNIK: femicidoma
TOŽILNIK: femicida
MESTNIK: pri femicidih
ORODNIK: s femicidoma

množina

IMENOVALNIK: femicidi
RODILNIK: femicidov
DAJALNIK: femicidom
TOŽILNIK: femicide
MESTNIK: pri femicidih
ORODNIK: s femicidi

umor ženske, ki je z morilcem v partnerskem odnosu

- **Femicid** ni izoliran dogodek, do katerega pride nenadno in nepričakovano. Je dokončno dejanje v procesu nasilja.
- Kar je najbolj pomembno, je zaščita življenj, predvsem pa boj proti **femicidu**, ki je strahopeten in nedopusten zločin.
- Bistvo izraza **femicid** je ozaveščenje, da so razlogi za nasilno smrt žensk povsem drugačni od vzrokov za nasilno smrt moških.

IZVOR

prevzeto prek angl. *femicide*, nem. *Femizid*, iz lat. *fēm(ina)* 'ženska' + izpeljanke iz lat. *caedere* 'tolči, udarjati, ubiti'

filicíd

[filicít] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: filicid
RODILNIK: filicida
DAJALNIK: filicidu
TOŽILNIK: filicid

MESTNIK: pri filicidu

ORODNIK: s filicidom

dvojina

IMENOVALNIK: filicida

RODILNIK: filicidov

DAJALNIK: filicidoma

TOŽILNIK: filicida

MESTNIK: pri filicidih

ORODNIK: s filicidoma

množina

IMENOVALNIK: filicidi

RODILNIK: filicidov

DAJALNIK: filicidom

TOŽILNIK: filicide

MESTNIK: pri filicidih

ORODNIK: s filicidi

iz prava **umor lastnega otroka**

- **Filicid**, povzročen v stanju akutne psihoze, je povezan s hudo duševno boleznijo.
- Z maščevalnim **filicidom** starš kaznuje partnerja, neonaticid pa je po navadi rezultat neželene nosečnosti.

IZVOR

prevzeto prek (angl. *filicide*,) nem. *Filizid* iz lat. *filius* 'sin', *filia* 'hči' + izpeljanke iz lat. *caedere* 'tolči, udarjati, ubiti'

fitnesíranje

[fitnesíranje] samostalnik srednjega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: fitnesiranje
RODILNIK: fitnesiranja
DAJALNIK: fitnesiranju
TOŽILNIK: fitnesiranje
MESTNIK: pri fitnesiranju
ORODNIK: s fitnesiranjem

vadba v fitnesu

- Pogovorili smo se o ključnih prvinah varnega **fitnesiranja** s katerokoli od nadvse raznovrstnih oblik vadbe.
- **Fitnesiranje** je dolgotrajen projekt, a zavedajte se, da vlagate predvsem vase.

IZVOR

↑fitnesirati

fitnesírati

[fitnesírati] nedovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: fitnesiram

DRUGA: fitnesiraš

TRETJA: fitnesira

dvojina

PRVA: fitnesirava

DRUGA: fitnesirata

TRETJA: fitnesirata

množina

PRVA: fitnesiramo

DRUGA: fitnesirate

TRETJA: fitnesirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: fitnesiral

ŽENSKI: fitnesirala

SREDNJI: fitnesiralo

vaditi v fitnessu

- ▶ Radi supamo, kolesarimo in **fitnesiramo**.
- ▶ Za fit postavbo je treba **fitnesirati** skozi celo leto.
- ▶ Dolgo sem **fitnesirala**, potem zaradi bolezni nisem mogla več. Ne predstavljam pa si življenja brez gibanja.

IZVOR

↑fitnes

fótorealíst

[fótorealíst] samostalnik moškega spola (ô-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: fótorealíst

RODILNIK: fótorealísta

DAJALNIK: fótorealístu

TOŽILNIK: fótorealísta

MESTNIK: pri fótorealístu

ORODNIK: s fótorealístom

dvojina

IMENOVALNIK: fótorealísta

RODILNIK: fótorealístov

DAJALNIK: fótorealístoma

TOŽILNIK: fótorealísta

MESTNIK: pri fótorealístih

ORODNIK: s fótorealístoma

množina

IMENOVALNIK: fótorealísti

RODILNIK: fótorealístov

DAJALNIK: fótorealístom

TOŽILNIK: fótorealíste

MESTNIK: pri fótorealístih

ORODNIK: s fótorealísti

pripadnik umetniškega sloga, ki temelji na izrazito realističnem, natančnem upodabljanju, katerega rezultat spominja na fotografijo

- ▶ Kot vsi **fótorealísti** si je tudi sama pomagala z lastnimi fotografijami objektov, ki že od 70-ih let naprej burijo duh umetnostnih zgodovinarjev.
- ▶ Naravni krajini se v delu **fótorealístov** pridruži tudi urbana.
- ▶ Edinemu **fótorealístu** v slovenskem prostoru, ki ves čas ostaja zvest svojemu slogu, so ob jubileju pripravili razstavo.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Fotorealist*, angl. *photorealist*, iz

↑fótorealízem

fótorealístičen

[fótorealístičen] pridevnik (ô-î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): fótorealístičen

IMENOVALNIK (določno): fótorealístični

RODILNIK: fótorealístičnega

DAJALNIK: fótorealístičnemu

TOŽILNIK (nedoločno): fótorealístičen

TOŽILNIK (določno): fótorealístični

TOŽILNIK (živostno): fótorealístičnega

MESTNIK: pri fótorealístičnem

ORODNIK: s fótorealístičnim

dvojina

IMENOVALNIK: fótorealístična

RODILNIK: fótorealístičnih

DAJALNIK: fótorealístičnima

TOŽILNIK: fótorealístična

MESTNIK: pri fótorealístičnih

ORODNIK: s fótorealístičnima

množina

IMENOVALNIK: fótorealístični

RODILNIK: fótorealístičnih

DAJALNIK: fótorealístičnim

TOŽILNIK: fótorealístične

MESTNIK: pri fótorealístičnih

ORODNIK: s fótorealístičnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: fótorealístična

RODILNIK: fótorealístične

DAJALNIK: fótorealístični

TOŽILNIK: fótorealístično

MESTNIK: pri fótorealístični

ORODNIK: s fótorealístično

dvojina

IMENOVALNIK: fotorealistični

RODILNIK: fotorealističnih

DAJALNIK: fotorealističnima

TOŽILNIK: fotorealistični

MESTNIK: pri fotorealističnih

ORODNIK: s fotorealističnima

množina

IMENOVALNIK: fotorealistične

RODILNIK: fotorealističnih

DAJALNIK: fotorealističnim

TOŽILNIK: fotorealistične

MESTNIK: pri fotorealističnih

ORODNIK: s fotorealističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: fotorealistično

RODILNIK: fotorealističnega

DAJALNIK: fotorealističnemu

TOŽILNIK: fotorealistično

MESTNIK: pri fotorealističnem

ORODNIK: s fotorealističnim

dvojina

IMENOVALNIK: fotorealistični

RODILNIK: fotorealističnih

DAJALNIK: fotorealističnima

TOŽILNIK: fotorealistični

MESTNIK: pri fotorealističnih

ORODNIK: s fotorealističnima

množina

IMENOVALNIK: fotorealistična

RODILNIK: fotorealističnih

DAJALNIK: fotorealističnim

TOŽILNIK: fotorealistična

MESTNIK: pri fotorealističnih

ORODNIK: s fotorealističnimi

1. ki pri prikazu, upodabljanju čim bolj nazorno posnema, ponazarja resničnost

► Razvojniki s pridom uporabljajo možnost **fotorealističnega** prikaza in tehnologijo navidezne resničnosti. Še pred izdelavo opreme omogočajo vpogled v realno podobo linije.

► Izkušnja na zaslonu 4K OLED zagotavlja izjemno ostre podrobnosti in jasnost ter bogate, **fotorealistične** barve.

► Okolje, ustvarjeno na podlagi **fotorealističnih** volumetričnih podatkov, je na zaslonu prikazano kot ozadje.

2. v obliki za vrstni pridevnik fotorealistični ki je v zvezi z umetniškim slogom, temelječim na takem prikazu, upodabljanju

► Upodobitev je delo avstrijskega **fotorealističnega**

slikarja.

► Je eden redkih umetnikov v Sloveniji, ki se je v 70. letih s **fotorealističnim** upodabljanjem vsakdanjih motivov zavestno odvrnil od dominantne ekspresionistične prakse in abstraktne slike.

► Vzpon umetne inteligence je za vizualne umetnike verjetno najbolj disruptivna nova tehnologija po izumu fotografije, ki je zadala hud udarec povpraševanju po **fotorealističnem** slogu slikanja.

IZVOR

prevzeto iz nem. *fotorealistisch*, iz ↑fotorealist

fótorealístično

[fótorealístično] prislov (ô-î)

takó, da se pri prikazu, upodabljanju čim bolj nazorno posnema, ponazarja resničnost

► Računalniška umetnost se je razvijala vzporedno z računalnikom: od prvih linijskih izrisov pa do **fotorealistično** generiranih slik.

► Obraze in telesa igralcev na gosto prelepijo z digitalnimi tipali, potem pa dobljene podatke računalniško obdelajo in ustvarijo psevdoanimirane like, ki delujejo **fotorealistično**.

► Manhattan v New Yorku je ena od lokacij, ki so v igri izdelane **fotorealistično**.

IZVOR

↑fotorealističen

fótorealízem

[fótorealízem] samostalnik moškega spola (ô-í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: fotorealizem

RODILNIK: fotorealizma

DAJALNIK: fotorealizmu

TOŽILNIK: fotorealizem

MESTNIK: pri fotorealizmu

ORODNIK: s fotorealizmom

1. prikaz, upodabljanje, ki čim bolj nazorno posnema, ponazarja resničnost

► Šlo je za prvi računalniško animirani film, ki je uprizoril ljudi z neverjetnim in do tedaj še nedoseženim **fotorealizmom**.

► Za filme naj bi uporabili tehnologijo računalniške animacije, **fotorealizem**, kar bo omogočilo, da bodo liki videti kot živa bitja, ki znajo izražati čustva.

► Program zagotavlja nove napredne funkcije za **fotorealizem**, kot so učinki, sence, novi materiali in

pogledi.

2. umetniški slog, ki temelji na izrazito realističnem, natančnem upodabljanju, katerega rezultat spominja na fotografijo

- Pri njenem delu gre za precej nenavadno in izvirno sintezo **fotorealizma** in impresionizma.
- V galeriji se s svojimi deli predstavlja slikar, ki ostaja vse svoje ustvarjalno življenje zvest **fotorealizmu**.
- Slika zelo natančno, kar pa ne pomeni, da stremlji k **fotorealizmu**.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Fotorealismus*, angl. *photorealism*, iz ↑foto + ↑realizem

fótostríp

[fótostríp] samostalnik moškega spola (ô-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: fotostrip
RODILNIK: fotostripa
DAJALNIK: fotostripu
TOŽILNIK: fotostrip
MESTNIK: pri fotostripu
ORODNIK: s fotostripom

dvojina

IMENOVALNIK: fotostripa
RODILNIK: fotostripov
DAJALNIK: fotostripoma
TOŽILNIK: fotostripa
MESTNIK: pri fotostripih
ORODNIK: s fotostripoma

množina

IMENOVALNIK: fotostripi
RODILNIK: fotostripov
DAJALNIK: fotostripom
TOŽILNIK: fotostripe
MESTNIK: pri fotostripih
ORODNIK: s fotostripi

strip, pri katerem se namesto risanih slik uporabljajo fotografije

- Za revijo je ustvarjala **fotostrip**.
- Sam je naredil **fotostrip** z 31 slikami.
- Seminarsko nalogo sta priredili za knjižno objavo – sami sta jo označili za **fotostrip**.

IZVOR

tako kot niz. *fotostrip* in po zgledu angl. *photo comics* iz ↑foto(grafija) + ↑strip

frančískovski

[frančískovski] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: frančískovski
RODILNIK: frančískovskega
DAJALNIK: frančískovskemu
TOŽILNIK: frančískovski
TOŽILNIK (živostno): frančískovskega
MESTNIK: pri frančískovskem
ORODNIK: s frančískovskim

dvojina

IMENOVALNIK: frančískovska
RODILNIK: frančískovskih
DAJALNIK: frančískovskima
TOŽILNIK: frančískovska
MESTNIK: pri frančískovskih
ORODNIK: s frančískovskima

množina

IMENOVALNIK: frančískovski
RODILNIK: frančískovskih
DAJALNIK: frančískovskim
TOŽILNIK: frančískovske
MESTNIK: pri frančískovskih
ORODNIK: s frančískovskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: frančískovska
RODILNIK: frančískovske
DAJALNIK: frančískovski
TOŽILNIK: frančískovsko
MESTNIK: pri frančískovski
ORODNIK: s frančískovsko

dvojina

IMENOVALNIK: frančískovski
RODILNIK: frančískovskih
DAJALNIK: frančískovskima
TOŽILNIK: frančískovski
MESTNIK: pri frančískovskih
ORODNIK: s frančískovskima

množina

IMENOVALNIK: frančískovske
RODILNIK: frančískovskih
DAJALNIK: frančískovskim
TOŽILNIK: frančískovske
MESTNIK: pri frančískovskih
ORODNIK: s frančískovskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: frančískovsko
RODILNIK: frančískovskega
DAJALNIK: frančískovskemu
TOŽILNIK: frančískovsko

MESTNIK: pri frančiškovem
ORODNIK: s frančiškovskim
dvojina

IMENOVALNIK: frančiškovski
RODILNIK: frančiškovskih
DAJALNIK: frančiškovskima
TOŽILNIK: frančiškovski
MESTNIK: pri frančiškovskih
ORODNIK: s frančiškovskima
množina

IMENOVALNIK: frančiškovska
RODILNIK: frančiškovskih
DAJALNIK: frančiškovskim
TOŽILNIK: frančiškovska
MESTNIK: pri frančiškovskih
ORODNIK: s frančiškovskimi

1. ki je v zvezi z dejavnostjo in karizmo svetega Frančiška Asiškega

► Bratje kapucini so pred kratkim župnijo izročili v upravo sosednjim bratom minoritom, ki si s kapucini delijo isto **frančiškovsko** karizmo.

► Sv. Klara je pod Frančiškovim vodstvom pri cerkvi sv. Damijana ustanovila II. red **frančiškovske** družine, danes poznan kot klarise.

1a) ki je v zvezi z načeli svetega Frančiška Asiškega, navadno v povezavi z dejavnostjo papeža Frančiška

► **Frančiškovski** značaj in naravnost rimskega škofa mi je zelo pri srcu in z veseljem prebiram njegove misli in nagovore.

► Papež, jezuit **frančiškovskega** profila, v cerkveni vrh v Sloveniji pošilja frančiškana, sposobnega upravitelja.

IZVOR

iz *Frančiškov*, iz imena *Frančišek*

fúga

[fúga] samostalnik ženskega spola (ú)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: fuga
RODILNIK: fuge
DAJALNIK: fugi
TOŽILNIK: fugo
MESTNIK: pri fugi
ORODNIK: s fugo

dvojina

IMENOVALNIK: fugi
RODILNIK: fug
DAJALNIK: fugama
TOŽILNIK: fugi
MESTNIK: pri fugah

ORODNIK: s fugama
množina

IMENOVALNIK: fuge

RODILNIK: fug

DAJALNIK: fugam

TOŽILNIK: fuge

MESTNIK: pri fugah

ORODNIK: s fugami

zavoječ s tobakom, ki se pri uporabi namesti med zgornjo ustnico in dlesen; *snus*

► Tobak za oralno uporabo, **fuge**, je leta 2020 uporabljalo 1,2 odstotka uporabnikov, starih med 25 in 74 let.

► Poleg vejпов je pri mladostnikih v porastu tudi uporaba tobaka za njuhanje, žvečenje in oralno uporabo (**fuge**).

IZVOR

nejasen izvor, morda povezano s ↑fuga

gamificiran

[gejmificíran] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): gamificiran

IMENOVALNIK (določno): gamificirani

RODILNIK: gamificiranega

DAJALNIK: gamificiranemu

TOŽILNIK (nedoločno): gamificiran

TOŽILNIK (določno): gamificirani

TOŽILNIK (živostno): gamificiranega

MESTNIK: pri gamificiranem

ORODNIK: z gamificiranim

dvojina

IMENOVALNIK: gamificirana

RODILNIK: gamificiranih

DAJALNIK: gamificiranima

TOŽILNIK: gamificirana

MESTNIK: pri gamificiranih

ORODNIK: z gamificiranimi

množina

IMENOVALNIK: gamificirani

RODILNIK: gamificiranih

DAJALNIK: gamificiranim

TOŽILNIK: gamificirane

MESTNIK: pri gamificiranih

ORODNIK: z gamificiranimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: gamificirana

RODILNIK: gamificirane

DAJALNIK: gamificirani
TOŽILNIK: gamificirano
MESTNIK: pri gamificirani
ORODNIK: z gamificirano

dvojina

IMENOVALNIK: gamificirani
RODILNIK: gamificiranih
DAJALNIK: gamificiranima
TOŽILNIK: gamificirani
MESTNIK: pri gamificiranih
ORODNIK: z gamificiranima

množina

IMENOVALNIK: gamificirane
RODILNIK: gamificiranih
DAJALNIK: gamificiranim
TOŽILNIK: gamificirane
MESTNIK: pri gamificiranih
ORODNIK: z gamificiranimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: gamificirano
RODILNIK: gamificiranega
DAJALNIK: gamificiranemu
TOŽILNIK: gamificirano
MESTNIK: pri gamificiranem
ORODNIK: z gamificiranim

dvojina

IMENOVALNIK: gamificirani
RODILNIK: gamificiranih
DAJALNIK: gamificiranima
TOŽILNIK: gamificirani
MESTNIK: pri gamificiranih
ORODNIK: z gamificiranima

množina

IMENOVALNIK: gamificirana
RODILNIK: gamificiranih
DAJALNIK: gamificiranim
TOŽILNIK: gamificirana
MESTNIK: pri gamificiranih
ORODNIK: z gamificiranimi

ki je oblikovan, prilagojen tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro; igrificiran

- ▶ V **gamificiranih** aktivnostih je ključnega pomena, da lahko uporabnika motiviramo za nadaljnjo aktivnost.
- ▶ Gre za večigralno šahovsko aplikacijo, pri kateri lahko uporabniki igrajo in se učijo šaha v zabavnem, **gamificiranem** okolju.
- ▶ Pri eksperimentu nas je zanimalo, kako elementi iger vplivajo na uporabniško izkušnjo in kakšen bo odziv uporabnikov na **gamificirano** izkušnjo.

IZVOR

iz *gamificirati*, glej gamifikacija

gamifikacija

[gejmifikácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: gamifikacija
RODILNIK: gamifikacije
DAJALNIK: gamifikaciji
TOŽILNIK: gamifikacijo
MESTNIK: pri gamifikaciji
ORODNIK: z gamifikacijo

dvojina

IMENOVALNIK: gamifikaciji
RODILNIK: gamifikacij
DAJALNIK: gamifikacijama
TOŽILNIK: gamifikaciji
MESTNIK: pri gamifikacijah
ORODNIK: z gamifikacijama

množina

IMENOVALNIK: gamifikacije
RODILNIK: gamifikacij
DAJALNIK: gamifikacijam
TOŽILNIK: gamifikacije
MESTNIK: pri gamifikacijah
ORODNIK: z gamifikacijami

oblikovanje, prilagajanje česa tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro; igrificiranje, igrifikacija

- ▶ Kot eden izmed poskusov iskanja poti do končnega uporabnika medijskih vsebin se je vzpostavil trend **gamifikacije** novic.
- ▶ Pri trženju moramo po eni strani izkoriščati sodobne tehnologije in pristope, kot sta npr. ultrapersonalizacija in **gamifikacija**, po drugi pa sistematično in konsistentno uporabljati klasične metode.
- ▶ Metoda **gamifikacije** bi uporabljala igre z namenom izboljšati zbranost učencev migrantov, olajšati proces učenja in spodbujati socialno vključenost.

IZVOR

prevzeto iz angl. *gamification*, iz *game* 'igra'

gáser

[gáser] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: gaser
RODILNIK: gaserja

DAJALNIK: gaserju
TOŽILNIK: gaserja
MESTNIK: pri gaserju
ORODNIK: z gaserjem
dvojina

IMENOVALNIK: gaserja
RODILNIK: gaserjev
DAJALNIK: gaserjema
TOŽILNIK: gaserja
MESTNIK: pri gaserjih
ORODNIK: z gaserjema
množina

IMENOVALNIK: gaserji
RODILNIK: gaserjev
DAJALNIK: gaserjem
TOŽILNIK: gaserje
MESTNIK: pri gaserjih
ORODNIK: z gaserji

slengovsko, ekspresivno **pripadnik mladinske subkulture z belo obutvijo, belimi nogavicami in torbico za čez ramo**

- Če imate najstniške otroke, potem ste zelo verjetno za limke in **gaserje** že slišali.
- Limke in **gaserji** nosijo superge – večinoma »najkice«.
- V filmu lahko opazujemo skupino mlajših moških, ki vizualno ustrezajo stereotipnim opisom **gaserjev**.

IZVOR
najverjetneje iz ↑gas, iz srb. fraze *ide gas*, ki izraža navdušenje

gaslighting

[gêslájtink] samostalnik moškega spola (ê-â)

OBLIKE
ednina

IMENOVALNIK: gaslighting
RODILNIK: gaslightinga
DAJALNIK: gaslightingu
TOŽILNIK: gaslighting
MESTNIK: pri gaslightingu
ORODNIK: z gaslightingom

iz psihologije **psihološka manipulacija, navadno dolgotrajna, zaradi katere prizadeti začne dvomiti o zanesljivosti svojih misli, svojega dožemanja resničnosti ali spominov; mračenje**

- Če ste tarča dlje časa trajajočega **gaslightinga**, morate nujno postaviti jasne meje v odnosu.
- **Gaslighting** lahko vključuje tudi spolne zlorabe v partnerskem odnosu.

- Uporaba izraza **gaslighting** med zaslišanjem je bila po moji presoji primerna. Njegovo vedenje je predstavljalo obliko zlorabe, da bi se začela spraševati o lastnem duševnem zdravju in prisebnosti.

IZVOR

prevzeto iz angl. *gaslighting*, iz *gaslight* 'psihološko manipulirati' iz naslova filma režiserja Georgea Cuckorja *Gaslight* 'Plinska svetilka', v katerem mož psihološko manipulira svojo ženo in jo prepriča, da je duševno bolna

ghostanje

[gôustanje] samostalnik srednjega spola (ô)

OBLIKE
ednina

IMENOVALNIK: ghostanje
RODILNIK: ghostanja
DAJALNIK: ghostanju
TOŽILNIK: ghostanje
MESTNIK: pri ghostanju
ORODNIK: z ghostanjem

pogovorno (**ponavljajoča se**) **nenadna prekinitev stikov brez pojasnila, zlasti v kratkotrajnem ljubezenskem razmerju; ghosting**

- Izpostavila je, da je **ghostanje** neke vrste nasilje, saj izključevanje določene osebe lahko pri njej povzroči stisko.
- Raziskave kažejo, da je kar 91 % uporabnikov aplikacij za zmenke odnos že zaključilo z **ghostanjem**.
- Blogerka opaža, da je **ghostanje** pogosto, sama pa je doživela precej ekstremno obliko tega mehanizma, ko je moški izpuhtel kar med zmenkom.

IZVOR

↑ghostati

ghostati

[gôustati] dovršni in nedovršni glagol (ô)

OBLIKE
ednina

PRVA: ghostam
DRUGA: ghostaš
TRETJA: ghosta
dvojina
PRVA: ghostava
DRUGA: ghostata
TRETJA: ghostata

množina

PRVA: ghostamo

DRUGA: ghostate

TRETJA: ghostajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: ghostal

ŽENSKI: ghostala

SREDNJI: ghostalo

pogovorno **nenadoma in brez pojasnila prekiniti stike, zlasti v kratkotrajnem ljubezenskem razmerju**

► Z njim se je eno leto spoznavala, nato pa jo je **ghostal**.

► Punca jim enostavno ne odpiše več in to je to. Tudi jaz sem že katero **ghostal**.

► Zakaj sem začel **ghostati**? Ker so mi postale nezanimive ali pa preveč »nadležne« in sem imel na voljo kup drugih priložnosti.

IZVOR

prevzeto iz angl. *ghost* iz prvotnega pomena 'biti kot duh'

ghosting

[gôustink] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ghosting

RODILNIK: ghostinga

DAJALNIK: ghostingu

TOŽILNIK: ghosting

MESTNIK: pri ghostingu

ORODNIK: z ghostingom

pogovorno **(ponavljajoča se) nenadna prekinitvev stikov brez pojasnila, zlasti v kratkotrajnem ljubezenskem razmerju; ghostanje**

► Strokovnjaki pravijo, da je **ghosting**, ko oseba preprosto izgine, najbolj nezrel način končanja romantičnega razmerja.

► Z razširjenostjo tega pojava se veča tudi število raziskav na temo **ghostinga**. Tako stroka pridobiva več razumevanja o tem zaskrbljujočem vedenju.

► Mit je, da se **ghosting** dogaja le v svetu zmenkov. Gre za vedenje, ki je vse bolj prisotno v vseh segmentih našega življenja – z delodajalci, kolegi, prijatelji in sorodniki.

IZVOR

prevzeto iz angl. *ghosting*, iz ↑ghostati

ghostniti

[gôustniti] dovršni glagol (ô)

OBLIKE

ednina

PRVA: ghostnem

DRUGA: ghostneš

TRETJA: ghostne

dvojina

PRVA: ghostneva

DRUGA: ghostneta

TRETJA: ghostneta

množina

PRVA: ghostnemo

DRUGA: ghostnete

TRETJA: ghostnejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: ghostnil

ŽENSKI: ghostnila

SREDNJI: ghostnilo

pogovorno **nenadoma in brez pojasnila prekiniti stike, zlasti v kratkotrajnem ljubezenskem razmerju**

► Vnele so se iskre z drugim in prvemu se ni več javljala na telefon. »**Ghostnila** me je,« je večkrat ponovil.

► Si že kdaj koga **ghostnil**? Aja, ups, o tem se ne govori javno.

IZVOR

↑ghostati

guava, gváva

[gváva] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: guava

RODILNIK: guave

DAJALNIK: guavi

TOŽILNIK: guavo

MESTNIK: pri guavi

ORODNIK: z guavo

dvojina

IMENOVALNIK: guavi

RODILNIK: guav

DAJALNIK: guavama

TOŽILNIK: guavi

MESTNIK: pri guavah

ORODNIK: z guavama

množina

IMENOVALNIK: guave

RODILNIK: guav

DAJALNIK: guavam

TOŽILNIK: guave

MESTNIK: pri guavah
 ORODNIK: z guavami
ednina
 IMENOVALNIK: gvava
 RODILNIK: gvave
 DAJALNIK: gvavi
 TOŽILNIK: gvavo
 MESTNIK: pri gvavi
 ORODNIK: z gvavo
dvojina
 IMENOVALNIK: gvavi
 RODILNIK: gvav
 DAJALNIK: gvavama
 TOŽILNIK: gvavi
 MESTNIK: pri gvavah
 ORODNIK: z gvavama
množina
 IMENOVALNIK: gvave
 RODILNIK: gvav
 DAJALNIK: gvavam
 TOŽILNIK: gvave
 MESTNIK: pri gvavah
 ORODNIK: z gvavami

1. iz botanike **manjše drevo ali grm s sladkimi plodovi z lupino zelene ali rumene barve, številnimi semeni in mesom rdečkaste barve; Psidium guajava; gvajava**

► Iskali so odpadlo sadje z dreves manga, **guave** in indijskih oreščkov, ki so bila posejana na kmetiji.

1a) plod te rastline; gvajava

► Lakoto je potešila z jagodičevjem in **guavo**, ki jih je našla ob poti.

► Pijte vodo ali napitke, ki vsebujejo izvlečke ličija, zelenega čaja, papaje, **guave**.

► Po drevesih so plezali za mangi in **gvavami**.

IZVOR

prevzeto prek angl. *guava* iz špan. *guayabo* 'drevo guave', *guayaba* 'sadež guave', nejasnega izvora

gvajáva, guajava

[gvajáva] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina
 IMENOVALNIK: gvajava
 RODILNIK: gvajave
 DAJALNIK: gvajavi
 TOŽILNIK: gvajavo
 MESTNIK: pri gvajavi
 ORODNIK: z gvajavo
dvojina
 IMENOVALNIK: gvajavi

RODILNIK: gvajav
 DAJALNIK: gvajavama
 TOŽILNIK: gvajavi
 MESTNIK: pri gvajavah
 ORODNIK: z gvajavama
množina
 IMENOVALNIK: gvajave
 RODILNIK: gvajav
 DAJALNIK: gvajavam
 TOŽILNIK: gvajave
 MESTNIK: pri gvajavah
 ORODNIK: z gvajavami
ednina

IMENOVALNIK: guajava
 RODILNIK: guajave
 DAJALNIK: guajavi
 TOŽILNIK: guajavo
 MESTNIK: pri guajavi
 ORODNIK: z guajavo
dvojina
 IMENOVALNIK: guajavi
 RODILNIK: guajav
 DAJALNIK: guajavama
 TOŽILNIK: guajavi
 MESTNIK: pri guajavah
 ORODNIK: z guajavama
množina

IMENOVALNIK: guajave
 RODILNIK: guajav
 DAJALNIK: guajavam
 TOŽILNIK: guajave
 MESTNIK: pri guajavah
 ORODNIK: z guajavami

1. iz botanike **manjše drevo ali grm s sladkimi plodovi z lupino zelene ali rumene barve, številnimi semeni in mesom rdečkaste barve; Psidium guajava; guava**

► Pred verando je posadil banane, ananase, **gvajave**.

► Številnih grmovnic ne poznamo, hitro zaznamo le njihov omamni vonj, za nas so nenavadni številni limonovci, **gvajave**.

► Gre za sadne vrste, ki v našem geografskem prostoru niso nekaj običajnega. To so poleg asimine še žižola, **guajava** in nekatere druge.

1a) plod te rastline; guava

► Nabirala je jagode in **gvajave**.

► Pogostil nas je s prigrizkom: arašidi, banane, **gvajave**, datlji, grozdje in mangov sok.

► Ko proučujemo vsebnost sladkorja v sadju, je **gvajava** na spodnjem koncu seznama.

IZVOR

prevzeto prek angl. *guayava* iz špan. *guayabo* 'drevo gvajave', *guayaba* 'sadež gvajave', nejasnega izvora

halucinácija^{SSKJ2}

[halucinácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: halucinacija

RODILNIK: halucinacije

DAJALNIK: halucinaciji

TOŽILNIK: halucinacijo

MESTNIK: pri halucinaciji

ORODNIK: s halucinacijo

dvojina

IMENOVALNIK: halucinaciji

RODILNIK: halucinacij

DAJALNIK: halucinacijama

TOŽILNIK: halucinaciji

MESTNIK: pri halucinacijah

ORODNIK: s halucinacijama

množina

IMENOVALNIK: halucinacije

RODILNIK: halucinacij

DAJALNIK: halucinacijam

TOŽILNIK: halucinacije

MESTNIK: pri halucinacijah

ORODNIK: s halucinacijami

1. navadno slabšalno **ideja, trditev, prepričanje, ki ni v skladu z resničnostjo**

► Gre za neosnovano blatenje, katerega nameni niso znani. Vodstvo trdno verjame v razvoj podjetja, tako da se s takšnimi čudnimi **halucinacijami** ne ukvarja.

► To je bila še ena v vrsti **halucinacij** in dokaz, da je edino, kar znajo, ustvarjanje nepotrebnega.

2. navadno v množini, iz računalništva **nepravilen, z resničnostjo neskladen odgovor modela, temelječega na umetni inteligenci**

► Zaenkrat so **halucinacije** pri uporabi orodij umetne inteligence še zelo velika ovira.

► **Halucinacije** umetne inteligence, ki so bile najprej zelo pogoste, se zdaj pojavljajo redkeje, sploh če uporabljamo zadnje verzije.

IZVOR

v prvem pomenu iz prvotno 'privid, prisluh', prevzeto iz nem. *Halluzination*, iz lat. *(h)alūcinātiō* 'brezsmiselnost, sanjarija', v drugem pomenu prevzeto iz angl. *hallucinations*, iz iste lat. predloge kot v prvem pomenu

haluciniranje

[haluciniranje] samostalnik srednjega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: haluciniranje

RODILNIK: haluciniranja

DAJALNIK: haluciniranju

TOŽILNIK: haluciniranje

MESTNIK: pri haluciniranju

ORODNIK: s haluciniranjem

1. navadno slabšalno **vztrajno ponavljanje idej, trditev, prepričanj, ki niso v skladu z resničnostjo**

► Pričanje je premier označil za polno laži in **haluciniranj**.

► Ego v naši glavi nenehno uprizarja halucinacijo, kakšni bi morali biti, kakšno bi moralo biti naše življenje. A je, ko znamo to **haluciniranje** umiriti, naš ego tudi koristen in pomemben.

2. iz računalništva **podajanje nepravilnih, z resničnostjo neskladnih odgovorov modela, temelječega na umetni inteligenci**

► Opozarjajo na **haluciniranje** modela, ki da si – ko ne pozna pravilnega odgovora – tega preprosto izmisli.

► Model ima zmožnost **haluciniranja**. To pomeni, da združi dve stvari, ki sta kot samostojni enoti podatkovno pravilni, ko pa ju združimo, podata napačno informacijo.

► Vodilni akterji razvoja umetne inteligence so o težavi **haluciniranja** jezikovnih modelov že nešteto odkrito spregovorili.

IZVOR

↑halucinirati

halucinirati^{SSKJ2}

[halucinirati] nedovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: haluciniram

DRUGA: haluciniraš

TRETJA: halucinira

dvojina

PRVA: halucinirava

DRUGA: halucinirata

TRETJA: halucinirata

množina

PRVA: haluciniramo

DRUGA: halucinirate

TRETJA: halucinirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: haluciniral
ŽENSKI: halucinirala
SREDNJI: haluciniralo

1. navadno slabšalno vztrajno ponavljati ideje, trditve, prepričanja, ki niso v skladu z resničnostjo

- ▶ Ocenil je, da si v sedanjem zelo turbulentnem političnem ozračju hitro obtožen, da lažeš in **haluciniraš**, če govoriš resnico.
- ▶ Na ministrico smo naslovili vprašanje, kako komentira odziv, da je na seji preiskovalne komisije natolcevala, lagala, **halucinirala**.
- ▶ Neprestano se **halucinira**, vidi se tisto, česar drugi ne vidijo, izmišlja, podtika, linča.

2. iz računalništva kot model, temelječ na umetni inteligenci, podajati nepravilne, z resničnostjo neskladne odgovore

- ▶ Umetna inteligenca, ko je govora o trenutno priljubljenih jezikovnih modelih, tudi **halucinira**, kdo bi celo rekel, da laže.
- ▶ Jezikovni modeli velikokrat **halucinirajo**, ko prepričljivo odgovarjajo z napačnimi ali izmišljenimi dejstvi.
- ▶ Veliko se raziskuje, kako velike jezikovne modele prepričati, da bodo manj **halucinirali**, tako da jih bolje uvedemo in jim vgradimo znanje, ki je trenutno že dostopno.

IZVOR

prevzeto prek nem. *halluzinieren* iz lat. *(h)alūcinārī* 'sanjati, sanjariti, bedasto govoriti', to prevzeto iz gr. *(h)αἰῶ* 'tavam, blaznim, sem zmešan', glej ↑halucinacija

hiláričen

[hiláričɛn] pridevnik (á)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): hilaričen

IMENOVALNIK (določno): hilarični

RODILNIK: hilaričnega

DAJALNIK: hilaričnemu

TOŽILNIK (nedoločno): hilaričen

TOŽILNIK (določno): hilarični

TOŽILNIK (živostno): hilaričnega

MESTNIK: pri hilaričnem

ORODNIK: s hilaričnim

dvojina

IMENOVALNIK: hilarična

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnima

TOŽILNIK: hilarična
MESTNIK: pri hilaričnih
ORODNIK: s hilaričnima množina

IMENOVALNIK: hilarični

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnim

TOŽILNIK: hilarične

MESTNIK: pri hilaričnih

ORODNIK: s hilaričnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hilarična

RODILNIK: hilarične

DAJALNIK: hilarični

TOŽILNIK: hilarično

MESTNIK: pri hilarični

ORODNIK: s hilarično

dvojina

IMENOVALNIK: hilarični

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnima

TOŽILNIK: hilarični

MESTNIK: pri hilaričnih

ORODNIK: s hilaričnima

množina

IMENOVALNIK: hilarične

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnim

TOŽILNIK: hilarične

MESTNIK: pri hilaričnih

ORODNIK: s hilaričnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hilarično

RODILNIK: hilaričnega

DAJALNIK: hilaričnemu

TOŽILNIK: hilarično

MESTNIK: pri hilaričnem

ORODNIK: s hilaričnim

dvojina

IMENOVALNIK: hilarični

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnima

TOŽILNIK: hilarični

MESTNIK: pri hilaričnih

ORODNIK: s hilaričnima

množina

IMENOVALNIK: hilarična

RODILNIK: hilaričnih

DAJALNIK: hilaričnim

TOŽILNIK: hilarična

MESTNIK: pri hilaričnih

ORODNIK: s hilaričnimi

pogovorno **ki izzove močan, nezadržan smeh**

- **Hilaričen** film si je že zagotovil kultni status in mu pripisujejo oznako najbolj odštekane komedije.
- Zgodba naj bi bila še bolj dramatična, **hilarična** in napeta.
- Posnetek je precej **hilaričen**, še posebej del, kjer omenjajo, da jih ne smejo dobiti policaji.

IZVOR

prevzeto iz angl. *hilarious*, iz lat. *hilaris* 'veder, vesel'

hodinár

[hodinár] samostalnik moškega spola (ā)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: hodinar
RODILNIK: hodinarja
DAJALNIK: hodinarju
TOŽILNIK: hodinar
MESTNIK: pri hodinarju
ORODNIK: s hodinarjem

dvojina

IMENOVALNIK: hodinarja
RODILNIK: hodinarjev
DAJALNIK: hodinarjema
TOŽILNIK: hodinarja
MESTNIK: pri hodinarjih
ORODNIK: s hodinarjema

množina

IMENOVALNIK: hodinarji
RODILNIK: hodinarjev
DAJALNIK: hodinarjem
TOŽILNIK: hodinarje
MESTNIK: pri hodinarjih
ORODNIK: s hodinarji

seminar, raziskovalno srečanje, ki se izvaja kot pohod med izbranimi točkami

- Prvi dan našega četrtega **hodinarja**, raziskovalnega pohoda po Goričkem in Porabju, smo začeli ob slovensko-avstrijskem-madžarskem tromejniku.
- Ena izmed idej v ozadju skupinskih raziskovalnih **hodinarjev** je želja po brisanju hierarhij med teorijo in prakso.

IZVOR

po zgledu angl. *walkinar* iz ↑hod(iti) + ↑(semi)nar

hodopís

[hodopís] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: hodopis
RODILNIK: hodopisa
DAJALNIK: hodopisu
TOŽILNIK: hodopis
MESTNIK: pri hodopisu
ORODNIK: s hodopisom

dvojina

IMENOVALNIK: hodopisa
RODILNIK: hodopisov
DAJALNIK: hodopisoma
TOŽILNIK: hodopisa
MESTNIK: pri hodopisih
ORODNIK: s hodopisoma

množina

IMENOVALNIK: hodopisi
RODILNIK: hodopisov
DAJALNIK: hodopisom
TOŽILNIK: hodopise
MESTNIK: pri hodopisih
ORODNIK: s hodopisi

literarno delo, ki odraža razmišljanja, refleksije, ki nastajajo med gibanjem po kakem prostoru, pokrajini

- Smo veliki pohodniki, zato imamo kar nekaj vnetih potohodcev, ki so svojo hojo opisali. V seznamu desetih **hodopisov** pa je tudi nekaj tujih avtorjev.

IZVOR

po zgledu ↑potopis iz ↑hoditi + ↑pisati

hodopísni

[hodopísni] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hodopisni
RODILNIK: hodopisnega
DAJALNIK: hodopisnemu
TOŽILNIK: hodopisni
TOŽILNIK (živostno): hodopisnega
MESTNIK: pri hodopisnem
ORODNIK: s hodopisnim

dvojina

IMENOVALNIK: hodopisna
RODILNIK: hodopisnih
DAJALNIK: hodopisnima
TOŽILNIK: hodopisna
MESTNIK: pri hodopisnih
ORODNIK: s hodopisnima

množina

IMENOVALNIK: hodopisni

RODILNIK: hodopisnih

DAJALNIK: hodopisnim

TOŽILNIK: hodopisne

MESTNIK: pri hodopisnih

ORODNIK: s hodopisnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hodopisna

RODILNIK: hodopisne

DAJALNIK: hodopisni

TOŽILNIK: hodopisno

MESTNIK: pri hodopisni

ORODNIK: s hodopisno

dvojina

IMENOVALNIK: hodopisni

RODILNIK: hodopisnih

DAJALNIK: hodopisnima

TOŽILNIK: hodopisni

MESTNIK: pri hodopisnih

ORODNIK: s hodopisnima

množina

IMENOVALNIK: hodopisne

RODILNIK: hodopisnih

DAJALNIK: hodopisnim

TOŽILNIK: hodopisne

MESTNIK: pri hodopisnih

ORODNIK: s hodopisnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hodopisno

RODILNIK: hodopisnega

DAJALNIK: hodopisnemu

TOŽILNIK: hodopisno

MESTNIK: pri hodopisnem

ORODNIK: s hodopisnim

dvojina

IMENOVALNIK: hodopisni

RODILNIK: hodopisnih

DAJALNIK: hodopisnima

TOŽILNIK: hodopisni

MESTNIK: pri hodopisnih

ORODNIK: s hodopisnima

množina

IMENOVALNIK: hodopisna

RODILNIK: hodopisnih

DAJALNIK: hodopisnim

TOŽILNIK: hodopisna

MESTNIK: pri hodopisnih

ORODNIK: s hodopisnimi

gibanjem po kakem prostoru, pokrajini

► **Hodopisni** eseji na nek način zapolnjujejo vrzel med antropološkimi terenskimi dnevniki in končnim znanstvenim člankom ali knjigo.

IZVOR

↑hodopis

hrustljávk

[hrustljávk] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: hrustljavček

RODILNIK: hrustljavčka

DAJALNIK: hrustljavčku

TOŽILNIK: hrustljavček

MESTNIK: pri hrustljavčku

ORODNIK: s hrustljavčkom

dvojina

IMENOVALNIK: hrustljavčka

RODILNIK: hrustljavčkov

DAJALNIK: hrustljavčkoma

TOŽILNIK: hrustljavčka

MESTNIK: pri hrustljavčkih

ORODNIK: s hrustljavčkoma

množina

IMENOVALNIK: hrustljavčki

RODILNIK: hrustljavčkov

DAJALNIK: hrustljavčkom

TOŽILNIK: hrustljavčke

MESTNIK: pri hrustljavčkih

ORODNIK: s hrustljavčki

1. hrustljava pečeno pecivo, navadno iz kosmičev, moke, nalomljene čokolade, sadja in dodatkov

► Če uporabite zmrznjene borovnice, **hrustljavček** pecite med 55 in 65 minut.

► Ko je čokolada popolnoma strjena, so **hrustljavčki** pripravljeni.

► Za pripravo slastnih **hrustljavčkov** potrebujemo stopljeno čokolado (lahko ostanke stopljene črne, bele) in koruzne kosmiče.

2. jed ali dodatek k jedi iz hrustljava zapečene panirane zelenjave ali kaše

► V prvem delu delavnice je pripravil tatarski biftek z ajdovimi **hrustljavčki**.

IZVOR

↑hrustljav

ígra^{SSKJ2}

[ígra] samostalnik ženskega spola (î)

ki je v zvezi s hodopisom, literarnim delom, ki odraža razmišljanja, refleksije, ki nastajajo med

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: igra

RODILNIK: igre

DAJALNIK: igri

TOŽILNIK: igro

MESTNIK: pri igri

ORODNIK: z igro

dvojina

IMENOVALNIK: igri

RODILNIK: iger

DAJALNIK: igrama

TOŽILNIK: igri

MESTNIK: pri igrāh

ORODNIK: z igrama

množina

IMENOVALNIK: igre

RODILNIK: iger

DAJALNIK: igram

TOŽILNIK: igre

MESTNIK: pri igrāh

ORODNIK: z igrami

STALNE ZVEZE

igra igranja vlog

računalniška igra, ki temelji na vodenju, razvijanju, nadgrajevanju lika, likov ter njegovi interakciji z okoljem in drugimi liki

- ▶ Igra je slavila v kategoriji svojega žanra kot najboljša **igra igranja vlog**.
- ▶ Gre za znanstvenofantastično **igro igranja vlog**, kjer vsaka igralčeva odločitev vpliva na nadaljnji potek igranja.
- ▶ Iščete lahko med novimi in klasičnimi igrami raznovrstnih žanrov, kot so **igre igranja vlog**, športne, strateške igre.

IZVOR

↑ igra

igrificíran

[igrificíran] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): igrificiran

IMENOVALNIK (določno): igrificirani

RODILNIK: igrificiranega

DAJALNIK: igrificiranemu

TOŽILNIK (nedoločno): igrificiran

TOŽILNIK (določno): igrificirani

TOŽILNIK (živostno): igrificiranega

MESTNIK: pri igrificiranem

ORODNIK: z igrificiranim
dvojina

IMENOVALNIK: igrificirana

RODILNIK: igrificiranih

DAJALNIK: igrificiranima

TOŽILNIK: igrificirana

MESTNIK: pri igrificiranih

ORODNIK: z igrificiranima

množina

IMENOVALNIK: igrificirani

RODILNIK: igrificiranih

DAJALNIK: igrificiranim

TOŽILNIK: igrificirane

MESTNIK: pri igrificiranih

ORODNIK: z igrificiranimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: igrificirana

RODILNIK: igrificirane

DAJALNIK: igrificirani

TOŽILNIK: igrificirano

MESTNIK: pri igrificirani

ORODNIK: z igrificirano

dvojina

IMENOVALNIK: igrificirani

RODILNIK: igrificiranih

DAJALNIK: igrificiranima

TOŽILNIK: igrificirani

MESTNIK: pri igrificiranih

ORODNIK: z igrificiranima

množina

IMENOVALNIK: igrificirane

RODILNIK: igrificiranih

DAJALNIK: igrificiranim

TOŽILNIK: igrificirane

MESTNIK: pri igrificiranih

ORODNIK: z igrificiranimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: igrificirano

RODILNIK: igrificiranega

DAJALNIK: igrificiranemu

TOŽILNIK: igrificirano

MESTNIK: pri igrificiranem

ORODNIK: z igrificiranim

dvojina

IMENOVALNIK: igrificirani

RODILNIK: igrificiranih

DAJALNIK: igrificiranima

TOŽILNIK: igrificirani

MESTNIK: pri igrificiranih

ORODNIK: z igrificiranima

množina

IMENOVALNIK: igrificirana

RODILNIK: igrificiranih
DAJALNIK: igrificiranim
TOŽILNIK: igrificirana
MESTNIK: pri igrificiranih
ORODNIK: z igrificiranimi

ki je oblikovan, prilagojen tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro

- ▶ Zaposleni imajo **igrificirano** usposabljanje radi, ker ga doživljajo kot zabavno igro in ne kot obveznost.
- ▶ Zaradi **igrificiranega** doživetja, ki vključuje iskanje in reševanje ugank po celotnem prostoru, si boste obisk muzeja bolj zapomnili.
- ▶ Mogoče se bo udeležiti **igrificiranih** ogledov Ljubljane, namenjenih tako otrokom kot odraslim.

IZVOR

↑igrificirati

igrificiranje

[igrificiranje] samostalnik srednjega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: igrificiranje
RODILNIK: igrificiranja
DAJALNIK: igrificiranju
TOŽILNIK: igrificiranje
MESTNIK: pri igrificiranju
ORODNIK: z igrificiranjem

oblikovanje, prilagajanje česa tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro; igrifikacija

- ▶ **Igrificiranje** dela lahko spodbudi kreativno in inovativno razmišljanje in navdihne nove ideje za reševanje problemov.
- ▶ Reševanje izzivov, s pomočjo katerih napredujete po stopnjah ali pridobivate točke, je lahko primerno orodje za **igrificiranje** procesa.

IZVOR

↑igrificirati

igrificirati

[igrificirati] dovršni in nedovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: igrificiram
DRUGA: igrificiraš
TRETJA: igrificira

dvojina

PRVA: igrificirava
DRUGA: igrificirata
TRETJA: igrificirata

množina

PRVA: igrificiramo
DRUGA: igrificirate
TRETJA: igrificirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: igrificiral
ŽENSKI: igrificirala
SREDNJI: igrificiralo

oblikovati, prilagajati kaj tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro

- ▶ V muzeju so uvedli različne vsebine virtualne resničnosti, hkrati so posodobili in dodatno **igrificirali** tudi stalno razstavo.
- ▶ Vsak korak procesa lahko **igrificiramo** in ga tako z elementi igre obogatimo ter ga naredimo bolj igrivega in privlačnega.
- ▶ Aplikacija **igrificira** vaše branje. Aplikaciji sporočite, koliko ste prebrali, in aplikacija vas za vaše napore nagradi.

IZVOR

↑igrifikacija

igrifikacija

[igrifikacija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: igrifikacija
RODILNIK: igrifikacije
DAJALNIK: igrifikaciji
TOŽILNIK: igrifikacijo
MESTNIK: pri igrifikaciji
ORODNIK: z igrifikacijo

dvojina

IMENOVALNIK: igrifikaciji
RODILNIK: igrifikacij
DAJALNIK: igrifikacijama
TOŽILNIK: igrifikaciji
MESTNIK: pri igrifikacijah
ORODNIK: z igrifikacijama

množina

IMENOVALNIK: igrifikacije
RODILNIK: igrifikacij
DAJALNIK: igrifikacijam
TOŽILNIK: igrifikacije
MESTNIK: pri igrifikacijah
ORODNIK: z igrifikacijami

oblikovanje, prilagajanje česa tako, da za večjo privlačnost uporabniška izkušnja spominja na (video)igro; igrificiranje

- Metoda **igrifikacije** ima po njenem prepričanju precej boljši učinek na mlade kot, denimo, delavnice ali okrogle mize.
- Skozi **igrifikacijo** boste stopali po poti, ki vam bo razkrila, koliko truda, časa in opravil je bilo nekoč potrebno, da so prišli od zrna pšenice do kruha.
- Inovativnost ni samo v **igrifikaciji** področja, pač pa tudi v načinu, kako so se oblikovanja vizualne podobe in kampanje v projektu lotili.

IZVOR

po zgledu angl. *gamification*, iz *game* 'igra', iz ↑igra

igrifikácijski

[igrifikácijski], [igrifikácijski] pridevnik (á; î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: igrifikacijski
RODILNIK: igrifikacijskega
DAJALNIK: igrifikacijskemu
TOŽILNIK: igrifikacijski
TOŽILNIK (živostno): igrifikacijskega
MESTNIK: pri igrifikacijskem
ORODNIK: z igrifikacijskim

dvojina

IMENOVALNIK: igrifikacijska
RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskima
TOŽILNIK: igrifikacijska
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskima

množina

IMENOVALNIK: igrifikacijski
RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskim
TOŽILNIK: igrifikacijske
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: igrifikacijska
RODILNIK: igrifikacijske
DAJALNIK: igrifikacijski
TOŽILNIK: igrifikacijsko
MESTNIK: pri igrifikacijski
ORODNIK: z igrifikacijsko

dvojina

IMENOVALNIK: igrifikacijski

RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskima
TOŽILNIK: igrifikacijski
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskima

množina

IMENOVALNIK: igrifikacijske
RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskim
TOŽILNIK: igrifikacijske
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: igrifikacijsko
RODILNIK: igrifikacijskega
DAJALNIK: igrifikacijskemu
TOŽILNIK: igrifikacijsko
MESTNIK: pri igrifikacijskem
ORODNIK: z igrifikacijskim

dvojina

IMENOVALNIK: igrifikacijski
RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskima
TOŽILNIK: igrifikacijski
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskima

množina

IMENOVALNIK: igrifikacijska
RODILNIK: igrifikacijskih
DAJALNIK: igrifikacijskim
TOŽILNIK: igrifikacijska
MESTNIK: pri igrifikacijskih
ORODNIK: z igrifikacijskimi

ki je v zvezi z igrifikacijo, oblikovanjem prilagajanjem česa tako, da spominja na (video)igro

- Podjetjem manjka specializirana ekipa, ki bi poleg tehničnega znanja **igrifikacijskih** rešitev poznala tudi psihološke učinke in terminologijo digitalnega marketinga.
- Ekipa bi združila crowdsourcing in **igrifikacijske** principe, tako da bi pohodniki prek aplikacije lahko pošiljali slike stanja podrasti ter za to prejeli točke in nagrade.
- Podjetje bi danes najlažje opisali kot specializirano za razvoj **igrifikacijskih** rešitev in oglasnih iger.

IZVOR

↑igrifikacija

ikóničen

[ikóničən] pridevnik (ó)

OBLIKE

moški spol ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): ikoničen
IMENOVALNIK (določno): ikonični
RODILNIK: ikoničnega
DAJALNIK: ikoničnemu
TOŽILNIK (nedoločno): ikoničen
TOŽILNIK (določno): ikonični
TOŽILNIK (živostno): ikoničnega
MESTNIK: pri ikoničnem
ORODNIK: z ikoničnim

dvojina

IMENOVALNIK: ikonična
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnima
TOŽILNIK: ikonična
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnima

množina

IMENOVALNIK: ikonični
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnim
TOŽILNIK: ikonične
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: ikonična
RODILNIK: ikonične
DAJALNIK: ikonični
TOŽILNIK: ikonično
MESTNIK: pri ikonični
ORODNIK: z ikonično

dvojina

IMENOVALNIK: ikonični
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnima
TOŽILNIK: ikonični
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnima

množina

IMENOVALNIK: ikonične
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnim
TOŽILNIK: ikonične
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: ikonično
RODILNIK: ikoničnega
DAJALNIK: ikoničnemu
TOŽILNIK: ikonično

MESTNIK: pri ikoničnem

ORODNIK: z ikoničnim

dvojina

IMENOVALNIK: ikonični
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnima
TOŽILNIK: ikonični
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnima

množina

IMENOVALNIK: ikonična
RODILNIK: ikoničnih
DAJALNIK: ikoničnim
TOŽILNIK: ikonična
MESTNIK: pri ikoničnih
ORODNIK: z ikoničnimi

1. ki je za kaj posebej značilen, kaj posebej nazorno prikazuje, ponazarja

- ▶ ikonična podoba, fotografija
- ▶ Gre za predstavo, ki bo oživila **ikonične** trenutke kraljičinega vladanja in ponazorila spremembe, ki jih je družba doživela v zadnjih 70 letih.
- ▶ Večina Ravnikarja pozna po nekaj **ikoničnih** stavbah, vendar je zelo vizionarsko razmišljal tudi o urbanizmu.

1a) ki je kot predstavnik določenega področja širše znan in visoko cenjen

- ▶ Kot raziskovalec in profesor je postal **ikonična** oseba slovenske lingvistike.
- ▶ Odkar je stopila na prvi avdicijski oder, je **ikonična** oseba ameriške pop kulture.

IZVOR

po zgledu angl. *iconic* iz ↑ikona

ikóničnost

[ikóničnost] samostalnik ženskega spola (ó)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ikoničnost
RODILNIK: ikoničnosti
DAJALNIK: ikoničnosti
TOŽILNIK: ikoničnost
MESTNIK: pri ikoničnosti
ORODNIK: z ikoničnostjo

kar je za kaj posebej značilno, kaj posebej nazorno prikazuje, ponazarja

- ▶ Znamenita pariška cerkev je veliko več kot le krščanski objekt, v svoji večdimenzionalni simboličnosti in **ikoničnosti** je tudi spomenik

kiparstva, gotske arhitekture, znanosti, umetnosti.

- Načrtovano je bilo, da bo napis stal le nekaj let, a zaradi svoje **ikoničnosti** kot vse bolj priljubljena turistična atrakcija stoji še danes.
- Svoji glasbi želim vdihniti **ikoničnost**, ob tem pa me ne skrbi, kako me bodo videli drugi.

IZVOR

↑ikoničen

ileízem

[ileízəm] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ileizem
RODILNIK: ileizma
DAJALNIK: ileizmu
TOŽILNIK: ileizem
MESTNIK: pri ileizmu
ORODNIK: z ileizmom

dvojina

IMENOVALNIK: ileizma
RODILNIK: ileizmov
DAJALNIK: ileizmoma
TOŽILNIK: ileizma
MESTNIK: pri ileizmih
ORODNIK: z ileizmoma

množina

IMENOVALNIK: ileizmi
RODILNIK: ileizmov
DAJALNIK: ileizmom
TOŽILNIK: ileizme
MESTNIK: pri ileizmih
ORODNIK: z ileizmi

iz psihologije **govorjenje o sebi v tretji osebi namesto prvi**

- V javnem diskurzu je **ileizem** pogost pri ljudeh z narcisoidnimi potezami.
- **Ileizem** povezujejo tudi s samoironijo, da sebe ne jemlješ preveč resno.
- Strokovnjakinja za komunikacijo pravi, da **ileizem** pogosto zasledimo pri ljudeh, ki se spoprijemajo z določenim travmatičnim dogodkom in s takim govorom ustvarjajo distanco med seboj in svojimi besedami.

IZVOR

prevzeto iz angl. *illeism*, iz lat. *ille* 'on'

imerzíven

[imerzívən] pridevnik (í)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): imerziven
IMENOVALNIK (določno): imerzivni
RODILNIK: imerzivnega
DAJALNIK: imerzivnemu
TOŽILNIK (nedoločno): imerziven
TOŽILNIK (določno): imerzivni
TOŽILNIK (živostno): imerzivnega
MESTNIK: pri imerzivnem
ORODNIK: z imerzivnim

dvojina

IMENOVALNIK: imerzivna
RODILNIK: imerzivnih
DAJALNIK: imerzivnima
TOŽILNIK: imerzivna
MESTNIK: pri imerzivnih
ORODNIK: z imerzivnima

množina

IMENOVALNIK: imerzivni
RODILNIK: imerzivnih
DAJALNIK: imerzivnim
TOŽILNIK: imerzivne
MESTNIK: pri imerzivnih
ORODNIK: z imerzivnimi

ženski spol
ednina

IMENOVALNIK: imerzivna
RODILNIK: imerzivne
DAJALNIK: imerzivni
TOŽILNIK: imerzivno
MESTNIK: pri imerzivni
ORODNIK: z imerzivno

dvojina

IMENOVALNIK: imerzivni
RODILNIK: imerzivnih
DAJALNIK: imerzivnima
TOŽILNIK: imerzivni
MESTNIK: pri imerzivnih
ORODNIK: z imerzivnima

množina

IMENOVALNIK: imerzivne
RODILNIK: imerzivnih
DAJALNIK: imerzivnim
TOŽILNIK: imerzivne
MESTNIK: pri imerzivnih
ORODNIK: z imerzivnimi

srednji spol
ednina

IMENOVALNIK: imerzivno
RODILNIK: imerzivnega
DAJALNIK: imerzivnemu
TOŽILNIK: imerzivno

MESTNIK: pri imerzivnem
 ORODNIK: z imerzivnim
dvojina
 IMENOVARNIK: imerzivni
 RODILNIK: imerzivnih
 DAJALNIK: imerzivnima
 TOŽILNIK: imerzivni
 MESTNIK: pri imerzivnih
 ORODNIK: z imerzivnima
množina
 IMENOVARNIK: imerzivna
 RODILNIK: imerzivnih
 DAJALNIK: imerzivnim
 TOŽILNIK: imerzivna
 MESTNIK: pri imerzivnih
 ORODNIK: z imerzivnimi

1. ki je zasnovan tako, da koga prevzame, povzroči občutek vključenosti v drugo resničnost, okolje; potopitven

- Pripoved se mi je zdela izjemno **imerzivna**, empatična in vizualna, saj spremljamo, kaj dekline vidi in čuti iz trenutka v trenutek.
- Projekt je predstavljen kot **imerzivna** zvočna instalacija in se namenoma izogiba vizualni reprezentaciji vsebine.

1a) ki omogoča, spodbuja taka doživetja, občutja; potopitven

- Uporabniki ne vpisujejo ključnih besed, ampak raje odkrivajo nove vsebine na nove, bolj **imerzivne** načine.
- Skozi intenziteto in dialog abstraktnih linij ter občasnih konkretnih oblik gradi **imerzivno** vzdušje.

2. ekspresivno ki zaradi lucidnosti, karizmatičnosti prepriča, prevzame

- Zavedajo se, da bi jo bilo dobro imeti na svoji strani, ker je **imerzivna**, stroj za empatijo.
- »Freud bi lucidne sanje tega **imerzivnega**, ultimativnega grešnika, bizarnega meniha interpretiral še globoko v 21. stoletje,« je o filmu zapisal kritik.

STALNE ZVEZE

imerzivno gledališče

iz gledališke umetnosti **gledališče**, ki je zasnovano tako, da dobi gledalec izkušnjo udeležnosti v igri; potopitveno gledališče

- Pri postavitvi jo je zanimalo potopitveno oziroma **imerzivno gledališče**, kjer ima občinstvo mesto v predstavi.
- Napoveduje osnovno črto festivala: **imerzivno gledališče**, brisanje meja med izvajalci in publiko.

IZVOR

prevzeto iz angl. *immersive*, iz oblike lat. *immergēre* 'potopiti, pogrezniti se'

infanticíd

[infanticít] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVARNIK: infanticid
 RODILNIK: infanticida
 DAJALNIK: infanticidu
 TOŽILNIK: infanticid
 MESTNIK: pri infanticidu
 ORODNIK: z infanticidom

dvojina

IMENOVARNIK: infanticida
 RODILNIK: infanticidov
 DAJALNIK: infanticidoma
 TOŽILNIK: infanticida
 MESTNIK: pri infanticidih
 ORODNIK: z infanticidoma

množina

IMENOVARNIK: infanticidi
 RODILNIK: infanticidov
 DAJALNIK: infanticidom
 TOŽILNIK: infanticide
 MESTNIK: pri infanticidih
 ORODNIK: z infanticidi

iz prava **umor otroka**

- Državo je v zadnjem času pretreslo več primerov **infanticidov** oz. umorov otrok.
- V antični Grčiji so pohabljenе, bolne, prešibke ali nezaželene novorojenčke izpostavljali. Gre za **infanticid**.

IZVOR

prevzeto prek angl. *infanticide*, nem. *Infantizid* iz (frc. *infanticide* <) lat. *infānticidium* iz *infāns* 'dete, dojenček' + izpeljanke iz lat. *caedere* 'tolči, udarjati, ubiti'

inkulturácija

[inkulturácija] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVARNIK: inkulturacija
 RODILNIK: inkulturacije
 DAJALNIK: inkulturaciji
 TOŽILNIK: inkulturacijo
 MESTNIK: pri inkulturaciji
 ORODNIK: z inkulturacijo

dvojina

IMENOVALNIK: inkulturaciji
RODILNIK: inkulturacij
DAJALNIK: inkulturacijama
TOŽILNIK: inkulturaciji
MESTNIK: pri inkulturacijah
ORODNIK: z inkulturacijama

množina

IMENOVALNIK: inkulturacije
RODILNIK: inkulturacij
DAJALNIK: inkulturacijam
TOŽILNIK: inkulturacije
MESTNIK: pri inkulturacijah
ORODNIK: z inkulturacijami

1. iz sociologije vključevanje v določeno kulturo, navadno v procesu odraščanja

- Proces *inkulturacije* teče od rojstva naprej.
- V procesu *inkulturacije*, ki navadno teče v skladu s prevladujočo kulturo in se povezuje z njenimi kulturnimi vzorci, posameznik postopoma izoblikuje svojo identiteto.

2. vnašanje elementov lokalne kulture v liturgijo, razlago nauka za lažjo, učinkovitejšo vpeljavo religije

- Krščanstvo je od vsega začetka sprejemalo postopke *inkulturacije* in tako uspešno širilo evangelij.
- Škofje iz Afrike in Azije so posebej izpostavili vprašanje t. i. *inkulturacije* oz. vnašanja elementov lokalnih kultur v liturgijo.
- Solunska brata je postavil za klasičen primer *inkulturacije*: »Vsako ljudstvo mora razodeto sporočilo umestiti v lastno kulturo in izraziti njegovo odrešilno resnico v lastnem jeziku.«

IZVOR

↑inkulturirati

inkulturirati

[inkulturirati] dovršni in nedovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: inkulturiram
DRUGA: inkulturiraš
TRETJA: inkulturira

dvojina

PRVA: inkulturirava
DRUGA: inkulturirata
TRETJA: inkulturirata

množina

PRVA: inkulturiramo

DRUGA: inkulturirate

TRETJA: inkulturirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: inkulturiral

ŽENSKI: inkulturirala

SREDNJI: inkulturiralo

1. vključiti v določeno kulturo, navadno v procesu odraščanja

- Ni velik dosežek, da otrokom vse knjige prinesemo na šolsko klop, večji dosežek je, če otroka povabimo v knjigarno in ga *inkulturiramo* v svet knjig.
- *Inkulturirajo* jih v evropsko volilno bazo za lastne potrebe.

1a) v obliki inkulturirati se vključiti se v določeno kulturo sploh

- Kelti rimskim imperatorjem niso delali večjih preglavic, ker so *se inkulturirali* v rimsko kulturo.
- Kot lahko izvemo iz intervjujev, *se* je Berková literarno *inkulturirala* predvsem skozi branje del, ki so jih napisali moški.

2. v obliki inkulturirati se sprejeti, upoštevati elemente lokalne kulture pri liturgiji, razlaga nauka za lažjo, učinkovitejšo vpeljavo religije

- Katoliška cerkev je res vesoljna, a njena vesoljnost je odvisna od tega, koliko *se* zna *inkulturirati*.
- Sveti oče je dejal, da je prav iti naproti kulturi ljudstev, saj ni neke čiste kulture, ki prečiščuje druge, je pa čisti evangelij, ki *se inkulturira*.

IZVOR

prevzeto iz nem. *inkulturieren*, angl. *inculturate*, iz lat. *in..* 'ne..' + ↑kultura

izrezljánka

[izrezljánka] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: izrezljanka
RODILNIK: izrezljanke
DAJALNIK: izrezljanki
TOŽILNIK: izrezljanko
MESTNIK: pri izrezljanki
ORODNIK: z izrezljanko

dvojina

IMENOVALNIK: izrezljanki
RODILNIK: izrezljank
DAJALNIK: izrezljankama
TOŽILNIK: izrezljanki
MESTNIK: pri izrezljankah
ORODNIK: z izrezljankama

množina

IMENOVALNIK: izrezljanke
RODILNIK: izrezljank
DAJALNIK: izrezljankam
TOŽILNIK: izrezljanke
MESTNIK: pri izrezljankah
ORODNIK: z izrezljankami

upodobitev iz umetniško obrezanega, izrezanega kosa papirja, po izvoru iz Daljnega Vzhoda

- **Izrezljanke**, polne ptic in cvetja, tipično bogate z motiviko iz narave, tradicionalno služijo kot poročno ali rojstnodnevno darilo, dar ob novem letu.
- Ogle dati si je mogoče skice in risbe za animirane filme, izvirne lutke, **izrezljanke** in dele scenografij.
- Izbira mešane tehnike klasične risbe in **izrezljanke** je uporabljena pametno, saj še bolj poudari razmišljajočega ustvarjalca.

IZVOR

↑ izrezljati

júfka

[júfka] samostalnik ženskega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: jufka
RODILNIK: jufke
DAJALNIK: jufki
TOŽILNIK: jufko
MESTNIK: pri jufki
ORODNIK: z jufko

dvojina

IMENOVALNIK: jufki
RODILNIK: jufk
DAJALNIK: jufkama
TOŽILNIK: jufki
MESTNIK: pri jufkah
ORODNIK: z jufkama

množina

IMENOVALNIK: jufke
RODILNIK: jufk
DAJALNIK: jufkam
TOŽILNIK: jufke
MESTNIK: pri jufkah
ORODNIK: z jufkami

1. jed iz tanko razvaljanega testa, pečenega na vroči plošči, navadno z mesnim nadevom

- Pri pravi turški različici je **jufka** pogreta na žaru.
- Ko se odpravljamo s kakšnega poznega nastopa, si privoščim burek ali **jufko**.

- Za svojo okrepčevalnico pripravlja tudi družinsko **jufko**, ki bo kmalu na meniju.

1a) tanko razvaljano testo za to jed

- **Jufko** razvlečemo in vanjo zavijemo najboljše sestavine.
- Ko je testo spočito, ga na rahlo pomokani površini razvaljamo, nato pa še raztegnemo s prsti, da dobimo čim bolj tanko **jufko**.
- Pekač namastimo in nanj položimo prvo **jufko**. Premažemo jo z mešanico masla in olja ter posujemo z delom nadeva.

IZVOR

prevzeto prek hrv., srb. *jùfka* iz tur. *yufka* 'nevzhajan kruh'

jun, džán

[džán] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: jun
RODILNIK: juna
DAJALNIK: junu
TOŽILNIK: jun
MESTNIK: pri junu
ORODNIK: z junom

ednina

IMENOVALNIK: džan
RODILNIK: džana
DAJALNIK: džanu
TOŽILNIK: džan
MESTNIK: pri džanu
ORODNIK: z džanom

fermentiran zeleni čaj z medom

- Pri **junu** se namesto sladkorja uporablja med.
- Tako kot kombuča je tudi **džan** fermentiran čaj, le sestavine so druge.

IZVOR

nejasnega izvora

kámermanka

[kámermanka] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kamermanka
RODILNIK: kamermanke
DAJALNIK: kamermanki
TOŽILNIK: kamermanko
MESTNIK: pri kamermanki
ORODNIK: s kamermanko

dvojina

IMENOVALNIK: kamermani
RODILNIK: kamerman
DAJALNIK: kamerman
TOŽILNIK: kamerman
MESTNIK: pri kamermanah
ORODNIK: s kamermanami

množina

IMENOVALNIK: kamermani
RODILNIK: kamerman
DAJALNIK: kamerman
TOŽILNIK: kamerman
MESTNIK: pri kamermanah
ORODNIK: s kamermani

ženska, ki upravlja televizijsko kamero

- ▶ Kot **kamerman** in direktorica fotografije je posnela mnogo oddaj in poljudnoznanstvenih serij.
- ▶ Prireditve in dogajanje bi sčasoma utionile v pozabo, če jih ne bi s svojo kamero ujela naša **kamerman**.

IZVOR

↑kamerman

kamišibajka

[kamišibajka] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kamišibajka
RODILNIK: kamišibajke
DAJALNIK: kamišibajki
TOŽILNIK: kamišibajko
MESTNIK: pri kamišibajki
ORODNIK: s kamišibajko

dvojina

IMENOVALNIK: kamišibajki
RODILNIK: kamišibajk
DAJALNIK: kamišibajkama
TOŽILNIK: kamišibajki
MESTNIK: pri kamišibajkah
ORODNIK: s kamišibajkami

množina

IMENOVALNIK: kamišibajke
RODILNIK: kamišibajk
DAJALNIK: kamišibajkam
TOŽILNIK: kamišibajke
MESTNIK: pri kamišibajkah
ORODNIK: s kamišibajkami

ženska, ki pripoveduje zgodbe ob ilustracijah
na miniaturnem odru v obliki lesenega okvirja;
kamišibajkarica, kamišibajkarka

- ▶ **Kamišibajka** je bila gostja gledališkega festivala za otroke.

- ▶ Na plažo bodo otroke s pravljičjo privabili **kamišibajka**, amaterska igralka in gledališki igralec.
- ▶ Na pripovedovalsko-kamišibajskem večeru je zbrane z avtorskimi, ljudskimi in drugimi zgodbami nagovorilo deset pripovedovalk in **kamišibajk**.

IZVOR

↑kamišibaj

katastrófik

[katastrófik] samostalnik moškega spola (ó)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: katastrofik
RODILNIK: katastrofika
DAJALNIK: katastrofiku
TOŽILNIK: katastrofika
MESTNIK: pri katastrofiku
ORODNIK: s katastrofikom

dvojina

IMENOVALNIK: katastrofika
RODILNIK: katastrofikov
DAJALNIK: katastrofikoma
TOŽILNIK: katastrofika
MESTNIK: pri katastrofikih
ORODNIK: s katastrofikoma

množina

IMENOVALNIK: katastrofiki
RODILNIK: katastrofikov
DAJALNIK: katastrofikom
TOŽILNIK: katastrofike
MESTNIK: pri katastrofikih
ORODNIK: s katastrofiki

kdor predvideva najslabši možni, katastrofalen izid dejanja, dogajanja

- ▶ **Katastrofiki** verjamejo, da podnebne spremembe povzročajo človek in da je vladna intervencija najboljši način, da se to prepreči.
- ▶ Zadnji podatki so **katastrofike** še slabši – nova odkritja nafte so največja v tem desetletju.
- ▶ Med **katastrofiki** je tudi urad, ki daje pretirano negativne napovedi.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Katastrophiker*, iz ↑katastrofa

katastrofiziranje

[katastrofiziranje] samostalnik srednjega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: katastrofiziranje

RODILNIK: katastrofiziranja

DAJALNIK: katastrofiziranju

TOŽILNIK: katastrofiziranje

MESTNIK: pri katastrofiziranju

ORODNIK: s katastrofiziranjem

predvidevanje najslabšega možnega, katastrofalnega izida dejanja, dogajanja

- Ob **katastrofiziranju** velja na situacijo ali dogodek pogledati malo širše, pretehtati dokaze in poiskati alternativne razlage.
- Sprožilec anksiozne motnje je lahko stresor, vzdržujejo in krepijo pa jo miselni in vedenjski vzorci, kot je **katastrofiziranje**.
- V poplavi informacij, ki jih na ekrane naplavlja splet, je **katastrofiziranje** eden od načinov, da je sporočilo videno in slišano.

IZVOR

↑katastrofizirati

katastrofizirati

[katastrofizirati] nedovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: katastrofiziram

DRUGA: katastrofiziraš

TRETJA: katastrofizira

dvojina

PRVA: katastrofizirava

DRUGA: katastrofizirata

TRETJA: katastrofizirata

množina

PRVA: katastrofiziramo

DRUGA: katastrofizirate

TRETJA: katastrofizirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: katastrofiziral

ŽENSKI: katastrofizirala

SREDNJI: katastrofiziralo

predvidevati najslabši možni, katastrofalen izid dejanja, dogajanja

- Mediji lahko pomagajo tako, da ne strašijo, ne **katastrofizirajo**, ampak poudarjajo dobre prakse.
- Dejstva človeku, ki **katastrofizira**, v tistem trenutku bore malo pomenijo.

IZVOR

po zgledu angl. *catastrophize* iz ↑katastrofa

kéto

[kéto] pridevnik (ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

dvojina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

množina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

dvojina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

množina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto

TOŽILNIK: keto

MESTNIK: pri keto

ORODNIK: s keto

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: keto

RODILNIK: keto

DAJALNIK: keto
TOŽILNIK: keto
MESTNIK: pri keto
ORODNIK: s keto

dvojina

IMENOVALNIK: keto
RODILNIK: keto
DAJALNIK: keto
TOŽILNIK: keto
MESTNIK: pri keto
ORODNIK: s keto

množina

IMENOVALNIK: keto
RODILNIK: keto
DAJALNIK: keto
TOŽILNIK: keto
MESTNIK: pri keto
ORODNIK: s keto

1. ki je v zvezi s ketonsko skupino

- ▶ V ravnotežnem stanju je 92,4 % etil acetoacetata v **keto** obliki.
- ▶ Spojina A je alifatski aldehyd, za katerega je značilno, da v ravnotežju prevladuje **keto** oblika.

2. ki je v zvezi z izrazitim zmanjšanjem vnosa ogljikovih hidratov, pri čemer organizem za lastne energijske potrebe razgrajuje maščobe; *ketogeni*

- ▶ Najstrožje **keto** razmerje predpostavlja, da maščobe zagotovijo 80 odstotkov energije, beljakovine 15, ogljikovi hidrati pa komaj pet odstotkov.
- ▶ Ko se ljudje držijo **keto** diete, se pogosto zgodi, da ima sapa neprijeten vonj, čemur nekateri pravijo tudi **keto** zadah.
- ▶ Če pogledate oznake hranilne vrednosti na mnogih **keto** sladoledih, boste videli 'manj sladkorja' ali 'sladkorni alkohol', kar so izrazi za eritritol.

IZVOR

po zgledu angl. *keto* okrajšano iz ↑ketodieta

kétodiéta

[kétodijéta] samostalnik ženskega spola (ê-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ketodieta
RODILNIK: ketodiete
DAJALNIK: ketodieti
TOŽILNIK: ketodieto
MESTNIK: pri ketodieti
ORODNIK: s ketodieto

dvojina

IMENOVALNIK: ketodieti
RODILNIK: ketodiet
DAJALNIK: ketodietama
TOŽILNIK: ketodieti
MESTNIK: pri ketodietah
ORODNIK: s ketodietama

množina

IMENOVALNIK: ketodiete
RODILNIK: ketodiet
DAJALNIK: ketodietam
TOŽILNIK: ketodiete
MESTNIK: pri ketodietah
ORODNIK: s ketodietami

dieta, ki temelji na izrazitem zmanjšanju vnosa ogljikovih hidratov, pri čemer organizem razgrajuje lastne maščobe

- ▶ Zaradi ekstremnih poskusov **ketodiete** imam še danes zdravstvene težave.
- ▶ Nekatero popularno sodobno dieto, denimo paleo in **ketodieta**, so popolnoma nenaklonjene kruhu in krompirju.

IZVOR

prevzeto iz angl. *keto diet*, iz ↑keto(geni) + ↑dieta

ketogéni

[ketogéni] pridevnik (ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ketogeni
RODILNIK: ketogenega
DAJALNIK: ketogenemu
TOŽILNIK: ketogeni
TOŽILNIK (živostno): ketogenega
MESTNIK: pri ketogenem
ORODNIK: s ketogenim

dvojina

IMENOVALNIK: ketogena
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenima
TOŽILNIK: ketogena
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: s ketogenima

množina

IMENOVALNIK: ketogeni
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenim
TOŽILNIK: ketogene
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: s ketogenimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: ketogena
RODILNIK: ketogene
DAJALNIK: ketogeni
TOŽILNIK: ketogeno
MESTNIK: pri ketogeni
ORODNIK: s ketogeno

dvojina

IMENOVALNIK: ketogeni
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenima
TOŽILNIK: ketogeni
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: s ketogenima

množina

IMENOVALNIK: ketogene
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenim
TOŽILNIK: ketogene
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: z ketogenimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: ketogeno
RODILNIK: ketogenega
DAJALNIK: ketogenemu
TOŽILNIK: ketogeno
MESTNIK: pri ketogenem
ORODNIK: z ketogenim

dvojina

IMENOVALNIK: ketogeni
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenima
TOŽILNIK: ketogeni
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: z ketogenima

množina

IMENOVALNIK: ketogena
RODILNIK: ketogenih
DAJALNIK: ketogenim
TOŽILNIK: ketogena
MESTNIK: pri ketogenih
ORODNIK: z ketogenimi

ki je v zvezi z izrazitim zmanjšanjem vnosa ogljikovih hidratov, pri čemer organizem za energijske potrebe razgrajuje lastne maščobe; keto

- Klasična **ketogena** dieta je način prehranjevanja z visoko vsebnostjo maščob, nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov in ustreznim vnosom beljakovin.
- Pri **ketogeni** dieti, zlasti v prvih nekaj tednih, lahko izguba tekočine in presežek **ketogenih** teles povzročijo učinke na zadah, znoj in urin.

- Med trenutno bolj popularnimi dietami sta brezglutenska in **ketogena**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *ketogenic*, iz *keto* 'keton' + *genic* 'genski'

kidfluencer

[kitfluénsɐr] samostalnik moškega spola (é)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kidfluencer
RODILNIK: kidfluencerja
DAJALNIK: kidfluencerju
TOŽILNIK: kidfluencerja
MESTNIK: pri kidfluencerju
ORODNIK: s kidfluencerjem

dvojina

IMENOVALNIK: kidfluencerja
RODILNIK: kidfluencerjev
DAJALNIK: kidfluencerjema
TOŽILNIK: kidfluencerja
MESTNIK: pri kidfluencerjih
ORODNIK: s kidfluencerjema

množina

IMENOVALNIK: kidfluencerji
RODILNIK: kidfluencerjev
DAJALNIK: kidfluencerjem
TOŽILNIK: kidfluencerje
MESTNIK: pri kidfluencerjih
ORODNIK: s kidfluencerji

otrok, ki je udeležen v dejavnosti vplivanja na odločitve, življenjski slog mreže sledilcev, bralcev, zlasti na družbenih omrežjih

- Največji zvezdnik med **kidfluencerji** je devetletnik, ki na svojem kanalu najpogosteje nastopa kot ocenjevalec igráč.
- **Kidfluencerji** z objavami na družbenih omrežjih, kjer z njihovimi profili povečini upravljajo njihovi starši in skrbniki, dosegajo tolikšno število ogledov in sledilcev, da postajajo zanimivi za oglaševalce.

IZVOR

prevzeto iz angl. *kidfluencer*, iz *kid* 'otrok' + ↑(in) *fluencer*

kidfluencerstvo

[kitfluénsɐrstvo] samostalnik srednjega spola (é)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kidfluencerstvo
RODILNIK: kidfluencerstva

DAJALNIK: kidfluencerstvu
TOŽILNIK: kidfluencerstvo
MESTNIK: pri kidfluencerstvu
ORODNIK: s kidfluencerstvom

udeleženost otroka v dejavnosti vplivanja na odločitve, življenjski slog mreže sledilcev, bralcev, zlasti na družbenih omrežjih

- Vplivnica v Sloveniji močnega **kidfluencerstva** še ni zaznala, je pa vse bolj prisotna v tujini.
- Pri preprečevanju negativnih vplivov **kidfluencerstva** na otroke imajo pomembno vlogo starši.
- Strinjali so se, da regulacija na področju influencerstva in **kidfluencerstva** ni pomanjkljiva, vendar obstaja prostor za izboljšave.

IZVOR

↑kidfluencer

kimči

[kímčǐ] samostalnik moškega spola (ī-ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kimči
RODILNIK: kimčija
DAJALNIK: kimčiju
TOŽILNIK: kimči
MESTNIK: pri kimčiju
ORODNIK: s kimčijem

jed iz fermentirane zelenjave, zlasti kitajskega zelja, z dodatki, po izvoru iz Koreje

- Uživanje fermentirane hrane, kot je **kimči**, lahko pospeši presnovo.
- Podobno kot kislo zelje in kislja repa je tudi **kimči** zelo obstojen.
- Korejci imajo doma posebne hladilnike, namenjene shranjevanju **kimčija**.

IZVOR

prevzeto iz korej. *kimchi* < *kimchoy*, hiperkorektna oblika za starejše *chimchae* 'namočena zelenjava', po kitajskih pismenkah za kit. *chén* 'potopiti, namočiti' + *cài* 'zelenjava'

kinóto

[kinóto] samostalnik moškega spola (ō)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kinoto
RODILNIK: kinota

DAJALNIK: kinotu
TOŽILNIK: kinoto
MESTNIK: pri kinotu
ORODNIK: s kinotom

dvojina

IMENOVALNIK: kinota
RODILNIK: kinotov
DAJALNIK: kinotoma
TOŽILNIK: kinota
MESTNIK: pri kinotih
ORODNIK: s kinotoma

množina

IMENOVALNIK: kinoti
RODILNIK: kinotov
DAJALNIK: kinotom
TOŽILNIK: kinote
MESTNIK: pri kinotih
ORODNIK: s kinoti

agrum z majhnimi dišečimi cvetovi in oranžnimi plodovi kiselkasto-grenkega okusa, *Citrus x aurantium myrtifolia*

- Pri **kinotu**, ki je križanec, si strokovnjaki niso edini o njegovem izvoru.
- **Kinoto** je 2 do 3 metre visok grm, ki raste zelo počasi in ne prenese nizkih temperatur.

IZVOR

prevzeto iz it. *chinotto*, iz *C(h)ina* 'Kitajska' po domnevem izvoru sadeža

kjút

[kjút] pridevnik (û)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: kjut
RODILNIK: kjut
DAJALNIK: kjut
TOŽILNIK: kjut
MESTNIK: kjut
ORODNIK: kjut

dvojina

IMENOVALNIK: kjut
RODILNIK: kjut
DAJALNIK: kjut
TOŽILNIK: kjut
MESTNIK: kjut
ORODNIK: kjut

množina

IMENOVALNIK: kjut
RODILNIK: kjut
DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

dvojina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

množina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

dvojina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

množina

IMENOVALNIK: kjut

RODILNIK: kjut

DAJALNIK: kjut

TOŽILNIK: kjut

MESTNIK: kjut

ORODNIK: kjut

1. pogovorno, ekspresivno **ki zlasti z videzom vzbuja prijetna, pozitivna občutja; prikupen, prisrčen**

- Poglej, kako **kjut** fotografijo je objavil.
- Brskale smo po omrežjih in naletele na najbolj **kjut** video vseh časov.
- Iz najlonk lahko izdeláš **kjut** dodatek za dom.

2. kot prislov, pogovorno, ekspresivno **takó, da vzbuja prijetna, pozitivna občutja**

- Kako se je **kjut** spomniti, kaj vse sva že dala čez.
- Plastične gobice res izgledajo **kjut**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *cute*, prvotneje 'prebrisan, zvit', okrajšano iz *acute* v pomenu 'bister', prvotneje 'oster', prevzeto iz lat. *acūtus* 'oster, koničast' iz *acuēre* 'ostriti, šiliti'

klepetálni

[klepetálni] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol ednina

IMENOVALNIK: klepetalni

RODILNIK: klepetalnega

DAJALNIK: klepetalnemu

TOŽILNIK: klepetalni

TOŽILNIK (živostno): klepetalnega

MESTNIK: pri klepetalnem

ORODNIK: s klepetalnim

dvojina

IMENOVALNIK: klepetalna

RODILNIK: klepetalnih

DAJALNIK: klepetalnima

TOŽILNIK: klepetalna

MESTNIK: pri klepetalnih

ORODNIK: s klepetalnima

množina

IMENOVALNIK: klepetalni

RODILNIK: klepetalnih

DAJALNIK: klepetalnim

TOŽILNIK: klepetalne

MESTNIK: pri klepetalnih

ORODNIK: s klepetalnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: klepetalna

RODILNIK: klepetalne

DAJALNIK: klepetalni

TOŽILNIK: klepetalno

MESTNIK: pri klepetalni

ORODNIK: s klepetalno

dvojina

IMENOVALNIK: klepetalni

RODILNIK: klepetalnih

DAJALNIK: klepetalnima

TOŽILNIK: klepetalni

MESTNIK: pri klepetalnih

ORODNIK: s klepetalnima

množina

IMENOVALNIK: klepetalne
RODILNIK: klepetalnih
DAJALNIK: klepetalnim
TOŽILNIK: klepetalne
MESTNIK: pri klepetalnih
ORODNIK: s klepetalnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: klepetalno
RODILNIK: klepetalnega
DAJALNIK: klepetalnemu
TOŽILNIK: klepetalno
MESTNIK: pri klepetalnem
ORODNIK: s klepetalnim

dvojina

IMENOVALNIK: klepetalni
RODILNIK: klepetalnih
DAJALNIK: klepetalnima
TOŽILNIK: klepetalni
MESTNIK: pri klepetalnih
ORODNIK: s klepetalnima

množina

IMENOVALNIK: klepetalna
RODILNIK: klepetalnih
DAJALNIK: klepetalnim
TOŽILNIK: klepetalna
MESTNIK: pri klepetalnih
ORODNIK: s klepetalnimi

iz računalništva **ki je v zvezi s tehnologijami umetne inteligence za ustvarjanje aplikacij, ki v pogovoru posnemajo odziv človeškega sogovornika**

- **Klepetalni** robot je pokazal sposobnost sodelovanja v človeških pogovorih.
- V zavarovalnici že več kot dve leti polnijo bazo znanja (vprašanj in odgovorov), ki jih je deležen **klepetalni** bot.
- **Klepetalni** roboti lahko udeležencem izobraževanj zagotavljajo takojšnje povratne informacije, odgovarjajo na njihova vprašanja in zagotavljajo podporo.

IZVOR

↑klepetati

klikabilen

[klikabíɫən] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): klikabilen
IMENOVALNIK (določno): klikabilni

RODILNIK: klikabilnega

DAJALNIK: klikabilnemu

TOŽILNIK (nedoločno): klikabilen

TOŽILNIK (določno): klikabilni

TOŽILNIK (živostno): klikabilnega

MESTNIK: pri klikabilnem

ORODNIK: s klikabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: klikabilna
RODILNIK: klikabilnih
DAJALNIK: klikabilnima
TOŽILNIK: klikabilna
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnima

množina

IMENOVALNIK: klikabilni
RODILNIK: klikabilnih
DAJALNIK: klikabilnim
TOŽILNIK: klikabilne
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: klikabilna
RODILNIK: klikabilne
DAJALNIK: klikabilni
TOŽILNIK: klikabilno
MESTNIK: pri klikabilni
ORODNIK: s klikabilno

dvojina

IMENOVALNIK: klikabilni
RODILNIK: klikabilnih
DAJALNIK: klikabilnima
TOŽILNIK: klikabilni
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnima

množina

IMENOVALNIK: klikabilne
RODILNIK: klikabilnih
DAJALNIK: klikabilnim
TOŽILNIK: klikabilne
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: klikabilno
RODILNIK: klikabilnega
DAJALNIK: klikabilnemu
TOŽILNIK: klikabilno
MESTNIK: pri klikabilnem
ORODNIK: s klikabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: klikabilni
RODILNIK: klikabilnih

DAJALNIK: klikabilnima
TOŽILNIK: klikabilni
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnima
množina

IMENOVALNIK: klikabilna
RODILNIK: klikabilnih
DAJALNIK: klikabilnim
TOŽILNIK: klikabilna
MESTNIK: pri klikabilnih
ORODNIK: s klikabilnimi

1. na katerega je mogoče klikniti; *klikljiv*

- Povezava naj bo vidna in **klikabilna**.
- Seznam je v celoti **klikabilen** in uporabniki so vodeni do podrobnejših informacij.
- Lažje je, če je detajlna skica orodja opremljena z vsemi oštevilčenimi rezervnimi deli in **klikabilna**.
1a) ki spodbuja h klicanju, odpiranju prispevka, oglasa na povezavi s privlačnim, izstopajočim, navadno zavajajočim naslovom; *klikljiv*
- Točno vem, kateri naslov članka bo uspešen, **klikabilen** in mi bo pripeljal lepo število obiskovalcev.
- Prikazujejo le tisto, kar jim koristi, težav, preizkušenj in neprijetnosti pa načeloma ne, ker niso **klikabilne** in jim ne prinašajo denarja.
- Tuliti v živo »sliši se, kako grmijo plazovi,« medtem ko je razglašena četrta ali peta stopnja nevarnosti plazov, je za nekatere očitno frajersko in **klikabilno**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *clickable*, iz *click* 'klikniti'

klikabilnost

[klikabilnost] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: klikabilnost
RODILNIK: klikabilnosti
DAJALNIK: klikabilnosti
TOŽILNIK: klikabilnost
MESTNIK: pri klikabilnosti
ORODNIK: s klikabilnostjo

lastnost česa, da spodbuja h klicanju, odpiranju prispevka, oglasa na povezavi s privlačnim, izstopajočim, navadno zavajajočim naslovom; *klikljivost*

- Primerna slika, ki je pravilno pozicionirana v oglas, lahko poviša **klikabilnost** oglasne pasice.
- V medijih narašča senzacionalizem, ki temelji na

klikabilnosti vsebin.

- Povečali so se vložki sponzorjev, **klikabilnost** na svetovnem spletu z nogometnimi vsebinami je postala posebna znanstvena veja.

IZVOR

↑klikabilen

klikljiv

[klikljiú] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): klikljiv
IMENOVALNIK (določno): klikljivi
RODILNIK: klikljivega
DAJALNIK: klikljivemu
TOŽILNIK (nedoločno): klikljiv
TOŽILNIK (določno): klikljivi
TOŽILNIK (živostno): klikljivega
MESTNIK: pri klikljivem
ORODNIK: s klikljivim

dvojina

IMENOVALNIK: klikljiva
RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivima
TOŽILNIK: klikljiva
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivima

množina

IMENOVALNIK: klikljivi
RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivim
TOŽILNIK: klikljive
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: klikljiva
RODILNIK: klikljive
DAJALNIK: klikljivi
TOŽILNIK: klikljivo
MESTNIK: pri klikljivi
ORODNIK: s klikljivo

dvojina

IMENOVALNIK: klikljivi
RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivima
TOŽILNIK: klikljivi
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivima

množina

IMENOVALNIK: klikljive

RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivim
TOŽILNIK: klikljive
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: klikljivo
RODILNIK: kliklivega
DAJALNIK: klikljivemu
TOŽILNIK: klikljivo
MESTNIK: pri klikljivem
ORODNIK: s klikljivim

dvojina

IMENOVALNIK: klikljivi
RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivima
TOŽILNIK: klikljivi
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivima

množina

IMENOVALNIK: klikljiva
RODILNIK: klikljivih
DAJALNIK: klikljivim
TOŽILNIK: klikljiva
MESTNIK: pri klikljivih
ORODNIK: s klikljivimi

1. na katerega je mogoče klikniti

- ▶ Zemljevid je v celoti **klikljiv**.
- ▶ V odseku »Sistem in varnost« je **klikljiv** napis »Odpravljanje težav s sistemom«.
- 1a) ki spodbuja h klicanju, odpiranju prispevka, oglasa na povezavi s privlačnim, izstopajočim, navadno zavajajočim naslovom**
- ▶ Senzacionalen naslov je bolj **klikljiv** kot realen.
- ▶ Ta možnost za pisanje oglasov je po statistiki spletne strani najbolj **klikljiva**.

IZVOR

↑klikati

klikljivost

[klikljivost] samostalnik ženskega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: klikljivost
RODILNIK: klikljivosti
DAJALNIK: klikljivosti
TOŽILNIK: klikljivost
MESTNIK: pri klikljivosti
ORODNIK: s klikljivostjo

1. lastnost česa, da je nanj mogoče klikniti

- ▶ **Klikljivost** je ključna razlika med tekstom in hipertekstom.
- ▶ Program vam omogoča, da preverite **klikljivost** ključnih besed.

2. lastnost česa, da spodbuja h klicanju, odpiranju prispevka, oglasa na povezavi s privlačnim, izstopajočim, navadno zavajajočim naslovom

- ▶ Če je cilj pritegniti več prometa na stran, morate biti pozorni na **klikljivost**.
- ▶ Ustvarite sličice po meri, da povečate **klikljivost** svojih videoposnetkov.

IZVOR

↑klikljiv

kolovrátenje^{SSKJ2}

[kolovrátenje] samostalnik srednjega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kolovratenje
RODILNIK: kolovratenja
DAJALNIK: kolovratenju
TOŽILNIK: kolovratenje
MESTNIK: pri kolovratenju
ORODNIK: s kolovratenjem

potovanje s kolesom, opremljenim z nosilci za prtljago

- ▶ V okvirju kolesa je tudi mini prostor za orodje in rezervno zračnico, opremite ga lahko z nosilci in torbami za **kolovratenje**.
- ▶ Je čudovito kolo, namenjeno za uživanje v kratkih vožnjah ali pa za **kolovratenje**, saj nanj lahko privijačite tudi nosilce za potovalke.
- ▶ S prijateljico sva izmозgani po celodnevem **kolovratenju** pripravljali tortilje.

IZVOR

↑kolovratiti

komíranje

[komíranje] samostalnik srednjega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: komiranje
RODILNIK: komiranja
DAJALNIK: komiranju
TOŽILNIK: komiranje
MESTNIK: pri komiranju
ORODNIK: s komiranjem

slengovsko **stanje okrnjenega zavedanja kot posledica prekomernega uživanja alkohola, drog**

- Leta alkoholnega **komiranja** so preteklost, namesto o šnopsu zdaj rapa o svoji politični in družbeni ozaveščenosti.
- Ko pijem, se imam zmeraj ful dobro, brez kakršnih koli slabosti ali pa **komiranja**.

IZVOR

↑komirati

komírati

[komírati] nedovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: komiram

DRUGA: komiraš

TRETJA: komira

dvojina

PRVA: komirava

DRUGA: komirata

TRETJA: komirata

množina

PRVA: komiramo

DRUGA: komirate

TRETJA: komirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: komiral

ŽENSKI: komirala

SREDNJI: komiralo

slengovsko **biti v stanju okrnjenega zavedanja kot posledica prekomernega uživanja alkohola, drog**

- Vsi kadijo in **komirajo** cel popoldan.
- **Komirajo** po stopnicah. Vse smrdi po slivovki.
- Ful bi šla na pijačo, pa nimam s kom, ko pa vsi **komirajo** doma.

IZVOR

↑koma

kómora^{SSKJ2}

[kómora] samostalnik ženskega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: komora

RODILNIK: komore

DAJALNIK: komori

TOŽILNIK: komoro

MESTNIK: pri komori

ORODNIK: s komoro

dvojina

IMENOVALNIK: komori

RODILNIK: komor

DAJALNIK: komorama

TOŽILNIK: komori

MESTNIK: pri komorah

ORODNIK: s komorama

množina

IMENOVALNIK: komore

RODILNIK: komor

DAJALNIK: komoram

TOŽILNIK: komore

MESTNIK: pri komorah

ORODNIK: s komorami

STALNE ZVEZE

odmevna komora

virtualni prostor, kjer se kdo srečuje izključno z informacijami, mnenji, ki odražajo, krepijo njegova že obstoječa prepričanja, védenja

- Zgražanje nad medijsko mašinerijo je upravičeno, toda za zmago bo potrebno bistveno več kot le politična **odmevna komora**.
- Ironija je, da je v zadnjih tednih internetna **odmevna komora** širila laž, da se kot vojni zločinec obnaša napadeni in ne napadalec.

IZVOR

↑komora

krivosódje

[krivosódje] samostalnik srednjega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: krivosodje

RODILNIK: krivosodja

DAJALNIK: krivosodju

TOŽILNIK: krivosodje

MESTNIK: pri krivosodju

ORODNIK: s krivosodjem

slabšalno **sodstvo, sodni procesi, sodne odločitve, ki jih kdo dojema, razglša za krivične, zlasti kadar zanj ali njegovo stran niso ugodni**

- Pravosodje je označeno za **krivosodje**, če obsodi »naše«, pravično pa, če jih ne.
- Kot je poudaril, pravosodje nikakor ni **krivosodje**, a je še vedno daleč od optimalnega.
- Zdi se, da je diskurz o **krivosodju** iz političnega pamfleta prešel v nekakšno temeljno nezaupanje v delovanje sodnega sistema.

IZVOR

iz ↑kriv + ↑(pravo)sodje

krivosódni

[krivosódni] pridevnik (ó)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: krivosodni

RODILNIK: krivosodnega

DAJALNIK: krivosodnemu

TOŽILNIK: krivosodni

TOŽILNIK (živostno): krivosodnega

MESTNIK: pri krivosodnem

ORODNIK: s krivosodnim

dvojina

IMENOVALNIK: krivosodna

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnima

TOŽILNIK: krivosodna

MESTNIK: pri krivosodnih

ORODNIK: s krivosodnima

množina

IMENOVALNIK: krivosodni

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnim

TOŽILNIK: krivosodne

MESTNIK: pri krivosodnih

ORODNIK: s krivosodnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: krivosodna

RODILNIK: krivosodne

DAJALNIK: krivosodni

TOŽILNIK: krivosodno

MESTNIK: pri krivosodni

ORODNIK: s krivosodno

dvojina

IMENOVALNIK: krivosodni

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnima

TOŽILNIK: krivosodni

MESTNIK: pri krivosodnih

ORODNIK: s krivosodnima

množina

IMENOVALNIK: krivosodne

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnim

TOŽILNIK: krivosodne

MESTNIK: pri krivosodnih

ORODNIK: s krivosodnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: krivosodno

RODILNIK: krivosodnega

DAJALNIK: krivosodnemu

TOŽILNIK: krivosodno

MESTNIK: pri krivosodnem

ORODNIK: s krivosodnim

dvojina

IMENOVALNIK: krivosodni

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnima

TOŽILNIK: krivosodni

MESTNIK: pri krivosodnih

ORODNIK: s krivosodnima

množina

IMENOVALNIK: krivosodna

RODILNIK: krivosodnih

DAJALNIK: krivosodnim

TOŽILNIK: krivosodna

MESTNIK: krivosodnih

ORODNIK: krivosodnimi

slabšalno **ki je v zvezi s krivosodjem, sodstvom, sodnimi procesi, odločitvami, ki jih kdo dojema, razglša za krivične, zlasti kadar zanj ali njegovo stran niso ugodni**

► Nihče ne dvomi, tudi tožitelji ne, da bo **krivosodni** sistem obtožbo zavrgel.

► Prijeli so **krivosodne** sodnike, ki jih čaka kazenski pregon.

IZVOR

↑krivosodje

kultúra^{SSKJ2}

[kultúra] samostalnik ženskega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kultura

RODILNIK: kulture

DAJALNIK: kulturi

TOŽILNIK: kulturo

MESTNIK: pri kulturi

ORODNIK: s kulturo

dvojina

IMENOVALNIK: kulturi

RODILNIK: kultur

DAJALNIK: kulturama

TOŽILNIK: kulturi

MESTNIK: pri kulturah

ORODNIK: s kulturama

množina

IMENOVALNIK: kulture

RODILNIK: kultur

DAJALNIK: kulturam

TOŽILNIK: kulture
MESTNIK: pri kulturah
ORODNIK: s kulturami

STALNE ZVEZE

kultura izključevanja

ravnanje, s katerim določena skupina posameznika neformalno izbóči, ker mu pripisuje nestrinjanje s svojimi domnevno splošno sprejetimi načeli, idejami, vrednotami

- Gre za **kulturo izključevanja**, ki v sodobni družbi ni sprejemljiva in ni način, kako lahko dosežemo družbo demokratičnega sobivanja.
- **Kultura izključevanja** ne počne drugega, kot da izključuje tiste, ki ne ustrezajo njenim predstavam.

IZVOR
↑kultura

kvartíl

[kvartíl] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: kvartil
RODILNIK: kvartila
DAJALNIK: kvartilu
TOŽILNIK: kvartil
MESTNIK: pri kvartilu
ORODNIK: s kvartilom

dvojina

IMENOVALNIK: kvartila
RODILNIK: kvartilov
DAJALNIK: kvartiloma
TOŽILNIK: kvartila
MESTNIK: pri kvartilih
ORODNIK: s kvartiloma

množina

IMENOVALNIK: kvartili
RODILNIK: kvartilov
DAJALNIK: kvartilom
TOŽILNIK: kvartile
MESTNIK: pri kvartilih
ORODNIK: s kvartili

del statistične celote, ki od celote ločuje najnižjo ali najvišjo četrtino vrednosti ali polovico celote s srednjimi vrednostmi

- Prvi **kvartil** porazdelitve je znašal 790 evrov, kar pomeni, da je bila povprečna mesečna neto plača 25 odstotkov zaposlenih oseb nižja od 790 evrov.
- Podjetja, ki se po raznolikosti spolov na ravni upravljavcev in upravnega odbora uvrščajo v najvišji

kvartil, dosegaajo celo 15 odstotkov večjo finančno donosnost.

- Drugi **kvartil** imenujemo tudi mediana.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Quartil*, angl. *quartile*, iz nlat. *quartilis* iz *quartus* 'četrti'

lansírník

[lansírník] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: lansirnik
RODILNIK: lansirnika
DAJALNIK: lansirniku
TOŽILNIK: lansirnik
MESTNIK: pri lansirniku
ORODNIK: z lansirnikom

dvojina

IMENOVALNIK: lansirnika
RODILNIK: lansirnikov
DAJALNIK: lansirnikoma
TOŽILNIK: lansirnika
MESTNIK: pri lansirnikih
ORODNIK: z lansirnikoma

množina

IMENOVALNIK: lansirniki
RODILNIK: lansirnikov
DAJALNIK: lansirnikom
TOŽILNIK: lansirnike
MESTNIK: pri lansirnikih
ORODNIK: z lansirniki

iz vojske **(premična) vojaška priprava za izstreljevanje raket**

- Na krovu je 122 **lansirnikov** različnih raket in drugo orožje.
- Poljski obrambni minister je odobril pogodbo za nakup 486 **lansirnikov**.
- Med opaženimi vozili naj bi bil tudi **lansirnik** raket, ki nosi termobarične bojne glave.

IZVOR

↑lansirati

leptospiróza

[léptospiróza] samostalnik ženskega spola (ê-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: leptospiroza
RODILNIK: leptospiroze
DAJALNIK: leptospirozi

TOŽILNIK: leptospirozo

MESTNIK: pri leptospirozi

ORODNIK: z leptospirozo

dvojina

IMENOVALNIK: leptospirozi

RODILNIK: leptospiroz

DAJALNIK: leptospirozma

TOŽILNIK: leptospirozi

MESTNIK: pri leptospirozah

ORODNIK: z leptospirozama

množina

IMENOVALNIK: leptospiroze

RODILNIK: leptospiroz

DAJALNIK: leptospirozm

TOŽILNIK: leptospiroze

MESTNIK: pri leptospirozah

ORODNIK: z leptospirozami

iz medicine, iz veterine **bolezen, ki prizadene več organov, zlasti jetra, dihala, obtočila, in jo povzroča bakterija iz rodu leptospir**

► Obstaja nevarnost širjenja bolezni, ki jih prenašajo miši, kot je na primer **leptospiroza**.

► **Leptospiroza** je tudi poklicna bolezen oseb, ki delajo z živino, živalmi, živalskimi izdelki ali na kontaminirani zemlji in vodi.

► Porast števila z **leptospirozo** okuženih psov so zabeležili tudi na Veterinarski fakulteti v Ljubljani, kjer so opozorili na pravočasno diagnostiko pri živalih.

IZVOR

prevzeto iz angl. *leptospirosis*, nem. *Leptospirose*, iz nlat. *Leptospira* 'rod bakterij Leptospira', iz gr. *leptós* 'tanek' + *speíra* 'zvitek'

líger

[lígər] samostalnik moškega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: liger

RODILNIK: ligra

DAJALNIK: ligru

TOŽILNIK: ligra

MESTNIK: pri ligru

ORODNIK: z ligrom

dvojina

IMENOVALNIK: ligra

RODILNIK: ligrov

DAJALNIK: ligroma

TOŽILNIK: ligra

MESTNIK: pri ligrih

ORODNIK: z ligroma

množina

IMENOVALNIK: ligri

RODILNIK: ligrov

DAJALNIK: ligrom

TOŽILNIK: ligre

MESTNIK: pri ligrih

ORODNIK: z ligri

križanec med levom in tigrico, *Panthera leo* × *Panthera tigris*

► **Liger** velja za največjo živečo mačko.

► Uradni podatki o obstoju **ligrov**, križancev med levi in tigricami, segajo v začetek 19. stoletja.

► Oblasti so živali – 46 tigrov, 15 **ligrov**, sedem levov in enega jaguarja – zasegle na podlagi odločitve sodišča.

IZVOR

prevzeto iz angl. *liger*, iz *li(on)* 'lev' + *(ti)ger* 'tiger'

límka

[límka] samostalnik ženskega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: limka

RODILNIK: limke

DAJALNIK: limki

TOŽILNIK: limko

MESTNIK: pri limki

ORODNIK: z limko

dvojina

IMENOVALNIK: limki

RODILNIK: limk

DAJALNIK: limkama

TOŽILNIK: limki

MESTNIK: pri limkah

ORODNIK: z limkama

množina

IMENOVALNIK: limke

RODILNIK: limk

DAJALNIK: limkam

TOŽILNIK: limke

MESTNIK: pri limkah

ORODNIK: z limkami

slengovsko, ekspresivno **pripadnica mladinske subkulture z belo obutvijo, belimi nogavicami, dolgimi nalakiranimi nohti in dolgimi ravnimi lasmi**

► Če imate najstniške otroke, potem ste zelo verjetno za **limke** in gaserje že slišali.

► Če se sprehodimo po Ljubljani, pogosto slišimo iz zvočnikov telefonov glasbo, ki se povezuje z gaserji

in **limkami**.

► **Limke** in gaserji nosijo superge – večinoma »najkice«.

IZVOR

prevzeto iz srb. *limka*, iz *limac* 'moški pripadnik iste subkulture', iz *mali* 'majhen'

makadámkanje

[makadámkanje] samostalnik srednjega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: makadamkanje
RODILNIK: makadamkanja
DAJALNIK: makadamkanju
TOŽILNIK: makadamkanje
MESTNIK: pri makadamkanju
ORODNIK: z makadamkanjem

vožnja s kolesom z močnejšim okvirom, širšimi nazobčanimi kolesi in ukrivljenim krmilom za vožnjo po različnih površinah

- **Makadamkanje** bo dolgo 30 kilometrov.
- **Makadamkanje** niso dolga potovanja, ampak uživanje v urici, največ treh po makadamskih cestah.
- Kolo, namenjeno **makadamkanju**, je prilagojeno cestno kolo za vožnjo po različnih terenih.

IZVOR

↑makadamkati

makadámkar

[makadámkar] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: makadamkar
RODILNIK: makadamkarja
DAJALNIK: makadamkarju
TOŽILNIK: makadamkar
TOŽILNIK (živostno): makadamkarja
MESTNIK: pri makadamkarju
ORODNIK: z makadamkarjem

dvojina

IMENOVALNIK: makadamkarja
RODILNIK: makadamkarjev
DAJALNIK: makadamkarjema
TOŽILNIK: makadamkarja
MESTNIK: pri makadamkarjih
ORODNIK: z makadamkarjema

množina

IMENOVALNIK: makadamkarji
RODILNIK: makadamkarjev

DAJALNIK: makadamkarjem

TOŽILNIK: makadamkarje

MESTNIK: pri makadamkarjih

ORODNIK: z makadamkarji

iz kolesarskega žargona **kolo z močnejšim okvirom, širšimi nazobčanimi kolesi in ukrivljenim krmilom za vožnjo po različnih površinah**

- **Makadamkar** je opremljen z novim 12-stopenjskim pogonskim sklopom.
- Sodobni **makadamkar** je vse manj podoben specialki in vse bolj gorskemu kolesu.
- Ne vzpenjaš se zelo hitro, ampak za **makadamkarja** gre izvrstno navkreber.

IZVOR

↑makadam

makadámkati

[makadámkati] nedovršni glagol (â)

OBLIKE

ednina

PRVA: makadamkam
DRUGA: makadamkaš
TRETJA: makadamka

dvojina

PRVA: makadamkava
DRUGA: makadamkata
TRETJA: makadamkata

množina

PRVA: makadamkamo
DRUGA: makadamkate
TRETJA: makadamkajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: makadamkal
ŽENSKI: makadamkala
SREDNJI: makadamkalo

voziti se s kolesom z močnejšim okvirom, širšimi nazobčanimi kolesi in ukrivljenim krmilom za vožnjo po različnih površinah

- Specialko so obesili na klin in začeli **makadamkati**.
- **Makadamkali** bomo čez Barje na osvežitev v Iški Vintgar.

IZVOR

↑makadamkar

marketabílen

[marketabílen] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): marketabilen
IMENOVALNIK (določno): marketabilni
RODILNIK: marketabilnega
DAJALNIK: marketabilnemu
TOŽILNIK (nedoločno): marketabilen
TOŽILNIK (določno): marketabilni
TOŽILNIK (živostno): marketabilnega
MESTNIK: pri marketabilnem
ORODNIK: z marketabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: marketabilna
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnima
TOŽILNIK: marketabilna
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnima

množina

IMENOVALNIK: marketabilni
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnim
TOŽILNIK: marketabilne
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: marketabilna
RODILNIK: marketabilne
DAJALNIK: marketabilni
TOŽILNIK: marketabilno
MESTNIK: pri marketabilni
ORODNIK: z marketabilno

dvojina

IMENOVALNIK: marketabilni
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnima
TOŽILNIK: marketabilni
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnima

množina

IMENOVALNIK: marketabilne
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnim
TOŽILNIK: marketabilne
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: marketabilno
RODILNIK: marketabilnega
DAJALNIK: marketabilnemu
TOŽILNIK: marketabilno

MESTNIK: pri marketabilnem

ORODNIK: z marketabilnim
dvojina

IMENOVALNIK: marketabilni
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnima
TOŽILNIK: marketabilni
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnima

množina

IMENOVALNIK: marketabilna
RODILNIK: marketabilnih
DAJALNIK: marketabilnim
TOŽILNIK: marketabilna
MESTNIK: pri marketabilnih
ORODNIK: z marketabilnimi

1. za katerega se predvideva, da se bo dobro prodajal, tržil ali k temu prispeval

- ▶ Igralec je izjemno **marketabilen**. Ima všečen obraz in karizmo.
- ▶ Ker ti filmi po navadi niso **marketabilni**, jih morajo delati z javnimi subvencijami.
- ▶ Produktivna hiša je v njihovem mladostniškem poletu zaznala dovolj **marketabilnega** potenciala, da se je splačalo z njimi sestaviti načrt.

1a) v obliki za vrstni pridevnik **marketabilni**, iz ekonomije **za katerega se predvideva, da ga je zaradi vrste, lokacije, trajanja mogoče tržiti**

- ▶ Za transakcije ročnosti do dveh let se šteje, da spadajo med **marketabilna**, daljša pa med nemarketabilna zavarovanja.
- ▶ Opaža povečanje povpraševanja po zavarovanju izvoznih poslov pri zavarovanju **marketabilnih** in nemarketabilnih rizikov.

IZVOR

prevzeto iz angl. *marketable*, iz *market* 'tržiti, prodajati' iz *market* 'trg, tržnica'

matcha, máča

[máča] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: matcha
RODILNIK: matche
DAJALNIK: matchi
TOŽILNIK: matcho
MESTNIK: pri matchi
ORODNIK: z matcho

ednina

IMENOVALNIK: mača

RODILNIK: mače
DAJALNIK: mači
TOŽILNIK: mačo
MESTNIK: pri mači
ORODNIK: z mačo

1. fino mleti listi zelenega čaja izrazito zelene barve ali pijača iz teh listov, po izvoru iz Japonske

- Živo zelena **matcha**, zeleni čaj v prahu, nadomešča kavo.
- Pri zelenem čaju **matcha** je najbolj vpadljiva njegova močna zelena barva.
- **Mača** je narejena iz v prah zmletih listov čajevca.

1a) kot pridevnik **ki je v zvezi s temi fino mletimi listi**

- **Matcha** čaj je zelena pijača, bogata z minerali, beljakovinami in številnimi drugimi hranili.
- Pripravili smo **matcha** mafin s čokolado.

IZVOR

prevzeto iz jap. *matcha* 'zdrobljeni, mleti čaj' iz *matsu* 'drgniti, tretji' + *cha* 'čaj', prevzeto iz kit. *chá*

meroslovce

[meroslôvɛc] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: meroslovec
RODILNIK: meroslovca
DAJALNIK: meroslovcu
TOŽILNIK: meroslovca
MESTNIK: pri meroslovcu
ORODNIK: z meroslovcem

dvojina

IMENOVALNIK: meroslovca
RODILNIK: meroslovcev
DAJALNIK: meroslovcema
TOŽILNIK: meroslovca
MESTNIK: pri meroslovcih
ORODNIK: z meroslovcema

množina

IMENOVALNIK: meroslovci
RODILNIK: meroslovcev
DAJALNIK: meroslovcem
TOŽILNIK: meroslovce
MESTNIK: pri meroslovcih
ORODNIK: z meroslovci

kdor se ukvarja z meroslovjem, izvaja nadzor ustreznosti merilnih naprav

- Pogosti so obiski **meroslovcev**, ki preverjajo tehtnice.
- Med novimi zavezanci bodo pozornost

meroslovcev zbudili predvsem tisti s področja ekoloških izdelkov.

- Na pobudo mednarodnih meroslovnih organizacij želijo **meroslovci** opozoriti na prisotnost in širino meroslovja tudi na področju transporta.

IZVOR

iz ↑mera + *slovec*, iz tvor. od stcslov. *slovo* 'beseda'

mikrodoziranje

[míkrodozíranje] samostalnik srednjega spola (î-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: mikrodoziranje
RODILNIK: mikrodoziranja
DAJALNIK: mikrodoziranju
TOŽILNIK: mikrodoziranje
MESTNIK: pri mikrodoziranju
ORODNIK: z mikrodoziranjem

1. jemanje zelo majhnih količin psihoaktivnih snovi v daljšem časovnem intervalu

- Preučevanje **mikrodoziranja** je še v povojih in treba bo opraviti še veliko dela, preden bomo razumeli učinke majhnih količin psihedelikov na duševno zdravje, zbranost in čustveno stabilnost.
- Narkomanom, ki bi se želeli ozdraviti, država nudi metadonski program, ko jih z **mikrodoziranjem** droge poskuša ozdraviti.

2. ekspresivno dajanje, izkušanje česa v majhni, zmerni stopnji ali količini, navadno v daljšem obdobju

- To družbeno omrežje je fenomen predvsem zaradi **mikrodoziranja** informacij, ki ga nudi.
- »Želite doživeti Dunaj, a vas malce skrbi, da bi vas prevzela razkošje in lepota mesta?« Imamo popolno rešitev: lahko se pripravite na popolno izkušnjo z **mikrodoziranjem** Dunaja.

IZVOR

↑mikrodozirati

mikrodozirati

[míkrodozíрати] nedovršni in dovršni glagol (î-î)

OBLIKE

ednina

PRVA: mikrodoziram
DRUGA: mikrodoziraš
TRETJA: mikrodozira

dvojina

PRVA: mikrodozirava
DRUGA: mikrodozirata

TRETJA: mikrodozirata
 množina
 PRVA: mikrodoziramo
 DRUGA: mikrodozirate
 TRETJA: mikrodozirajo
 DELEŽNIK NA -L:
 MOŠKI: mikrodozirale
 ŽENSKI: mikrodozirala
 SREDNJI: mikrodoziralo

1. jemati zelo majhne količine psihoaktivnih snovi v daljšem časovnem intervalu

- Programerji v Silicijevi dolini **mikrodozirajo** LSD z namenom spodbujanja kreativnosti.
- Največkrat se **mikrodozira** gobe in LSD, nekateri **mikrodozirajo** tudi THC.
- Eden od udeležencev preliminarne raziskave je poudaril pomembnost tega, da **mikrodoziramo** s pravimi nameni.

2. ekspresivno dajati, izkušati kaj v majhni, zmerni stopnji ali količini, navadno v daljšem obdobju

- Iz svojih življenj lupimo nepotrebne plasti in spremembe, ki jih v življenju iščemo, preprosto **mikrodoziramo**.
- Orožje **mikrodoziramo** in si domišljamo, da nismo del konflikta.

IZVOR

prevzeto iz angl. *microdose*, iz lat. *micro*.. 'majhen', 'milijonina osnovne enote' prevzeto iz gr. *mīkrós* 'majhen' + ↑dozirati

mikrostoritev

[míkrōstōrítəʊ] samostalnik ženskega spola (î-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: mikrostoritev
 RODILNIK: mikrostoritve
 DAJALNIK: mikrostoritvi
 TOŽILNIK: mikrostoritev
 MESTNIK: pri mikrostoritvi
 ORODNIK: z mikrostoritvijo

dvojina

IMENOVALNIK: mikrostoritvi
 RODILNIK: mikrostoritev
 DAJALNIK: mikrostoritvama
 TOŽILNIK: mikrostoritvi
 MESTNIK: pri mikrostoritvah
 ORODNIK: z mikrostoritvama

množina

IMENOVALNIK: mikrostoritve
 RODILNIK: mikrostoritev

DAJALNIK: mikrostoritvam
 TOŽILNIK: mikrostoritve
 MESTNIK: pri mikrostoritvah
 ORODNIK: z mikrostoritvami

iz računalništva **programska storitev**, ki si jo deli in prilagaja več aplikacij, navadno v oblaku

- Ponujamo rešitev, s katero lahko sedanje in nove aplikacije razbijemo v množico manjših delov – **mikrostoritev** tako, da se učinkovito izvajajo v oblaku.
- Opravka imamo z **mikrostoritvami**, ki so zelo skalabilne in predstavljajo osnovo za večje zelo prilagodljive aplikacije.
- Ena od omejitev pri hitrosti razvoja agilnih aplikacij je čas, ki je potreben, da se **mikrostoritve** po prevajanju in integraciji ponovno vzpostavijo.

IZVOR

po zgledu angl. *microservice*, iz lat. *micro*.. 'majhen', 'milijonina osnovne enote' prevzeto iz gr. *mīkrós* 'majhen' + ↑storitev

mizofonija

[mizofoníja] samostalnik ženskega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: mizofonija
 RODILNIK: mizofonije
 DAJALNIK: mizofoniji
 TOŽILNIK: mizofonijo
 MESTNIK: pri mizofoniji
 ORODNIK: z mizofonijo

dvojina

IMENOVALNIK: mizofoniji
 RODILNIK: mizofonij
 DAJALNIK: mizofonijama
 TOŽILNIK: mizofoniji
 MESTNIK: pri mizofonijah
 ORODNIK: z mizofonijama

množina

IMENOVALNIK: mizofonije
 RODILNIK: mizofonij
 DAJALNIK: mizofonijam
 TOŽILNIK: mizofonije
 MESTNIK: pri mizofonijah
 ORODNIK: z mizofonijami

iz psihologije **motnja**, za katero je značilna pretirana občutljivost na določene zvoke

- Simptomi **mizofonije** se lahko pojavijo že v otroštvu ali zgodnji adolescenci.

- Osebe z **mizofonijo** lahko moteči zvoki razdražijo do te mere, da nanje reagirajo agresivno, tudi fizično.
- Raziskave **mizofonije** so zaenkrat še redke in stanje še ni dobro opredeljeno, zato tudi ni standardnih smernic za odkrivanje in zdravljenje.

IZVOR

prevzeto iz angl. *misophonia*, iz tvorjenke iz gr. *mīséō* 'sovražim' + ↑fon(em)

mizoginístičen

[mizoginístičən] pridevnik (í)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): mizoginističen

IMENOVALNIK (določno): mizoginistični

RODILNIK: mizoginističnega

DAJALNIK: mizoginističnemu

TOŽILNIK (nedoločno): mizoginističen

TOŽILNIK (določno): mizoginistični

TOŽILNIK (živostno): mizoginističnega

MESTNIK: pri mizoginističnem

ORODNIK: z mizoginističnim

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginistična

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnima

TOŽILNIK: mizoginistična

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnima

množina

IMENOVALNIK: mizoginistični

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnim

TOŽILNIK: mizoginistične

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mizoginistična

RODILNIK: mizoginistične

DAJALNIK: mizoginistični

TOŽILNIK: mizoginistično

MESTNIK: pri mizoginistični

ORODNIK: z mizoginistično

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginistični

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnima

TOŽILNIK: mizoginistični

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnima
množina

IMENOVALNIK: mizoginistične

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnim

TOŽILNIK: mizoginistične

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mizoginistično

RODILNIK: mizoginističnega

DAJALNIK: mizoginističnemu

TOŽILNIK: mizoginistično

MESTNIK: pri mizoginističnem

ORODNIK: z mizoginističnim

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginistični

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnima

TOŽILNIK: mizoginistični

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnima

množina

IMENOVALNIK: mizoginistična

RODILNIK: mizoginističnih

DAJALNIK: mizoginističnim

TOŽILNIK: mizoginistična

MESTNIK: pri mizoginističnih

ORODNIK: z mizoginističnimi

1. ki ima odklonilen, sovražen odnos do žensk, je prepričan o njihovi manjvrednosti; mizogin, mizoginski

- Posledica **mizoginistične** narave vladarjev je bila, da so imele ženske v državi zelo omejene pravice.

- So nevedni, seksistični in **mizoginistični**.

1a) ki kaže, izraža tak odnos, prepričanje; mizogin, mizoginističen

- Komisarka je opozorila, da so novinarke tarča seksističnega in **mizoginističnega** sovražnega govora.

- Preživela sem otroštvo in adolescenco, ki je bila napolnjena z večinoma moško družbo in **mizoginističnimi** ideali, da je edini pravi način, da se mora ženska prilagajati moškemu svetu.

IZVOR

prevzeto iz nem. *misogynistisch*, iz *Misogynist* 'mizoginist', iz angl. *misogynist* iz ↑mizogin

mizogínski

[mizogínski] pridevnik (í)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mizoginski

RODILNIK: mizoginskega

DAJALNIK: mizoginskemu

TOŽILNIK: mizoginski

TOŽILNIK (živostno): mizoginskega

MESTNIK: pri mizoginskem

ORODNIK: z mizoginskim

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginska

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskima

TOŽILNIK: mizoginska

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskima

množina

IMENOVALNIK: mizoginski

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskim

TOŽILNIK: mizoginske

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mizoginska

RODILNIK: mizoginske

DAJALNIK: mizoginski

TOŽILNIK: mizoginsko

MESTNIK: pri mizoginski

ORODNIK: z mizoginsko

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginski

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskima

TOŽILNIK: mizoginski

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskima

množina

IMENOVALNIK: mizoginske

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskim

TOŽILNIK: mizoginske

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mizoginsko

RODILNIK: mizoginskega

DAJALNIK: mizoginskemu

TOŽILNIK: mizoginsko

MESTNIK: pri mizoginskem

ORODNIK: z mizoginskim

dvojina

IMENOVALNIK: mizoginski

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskima

TOŽILNIK: mizoginski

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskima

množina

IMENOVALNIK: mizoginska

RODILNIK: mizoginskih

DAJALNIK: mizoginskim

TOŽILNIK: mizoginska

MESTNIK: pri mizoginskih

ORODNIK: z mizoginskimi

1. ki ima odklonilen, sovražen odnos do žensk, je prepričan o njihovi manjvrednosti; *mizogin*, *mizoginističen*

► To je precej ***mizoginska*** država, kjer je prva naloga ženske rojevanje otrok in kuhanje.

► Za ***mizoginski*** režim, ki ženskam prepoveduje oditi iz hiše brez spremstva moškega, je poslušna in spodobno oblečena dama prototip idealne ženske.

1a) ki kaže, izraža tak odnos, prepričanje; *mizogin*, *mizoginističen*

► Upodobitev izraža ***mizoginsko*** mnenje, da bi ženske ne mogle imeti ostrega jezika, kot ga imajo, če jim ga ne bi nabrusil sam hudič.

IZVOR

↑mizogin

mobílnostni

[mobílnostni] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mobilnostni

RODILNIK: mobilnostnega

DAJALNIK: mobilnostnemu

TOŽILNIK: mobilnostni

TOŽILNIK (živostno): mobilnostnega

MESTNIK: pri mobilnostnem

ORODNIK: z mobilnostnim

dvojina

IMENOVALNIK: mobilnostna

RODILNIK: mobilnostnih

DAJALNIK: mobilnostnima

TOŽILNIK: mobilnostna

MESTNIK: pri mobilnostnih

ORODNIK: z mobilnostnima

množina

IMENOVALNIK: mobilnostni

RODILNIK: mobilnostnih
DAJALNIK: mobilnostnim
TOŽILNIK: mobilnostne
MESTNIK: pri mobilnostnih
ORODNIK: z mobilnostnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: mobilnostna
RODILNIK: mobilnostne
DAJALNIK: mobilnostni
TOŽILNIK: mobilnostno
MESTNIK: pri mobilnostni
ORODNIK: z mobilnostno

dvojina

IMENOVALNIK: mobilnostni
RODILNIK: mobilnostnih
DAJALNIK: mobilnostnima
TOŽILNIK: mobilnostni
MESTNIK: pri mobilnostnih
ORODNIK: z mobilnostnima

množina

IMENOVALNIK: mobilnostne
RODILNIK: mobilnostnih
DAJALNIK: mobilnostnim
TOŽILNIK: mobilnostne
MESTNIK: pri mobilnostnih
ORODNIK: z mobilnostnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: mobilnostno
RODILNIK: mobilnostnega
DAJALNIK: mobilnostnemu
TOŽILNIK: mobilnostno
MESTNIK: pri mobilnostnem
ORODNIK: z mobilnostnim

dvojina

IMENOVALNIK: mobilnostni
RODILNIK: mobilnostnih
DAJALNIK: mobilnostnima
TOŽILNIK: mobilnostni
MESTNIK: pri mobilnostnih
ORODNIK: z mobilnostnima

množina

IMENOVALNIK: mobilnostna
RODILNIK: mobilnostnih
DAJALNIK: mobilnostnim
TOŽILNIK: mobilnostna
MESTNIK: pri mobilnostnih
ORODNIK: z mobilnostnimi

1. ki je v zvezi s prometno mobilnostjo

- Izvedli so anketo o ***mobilnostnih*** navadah prebivalcev, rezultate katere naj bi javnosti predstavili kmalu.

- Skoraj se ne govori o ***mobilnostni*** revščini tistih, ki si ne morejo ali nočejo privoščiti avta.
- Večnamensko vozilo bo dopolnilo ***mobilnostne*** storitve, ki vključujejo souporabo avtomobilov in kombijev.

1a) ki temelji na spoznanjih o trajnostni mobilnosti

- mobilnostni načrti
- mobilnostne rešitve
- Poudarjajo, da je treba pripraviti celostno strategijo zelenega prehoda, pri čemer je nujno upoštevati možnosti za zeleni ***mobilnostni*** prehod.

IZVOR

↑mobilnost

mockumentárec

[mókumentárɛc] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: mokumentarec
RODILNIK: mokumentarca
DAJALNIK: mokumentarcu
TOŽILNIK: mokumentarec
MESTNIK: pri mokumentarcu
ORODNIK: z mokumentarcem

dvojina

IMENOVALNIK: mokumentarca
RODILNIK: mokumentarcev
DAJALNIK: mokumentarcema
TOŽILNIK: mokumentarca
MESTNIK: pri mokumentarcih
ORODNIK: z mokumentarcema

množina

IMENOVALNIK: mokumentarci
RODILNIK: mokumentarcev
DAJALNIK: mokumentarcem
TOŽILNIK: mokumentarce
MESTNIK: pri mokumentarcih
ORODNIK: z mokumentarci

film, serija, navadno satirična, ki posnema dokumentarne oddaje in prikazuje izmišljene dogodke, kot bi bili resnični

- Zgodba je bila tako prepričljivo zakamuflirana v formo dokumentarca, da še danes marsikdo verjame v njeno verodostojnost, čeprav je šlo za odličen primer ***mockumentarca***.
- Premisa ***mockumentarca*** je preprosta: dokumentarna ekipa spremlja življenje štirih sostanovalcev v razpadajoči hiši.

IZVOR

prevzeto iz angl. *mockumentary*, iz *mock* 'lažen' + *(doc)umentary* 'dokumentarec, dokumentarni film'

molúsk

[molúsk] samostalnik moškega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: molusk

RODILNIK: moluska

DAJALNIK: molusku

TOŽILNIK: molusk

MESTNIK: pri molusku

ORODNIK: z moluskom

dvojina

IMENOVALNIK: moluska

RODILNIK: moluskov

DAJALNIK: moluskoma

TOŽILNIK: moluska

MESTNIK: pri moluskih

ORODNIK: z moluskoma

množina

IMENOVALNIK: moluski

RODILNIK: moluskov

DAJALNIK: moluskom

TOŽILNIK: moluske

MESTNIK: pri moluskih

ORODNIK: z moluski

navadno v množini, iz medicine **bradavici podoben kožni izrastek svetle barve, ki ga povzroča okužba z virusom *Molluscum contagiosum***

► Pri splošni zdravnici sem izvedela, da je hčerka ***moluske*** dobila z okužbo.

► Pri odraslih ***moluske*** običajno najdemo na spodnjem delu trebuha, spolovilu in zgornjem delu stegen, pri ženskah tudi na dojkah.

► Ta metoda je primerna za odstranjevanje ***moluskov*** pri otrocih, praviloma je neboleča in ne pušča brazgotin.

IZVOR

prevzeto prek nem. *Molluske*, angl. *Mollusca*, iz nlat. *Mollusca* 'deblo nevretenčarjev' iz lat. *mollis* 'mehek'

morínga

[morínga] samostalnik ženskega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: moringa

RODILNIK: moringe

DAJALNIK: moringi

TOŽILNIK: moringo

MESTNIK: pri moringi

ORODNIK: z moringo

dvojina

IMENOVALNIK: moringi

RODILNIK: moring

DAJALNIK: moringama

TOŽILNIK: moringi

MESTNIK: pri moringah

ORODNIK: z moringama

množina

IMENOVALNIK: moringe

RODILNIK: moring

DAJALNIK: moringam

TOŽILNIK: moringe

MESTNIK: pri moringah

ORODNIK: z moringami

1. listnato drevo s svetlo sivim lubjem in manjšimi zaobljenimi listi na tankih razvejanih pecljih, po izvoru iz Indije, *Moringa oleifera*

► Pogozdovanje z drevesi, odpornimi proti suši, ostaja pomemben del projekta. Med najpogostejšimi drevesnimi vrstami sta ***moringa*** in baobab.

► Drevo ***moringe*** v Indiji raste že tisoče let. Njeni listi, stroki in cvetovi lahko zdravijo različne bolezni.

1a) del te rastline ali izvleček iz delov te rastline

► ***Moringa*** je znana po svojih protibakterijskih lastnostih, uporabljamo jo za razstrupljanje telesa.

► ***Moringa*** v prahu je priljubljen dodatek k smutijem in energijskim napitkom, pije pa se tudi kot čaj.

IZVOR

prevzeto prek nem. *Moringa*, angl. *Moringa*, frc. *Moringa* iz tamil. *murunkai* 'bobenska palica, ptičja nožna kost'

mótupróprij, mótu próprij

[mótupróprij] samostalnik moškega spola (ô-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: motuproprij

RODILNIK: motuproprija

DAJALNIK: motupropriju

TOŽILNIK: motuproprij

MESTNIK: pri motupropriju

ORODNIK: z motuproprijem

dvojina

IMENOVALNIK: motuproprija

RODILNIK: motuproprijev

DAJALNIK: motuproprijema

TOŽILNIK: motuproprija

MESTNIK: pri motuproprijih
ORODNIK: z motuproprijema
množina

IMENOVALNIK: motupropriji
RODILNIK: motuproprijev
DAJALNIK: motuproprijem
TOŽILNIK: motuproprije
MESTNIK: pri motuproprijih
ORODNIK: z motupropriji
ednina

IMENOVALNIK: motu proprij
RODILNIK: motu proprija
DAJALNIK: motu propriju
TOŽILNIK: motu proprij
MESTNIK: pri motupropriju
ORODNIK: z motuproprijem
dvojina

IMENOVALNIK: motu proprija
RODILNIK: motu proprijev
DAJALNIK: motu proprijema
TOŽILNIK: motu proprija
MESTNIK: pri motu proprijih
ORODNIK: z motu proprijema
množina

IMENOVALNIK: motu propriji
RODILNIK: motu proprijev
DAJALNIK: motu proprijem
TOŽILNIK: motu proprije
MESTNIK: pri motu proprijih
ORODNIK: z motu propriji

iz teologije **papeška listina, ki jo papež objavi po lastni pobudi**

► Pravila, ki jih je papež zapisal v *motupropriju*, bodo začela veljati 1. junija.

► Z *motuproprijem* Summorum pontificum je Benedikt XVI. omogočil svobodnejše obhajanje izredne oblike rimskega obreda.

► Z *motu proprijem* je bila uradno uvedena cerkvena služba kateheta, s čimer se je nadaljevalo vzpostavljanje evangelizacijske razsežnosti laikov, ki jo je predvidel že drugi vatikanski cerkveni zbor.

IZVOR

prevzeto iz clat. *motu proprio* 'po lastnem vzgibu', iz lat. *mōtus* 'premikanje, gib' + *proprius* 'lasten'

mréženjski

[mréženski] pridevnik (é)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mreženjski

RODILNIK: mreženjskega
DAJALNIK: mreženjskemu
TOŽILNIK: mreženjski
TOŽILNIK (živostno): mreženjskega
MESTNIK: pri mreženjskem
ORODNIK: z mreženjskim
dvojina

IMENOVALNIK: mreženjska
RODILNIK: mreženjskih
DAJALNIK: mreženjskima
TOŽILNIK: mreženjska
MESTNIK: pri mreženjskih
ORODNIK: z mreženjskima
množina

IMENOVALNIK: mreženjski
RODILNIK: mreženjskih
DAJALNIK: mreženjskim
TOŽILNIK: mreženjske
MESTNIK: pri mreženjskih
ORODNIK: z mreženjskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mreženjska
RODILNIK: mreženjske
DAJALNIK: mreženjski
TOŽILNIK: mreženjsko
MESTNIK: pri mreženjski
ORODNIK: z mreženjsko

dvojina

IMENOVALNIK: mreženjski
RODILNIK: mreženjskih
DAJALNIK: mreženjskima
TOŽILNIK: mreženjski
MESTNIK: pri mreženjskih
ORODNIK: z mreženjskima

množina

IMENOVALNIK: mreženjske
RODILNIK: mreženjskih
DAJALNIK: mreženjskim
TOŽILNIK: mreženjske
MESTNIK: pri mreženjskih
ORODNIK: z mreženjskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mreženjsko
RODILNIK: mreženjskega
DAJALNIK: mreženjskemu
TOŽILNIK: mreženjsko
MESTNIK: pri mreženjskem
ORODNIK: z mreženjskim

dvojina

IMENOVALNIK: mreženjski
RODILNIK: mreženjskih
DAJALNIK: mreženjskima

TOŽILNIK: mreženjski
 MESTNIK: pri mreženjskih
 ORODNIK: z mreženjskima množina
 IMENOVANIK: mreženjska
 RODILNIK: mreženjskih
 DAJALNIK: mreženjskim
 TOŽILNIK: mreženjska
 MESTNIK: pri mreženjskih
 ORODNIK: z mreženjskimi

ki je v zvezi z mreženjem, vzpostavljanjem in ohranjanjem zlasti poslovnih stikov

- Taki in drugačni **mreženjski** dogodki so odlična priložnost, da se delodajalcem predstavijo iskalci zaposlitve oziroma potencialni sodelavci in obratno.
- Imela sem priložnost sodelovati pri virtualnih **mreženjskih** konferencah in lahko govorim o dobrem izplenu, ki je cilj vsakega udeleženca poslovnega dogodka.
- Uspešen prodajnik bi moral strateško investirati v razvoj **mreženjskih** veščin, vsako podjetje pa intenzivno delati pri razvoju **mreženjske** kulture znotraj organizacije.

IZVOR
 ↑ mreženje

mrzlica^{SSKJ2}

[mərzlica] samostalnik ženskega spola (ër)

OBLIKE

ednina

IMENOVANIK: mrzlica
 RODILNIK: mrzlice
 DAJALNIK: mrzlici
 TOŽILNIK: mrzlico
 MESTNIK: pri mrzlici
 ORODNIK: z mrzlico

dvojina

IMENOVANIK: mrzlici
 RODILNIK: mrzlic
 DAJALNIK: mrzlicama
 TOŽILNIK: mrzlici
 MESTNIK: pri mrzlicah
 ORODNIK: z mrzlicama

množina

IMENOVANIK: mrzlice
 RODILNIK: mrzlic
 DAJALNIK: mrzlicam
 TOŽILNIK: mrzlice
 MESTNIK: pri mrzlicah
 ORODNIK: z mrzlicami

STALNE ZVEZE

zajčja mrzlica

iz medicine, iz veterine **nalezljiva bakterijska bolezen zlasti divjih glodavcev, ki prizadene jetra, pljuča, vranico in se prenaša tudi na človeka; tularemija**

- Širi se **zajčja mrzlica**. Najbolj izpostavljeni okužbi so kmetovalci.
- Pri **zajčji mrzlici** se lahko s primernimi antibiotiki po prvih šestintridesetih urah situacija popolnoma spremeni.
- Tularemija ali **zajčja mrzlica** je redka nalezljiva bolezen, ki običajno napada kožo, oči, bezgavke in pljuča.

IZVOR

↑ mrzel

múlka

[múlka] samostalnik ženskega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVANIK: mulka
 RODILNIK: mulke
 DAJALNIK: mulki
 TOŽILNIK: mulko
 MESTNIK: pri mulki
 ORODNIK: z mulko

dvojina

IMENOVANIK: mulki
 RODILNIK: mulk
 DAJALNIK: mulkama
 TOŽILNIK: mulki
 MESTNIK: pri mulkah
 ORODNIK: z mulkama

množina

IMENOVANIK: mulke
 RODILNIK: mulk
 DAJALNIK: mulkam
 TOŽILNIK: mulke
 MESTNIK: pri mulkah
 ORODNIK: z mulkami

1. pogovorno, ekspresivno **dekle**

- **Mulka** je stara osemnajst let.
- Bili so praktično mulci in **mulke**, najmlajša je bila stara petnajst let.
- Kot **mulka** sem ponoči štela prižgane luči, največja avantura pa je bila, če si se pretihotapil v dvigalo.

1a) pogovorno, ekspresivno **hči**

- Ker je naša **mulka** za vikend zbolela, smo poklicali dežurnega zdravnika.
- To je obdobje, ko se lahko ogromno naučiš od

svojih **mulk** in mulcev, predvsem te ustvarjalne radovednosti.

IZVOR

↑mulec

nagležnjica

[nagležnica] samostalnik ženskega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nagležnjica

RODILNIK: nagležnjice

DAJALNIK: nagležnjici

TOŽILNIK: nagležnjico

MESTNIK: pri nagležnjici

ORODNIK: z nagležnjico

dvojina

IMENOVALNIK: nagležnjici

RODILNIK: nagležnjic

DAJALNIK: nagležnjicama

TOŽILNIK: nagležnjici

MESTNIK: pri nagležnjicah

ORODNIK: z nagležnjicama

množina

IMENOVALNIK: nagležnjice

RODILNIK: nagležnjic

DAJALNIK: nagležnjicam

TOŽILNIK: nagležnjice

MESTNIK: pri nagležnjicah

ORODNIK: z nagležnjicami

nakit za okrog gležnja

- ▶ **Nagležnjica** je narejena iz srebra, ki zagotavlja dolgotrajni sijaj.
- ▶ Gotovo bi si želeli nositi zapestnice, verižice ali **nagležnjice** iz pravih biserov.
- ▶ Letošnje poletje so velik hit **nagležnjice**, ki krasijo gležnje.

IZVOR

iz *na gležnju*

nahrbtnikarski

[nahəɾptnikarski] pridevnik (ər)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarski

RODILNIK: nahrbtnikarskega

DAJALNIK: nahrbtnikarskemu

TOŽILNIK: nahrbtnikarski

TOŽILNIK (životno): nahrbtnikarskega

MESTNIK: pri nahrbtnikarskem

ORODNIK: z nahrbtnikarskim

dvojina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarska

RODILNIK: nahrbtnikarskih

DAJALNIK: nahrbtnikarskima

TOŽILNIK: nahrbtnikarska

MESTNIK: pri nahrbtnikarskih

ORODNIK: z nahrbtnikarskima

množina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarski

RODILNIK: nahrbtnikarskih

DAJALNIK: nahrbtnikarskim

TOŽILNIK: nahrbtnikarske

MESTNIK: pri nahrbtnikarskih

ORODNIK: z nahrbtnikarskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarska

RODILNIK: nahrbtnikarske

DAJALNIK: nahrbtnikarski

TOŽILNIK: nahrbtnikarsko

MESTNIK: pri nahrbtnikarski

ORODNIK: z nahrbtnikarsko

dvojina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarski

RODILNIK: nahrbtnikarskih

DAJALNIK: nahrbtnikarskima

TOŽILNIK: nahrbtnikarski

MESTNIK: pri nahrbtnikarskih

ORODNIK: z nahrbtnikarskima

množina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarske

RODILNIK: nahrbtnikarskih

DAJALNIK: nahrbtnikarskim

TOŽILNIK: nahrbtnikarske

MESTNIK: pri nahrbtnikarskih

ORODNIK: z nahrbtnikarskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarsko

RODILNIK: nahrbtnikarskega

DAJALNIK: nahrbtnikarskemu

TOŽILNIK: nahrbtnikarsko

MESTNIK: pri nahrbtnikarskem

ORODNIK: z nahrbtnikarskim

dvojina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarski

RODILNIK: nahrbtnikarskih

DAJALNIK: nahrbtnikarskima

TOŽILNIK: nahrbtnikarski

MESTNIK: pri nahrbtnikarskih

ORODNIK: z nahrbtnikarskima

množina

IMENOVALNIK: nahrbtnikarska

RODILNIK: nahrbtnnikarskih
DAJALNIK: nahrbtnnikarskim
TOŽILNIK: nahrbtnnikarska
MESTNIK: pri nahrbtnnikarskih
ORODNIK: z nahrbtnnikarskimi

1. ki je v zvezi z nahrbtnnikarji ali nahrbtnnikarstvom

- ▶ Čas, ki ga namenite pazljivemu načrtovanju **nahrbtnnikarskega** izleta, ni nikoli zapravljen.
- ▶ Idealno je, če se posamezniki v **nahrbtnnikarski** skupini medsebojno dopolnjujejo.
- ▶ Džip nas je odložil pred skupino spodobnih počitniških barak, toda **nahrbtnnikarski** protokol je zahteval, da preverimo konkurenco.

1a) ki je namenjen za nahrbtnnikarje

- ▶ Sobe v njihovem penzionu so polne pogradov, kot v **nahrbtnnikarskih** spalnicah.
- ▶ Predvsem v južni in jugovzhodni Aziji so se razmahnile t. i. **nahrbtnnikarske** enklave na **nahrbtnnikarskih** avtocestah. To so hostli, skupni prostori v hotelih.

IZVOR

↑nahrbtnnikar

nahrbtnnikarstvo

[nahərptnikarstvo] samostalnik srednjega spola (ër)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nahrbtnnikarstvo
RODILNIK: nahrbtnnikarstva
DAJALNIK: nahrbtnnikarstvu
TOŽILNIK: nahrbtnnikarstvo
MESTNIK: pri nahrbtnnikarstvu
ORODNIK: z nahrbtnnikarstvom

turistično potovanje z večjim nahrbtnnikom, navadno v lastni režiji in ceneje

- ▶ **Nahrbtnnikarstvo** je nekakšna mešanica potovanja in počitnikovanja.
- ▶ Če bi imela več denarja, bi vsekakor veliko več potovala, za **nahrbtnnikarstvo** pa nisem več.

IZVOR

↑nahrbtnnikar

najédanje

[najédanje] samostalnik srednjega spola (é)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: najedanje
RODILNIK: najedanja

DAJALNIK: najedanju
TOŽILNIK: najedanje
MESTNIK: pri najedanju
ORODNIK: z najedanjem

pogovorno, slabšalno **povzročanje neprijetnosti, slabe volje z nezadovoljnim, nestrpnim, vztrajnim izražanjem svoje zahteve, občutja**

- ▶ Narcis si z neprestanim **najedanjem** in ciničnimi opazkami želi načeti vašo samopodobo.
- ▶ **Najedanje** je pri nas vseprisotno. Preplavlja spletne forume, dodobra smo se ga naposlušali tudi v predvolilnih soočenjih.
- ▶ Z medsebojnim **najedanjem**, sitnarjenjem in slabo voljo je zastrupljena celotna scena.

IZVOR

↑najedati

najédati^{SSKJ2}

[najédati] nedovršni glagol (é)

OBLIKE

ednina

PRVA: najedam

DRUGA: najedaš

TRETJA: najeda

dvojina

PRVA: najedava

DRUGA: najedata

TRETJA: najedata

množina

PRVA: najedamo

DRUGA: najedate

TRETJA: najedajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: najedal

ŽENSKI: najedala

SREDNJI: najedalo

1. pogovorno, slabšalno **z nezadovoljnim, nestrpnim, vztrajnim izražanjem svoje zahteve, občutja povzročati komu neprijetnosti, slabo voljo**

- ▶ Ne odneha, ves čas **najeda**.
- ▶ **Najedal**, težil mi je za vsako malenkost.
- ▶ Zdravniki so ji zaradi daljše bolniške začeli **najedati**. Nevrologinja ji je predpisala antidepresiv, še preden je videla kakršen koli izvid.

2. pogovorno, slabšalno **postajati, biti odveč, zoprn, neprijeten, zlasti po daljšem času**

- ▶ Začnejo ti **najedati** baraka, postelje, predvsem pa me moti prha, ki je ves čas mrzla.
- ▶ Res je udoben in ne **najeda** s trdnostjo, vozimo

relativno varčno in kilometri kar sami od sebe minevajo.

► Videl je, da ga je odnos, ki ne deluje, začel pošteno **najedati**.

IZVOR

iz *jedati*, iz ↑jesti

nanašálnica

[nanašálnica] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nanašálnica

RODILNIK: nanašálnice

DAJALNIK: nanašálnici

TOŽILNIK: nanašálnico

MESTNIK: pri nanašálnici

ORODNIK: z nanašálnico

dvojina

IMENOVALNIK: nanašálnici

RODILNIK: nanašálnic

DAJALNIK: nanašálnicama

TOŽILNIK: nanašálnici

MESTNIK: pri nanašálnicah

ORODNIK: z nanašálnicama

množina

IMENOVALNIK: nanašálnice

RODILNIK: nanašálnic

DAJALNIK: nanašálnicam

TOŽILNIK: nanašálnice

MESTNIK: pri nanašálnicah

ORODNIK: z nanašálnicami

1. kar kaže na obstoj zveze, povezanosti s čim

► Če ta kod poznaš, če so ti **nanašálnice** blizu, tekst ni hermetičen, saj vstop vanj omogoči poznavanje ozadja.

► Poleg reminiscenc in **nanašálnic** na ameriško in vzhodnjaško najdemo tudi vzporejanje med tujimi in domačimi gorami ter vodovjem, rekami.

2. iz jezikoslovja beseda, na katero se nanaša zaimek

► Vsakemu zaimku lahko določimo **nanašálnico**, torej besedo, namesto katere stoji, vendar šele potem, ko je bila ta neposredno poimenovana.

► Poleg navezovanja (nazaj) poznamo tudi referenco v obratni smeri (naprej), kjer zaimek v vlogi napovednika **nanašálnico** napoveduje vnaprej.

IZVOR

iz *nanašalen* iz ↑nanašati se

našíst

[našíst] samostalnik moškega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: našíst

RODILNIK: našista

DAJALNIK: našistu

TOŽILNIK: našista

MESTNIK: pri našistu

ORODNIK: z našistom

dvojina

IMENOVALNIK: našista

RODILNIK: našistov

DAJALNIK: našistoma

TOŽILNIK: našista

MESTNIK: pri našistih

ORODNIK: z našistoma

množina

IMENOVALNIK: našisti

RODILNIK: našistov

DAJALNIK: našistom

TOŽILNIK: našiste

MESTNIK: pri našistih

ORODNIK: z našisti

slabšalno **kdor daje prednost pripadnikom iste ali podobne ideološke, politične, strankarske pripadnosti ne glede na znanje, izkušnje, uspehe**

► Napadli so ga, ker ni **našíst**. Podobna zgodba se je zgodila ministrici.

► Nikoli ni bil bančnik, kaj šele bankir. Glede na dosedanje kariero bi lahko šlo za klasičnega **našista**.

IZVOR

po zgledu ↑fašíst iz ↑našizem

našístičen

[našístičən] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): našístičen

IMENOVALNIK (določno): našístični

RODILNIK: našístičnega

DAJALNIK: našístičnemu

TOŽILNIK (nedoločno): našístičen

TOŽILNIK (določno): našístični

TOŽILNIK (živostno): našístičnega

MESTNIK: pri našístičnem

ORODNIK: z našístičnim

dvojina

IMENOVALNIK: našístična

RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnima
TOŽILNIK: našistična
MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnima
množina

IMENOVALNIK: našistični
RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnim
TOŽILNIK: našistične
MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: našistična
RODILNIK: našistične
DAJALNIK: našistični
TOŽILNIK: našistično
MESTNIK: pri našistični
ORODNIK: z našistično

dvojina

IMENOVALNIK: našistični
RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnima
TOŽILNIK: našistični
MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnima

množina

IMENOVALNIK: našistične
RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnim
TOŽILNIK: našistične
MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: našistično
RODILNIK: našističnega
DAJALNIK: našističnemu
TOŽILNIK: našistično
MESTNIK: pri našističnem
ORODNIK: z našističnim

dvojina

IMENOVALNIK: našistični
RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnima
TOŽILNIK: našistični
MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnima

množina

IMENOVALNIK: našistična
RODILNIK: našističnih
DAJALNIK: našističnim
TOŽILNIK: našistična

MESTNIK: pri našističnih
ORODNIK: z našističnimi

1. slabšalno ki daje prednost pripadnikom iste ali podobne ideološke, politične, strankarske pripadnosti ne glede na znanje, izkušnje, uspehe

- ▶ Delujejo v interesu **našističnih** gospodarskih lobijev.
- ▶ Najbrž bi ti nesrečni **našistični** menedžerji v tujini ne le izgubili službo, ampak bi bili od poslovnega sveta za vse večne čase izolirani.
- ▶ Gre za tipično zagovornico velike države, ki bi s strankarsko zaščitene **našističnimi** konglomerati krojila ekonomsko usodo države.

1a) slabšalno ki kaže, izraža tako delovanje, prepričanje

- ▶ Ne bodo prenesli dejstva, da se gre politična elita **našistični** kapitalizem brez njih.
- ▶ Vladajo korupcija, klientelizem in **našistični** korporativizem, na drugi strani pa so ljudje vsak dan vidno bolj revni.
- ▶ Nobene niso rekli o milijardah, ki smo jih izgubili zaradi **našističnega** upravljanja s projektom.

IZVOR

po zgledu ↑fašističen iz ↑našizem

našizem

[našízɛm] samostalnik moškega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: našizem
RODILNIK: našizma
DAJALNIK: našizmu
TOŽILNIK: našizem
MESTNIK: pri našizmu
ORODNIK: z našizmom

slabšalno dajanje prednosti pripadnikom iste ali podobne ideološke, politične, strankarske pripadnosti ne glede na znanje, izkušnje, uspehe

- ▶ **Našizem** ni racionalna drža, temveč je afekt, ki sloni na ideološkem dogmatizmu, da imam vedno prav.
- ▶ Desetletja negativne selekcije so naredila svoje in danes o sposobnih ljudeh odločajo nesposobneži izbrani po načelu **našizma**.
- ▶ Težava **našizma** je, da se denar podeljuje brez resnih neodvisnih analiz, ali tovrstne koncesije, inštitute, fakultete potrebujemo.

IZVOR

↑naš(i)

nèelegánten

[nèelegántən] pridevnik (è-â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): neeleganten

IMENOVALNIK (določno): neelegantni

RODILNIK: neelegantnega

DAJALNIK: neelegantnemu

TOŽILNIK (nedoločno): neeleganten

TOŽILNIK (določno): neelegantni

TOŽILNIK (živostno): neelegantnega

MESTNIK: pri neelegantnem

ORODNIK: z neelegantnim

dvojina

IMENOVALNIK: neelegantna

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnima

TOŽILNIK: neelegantna

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnima

množina

IMENOVALNIK: neelegantni

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnim

TOŽILNIK: neelegantne

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: neelegantna

RODILNIK: neelegantne

DAJALNIK: neelegantni

TOŽILNIK: neelegantno

MESTNIK: pri neelegantni

ORODNIK: z neelegantno

dvojina

IMENOVALNIK: neelegantni

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnima

TOŽILNIK: neelegantni

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnima

množina

IMENOVALNIK: neelegantne

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnim

TOŽILNIK: neelegantne

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: neelegantno

RODILNIK: neelegantnega

DAJALNIK: neelegantnemu

TOŽILNIK: neelegantno

MESTNIK: pri neelegantnem

ORODNIK: z neelegantnim

dvojina

IMENOVALNIK: neelegantni

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnima

TOŽILNIK: neelegantni

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnima

množina

IMENOVALNIK: neelegantna

RODILNIK: neelegantnih

DAJALNIK: neelegantnim

TOŽILNIK: neelegantna

MESTNIK: pri neelegantnih

ORODNIK: z neelegantnimi

ekspresivno **ki ni v skladu z določenimi pričakovanji, zlasti glede ustreznosti, primernosti, sorazmernosti**

- Pozdrav je bil izrazito **neeleganten**, kajti pozdravljajoča se morata telo nagniti naprej in nekoliko navzdol.
- Bili so pritiski, ki so bili povsem **neelegantni**, in mislim, da so prava negativna reklama za kogar koli.
- Scenarij ne dokumentira celega življenja; preskoki v času sicer niso nerazumljivi, so pa **neelegantni**, včasih kar štorasti.

IZVOR

ne + ↑eleganten

nèelegántno

[nèelegántno] prislov (è-â)

1. tako da ni videti elegantno

- Tvid je v kombinaciji s širokimi kroji videti povsem **neelegantno**.
- Našitek neprijetno reže kožo, poleg tega se zaradi njega majica na hrbtni strani obrača navzven, kar je videti zelo **neelegantno**.

2. ekspresivno **takó, da ni v skladu z določenimi pričakovanji, zlasti glede ustreznosti, primernosti, sorazmernosti**

- Prizori so predolgi, posamezne sekvence **neelegantno** zmontirane in podložene z generično glasbo.

IZVOR

↑neeleganten

nèmarketabilni

[nèmarketabilni] pridevnik (è-î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: nemarketabilni

RODILNIK: nemarketabilnega

DAJALNIK: nemarketabilnemu

TOŽILNIK: nemarketabilni

TOŽILNIK (živostno): nemarketabilnega

MESTNIK: pri nemarketabilnem

ORODNIK: z nemarketabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: nemarketabilna

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnima

TOŽILNIK: nemarketabilna

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnima

množina

IMENOVALNIK: nemarketabilni

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnim

TOŽILNIK: nemarketabilne

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: nemarketabilna

RODILNIK: nemarketabilne

DAJALNIK: nemarketabilni

TOŽILNIK: nemarketabilno

MESTNIK: pri nemarketabilni

ORODNIK: z nemarketabilno

dvojina

IMENOVALNIK: nemarketabilni

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnima

TOŽILNIK: nemarketabilni

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnima

množina

IMENOVALNIK: nemarketabilne

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnim

TOŽILNIK: nemarketabilne

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: nemarketabilno

RODILNIK: nemarketabilnega

DAJALNIK: nemarketabilnemu

TOŽILNIK: nemarketabilno

MESTNIK: pri nemarketabilnem

ORODNIK: z nemarketabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: nemarketabilni

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnima

TOŽILNIK: nemarketabilni

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnima

množina

IMENOVALNIK: nemarketabilna

RODILNIK: nemarketabilnih

DAJALNIK: nemarketabilnim

TOŽILNIK: nemarketabilna

MESTNIK: pri nemarketabilnih

ORODNIK: z nemarketabilnimi

iz ekonomije **za katerega se predvideva, da ga zaradi vrste, lokacije, trajanja ni mogoče tržiti**

► Za transakcije ročnosti do dveh let se šteje, da spadajo med marketabilna, daljša pa med **nemarketabilna** zavarovanja.

► Banka vzpostavlja sistem pozavarovanja, ki bo prek zasebnih kreditnih zavarovateljev omogočal zavarovanje pred **nemarketabilnimi** riziki.

IZVOR

ne + ↑marketabilen

nèodgovárjanje

[nèodgovárjanje] samostalnik srednjega spola (è-â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: neodgovarjanje

RODILNIK: neodgovarjanja

DAJALNIK: neodgovarjanju

TOŽILNIK: neodgovarjanje

MESTNIK: pri neodgovarjanju

ORODNIK: z neodgovarjanjem

odsotnost odgovora, odziva, zlasti tedaj, ko bi bil glede na okoliščine pričakovan

► Kot so pojasnili v pismu, so se za javni poziv odločili zaradi **neodgovarjanja** ministrice na interne dopise.

► Na vsakem koraku se je srečevala z ovirami, kot so **neodgovarjanje** na telefone in zaprtje ordinacij.

► Seja je minila predvsem v **neodgovarjanju** na vprašanja oziroma izogibanju odgovorom nanje.

IZVOR

ne + ↑odgovarjanje

neonaticíd

[neonaticít] samostalnik moškega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: neonaticid

RODILNIK: neonaticida

DAJALNIK: neonaticidu

TOŽILNIK: neonaticid

MESTNIK: pri neonaticidu

ORODNIK: z neonaticidom

dvojina

IMENOVALNIK: neonaticida

RODILNIK: neonaticidov

DAJALNIK: neonaticidoma

TOŽILNIK: neonaticida

MESTNIK: pri neonaticidih

ORODNIK: z neonaticidoma

množina

IMENOVALNIK: neonaticidi

RODILNIK: neonaticidov

DAJALNIK: neonaticidom

TOŽILNIK: neonaticide

MESTNIK: pri neonaticidih

ORODNIK: z neonaticidi

iz prava **umor novorojenega otroka**

► Praksa **neonaticida** je bila v preteklosti razširjena v mnogih civilizacijah.

► Z maščevalnim filicidom starš kaznuje partnerja, **neonaticid** pa je po navadi rezultat neželene nosečnosti.

► Nekateri pravni sistemi razlikujejo med **neonaticidom** in infanticidom.

IZVOR

prevzeto iz angl. *neonaticide*, iz nlat. *neonatus* 'novorojen' + izpeljanke iz lat. *caedere* 'tolči, udarjati, ubiti'

nèspárjen

[nèspárjen] pridevnik (è-â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): nesparjen

IMENOVALNIK (določno): nesparjeni

RODILNIK: nesparjenega

DAJALNIK: nesparjenemu

TOŽILNIK (nedoločno): nesparjen

TOŽILNIK (določno): nesparjeni

TOŽILNIK (živostno): nesparjenega

MESTNIK: pri nesparjenem

ORODNIK: z nesparjenim

dvojina

IMENOVALNIK: nesparjena

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenima

TOŽILNIK: nesparjena

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenima

množina

IMENOVALNIK: nesparjeni

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenim

TOŽILNIK: nesparjene

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: nesparjena

RODILNIK: nesparjene

DAJALNIK: nesparjeni

TOŽILNIK: nesparjeno

MESTNIK: pri nesparjeni

ORODNIK: z nesparjeno

dvojina

IMENOVALNIK: nesparjeni

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenima

TOŽILNIK: nesparjeni

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenima

množina

IMENOVALNIK: nesparjene

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenim

TOŽILNIK: nesparjene

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: nesparjeno

RODILNIK: nesparjenega

DAJALNIK: nesparjenemu

TOŽILNIK: nesparjeno

MESTNIK: pri nesparjenem

ORODNIK: z nesparjenim

dvojina

IMENOVALNIK: nesparjeni

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenima

TOŽILNIK: nesparjeni

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenima množina

IMENOVALNIK: nesparjena

RODILNIK: nesparjenih

DAJALNIK: nesparjenim

TOŽILNIK: nesparjena

MESTNIK: pri nesparjenih

ORODNIK: z nesparjenimi

1. iz biologije, iz kemije **ki nastopa, se pojavlja izven para, vezi, ki jo lahko tvori**

- ▶ nesparjeni komplementarni verigi DNK
- ▶ Antioksidanti so molekule, ki upočasnjujejo ali preprečujejo oksidacijo, kemijsko reakcijo, ki tvori visoko reaktivne atome z **nesparjenimi** elektroni, znanimi kot prosti radikali.

2. iz biologije **ki se ni paril**

- ▶ **Nesparjeni** samec taščice se lahko šopiri celo pred zadosti velikim šopom rdeče volne, ki se pojavi na meji njegovega teritorija.
- ▶ Poleti se klatijo sem ter tja spolno nezreli osebki večjih vrst ptic, spomladi tudi **nesparjeni** samci, tako imenovana populacijska rezerva.

IZVOR

ne + *sparjen* iz ↑spariti

névroplástičen

[névɔrɔplástičɛn] pridevnik (ê-á)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): nevroplastičen

IMENOVALNIK (določno): nevroplastični

RODILNIK: nevroplastičnega

DAJALNIK: nevroplastičnemu

TOŽILNIK (nedoločno): nevroplastičen

TOŽILNIK (določno): nevroplastični

TOŽILNIK (živostno): nevroplastičnega

MESTNIK: pri nevroplastičnem

ORODNIK: z nevroplastičnim

dvojina

IMENOVALNIK: nevroplastična

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnima

TOŽILNIK: nevroplastična

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnima

množina

IMENOVALNIK: nevroplastični

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnim

TOŽILNIK: nevroplastične

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: nevroplastična

RODILNIK: nevroplastične

DAJALNIK: nevroplastični

TOŽILNIK: nevroplastično

MESTNIK: pri nevroplastični

ORODNIK: z nevroplastično

dvojina

IMENOVALNIK: nevroplastični

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnima

TOŽILNIK: nevroplastični

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnima

množina

IMENOVALNIK: nevroplastične

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnim

TOŽILNIK: nevroplastične

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: nevroplastično

RODILNIK: nevroplastičnega

DAJALNIK: nevroplastičnemu

TOŽILNIK: nevroplastično

MESTNIK: pri nevroplastičnem

ORODNIK: z nevroplastičnim

dvojina

IMENOVALNIK: nevroplastični

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnima

TOŽILNIK: nevroplastični

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnima

množina

IMENOVALNIK: nevroplastična

RODILNIK: nevroplastičnih

DAJALNIK: nevroplastičnim

TOŽILNIK: nevroplastična

MESTNIK: pri nevroplastičnih

ORODNIK: z nevroplastičnimi

iz psihologije **ki se je ob soočenju z novostmi, spremembami sposoben prilagajati z učenjem, vzpostavljanjem novih nevronske povezav**

- ▶ Možgani so **nevroplastični**, kar pomeni, da se možganske poti prerazporejajo na podlagi izkušenj.
- ▶ Če se trdno odločimo za doseg nekega cilja,

denimo obvladanje tujega jezika, se znajo možgani starostnika lepo prilagoditi, so **nevroplastični**.

► Možgani so **nevroplastični**, učimo se lahko celo življenje. Tudi posameznike, ki nimajo občutka krivde, slabe vesti in empatije, se da naučiti, kaj je prav in kaj je narobe.

IZVOR

prevzeto iz angl. *neuroplastic*, iz novoklas. *nevro..* 'ki zadeva živčevje' iz gr. *neŭron* 'kita, tetiva', 'živec' + ↑plastičen

névrop lástičnosť

[néurolástičnosť] samostalnik ženskega spola (ĕ-á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nevrop lastičnosť
RODILNIK: nevrop lastičnosti
DAJALNIK: nevrop lastičnosti
TOŽILNIK: nevrop lastičnosť
MESTNIK: pri nevrop lastičnosti
ORODNIK: z nevrop lastičností

iz medicine, iz psihologije **sposobnost možganov, da se ob soočenju z novostmi, spremembami prilagajajo z učenjem, vzpostavljanjem novih nevronske povezave**

- Naši možgani se sicer res spreminjajo vse življenje, a v otroštvu in mladosti je **nevrop lastičnosť** bistveno večja.
- Zavedamo se pomena **nevrop lastičnosti** in dejstva, da je človek v procesu neprestanega učenja in rasti.
- Cilj je okrevanje na podlagi **nevrop lastičnosti**, sposobnosti možganov, da se živčne poti po spremembi ali poškodbi prerazporedijo.

IZVOR

↑nevrop lastičen

névrorazličén

[néurolazličén] pridevnik (ĕ-í)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): nevrorazličén
IMENOVALNIK (določno): nevrorazliční
RODILNIK: nevrorazličnéga
DAJALNIK: nevrorazličnému
TOŽILNIK (nedoločno): nevrorazličén
TOŽILNIK (določno): nevrorazliční
TOŽILNIK (živostno): nevrorazličnéga

MESTNIK: pri nevrorazličném

ORODNIK: z nevrorazličným
dvojina

IMENOVALNIK: nevrorazličná
RODILNIK: nevrorazličnih
DAJALNIK: nevrorazličnima
TOŽILNIK: nevrorazličná
MESTNIK: pri nevrorazličnih
ORODNIK: z nevrorazličnima
množina

IMENOVALNIK: nevrorazlični
RODILNIK: nevrorazličnih
DAJALNIK: nevrorazličnim
TOŽILNIK: nevrorazlične
MESTNIK: pri nevrorazličnih
ORODNIK: z nevrorazličnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: nevrorazličná
RODILNIK: nevrorazlične
DAJALNIK: nevrorazlični
TOŽILNIK: nevrorazlično
MESTNIK: pri nevrorazlični
ORODNIK: z nevrorazlično
dvojina

IMENOVALNIK: nevrorazlični
RODILNIK: nevrorazličnih
DAJALNIK: nevrorazličnima
TOŽILNIK: nevrorazlični
MESTNIK: pri nevrorazličnih
ORODNIK: z nevrorazličnima
množina

IMENOVALNIK: nevrorazlične
RODILNIK: nevrorazličnih
DAJALNIK: nevrorazličnim
TOŽILNIK: nevrorazlične
MESTNIK: pri nevrorazličnih
ORODNIK: z nevrorazličnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: nevrorazlično
RODILNIK: nevrorazličnéga
DAJALNIK: nevrorazličnému
TOŽILNIK: nevrorazlično
MESTNIK: pri nevrorazličném
ORODNIK: z nevrorazličným
dvojina

IMENOVALNIK: nevrorazlični
RODILNIK: nevrorazličnih
DAJALNIK: nevrorazličnima
TOŽILNIK: nevrorazlični
MESTNIK: pri nevrorazličnih
ORODNIK: z nevrorazličnima
množina

IMENOVALNIK: nevrorazličná

RODILNIK: nevrrozličnih
DAJALNIK: nevrrozličnim
TOŽILNIK: nevrrozlična
MESTNIK: pri nevrrozličnih
ORODNIK: z nevrrozličnimi

1. iz medicine, iz psihologije pri katerem določeni zlasti zaznavni in kognitivni možganski procesi potekajo drugače

- ▶ Je mama treh otrok, najstarejši je **nevrrozličen**.
 - ▶ Če želimo omogočiti dober razvoj v smeri vključevanja, moramo človeka spremljati celostno in vseživljenjsko. To je še posebno nujno pri otrocih, ki so **nevrrozlični**.
 - ▶ Posveča se razvijanju prilagojene individualne podpore **nevrrozličnim** posameznikom.
- 1a) kot samostalnik, iz medicine, iz psihologije oseba, pri kateri določeni zlasti zaznavni in kognitivni možganski procesi potekajo drugače**
- ▶ Med udeleženci so bili slepi, slabovidni, gluhi, gibalno ovirani, **nevrrozlični**.

IZVOR

po zgledu angl. *neurodivergent* iz *nevro..* 'ki zadeva živčevje' + ↑različen

nútrigenétika

[nútrigenétika] samostalnik ženskega spola (û-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nutrigenetika
RODILNIK: nutrigenetike
DAJALNIK: nutrigenetiki
TOŽILNIK: nutrigenetiko
MESTNIK: pri nutrigenetiki
ORODNIK: z nutrigenetiko

dvojina

IMENOVALNIK: nutrigenetiki
RODILNIK: nutrigenetik
DAJALNIK: nutrigenetikama
TOŽILNIK: nutrigenetiki
MESTNIK: pri nutrigenetikah
ORODNIK: z nutrigenetikama

množina

IMENOVALNIK: nutrigenetike
RODILNIK: nutrigenetik
DAJALNIK: nutrigenetikam
TOŽILNIK: nutrigenetike
MESTNIK: pri nutrigenetikah
ORODNIK: z nutrigenetikami

iz medicine **veda o razlikujočih se učinkih hrane in**

načinov prehranjevanja na posameznike glede na njihov genom

- ▶ Dognanja **nutrigenetike** so pokazala, da imajo določeni ljudje večje biološke potrebe po živalskih živilih, vendar vsi za optimalno delovanje potrebujejo določen delež teh v prehrani.
- ▶ **Nutrigenetika** preučuje, kako lahko različice v genetskem zapisu med posamezniki spremenijo njihov fiziološki odziv na hrano.
- ▶ Z vprašanjem, kako geni vplivajo na našo sposobnost presnavljanja posameznih sestavin hrane, se ukvarja **nutrigenetika**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *nutrigenetics*, iz *nutri(tion)* 'prehrana' + *genetics* 'genetika'

nútrigenómika

[nútrigenómika] samostalnik ženskega spola (û-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: nutrigenomika
RODILNIK: nutrigenomike
DAJALNIK: nutrigenomiki
TOŽILNIK: nutrigenomiko
MESTNIK: pri nutrigenomiki
ORODNIK: z nutrigenomiko

dvojina

IMENOVALNIK: nutrigenomiki
RODILNIK: nutrigenomik
DAJALNIK: nutrigenomikama
TOŽILNIK: nutrigenomiki
MESTNIK: pri nutrigenomikah
ORODNIK: z nutrigenomikama

množina

IMENOVALNIK: nutrigenomike
RODILNIK: nutrigenomik
DAJALNIK: nutrigenomikam
TOŽILNIK: nutrigenomike
MESTNIK: pri nutrigenomikah
ORODNIK: z nutrigenomikami

iz medicine **veda o vplivih hranil na izražanje genov in njegovo uravnavanje pri posamezniku**

- ▶ **Nutrigenomika** je revolucija med načini prehranjevanja, saj posameznika obravnava osebno, glede na njegove genske lastnosti.
- ▶ Toliko dokazov že imamo, da vemo, da ima prehrana lahko določen vpliv, zato govorimo o **nutrigenomiki**.
- ▶ Nutrigenetika in **nutrigenomika** vnašata osebno noto v načrtovanje prehrane in omogočata

način prehranjevanja, ki čim bolj ustreza našemu genotipu.

IZVOR

prevzeto iz angl. *nutrigenomics*, iz *nutri(tion)* 'prehrana' + *genomics* 'genomika'

obláčni^{SSKJ2}

[obláčni] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol ednina

IMENOVALNIK: obláčni

RODILNIK: obláčnega

DAJALNIK: obláčnemu

TOŽILNIK: obláčni

TOŽILNIK (živostno): obláčnega

MESTNIK: pri obláčnem

ORODNIK: z obláčnim

dvojina

IMENOVALNIK: obláčna

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnima

TOŽILNIK: obláčna

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnima

množina

IMENOVALNIK: obláčni

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnim

TOŽILNIK: obláčne

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obláčna

RODILNIK: obláčne

DAJALNIK: obláčni

TOŽILNIK: obláčno

MESTNIK: pri obláčni

ORODNIK: z obláčno

dvojina

IMENOVALNIK: obláčni

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnima

TOŽILNIK: obláčni

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnima

množina

IMENOVALNIK: obláčne

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnim

TOŽILNIK: obláčne

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnimi srednji spol ednina

IMENOVALNIK: obláčno

RODILNIK: obláčnega

DAJALNIK: obláčnemu

TOŽILNIK: obláčno

MESTNIK: pri obláčnem

ORODNIK: z obláčnim

dvojina

IMENOVALNIK: obláčni

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnima

TOŽILNIK: obláčni

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnima

množina

IMENOVALNIK: obláčna

RODILNIK: obláčnih

DAJALNIK: obláčnim

TOŽILNIK: obláčna

MESTNIK: pri obláčnih

ORODNIK: z obláčnimi

iz računalništva **ki je v zvezi z oblakom, računalniško storitvijo ali mestom hrambe podatkov**

- Branje povzetkov elektronske korespondence bo omogočeno tudi v mobilni aplikaciji in **obláčni** shrambi.
- V svojo ekipo vabijo inženirja, ki ima izkušnje z vzdrževanjem in optimizacijo sistemov in storitev v lastni in **obláčni** infrastrukturi.
- Po dostopni ceni ponujajo več funkcij za prodajo in trženje v eni sami **obláčni** aplikaciji kot večina konkurentov.

IZVOR

↑ oblak

oblák^{SSKJ2}

[oblák] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: oblak

RODILNIK: oblaka

DAJALNIK: oblaku

TOŽILNIK: oblak

MESTNIK: pri oblaku

ORODNIK: z oblakom

dvojina

IMENOVALNIK: oblaka

RODILNIK: oblakov

DAJALNIK: oblakoma

TOŽILNIK: oblaka
 MESTNIK: pri oblakih
 ORODNIK: z oblakoma
množina
 IMENOVALNIK: oblaki
 RODILNIK: oblakov
 DAJALNIK: oblakom
 TOŽILNIK: oblake
 MESTNIK: pri oblakih
 ORODNIK: z oblaki

iz računalništva **računalniška storitev ali mesto hrambe podatkov, ki je na voljo vsem računalnikom z dostopom do strežnika s to storitvijo**

- Z vedno več podatki in datotekami v **oblaku** je hitra povezava do njih zelo pomembna.
- Najemni model storitev **v oblaku** je vedno bolj priljubljen med podjetji, ki se tako izognejo visokim stroškom nakupa lastnega IKT-okolja.
- Sedanji zaledni sistemi in aplikacije bodo čez nekaj let v celoti delovali iz **oblaka**.

IZVOR
 kot angl. *cloud* 'oblak'

òbsvetlôba

[òpsvetlôba] samostalnik ženskega spola (ô-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: obsvetloba
 RODILNIK: obsvetlobe
 DAJALNIK: obsvetlobi
 TOŽILNIK: obsvetlobo
 MESTNIK: pri obsvetlobi
 ORODNIK: z obsvetlobo

dvojina

IMENOVALNIK: obsvetlobi
 RODILNIK: obsvetlob
 DAJALNIK: obsvetlobama
 TOŽILNIK: obsvetlobi
 MESTNIK: pri obsvetlobah
 ORODNIK: z obsvetlobama

množina

IMENOVALNIK: obsvetlobe
 RODILNIK: obsvetloba
 DAJALNIK: obsvetlobam
 TOŽILNIK: obsvetlobe
 MESTNIK: pri obsvetlobah
 ORODNIK: z obsvetlobami

zastekljena odprtina v stranskem delu vrat

- **Obsvetlobe** so pomembne za hiše, ki imajo majhne veže, v katerih ni drugega vira svetlobe.

- Izbirate lahko različne konstrukcije vrat, in sicer so na izbiro enokrilna vrata, vrata z eno ali dvema **obsvetlobama** ali vrata z nadsvetlobo.
- Če se odločite za **obsvetlobo** na obeh straneh dvokrilnih vrat, boste dosegli vtis večjega in mogočnejšega vhoda, hkrati pa boste v svoj predprostor spustili še več dnevne svetlobe.

IZVOR

↑ob + ↑svetloba

odprtodostôpen

[otpàrtodostôpən], [otpàrtodostópən] pridevnik (ər-ó; ər-ó)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): odprtodostopen
 IMENOVALNIK (določno): odprtodostopni
 RODILNIK: odprtodostopnega
 DAJALNIK: odprtodostopnemu
 TOŽILNIK (nedoločno): odprtodostopen
 TOŽILNIK (določno): odprtodostopni
 TOŽILNIK (živostno): odprtodostopnega
 MESTNIK: pri odprtodostopnem
 ORODNIK: z odprtodostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopna
 RODILNIK: odprtodostopnih
 DAJALNIK: odprtodostopnima
 TOŽILNIK: odprtodostopna
 MESTNIK: pri odprtodostopnih
 ORODNIK: z odprtodostopnima

množina

IMENOVALNIK: odprtodostopni
 RODILNIK: odprtodostopnih
 DAJALNIK: odprtodostopnim
 TOŽILNIK: odprtodostopne
 MESTNIK: pri odprtodostopnih
 ORODNIK: z odprtodostopnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: odprtodostopna
 RODILNIK: odprtodostopne
 DAJALNIK: odprtodostopni
 TOŽILNIK: odprtodostopno
 MESTNIK: pri odprtodostopni
 ORODNIK: z odprtodostopno

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopni
 RODILNIK: odprtodostopnih
 DAJALNIK: odprtodostopnima
 TOŽILNIK: odprtodostopni

MESTNIK: pri odprtodostopnih
ORODNIK: z odprtodostopnima
množina

IMENOVALNIK: odprtodostopne

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnim

TOŽILNIK: odprtodostopne

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: odprtodostopno

RODILNIK: odprtodostopnega

DAJALNIK: odprtodostopnemu

TOŽILNIK: odprtodostopno

MESTNIK: pri odprtodostopnem

ORODNIK: z odprtodostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopni

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnima

TOŽILNIK: odprtodostopni

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnima

množina

IMENOVALNIK: odprtodostopna

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnim

TOŽILNIK: odprtodostopna

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnimi

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): odprto dostopen

IMENOVALNIK (določno): odprto dostopni

RODILNIK: odprto dostopnega

DAJALNIK: odprto dostopnemu

TOŽILNIK (nedoločno): odprto dostopen

TOŽILNIK (določno): odprto dostopni

TOŽILNIK (živostno): odprto dostopnega

MESTNIK: pri odprto dostopnem

ORODNIK: z odprto dostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopna

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnima

TOŽILNIK: odprtodostopna

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnima

množina

IMENOVALNIK: odprtodostopni

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnim

TOŽILNIK: odprtodostopne

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: odprtodostopna

RODILNIK: odprtodostopne

DAJALNIK: odprtodostopni

TOŽILNIK: odprtodostopno

MESTNIK: pri odprtodostopni

ORODNIK: z odprtodostopno

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopni

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnima

TOŽILNIK: odprtodostopni

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnima

množina

IMENOVALNIK: odprtodostopne

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnim

TOŽILNIK: odprtodostopne

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: odprtodostopno

RODILNIK: odprtodostopnega

DAJALNIK: odprtodostopnemu

TOŽILNIK: odprtodostopno

MESTNIK: pri odprtodostopnem

ORODNIK: z odprtodostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: odprtodostopni

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnima

TOŽILNIK: odprtodostopni

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnima

množina

IMENOVALNIK: odprtodostopna

RODILNIK: odprtodostopnih

DAJALNIK: odprtodostopnim

TOŽILNIK: odprtodostopna

MESTNIK: pri odprtodostopnih

ORODNIK: z odprtodostopnimi

pri katerem je celotna vsebina brezplačno dostopna na spletu, uporabnik pa ima pravico do nadaljnje uporabe, odgovorne predelave; odprto dostopen

► Revije s statusom revije v preoblikovanju bodo morale do konca leta 2024 postati **odprtodostopne**, če bodo želele biti upravičene do sredstev.

- Jesuit Historiography Online je **odprtodostopen** elektronski vir založnika Brill, ki ponuja številne prispevke s področja zgodovine jezuitov.
- Cilj članka je podati pregled glavnih biomedicinskih repozitorijev in predstaviti **odprtodostopne** revije.

IZVOR

iz ↑odprti + ↑dostop

odprtodostopnost, odprta dostopnost

[otpr̩tɔdostɔpnost] samostalnik ženskega spola (ər-ó)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: odprtodostopnost

RODILNIK: odprtodostopnosti

DAJALNIK: odprtodostopnosti

TOŽILNIK: odprtodostopnost

MESTNIK: pri odprtodostopnosti

ORODNIK: z odprtodostopnostjo

ednina

IMENOVALNIK: odprta dostopnost

RODILNIK: odprte dostopnosti

DAJALNIK: odprti dostopnosti

TOŽILNIK: odprto dostopnost

MESTNIK: pri odprti dostopnosti

ORODNIK: z odprto dostopnostjo

brezplačna dostopnost celotne vsebine publikacije, pri kateri ima uporabnik pravico do nadaljnje uporabe, odgovorne predelave; odprta dostopnost

- Odprta znanost združuje različna gibanja in prakse, ki težijo k **odprtodostopnosti**, povečanju znanstvenega sodelovanja in deljenja podatkov za dobrobit znanosti in družbe.
- Ključna novost navodil je, da v prevzetem zapisu obdržimo podatek o **odprtodostopnosti** vira iz direktorija.

IZVOR

↑odprtodostopen

ohlajevalnica

[ohlajeválnica] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: ohlajevalnica

RODILNIK: ohlajevalnice

DAJALNIK: ohlajevalnici

TOŽILNIK: ohlajevalnico

MESTNIK: pri ohlajevalnici

ORODNIK: z ohlajevalnico

dvojina

IMENOVALNIK: ohlajevalnici

RODILNIK: ohlajevalnic

DAJALNIK: ohlajevalnicama

TOŽILNIK: ohlajevalnici

MESTNIK: pri ohlajevalnicah

ORODNIK: z ohlajevalnicama

množina

IMENOVALNIK: ohlajevalnice

RODILNIK: ohlajevalnic

DAJALNIK: ohlajevalnicam

TOŽILNIK: ohlajevalnice

MESTNIK: pri ohlajevalnicah

ORODNIK: z ohlajevalnicami

1. prostor, objekt za ohlajanje

- Ogenj se je razširil na celotno proizvodno halo s pečmi, **ohlajevalnico** izdelkov in v zgornje prostore.

1a) prostor, kjer se lahko zlasti fizični delavci ohladijo v poletni vročini

- Ministrstvo za delo namerava uvesti obvezne poletne **ohlajevalnice** za gradbene delavce.

IZVOR

↑ohlajevati

OLED

[ólét] samostalnik moškega spola (ô-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: OLED

RODILNIK: OLED

DAJALNIK: OLED

TOŽILNIK: OLED

MESTNIK: pri OLED

ORODNIK: z OLED

dvojina

IMENOVALNIK: OLED

RODILNIK: OLED

DAJALNIK: OLED

TOŽILNIK: OLED

MESTNIK: pri OLED

ORODNIK: z OLED

množina

IMENOVALNIK: OLED

RODILNIK: OLED

DAJALNIK: OLED

TOŽILNIK: OLED

MESTNIK: pri OLED

ORODNIK: z OLED

ednina

IMENOVALNIK: OLED

RODILNIK: OLED-a

DAJALNIK: OLED-u
TOŽILNIK: OLED
MESTNIK: pri OLED-u
ORODNIK: z OLED-om

dvojina

IMENOVALNIK: OLED-a
RODILNIK: OLED-ov
DAJALNIK: OLED-oma
TOŽILNIK: OLED-a
MESTNIK: pri OLED-ih
ORODNIK: z OLED-oma

množina

IMENOVALNIK: OLED-i
RODILNIK: OLED-ov
DAJALNIK: OLED-om
TOŽILNIK: OLED-e
MESTNIK: pri OLED-ih
ORODNIK: z OLED-i

1. iz elektrotehnike **tehnologija za prikazovanje slike na zaslonu s pomočjo svetlečih diod, pri katerih je snov, ki oddaja svetlobo, izdelana iz organskih spojin**

- ▶ Zaslonska tehnologija **OLED** s hitrim osveževanjem je velik napredek od zaslonov na tekoče kristale izpred desetih let.
- ▶ Zatrjujejo, da visok kontrast **OLED** in hiter odzivni čas slikovnih pik obljubljata bolj jasno in natančno 3D-upodabljanje.
- ▶ Telefon je bil sicer svetlejši, vendar gledano v celoti ni dosegel ravni kvalitete **OLED-a**.

1a) kot pridevnik **ki je v zvezi s tako tehnologijo**

- ▶ Prenosnik ima **OLED** zaslon, ki ponuja boljše kontraste in barve.
- ▶ Na zadku ima avtomobil nove **OLED** luči, ki so dodatno povezane s kromiranim trakom.

IZVOR

prevzeto iz angl. **OLED** iz *o(organic)* 'organski' +
↑LED

pakétnik

[pakétnik] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paketnik
RODILNIK: paketnika
DAJALNIK: paketniku
TOŽILNIK: paketnik
MESTNIK: pri paketniku
ORODNIK: s paketnikom

dvojina

IMENOVALNIK: paketnika
RODILNIK: paketnikov
DAJALNIK: paketnikoma
TOŽILNIK: paketnika
MESTNIK: pri paketnikih
ORODNIK: s paketnikoma

množina

IMENOVALNIK: paketniki
RODILNIK: paketnikov
DAJALNIK: paketnikom
TOŽILNIK: paketnike
MESTNIK: pri paketnikih
ORODNIK: s paketniki

1. naprava za shranjevanje, samostojno prevzemanje in oddajanje poštnih paketov; *paketomat*

- ▶ Za prevzem pošiljk je na razpolago več kot 400 **paketnikov**, ki so nameščeni ob poštnih poslovalnicah.
- ▶ Uvedli smo **paketnik** oz. osem prevzemnih mest, kjer lahko kupci prevzamejo pakete 24 ur na dan.

2. naprava za samostojno prevzemanje in oddajanje knjižničnega gradiva

- ▶ Želimo vas spomniti na uporabo **paketnikov**, kjer lahko gradivo prevzamete tudi izven delovnega časa knjižnic.
- ▶ Pokličite ali napišite e-sporočilo, katero gradivo želite naročiti, mi vam ga pripravimo in dostavimo v **paketnik**, kjer vas čaka 3 dni.

IZVOR

↑paketen

páleo

[páleo] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

dvojina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

množina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

dvojina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

množina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

dvojina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

množina

IMENOVALNIK: paleo
RODILNIK: paleo
DAJALNIK: paleo
TOŽILNIK: paleo
MESTNIK: paleo
ORODNIK: paleo

ki je v zvezi s paleo dieto

- ▶ Hrana ni bila predelana in to je osrednje načelo

paleo prehranjevanja: vse, kar zaužijemo, je čim bolj naravno in nepredelano.

- ▶ Bananina moka je priljubljena v nizkohidratnih, **paleo** in brezglutenskih receptih, saj ne vsebuje alergenov.

STALNE ZVEZE

paleo dieta, paleodieta

dieta, prehranjevanje, ki temelji zlasti na beljakovinah z minimalnim vnosom ogljikovih hidratov ; paleolitska dieta

- ▶ **Paleo dieta** zapoveduje odpoved kruhu, žitaricam, celo številnim stročnicam.
- ▶ Povedal je, da je s pomočjo **paleo diete** izgubil 58 kilogramov.
- ▶ Kar nekaj časa se je držal stroge **paleodiete**.

IZVOR

prevzeto iz angl. **paleo**, okrajšano iz ↑paleodieta

páleodiéta

[páleodijéta] samostalnik ženskega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paleodieta
RODILNIK: paleodiete
DAJALNIK: paleodieti
TOŽILNIK: paleodieto
MESTNIK: pri paleodieti
ORODNIK: s paleodieto

dvojina

IMENOVALNIK: paleodieti
RODILNIK: paleodiet
DAJALNIK: paleodietama
TOŽILNIK: paleodieti
MESTNIK: pri paleodietah
ORODNIK: s paleodietama

množina

IMENOVALNIK: paleodiete
RODILNIK: paleodiet
DAJALNIK: paleodietam
TOŽILNIK: paleodiete
MESTNIK: pri paleodietah
ORODNIK: s paleodietami

dieta, prehranjevanje, ki temelji zlasti na beljakovinah z minimalnim vnosom ogljikovih hidratov; paleolitska dieta

- ▶ Izsledki raziskave vrgli senco dvoma na priljubljeno **paleodieto**, ki temelji na s proteini bogati hrani, kakršno naj bi uživali naši predniki v prazgodovini.
- ▶ Kar nekaj časa se je držal stroge **paleodiete**.
- ▶ Medtem ko **paleodieta** mesu pripisuje glavno

vlogo, zmerni način prehrane pravi, da bi glavni obrok trikrat tedensko moral vsebovati 25 odstotkov mesa.

IZVOR

prevzeto iz angl. *paleo(lithic) diet* 'paleo(litska) dieta'

páleogenétika

[páleogenétika] samostalnik ženskega spola (â-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paleogenetika

RODILNIK: paleogenetike

DAJALNIK: paleogenetiki

TOŽILNIK: paleogenetiko

MESTNIK: pri paleogenetiki

ORODNIK: s paleogenetiko

dvojina

IMENOVALNIK: paleogenetiki

RODILNIK: paleogenetik

DAJALNIK: paleogenetikama

TOŽILNIK: paleogenetiki

MESTNIK: pri paleogenetikah

ORODNIK: s paleogenetikama

množina

IMENOVALNIK: paleogenetike

RODILNIK: paleogenetik

DAJALNIK: paleogenetikam

TOŽILNIK: paleogenetike

MESTNIK: pri paleogenetikah

ORODNIK: s paleogenetikami

iz biologije **veda o genetskem materialu populacij iz davne preteklosti**

► Znanstveniki so objavili odkritje dva milijona let starega DNK, s čimer odpirajo novo poglavje v **paleogenetiki**.

► Ukvarja se z evolucijsko genetiko in je pionir **paleogenetike**.

► Je profesor arheologije in **paleogenetike** na Inštitutu za arheologijo na Univerzi v Tübingenu.

IZVOR

prevzeto iz angl. *paleogenetics*, nem. *Paleogenetik*, iz ↑paleo... + ↑genetika

parémija

[parémija] samostalnik ženskega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paremija

RODILNIK: paremije

DAJALNIK: paremiji

TOŽILNIK: paremijo

MESTNIK: pri paremiji

ORODNIK: s paremijo

dvojina

IMENOVALNIK: paremiji

RODILNIK: paremij

DAJALNIK: paremijama

TOŽILNIK: paremiji

MESTNIK: pri paremijah

ORODNIK: s paremijama

množina

IMENOVALNIK: paremije

RODILNIK: paremij

DAJALNIK: paremijam

TOŽILNIK: paremije

MESTNIK: pri paremijah

ORODNIK: s paremijami

iz jezikoslovja **pregovor ali pregovoru soroden izraz**

► Če verjamemo vremenskim **paremijam**, nas lahko tolaži misel, da bodo majski hlad in deževje poplačani z obilno letino.

► V prispevku je predstavljena analiza ruskih, ukrajinskih in beloruskih **paremij**, v katerih se kaže enotnost nasprotujočih si pomenov.

IZVOR

prevzeto prek nem. *Parömie*, frc. *parémie*, angl. *paroemia*, *paremia* in poznolat. *paroemia* iz gr. *paroimía* 'pregovor; prispodoba, prilika'

paremiológinja

[paremiológinja] samostalnik ženskega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paremiologinja

RODILNIK: paremiologinje

DAJALNIK: paremiologinji

TOŽILNIK: paremiologinjo

MESTNIK: pri paremiologinji

ORODNIK: s paremiologinjo

dvojina

IMENOVALNIK: paremiologinji

RODILNIK: paremiologinj

DAJALNIK: paremiologinjama

TOŽILNIK: paremiologinji

MESTNIK: pri paremiologinjah

ORODNIK: s paremiologinjama

množina

IMENOVALNIK: paremiologinje

RODILNIK: paremiologinj

DAJALNIK: paremiologinjam
TOŽILNIK: paremiologinje
MESTNIK: pri paremiologinjah
ORODNIK: s paremiologinjami

strokovnjakinja za jezikoslovno in folkloristično disciplino, ki proučuje pregovore in sorodne žanre

► Kratek premislek o nekonvencionalnih replikah smo našli v delu *paremiologinje* Ewe Kozioł Chrzanowske, ki je v množici 1000 izrazov našla okoli trideset takih replik.

IZVOR
↑paremiolog

pasijónec

[pasijónɛc] samostalnik moškega spola (Ṗ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pasijonec
RODILNIK: pasijonca
DAJALNIK: pasijoncu
TOŽILNIK: pasijonca
MESTNIK: pri pasijoncu
ORODNIK: s pasijoncem

dvojina

IMENOVALNIK: pasijonca
RODILNIK: pasijoncev
DAJALNIK: pasijoncema
TOŽILNIK: pasijonca
MESTNIK: pri pasijoncih
ORODNIK: s pasijoncema

množina

IMENOVALNIK: pasijonci
RODILNIK: pasijoncev
DAJALNIK: pasijoncem
TOŽILNIK: pasijonce
MESTNIK: pri pasijoncih
ORODNIK: s pasijonci

kdor sodeluje, navadno kot prostovoljec, pri izvedbi pasijona, dramske igre o Kristusovem trpljenju na prostem

► *Pasijonci* so v sedmih predstavah odigrali svoje prizore.
► Naloga *pasijoncev* je, da ohranjamo pasijonski duh in znova pripravimo projekt, ko bo to mogoče.
► *Pasijonci* z uprizarjanjem pasijonov, srečevanji in izmenjavo izkušenj ohranjajo večstoletno dediščino prikazovanja Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja.

IZVOR
↑pasijon

paternalíst

[paternalíst] samostalnik moškega spola (Ṗ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paternalist
RODILNIK: paternalista
DAJALNIK: paternalistu
TOŽILNIK: paternalista
MESTNIK: pri paternalistu
ORODNIK: s paternalistom

dvojina

IMENOVALNIK: paternalista
RODILNIK: paternalistov
DAJALNIK: paternalistoma
TOŽILNIK: paternalista
MESTNIK: pri paternalistih
ORODNIK: s paternalistoma

množina

IMENOVALNIK: paternalisti
RODILNIK: paternalistov
DAJALNIK: paternalistom
TOŽILNIK: paternaliste
MESTNIK: pri paternalistih
ORODNIK: s paternalisti

kdor s položaja avtoritete sprejema odločitve namesto drugih z namenom pokroviteljske zaščite, dobrobiti

► Če zdravnik ne bi bil *paternalist*, bi ji prišel naproti in bi se skupaj z njo odločil za lajšanje trpljenja.
► Ker smo *paternalisti*, smo prevečkrat tudi takoj užaljeni, če nam kdo od svojcev kaj reče.

IZVOR
prevzeto iz angl. *paternalist*, iz *paternal* 'očetovski'

paternalístičen^{SSKJ2}

[paternalístičɛn] pridevnik (Ṗ)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): paternalističen
IMENOVALNIK (določno): paternalistični
RODILNIK: paternalističnega
DAJALNIK: paternalističnemu
TOŽILNIK (nedoločno): paternalističen
TOŽILNIK (določno): paternalistični
TOŽILNIK (živostno): paternalističnega
MESTNIK: pri paternalističnem

ORODNIK: s paternalističnim
dvojina
IMENOVALNIK: paternalistična
RODILNIK: paternalističnih
DAJALNIK: paternalističnima
TOŽILNIK: paternalistična
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnima
množina

IMENOVALNIK: paternalistični
RODILNIK: paternalističnih
DAJALNIK: paternalističnim
TOŽILNIK: paternalistične
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: paternalistična
RODILNIK: paternalistične
DAJALNIK: paternalistični
TOŽILNIK: paternalistično
MESTNIK: pri paternalistični
ORODNIK: s paternalistično
dvojina

IMENOVALNIK: paternalistični
RODILNIK: paternalističnih
DAJALNIK: paternalističnima
TOŽILNIK: paternalistični
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnima
množina

IMENOVALNIK: paternalistične
RODILNIK: paternalističnih
DAJALNIK: paternalističnim
TOŽILNIK: paternalistične
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: paternalistično
RODILNIK: paternalističnega
DAJALNIK: paternalističnemu
TOŽILNIK: paternalistično
MESTNIK: pri paternalističnem
ORODNIK: s paternalističnim
dvojina

IMENOVALNIK: paternalistični
RODILNIK: paternalističnih
DAJALNIK: paternalističnima
TOŽILNIK: paternalistični
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnima
množina

IMENOVALNIK: paternalistična
RODILNIK: paternalističnih

DAJALNIK: paternalističnim
TOŽILNIK: paternalistična
MESTNIK: pri paternalističnih
ORODNIK: s paternalističnimi

1. ki s položaja avtoritete sprejema odločitve namesto drugih z namenom pokroviteljske zaščite, dobrobiti

- ▶ Odločitve bodo v njihovem imenu sprejemali drugi, nepooblaščen, **paternalistični** akterji.
 - ▶ Pravica pacienta je, da zdravljenje, s katerim ne soglaša, odkloni. Skozi razpravo se je pokazalo, da nekateri zdravniki, ki so **paternalistični** tradicionalisti, tega niso ponotranjili.
- 1a) ki kaže, izraža tak odnos**
- ▶ Opraviti imamo s **paternalističnim** prepričanjem, da država ve bolje od državljanov, kako naj porabljajo svoja sredstva.
 - ▶ Gre za avtoritarno, **paternalistično** vodenje od zgoraj navzdol z neprestanim sankcioniranjem – namesto motiviranja, poudarjanja skupnosti, poslušanja iniciativ od spodaj navzgor.
 - ▶ Očitki so leteli na **paternalistični** odnos zdravnikov do bolnikov.

IZVOR

prevzeto iz angl. *paternalistic*, iz *paternal* 'očetovski'

paternalistično

[paternalístično] prislov (i)

takó, da se s položaja avtoritete sprejema odločitve namesto drugih z namenom pokroviteljske zaščite, dobrobiti

- ▶ Ko se je oblast do državljanov začela obnašati **paternalistično**, je med državljani in oblastjo zazijala razpoka.
- ▶ Z več kot dva tisoč evri plače z vzvišene pozicije žugajo protestnikom in **paternalistično** delijo nasvete.
- ▶ Enkrat smo deležni očitkov, da pri posameznem pacientu ne storimo vsega, kar je mogoče, pri nekaterih drugih odločitvah pa, da ravnamo **paternalistično**.

IZVOR

↑paternalističen

paternalízem^{SSKJ2}

[paternalízəm] samostalnik moškega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: paternalizem
RODILNIK: paternalizma
DAJALNIK: paternalizmu
TOŽILNIK: paternalizem
MESTNIK: pri paternalizmu
ORODNIK: s paternalizmom

prepričanje, da naj kdo s položaja avtoritete sprejema odločitve namesto drugih z namenom pokroviteljske zaščite, dobrobiti

- ▶ Javno zapovedovanje, katere življenjske navade so primerne in katere ne, ni nič drugega kot oblastniški **paternalizem**.
- ▶ Izogiba se vsevednemu **paternalizmu**, v svojih trditvah je obenem dovolj jasen in dovolj obziren, da v zapisanem ni tona vzvišenega apologetstva.
- ▶ Ali je **paternalizem**, če bolniku onemogočimo izvleči znotrajilni kateter, ker ga to moti? Bolnik ne ve, da je lahko s tem ogroženo njegovo zdravje ali celo življenje.

IZVOR

prevzeto iz angl. *paternalism*, iz *paternal* 'očetovski'

patiśón

[patiśón] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: patiśón
RODILNIK: patiśona
DAJALNIK: patiśonu
TOŽILNIK: patiśón
MESTNIK: pri patiśonu
ORODNIK: s patiśonom

dvojina

IMENOVALNIK: patiśona
RODILNIK: patiśonov
DAJALNIK: patiśonoma
TOŽILNIK: patiśona
MESTNIK: pri patiśonih
ORODNIK: s patiśonoma

množina

IMENOVALNIK: patiśoni
RODILNIK: patiśonov
DAJALNIK: patiśonom
TOŽILNIK: patiśone
MESTNIK: pri patiśonih
ORODNIK: s patiśoni

Cucurbita pepo var. patissoniana; patiśonka

- ▶ Vsako leto vložijo na stotine kozarcev **patiśonov**, majhnih bučk v obliki rožic.
- ▶ V nadev primešamo še feta sir in zvrhano napolnimo skodelice iz **patiśonov**.
- ▶ Med priljubljenimi bučami sta poleg najbolj znanih cukinov špagetarica in **patiśon**.

1a) kot pridevnik ki je v zvezi s temi bučami

- ▶ Poleg standardnih cukinov poiščite **patiśon** bučke, ki so na voljo v različnih barvah, le oblika je pri vseh krožnikasta.

IZVOR

prevzeto prek nem. *Patisson* iz frc. *Pâtisson*, iz provans. *pastissou* iz *pastis* 'pašteta'

patiśónka

[patiśónka] samostalnik ženskega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: patiśonka
RODILNIK: patiśonke
DAJALNIK: patiśonki
TOŽILNIK: patiśonko
MESTNIK: pri patiśonki
ORODNIK: s patiśonko

dvojina

IMENOVALNIK: patiśonki
RODILNIK: patiśonk
DAJALNIK: patiśonkama
TOŽILNIK: patiśonki
MESTNIK: pri patiśonkah
ORODNIK: s patiśonkama

množina

IMENOVALNIK: patiśonke
RODILNIK: patiśonk
DAJALNIK: patiśonkam
TOŽILNIK: patiśonke
MESTNIK: pri patiśonkah
ORODNIK: s patiśonkami

manjša sploščena buča z valovitim robom, Cucurbita pepo var. patissoniana; patiśon

- ▶ Sama nadvse cenim recept, ki mi ga je pred leti zaupala vrtnarka, pri kateri so v velikih količinah vlagali bučke **patiśonke**.

IZVOR

↑patiśon

petánka

[petánka] samostalnik ženskega spola (â)

1. manjša sploščena buča z valovitim robom,

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: petanka

RODILNIK: petanke

DAJALNIK: petanki

TOŽILNIK: petanko

MESTNIK: pri petanki

ORODNIK: s petanko

dvojina

IMENOVALNIK: petanki

RODILNIK: petank

DAJALNIK: petankama

TOŽILNIK: petanki

MESTNIK: pri petankah

ORODNIK: s petankama

množina

IMENOVALNIK: petanke

RODILNIK: petank

DAJALNIK: petankam

TOŽILNIK: petanke

MESTNIK: pri petankah

ORODNIK: s petankami

iz športa **balinanju** podobna športna igra z **manjšimi krogami**, pri kateri točke prinašajo **krogle**, ki pristanejo bližje balinčka od najbližje nasprotnikove krogle

- ▶ prvenstvo, turnir v petanki
- ▶ Že vrsto let igra **petanko**.
- ▶ Med **petanko** ne misliš na nič drugega. Bližaj ali tolčeš druge krogle in si čisto skoncentriran.

IZVOR

prevzeto iz frc. *pétanque*, iz provans. *petanca* < *pè tancat*, prvotno 'dobro postavljena noga' iz *pè* 'noga' + *tancar* 'zasaditi, zapičiti, postaviti' iz *tanco* 'kol, palica'

pitája

[pitája] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pitaja

RODILNIK: pitaje

DAJALNIK: pitaji

TOŽILNIK: pitajo

MESTNIK: pri pitaji

ORODNIK: s pitajo

dvojina

IMENOVALNIK: pitaji

RODILNIK: pitaj

DAJALNIK: pitajama

TOŽILNIK: pitaji

MESTNIK: pri pitajah

ORODNIK: s pitajama
množina

IMENOVALNIK: pitaje

RODILNIK: pitaj

DAJALNIK: pitajam

TOŽILNIK: pitaje

MESTNIK: pri pitajah

ORODNIK: s pitajami

sadež z rožnatim ali rumenkastim ovojem in belo sredico s številnimi drobnimi črnimi semeni, ki raste na kaktusih, po izvoru iz Srednje Amerike; zmajev sadež

- ▶ **Pitaja** je sadež, bogat s hranili.
- ▶ Imajo papaje, rdeče **pitaje**, ananas in druge tropske sadeže.

IZVOR

prevzeto iz špan. *pitaya*, iz *pitahaya* iz taino *pitahaya*

pivotíranje

[pivotíranje] samostalnik srednjega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pivotiranje

RODILNIK: pivotiranja

DAJALNIK: pivotiranju

TOŽILNIK: pivotiranje

MESTNIK: pri pivotiranju

ORODNIK: s pivotiranjem

1. iz športa izvajanje obrata, obračanje okoli osi pri športni dejavnosti, športni igri

- ▶ Vedel sem, da se dobro premika, ampak tudi njegov skok, njegovo **pivotiranje** sta dobra.
- ▶ Zadel je svoj prvi koš, a je ob **pivotiranju** pod košem še nekoliko bolj načel svojo stegensko mišico.

2. spreminjanje smeri v temeljni usmeritvi, cilju, poslovni strategiji

- ▶ Nimamo na voljo testiranja minimalno sprejemljivega produkta in **pivotiranja**, če zadeva propade.
- ▶ Brez pravilnega določanja prioritet (pa tudi hitrega **pivotiranja**, ko je potrebno) in ustrezne strategije še nobeno podjetje ni uspelo.
- ▶ Veliko časa sem preživel v start-upih, kjer je **pivotiranje**, nenehno prilagajanje poslovnega modela, del vsakdanje kulture podjetja.

IZVOR

↑pivotirati

pivotírati

[pivotírati] nedovršni in dovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: pivotiram

DRUGA: pivotiraš

TRETJA: pivotira

dvojina

PRVA: pivotirava

DRUGA: pivotirata

TRETJA: pivotirata

množina

PRVA: pivotiramo

DRUGA: pivotirate

TRETJA: pivotirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: pivotiral

ŽENSKI: pivotirala

SREDNJI: pivotiralo

1. iz športa **izvajati obrat, obračati se okoli osi pri športni dejavnosti, športni igri**

- Sprednja noga istočasno **pivotira** v smeri urinega kazalca, tako da se leva peta pomakne navzven. Po udarcu se boksar hitro postavi v osnovni položaj.
- Kdo ga sploh lahko zamenja, ko pa trenutno velja za edinega igralca, ki zna **pivotirati**?

2. **spreminjati smer v temeljni usmeritvi, cilju, poslovni strategiji**

- Med vrsticami je bilo razumeti, da ZDA **pivotirajo** stran od Evrope.
- Porajajo se vprašanja, do kdaj vztrajati z osnovnim videnjem izdelka, kdaj in kako močno **pivotirati**.
- Trg nas lahko tudi preseneti, a če smo na to pripravljeni, lahko **pivotiramo** oziroma spremenimo naš poslovni model.

IZVOR

prevzeto iz angl. *pivot* 'vrteti se (na mestu)', iz *pivot* 'tečaj, os', prevzeto iz frc. *pivot*

počépniti^{SSKJ2}

[počépniti] dovršni glagol (é)

OBLIKE

ednina

PRVA: počepnem

DRUGA: počepneš

TRETJA: počepne

dvojina

PRVA: počepneva

DRUGA: počepneta

TRETJA: počepneta

množina

PRVA: počepnemo

DRUGA: počepnete

TRETJA: počepnejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: počepnil

ŽENSKI: počepnila

SREDNJI: počepnilo

ekspresivno **prenehati delovati ob veliki obremenitvi, pritiskih**

- Meni je grozno, da sestre ne dobijo niti tistega, kar jim pripada, zaslužile pa bi si še več. Če tega ne naredimo, bo javno zdravstvo **počepnilo**.
- Namen je po eni strani mobilizirati volilno telo, po drugi strani pa pokazati, da če bodo vladajočo koalicijo dovolj dolgo majali, lahko nekega dne **počepne**.
- Imela je dve zaključni žogi za zmago, a ju žal ni izkoristila. Nato je njena igra **počepnila** in na koncu je drugi niz dobila nasprotnica.

IZVOR

↑počepati

podíater

[podijátər] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: podiater

RODILNIK: podiatra

DAJALNIK: podiatru

TOŽILNIK: podiatra

MESTNIK: pri podiatru

ORODNIK: s podiatrom

dvojina

IMENOVALNIK: podiatra

RODILNIK: podiatrov

DAJALNIK: podiatroma

TOŽILNIK: podiatra

MESTNIK: pri podiatrih

ORODNIK: s podiatroma

množina

IMENOVALNIK: podiatri

RODILNIK: podiatrov

DAJALNIK: podiatrom

TOŽILNIK: podiatre

MESTNIK: pri podiatrih

ORODNIK: s podiatri

kdor se ukvarja z nego in zdravjem stopal

► Če nas med tekom bolijo stopala, se posvetujemo s **podiatrom**.

► **Podiatři** opozarjajo, da so tekači, ki čutijo akutne in kronične bolečine, po navadi slabo opremljeni.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Podiater* ali po zgledu angl.

podiatrist iz gr. *poús* 'stopalo' + *iātrós* 'zdravnik'

podíátrinja

[podijátrinja] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: podiatrinja

RODILNIK: podiatrinje

DAJALNIK: podiatrinji

TOŽILNIK: podiatrinjo

MESTNIK: pri podiatrinji

ORODNIK: s podiatrinjo

dvojina

IMENOVALNIK: podiatrinji

RODILNIK: podiatrinj

DAJALNIK: podiatrinjama

TOŽILNIK: podiatrinji

MESTNIK: pri podiatrinjah

ORODNIK: s podiatrinjama

množina

IMENOVALNIK: podiatrinje

RODILNIK: podiatrinj

DAJALNIK: podiatrinjam

TOŽILNIK: podiatrinje

MESTNIK: pri podiatrinjah

ORODNIK: s podiatrinjami

ženska, ki se ukvarja z nego in zdravjem stopal

► **Podiatrinja** verjame, da lahko obuvala v rani mladosti škodujejo hoji in razvoju otroka.

► Preverite, kaj o copatih pravi **podiatrinja**.

IZVOR

↑podiatier

polakústični

[pôuakústični] pridevnik (ô-ú)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: polakustični

RODILNIK: polakustičnega

DAJALNIK: polakustičnemu

TOŽILNIK: polakustični

TOŽILNIK (živostno): polakustičnega

MESTNIK: pri polakustičnem

ORODNIK: s polakustičnim

dvojina

IMENOVALNIK: polakustična

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnima

TOŽILNIK: polakustična

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnima

množina

IMENOVALNIK: polakustični

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnim

TOŽILNIK: polakustične

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: polakustična

RODILNIK: polakustične

DAJALNIK: polakustični

TOŽILNIK: polakustično

MESTNIK: pri polakustični

ORODNIK: s polakustično

dvojina

IMENOVALNIK: polakustični

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnima

TOŽILNIK: polakustični

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnima

množina

IMENOVALNIK: polakustične

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnim

TOŽILNIK: polakustične

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: polakustično

RODILNIK: polakustičnega

DAJALNIK: polakustičnemu

TOŽILNIK: polakustično

MESTNIK: pri polakustičnem

ORODNIK: s polakustičnim

dvojina

IMENOVALNIK: polakustični

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnima

TOŽILNIK: polakustični

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnima množina

IMENOVALNIK: polakustična

RODILNIK: polakustičnih

DAJALNIK: polakustičnim

TOŽILNIK: polakustična

MESTNIK: pri polakustičnih

ORODNIK: s polakustičnimi

1. ki ima v trup vgrajen mikrofoni

► **Polakustična** kitara ponuja veliko možnosti, predvsem nežnejše odtenke, kar zna dodobra vključiti v skladbe.

2. ki je sestavljen iz akustičnih in elektronskih inštrumentov

► Postavila sem **polakustično** zasedbo in po prvem koncertu se je izkazalo, da se kombinacija godal in električne harfe pri poslušalcih obnese super.

2a) ki je v zvezi z izvajanjem glasbe s takimi inštrumenti

► Sklop novih **polakustičnih** koncertov, kjer so ob njenem glasu v ospredju godala in harfa, je naznanila s singlom.

IZVOR

iz ↑pol + ↑akustičen

pop-up, pop up

[pôpap] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pop-up

RODILNIK: pop-upa

DAJALNIK: pop-upu

TOŽILNIK: pop-up

MESTNIK: pri pop-upu

ORODNIK: s pop-upom

dvojina

IMENOVALNIK: pop-upa

RODILNIK: pop-upov

DAJALNIK: pop-upoma

TOŽILNIK: pop-upa

MESTNIK: pri pop-upih

ORODNIK: s pop-upoma

množina

IMENOVALNIK: pop-upi

RODILNIK: pop-upov

DAJALNIK: pop-upom

TOŽILNIK: pop-upe

MESTNIK: pri pop-upih

ORODNIK: s pop-upi

ednina

IMENOVALNIK: pop up

RODILNIK: pop upa

DAJALNIK: pop upu

TOŽILNIK: pop up

MESTNIK: pri pop upu

ORODNIK: s pop upom

dvojina

IMENOVALNIK: pop upa

RODILNIK: pop upov

DAJALNIK: pop upoma

TOŽILNIK: pop upa

MESTNIK: pri pop upih

ORODNIK: s pop upoma

množina

IMENOVALNIK: pop upi

RODILNIK: pop upov

DAJALNIK: pop upom

TOŽILNIK: pop upe

MESTNIK: pri pop upih

ORODNIK: s pop upi

1. pojavno okno, navadno oglasno, ki se samodejno pojavi ob kliku na določeno vsebino in jo zakrije

► Ko uporabnik odpre spletno stran in na njej nekaj klikne, se pokaže tako imenovani **pop-up** oziroma pojavno okno, v katerem je oglasna vsebina.

► Poročilo vsebuje tudi analizo t. i. **pop-upov**, ki od potrošnikov zahtevajo izbiro določenih nastavitev zasebnosti.

1a) kot pridevnik ki je v zvezi s takim pojavnim oknom

► Aplikacija zbira podatke o uporabnikih in njihovih spletnih navadah ter jih posreduje tretjim strankam, da lahko prikazuje vsebinsko povezane **pop-up** oglase.

► Raziskava kaže, da kupce v spletnih trgovinah najbolj motijo slovnične napake, **pop up** oglasi in počasno nalaganje strani.

2. kar se pojavi, je ustanovljeno za krajši čas, zlasti za promocijo

► V Kaliforniji odpirajo prvi Muzej selfijev, ki bo deloval kot dvomesečni **pop-up**.

► Vsem mladim oblikovalcem svetuje, da si poiščejo službo v tujini, da delajo **pop-upe** v tujini.

► V Ljubljani bomo januarja verjetno odprli **pop up**, kjer bomo testirali, kako bo v bistroju.

2a) kot pridevnik ki se pojavi, je ustanovljen za krajši čas, zlasti za promocijo

► Festival se je razvil iz ideje o **pop-up** butičnih dogodkih po različnih mestnih prizoriščih.

► **Pop-up** lokal je v slovenskem prostoru še vedno nekakšna novost, pomeni pa kratkotrajno popestritev urbanega dogajanja.

- Večnamenski penthouse v 7. nadstropju s pogledom na središče mesta se bo za tri večere spremenil v **pop up** restavracijo.

IZVOR

prevzeto iz angl. *pop-up*, iz *pop up* 'nenadoma pojaviti se'

post

[pôust] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: post

RODILNIK: posta

DAJALNIK: postu

TOŽILNIK: post

MESTNIK: pri postu

ORODNIK: s postom

dvojina

IMENOVALNIK: posta

RODILNIK: postov

DAJALNIK: postoma

TOŽILNIK: posta

MESTNIK: pri postih

ORODNIK: s postoma

množina

IMENOVALNIK: posti

RODILNIK: postov

DAJALNIK: postom

TOŽILNIK: poste

MESTNIK: pri postih

ORODNIK: s posti

pogovorno **objava na družbenih omrežjih**

- Nobeno od omrežij ni objavilo dokazov, da je kateri podatek v **postu** bil nezakonito pridobljen ali da je lažen.
- Je vsekakor čudno! Včerajšnji komentar pod **postom** je danes zbrisan.

IZVOR

prevzeto iz angl. *post*, prvotneje 'poštno sporočilo', prvotno 'pošta', prevzeto iz frc. *poste*

póstbiótik

[póstbijótik] samostalnik moškega spola (ô-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: postbiotik

RODILNIK: postbiotika

DAJALNIK: postbiotiku

TOŽILNIK: postbiotik

MESTNIK: pri postbiotiku

ORODNIK: s postbiotikom

dvojina

IMENOVALNIK: postbiotika

RODILNIK: postbiotikov

DAJALNIK: postbiotikoma

TOŽILNIK: postbiotika

MESTNIK: pri postbiotikih

ORODNIK: s postbiotikoma

množina

IMENOVALNIK: postbiotiki

RODILNIK: postbiotikov

DAJALNIK: postbiotikom

TOŽILNIK: postbiotike

MESTNIK: pri postbiotikih

ORODNIK: s postbiotiki

iz medicine **stranski produkt presnove zdravju koristnih mikroorganizmov v prebavilih**

- Zelo koristno je, če **postbiotiki** v črevesju ostanejo čim dlje.
- **Postbiotiki** v dopolnilih ne potrebujejo posebnega skladiščenja in shranjevanja.
- Menjava probiotikov s **postbiotiki** se priporoča predvsem osebam z resnejšimi zdravstvenimi težavami, za katere je značilen oslabljen imunski sistem.

IZVOR

prevzeto iz angl. *postbiotics*, frc. *postbiotique*, po zgledu ↑probiotik iz + ↑(anti)biotik

postopkôvnik

[postopkôunik] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: postopkovnik

RODILNIK: postopkovnika

DAJALNIK: postopkovniku

TOŽILNIK: postopkovnik

MESTNIK: pri postopkovniku

ORODNIK: s postopkovnikom

dvojina

IMENOVALNIK: postopkovnika

RODILNIK: postopkovnikov

DAJALNIK: postopkovnikoma

TOŽILNIK: postopkovnika

MESTNIK: pri postopkovnikih

ORODNIK: s postopkovnikoma

množina

IMENOVALNIK: postopkovniki

RODILNIK: postopkovnikov

DAJALNIK: postopkovnikom

TOŽILNIK: postopkovnike
MESTNIK: pri postopkovnikih
ORODNIK: s postopkovniki

urejena zbirka predpisanih postopkov v zahtevanem vrstnem redu, zlasti v državni upravi in javnih službah

- Preverili bodo usposobljenost vodij intervencij in poveljnikov civilne zaščite, ustreznost **postopkovnikov** in načrtov za reševanje.
- Priporočili so, naj ministrstvo za finance vzpostavi **postopkovnik** izbora članov strokovne komisije in natančneje uredi presojanje suma okoliščin nasprotja interesov.
- Slovenska policija je pridobila mednarodno verifikacijo usposabljanja za delo v mednarodnih misijah po **postopkovniku** ZN.

IZVOR

iz *postopkoven*, iz ↑postopek

potohódec

[pɔtoɦóðɛc] samostalnik moškega spola (ᝀ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: potohodec

RODILNIK: potohodca

DAJALNIK: potohodcu

TOŽILNIK: potohodca

MESTNIK: pri potohodcu

ORODNIK: s potohodcem

dvojina

IMENOVALNIK: potohodca

RODILNIK: potohodcev

DAJALNIK: potohodcema

TOŽILNIK: potohodca

MESTNIK: pri potohodcih

ORODNIK: s potohodcema

množina

IMENOVALNIK: potohodci

RODILNIK: potohodcev

DAJALNIK: potohodcem

TOŽILNIK: potohodce

MESTNIK: pri potohodcih

ORODNIK: s potohodci

1. pohodnik, ki hodi zlasti po daljših poteh

- Ob kratkih poteh se pravi **potohodci**, zlasti tisti z izkušnjami z Jakobove poti v Španiji, niti zdrznejo ne: El Camino je dolg skoraj 800 kilometrov.
- Med norveško prestolnico Oslom in Bergnom sta planota Hardangervidda in nacionalni park, kjer je

raj za **potohodce** na smučeh.

2. avtor, ki v svojih delih sledi lastni, svojstveni smeri

- V utemeljitvi Prešernove nagrade je med drugim zapisano, da je avtor izjemen risar in samosvoj arhitekturni **potohodec** ter humanist, prepoznaven v posebni, včasih kontroverzni drži, ki »vztraja proti toku časa«.
- Pesnik kot **potohodec** vase popiše lastni zemljevid s skoraj vedno pričakovanimi kraji, v katerih postoji samo toliko, da obstrmi.
- Rade Šerbedžija se nam prikazuje v vseh niansah in odtenkih občutljivega **potohodca** in iskalca oaze miru v blodnjaku nemirnega sveta.

IZVOR

iz *potohod*, iz ↑pot + ↑hoditi

potohódka

[pɔtoɦótkɐ] samostalnik ženskega spola (ᝀ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: potohodka

RODILNIK: potohodke

DAJALNIK: potohodki

TOŽILNIK: potohodko

MESTNIK: pri potohodki

ORODNIK: s potohodko

dvojina

IMENOVALNIK: potohodki

RODILNIK: potohodk

DAJALNIK: potohodkama

TOŽILNIK: potohodki

MESTNIK: pri potohodkah

ORODNIK: s potohodkama

množina

IMENOVALNIK: potohodke

RODILNIK: potohodk

DAJALNIK: potohodkam

TOŽILNIK: potohodke

MESTNIK: pri potohodkah

ORODNIK: s potohodkami

avtorica, ki v svojih delih sledi lastni, svojstveni smeri

- Vsestranska umetnica – večkrat nagrajena pesnica, pisateljica, slikarka – se je izkazala kot tankočutna **potohodka**.
- Učiteljica joge, terapevtka in **potohodka** duhovnega razvoja se sprašuje, ali je pot ena ali sta dve ali jih je celo več.

IZVOR

↑potohodec

potohódstvo

[potohótstvo] samostalnik srednjega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: potohodstvo

RODILNIK: potohodstva

DAJALNIK: potohodstvu

TOŽILNIK: potohodstvo

MESTNIK: pri potohodstvu

ORODNIK: s potohodstvom

1. hoja pohodnikov zlasti po daljših poteh

► Veliko je brezpotij, ne dovolijo oznak, da se ne bi **potohodstvo** na račun narave preveč razpaslo.

► Muktinath, vas pod sedlom Thorong La, je bil najina najbolj severna točka novembrskega **potohodstva**.

2. dejavnost avtorja, ki v svojih delih sledi lastni, svojstveni smeri

► O svojem osamelem pesniškem **potohodstvu** je vedel povedati: »Svojo pot najraje hodim sam.«

► Leonardo da Vinci je končal svoje poklicno **potohodstvo** kot slikar in vodja mnogih drugih dejavnosti ob francoski Loari.

IZVOR

↑potohodec

potopítven

[potopítven] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): potopitven

IMENOVALNIK (določno): potopitveni

RODILNIK: potopitvenega

DAJALNIK: potopitvenemu

TOŽILNIK (nedoločno): potopitven

TOŽILNIK (določno): potopitveni

TOŽILNIK (živostno): potopitvenega

MESTNIK: pri potopitvenem

ORODNIK: s potopitvenim

dvojina

IMENOVALNIK: potopitvena

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenima

TOŽILNIK: potopitvena

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenima

množina

IMENOVALNIK: potopitveni

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenim

TOŽILNIK: potopitvene

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: potopitvena

RODILNIK: potopitvene

DAJALNIK: potopitveni

TOŽILNIK: potopitveno

MESTNIK: pri potopitveni

ORODNIK: s potopitveno

dvojina

IMENOVALNIK: potopitveni

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenima

TOŽILNIK: potopitveni

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenima

množina

IMENOVALNIK: potopitvene

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenim

TOŽILNIK: potopitvene

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: potopitveno

RODILNIK: potopitvenega

DAJALNIK: potopitvenemu

TOŽILNIK: potopitveno

MESTNIK: pri potopitvenem

ORODNIK: s potopitvenim

dvojina

IMENOVALNIK: potopitveni

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenima

TOŽILNIK: potopitveni

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenima

množina

IMENOVALNIK: potopitvena

RODILNIK: potopitvenih

DAJALNIK: potopitvenim

TOŽILNIK: potopitvena

MESTNIK: pri potopitvenih

ORODNIK: s potopitvenimi

1. ki je zasnovan tako, da koga prevzame, povzroči občutek vključenosti v drugo resničnost, okolje;

imerziven

- V tekmovalnem programu navidezne resničnosti se je za nagrado potegovalo šest **potopitvenih** izkušenj.
- **Potopitvene** vsebine razširjajo kinematografsko doživetje in dajejo gledalcem možnost izkusiti povsem nove dimenzije stvarnosti.
- Preplet preživetja, identitete in razčlovečujočih učinkov vojne se na odru izrisuje kot **potopitveno** doživetje, ki pritegne v kruto resničnost vojnega časa.

1a) ki omogoča, spodbuja taka doživetja, občutja; imerziven

- Večkrat nagrajena dvojica s pomočjo **potopitvenih** tehnologij združuje avtorsko animacijo z razširjeno resničnostjo.
- Premišljena osvetlitev soustvarja **potopitveno** atmosfero in gledalca zvabi v svet jaslic.

STALNE ZVEZE

potopitveno gledališče

iz gledališke umetnosti **gledališče**, ki je zasnovano tako, da dobi gledalec izkušnjo udeležnosti v igri; *imerzivno gledališče*

- **Potopitveno gledališče** kot forma ponuja prehajanje v času in prostoru, pri čemer si gledalci sami izberejo prizore.
- Odkrijte **potopitveno gledališče**, v katerem gledalci postanejo del zgodbe.

IZVOR

↑potopitev

preasfaltirati

[preasfaltirati] dovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: preasfaltiram

DRUGA: preasfaltiraš

TRETJA: preasfaltira

dvojina

PRVA: preasfaltirava

DRUGA: preasfaltirata

TRETJA: preasfaltirata

množina

PRVA: preasfaltiramo

DRUGA: preasfaltirate

TRETJA: preasfaltirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: preasfaltiral

ŽENSKI: preasfaltirala

SREDNJI: preasfaltiralo

na novo asfaltirati, obnoviti asfalt

- Zamenjali bodo spodnji del cestišča in ga na koncu **preasfaltirali**.

- Na tržnici bodo **preasfaltirali** dobro polovico poškodovanih asfaltnih površin.

- Prejeli so poročilo o posodobitvi lokalne ceste, ki so jo lani posodobili in **preasfaltirali**.

IZVOR

↑asfaltirati

prêbiótik

[prêbijótik] samostalnik moškega spola (ê-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: prebiotik

RODILNIK: prebiotika

DAJALNIK: prebiotiku

TOŽILNIK: prebiotik

MESTNIK: pri prebiotiku

ORODNIK: s prebiotikom

dvojina

IMENOVALNIK: prebiotika

RODILNIK: prebiotikov

DAJALNIK: prebiotikoma

TOŽILNIK: prebiotika

MESTNIK: pri prebiotikih

ORODNIK: s prebiotikoma

množina

IMENOVALNIK: prebiotiki

RODILNIK: prebiotikov

DAJALNIK: prebiotikom

TOŽILNIK: prebiotike

MESTNIK: pri prebiotikih

ORODNIK: s prebiotiki

iz medicine **snov v hrani, ki spodbuja rast in učinkovanje zdravju koristnih mikroorganizmov v prebavilih**

- Živilo samo nekoliko obdelamo na pari in tako ohranimo zadostno vsebnost **prebiotikov**.

- Artičke so vir inulina, učinkovitega **prebiotika**, ki v črevesju spodbuja rast koristnih probiotičnih bakterij.

- **Prebiotiki** so hranila, ki jih encimi našega telesa niso sposobni razgraditi, lahko pa jih razgrajujejo koristne bakterije črevesne mikrobiote.

IZVOR

prevzeto iz angl. *prebiotic*, nem. *prebiotisch*, iz pslov. **per.* < ide. **per*, prvotno 'prečkati, prevesti, prepeljati' + gr. *bíōsis* 'način življenja', iz *bíos* 'življenje'

prebujèn^{SSKJ2}

[prebujèn] pridevnik (è)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): prebujen

IMENOVALNIK (določno): prebujeni

RODILNIK: prebujenega

DAJALNIK: prebujenemu

TOŽILNIK (nedoločno): prebujen

TOŽILNIK (določno): prebujeni

TOŽILNIK (živostno): prebujenega

MESTNIK: pri prebujenem

ORODNIK: s prebujenim

dvojina

IMENOVALNIK: prebujena

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenima

TOŽILNIK: prebujena

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenima

množina

IMENOVALNIK: prebujeni

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenim

TOŽILNIK: prebujene

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prebujena

RODILNIK: prebujene

DAJALNIK: prebujeni

TOŽILNIK: prebujeno

MESTNIK: pri prebujeni

ORODNIK: s prebujeno

dvojina

IMENOVALNIK: prebujeni

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenima

TOŽILNIK: prebujeni

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenima

množina

IMENOVALNIK: prebujene

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenim

TOŽILNIK: prebujene

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prebujeno

RODILNIK: prebujenega

DAJALNIK: prebujenemu

TOŽILNIK: prebujeno

MESTNIK: pri prebujenem

ORODNIK: s prebujenim

dvojina

IMENOVALNIK: prebujeni

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenima

TOŽILNIK: prebujeni

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenima

množina

IMENOVALNIK: prebujena

RODILNIK: prebujenih

DAJALNIK: prebujenim

TOŽILNIK: prebujena

MESTNIK: pri prebujenih

ORODNIK: s prebujenimi

ki se mu pripisuje pretiravanje pri opozarjanju na družbene probleme, zlasti v zvezi z zanemarjanjem pravic in dostojanstva žensk, manjšin, ranljivih skupin; zbujen

► **Prebujeni** moški se zaveda izbire različnih vlog.

Zaveda se zgodovine in velikih sprememb v zadnjih nekaj letih.

► Kritike so se po objavi kar vsule, sploh ker niso vsi **prebujeni** in se večina še vedno drži tradicionalnih vrednot.

IZVOR

↑prebuditi

prèdizbíra

[prèdizbíra] samostalnik ženskega spola (è-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: predizbira

RODILNIK: predizbire

DAJALNIK: predizbiri

TOŽILNIK: predizbiro

MESTNIK: pri predizbiri

ORODNIK: s predizbiro

dvojina

IMENOVALNIK: predizbiri

RODILNIK: predizbir

DAJALNIK: predizbirama

TOŽILNIK: predizbiri

MESTNIK: pri predizbirah

ORODNIK: s predizbirama

množina

IMENOVALNIK: predizbire

RODILNIK: predizbir

DAJALNIK: predizbiram
TOŽILNIK: predizbire
MESTNIK: pri predizbirah
ORODNIK: s predizbirami

predhodna izbira, navadno kot izhodišče za drugo izbiro

- Izbirni postopki, ki so organizirani v vseh jezikih EU, so sestavljeni iz testa za **predizbiro**, ki mu sledi pisni izpit.
- Pričakujemo, da bodo resni dobavitelji, ki so tržili semenski krompir že do zdaj, opravili določeno **predizbiro** sort.

IZVOR

↑predizbrati

prèdizbíratì

[prèdizbíratì] nedovršni glagol (è-ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: predizbiram

DRUGA: predizbiraš

TRETJA: predizbira

dvojina

PRVA: predizbirava

DRUGA: predizbirata

TRETJA: predizbirata

množina

PRVA: predizbiramo

DRUGA: predizbirate

TRETJA: predizbirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: predizbiral

ŽENSKI: predizbirala

SREDNJI: predizbiralo

predhodno izbirati, navadno kot izhodišče za drugo izbiro

- Devet spomenikov je bilo izbranih med 25 predlogi, ki so jih **predizbirale** sodelujoče države članice.
- Množični mediji namesto nas **predizbirajo** in upodabljajo junake, zato so junaki samo del diskurza, ki ohranja status quo.

IZVOR

↑predizbrati

prèdizbráti

[prèdizbráti] dovršni glagol (è-á)

OBLIKE

ednina

PRVA: predizberem

DRUGA: predizbereš

TRETJA: predizbere

dvojina

PRVA: predizbereva

DRUGA: predizbereta

TRETJA: predizbereta

množina

PRVA: predizberemo

DRUGA: predizberete

TRETJA: predizberejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: predizbral

ŽENSKI: predizbrala

SREDNJI: predizbralo

predhodno izbrati, navadno kot izhodišče za drugo izbiro

- Ker je treba **predizbrati** štiri lastnosti, nikoli ne preizkusiš vseh.
- S tristopenjskim prislonom je mogoče **predizbrati** do tri različne globine rezkanja.

IZVOR

↑pred + ↑izbrati

prèdnaložèn

[prèdnaložèn] pridevnik (è-è)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): prednaložen

IMENOVALNIK (določno): prednaloženi

RODILNIK: prednaloženega

DAJALNIK: prednaloženemu

TOŽILNIK (nedoločno): prednaložen

TOŽILNIK (določno): prednaloženi

TOŽILNIK (živostno): prednaloženega

MESTNIK: pri prednaloženem

ORODNIK: s prednaloženim

dvojina

IMENOVALNIK: prednaložena

RODILNIK: prednaloženih

DAJALNIK: prednaloženima

TOŽILNIK: prednaložena

MESTNIK: pri prednaloženih

ORODNIK: s prednaloženima

množina

IMENOVALNIK: prednaloženi

RODILNIK: prednaloženih

DAJALNIK: prednaloženim

TOŽILNIK: prednaložene
MESTNIK: pri prednaloženih
ORODNIK: s prednaloženimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prednaložena
RODILNIK: prednaložene
DAJALNIK: prednaloženi
TOŽILNIK: prednaloženo
MESTNIK: pri prednaloženi
ORODNIK: s prednaloženo

dvojina

IMENOVALNIK: prednaloženi
RODILNIK: prednaloženih
DAJALNIK: prednaloženima
TOŽILNIK: prednaloženi
MESTNIK: pri prednaloženih
ORODNIK: s prednaloženima

množina

IMENOVALNIK: prednaložene
RODILNIK: prednaloženih
DAJALNIK: prednaloženim
TOŽILNIK: prednaložene
MESTNIK: pri prednaloženih
ORODNIK: s prednaloženimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prednaloženo
RODILNIK: prednaloženega
DAJALNIK: prednaloženemu
TOŽILNIK: prednaloženo
MESTNIK: pri prednaloženem
ORODNIK: s prednaloženim

dvojina

IMENOVALNIK: prednaloženi
RODILNIK: prednaloženih
DAJALNIK: prednaloženima
TOŽILNIK: prednaloženi
MESTNIK: pri prednaloženih
ORODNIK: s prednaloženima

množina

IMENOVALNIK: prednaložena
RODILNIK: prednaloženih
DAJALNIK: prednaloženim
TOŽILNIK: prednaložena
MESTNIK: pri prednaloženih
ORODNIK: s prednaloženimi

ki je v elektronsko napravo naložen pred uporabo

- ▶ Večina pametnih telefonov ima **prednaložene** vremenske aplikacije, ki sproti prikazujejo aktualne vremenske podatke s spleta.
- ▶ Društvu so podarili predplačniške kartice SIM s **prednaloženim** dobroimetjem.

- ▶ Operacijski sistem ne prinaša nič revolucionarnega, a je vsečno oblikovan in ne pretirano nastlan s **prednaloženimi** aplikacijami.

IZVOR

↑prednaložiti

prèdnaložíti

[prèdnaložíti] dovršni glagol (ě-ĩ)

OBLIKE

ednina

PRVA: prednaložim
DRUGA: prednaložiš
TRETJA: prednaloži

dvojina

PRVA: prednaloživa
DRUGA: prednaložita
TRETJA: prednaložita

množina

PRVA: prednaložimo
DRUGA: prednaložite
TRETJA: prednaložijo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: prednaložil
ŽENSKI: prednaložila
SREDNJI: prednaložilo

naložiti v elektronsko napravo pred uporabo

- ▶ Razpoznavnost operacijskega sistema se je začela, ko ga je tehnološki gigant **prednaložil** na svoje najnovejše računalnike.
- ▶ S plačilno kartico, ki dopušča plačevanje prek spleta, **prednaložijo** dobroimetje.
- ▶ Proizvajalec je na svoje telefone **prednaložil** programsko opremo, ki uporabnike naprav samodejno vpiše v naročniške storitve brez njihovega dovoljenja oz. soglasja.

IZVOR

pred + ↑naložiti

pregíbnik

[pregíbnik] samostalnik moškega spola (ĩ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pregibnik
RODILNIK: pregibnika
DAJALNIK: pregibniku
TOŽILNIK: pregibnik
MESTNIK: pri pregibniku
ORODNIK: s pregibnikom

dvojina

IMENOVALNIK: pregibnika

RODILNIK: pregibnikov
 DAJALNIK: pregibnikoma
 TOŽILNIK: pregibnika
 MESTNIK: pri pregibnikih
 ORODNIK: s pregibnikoma
množina
 IMENOVALNIK: pregibniki
 RODILNIK: pregibnikov
 DAJALNIK: pregibnikom
 TOŽILNIK: pregibnike
 MESTNIK: pri pregibnikih
 ORODNIK: s pregibniki

prenosni telefon, ki se lahko prepogne, zloži na pol;
preklopnik, pregibni telefon, preklopni telefon

- ▶ V podjetju so ponosni, da je njihov telefon najtanjši **pregibnik**.
- ▶ Stranici zloženega telefona se ne poravnata v celoti in vmes ostaja nekaj prostora, oni pa so s svojimi **pregibniki** pokazali, da ta razmik ni nujen.
- ▶ Iz naših izkušenj uporabnik na **pregibnikih** večinoma uporablja predvsem zunanji zaslon, saj med hojo in ko imamo polne roke, napravo težje razpiramo.

IZVOR

↑pregibati

preklópnik^{SSKJ2} samostalnik moškega spola (ṡ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: preklopnik
 RODILNIK: preklopnika
 DAJALNIK: preklopniku
 TOŽILNIK: preklopnik
 MESTNIK: pri preklopniku
 ORODNIK: s preklopnikom

dvojina

IMENOVALNIK: preklopnika
 RODILNIK: preklopnikov
 DAJALNIK: preklopnikoma
 TOŽILNIK: preklopnika
 MESTNIK: pri preklopnikih
 ORODNIK: s preklopnikoma

množina

IMENOVALNIK: preklopniki
 RODILNIK: preklopnikov
 DAJALNIK: preklopnikom
 TOŽILNIK: preklopnike
 MESTNIK: pri preklopnikih
 ORODNIK: s preklopniki

prenosni telefon, ki se lahko prepogne, zloži na pol;

pregibnik, pregibni telefon, preklopni telefon

- ▶ Najnovejši **preklopnik** glavnega zaslona nima več na zunanji strani, ampak na notranji.
- ▶ Predstavljen je bil manjši, žepni **preklopnik**.
- ▶ Leta 2019 je bilo prodanih pol milijona **preklopnikov**, v letu 2022 pa je ta številka dosegla 17 milijonov.

IZVOR

↑preklopiti

prepêči^{SSKJ2}

[prepêči] dovršni glagol (ê)

OBLIKE

ednina

PRVA: prepečem

DRUGA: prepečeš

TRETJA: prepeče

dvojina

PRVA: prepečeva

DRUGA: prepečeta

TRETJA: prepečeta

množina

PRVA: prepečemo

DRUGA: prepečete

TRETJA: prepečejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: prepekel

ŽENSKI: prepekla

SREDNJI: prepeklo

1. preveč speči, zapeči

- ▶ Prepražite lešnike, a bodite previdni, da jih ne **prepečete**.
- ▶ Najhujše, kar lahko naredimo s filejem lososa, je, da ga **prepečemo** in izsušimo.
- ▶ Ena večjih napak, ki jih lahko naredimo pri domači peki, je ta, da piškote **prepečemo**.
- 1a)** v obliki **prepeči se postati preveč pečen, zapečen**
- ▶ Za čevapčiče in pleskavice ni priporočljivo, da **se prepečejo**, saj tako izgubijo sočnost.
- ▶ Če jajca pečemo na visokih temperaturah, se nam zgodi, da **se** spodnja stran beljakov prehitro **prepeče**, medtem ko zgornja ostane surova.

IZVOR

↑peči

prepékati^{SSKJ2}

[prepékati] nedovršni glagol (ê)

OBLIKE

ednina

PRVA: prepekam

DRUGA: prepekaš

TRETJA: prepeka

dvojina

PRVA: prepekava

DRUGA: prepekata

TRETJA: prepekata

množina

PRVA: prepekamo

DRUGA: prepekate

TRETJA: prepekajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: prepekal

ŽENSKI: prepekala

SREDNJI: prepekalo

1. enakomerno peči za doseganje želene stopnje pečenosti

► Posodo postavimo na srednjo policičko segrete pečice in jed **prepekamo** približno 25 minut, da zlato porjavi.

► Dodamo krompir in ga na nižji vročini tako dolgo **prepekamo**, da po vseh straneh zlato porjavi.

► Pekač potisnemo nazaj v pečico in sladico **prepekamo** samo še toliko časa, da sneg rahlo porjavi.

2. imeti navado preveč speči, zapeči

► Postrežejo z uležanimi biftki, a jih **prepekajo** daleč čez domenjeno angleško stopnjo.

IZVOR

↑prepeči

presóden^{SSKJ2}

[presódən] pridevnik (ó)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): presoden

IMENOVALNIK (določno): presodni

RODILNIK: presodnega

DAJALNIK: presodnemu

TOŽILNIK (nedoločno): presoden

TOŽILNIK (določno): presodni

TOŽILNIK (živostno): presodnega

MESTNIK: pri presodnem

ORODNIK: s presodnim

dvojina

IMENOVALNIK: presodna

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnima

TOŽILNIK: presodna

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnima

množina

IMENOVALNIK: presodni

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnim

TOŽILNIK: presodne

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: presodna

RODILNIK: presodne

DAJALNIK: presodni

TOŽILNIK: presodno

MESTNIK: pri presodni

ORODNIK: s presodno

dvojina

IMENOVALNIK: presodni

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnima

TOŽILNIK: presodni

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnima

množina

IMENOVALNIK: presodne

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnim

TOŽILNIK: presodne

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: presodno

RODILNIK: presodnega

DAJALNIK: presodnemu

TOŽILNIK: presodno

MESTNIK: pri presodnem

ORODNIK: s presodnim

dvojina

IMENOVALNIK: presodni

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnima

TOŽILNIK: presodni

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnima

množina

IMENOVALNIK: presodna

RODILNIK: presodnih

DAJALNIK: presodnim

TOŽILNIK: presodna

MESTNIK: pri presodnih

ORODNIK: s presodnimi

ki ima odločilen, bistven vpliv na kaj

- ▶ Minister se zaveda **presodnega** pomena, ki ga ima dediščina za obstoj vsakega naroda.
- ▶ Smiselno je, da cena ni vedno **presodno** merilo za nakup.
- ▶ S hčerko ni navezala **presodnih** čustvenih vezi, ki otroku omogočijo ljubeče in varno okolje.

IZVOR

↑presoditi

preturízem

[preturízəm] samostalnik moškega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: preturizem

RODILNIK: preturizma

DAJALNIK: preturizmu

TOŽILNIK: preturizem

MESTNIK: pri preturizmu

ORODNIK: s preturizmom

prekomeeren turistični obisk, ki negativno vpliva na vsakdanje življenje prebivalcev kraja

- ▶ V turistični stroki smo se z izrazom **preturizem** srečali že pred nekaj leti.
- ▶ V raziskavi smo na primeru izbranih evropskih destinacij želeli ugotoviti, kakšne so njihove zmožnosti za premagovanje izzivov **preturizma**.

IZVOR

↑turizem

prezračévālec^{SSKJ2}

[prezračévālec] samostalnik moškega spola (ā)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: prezračevalec

RODILNIK: prezračevalca

DAJALNIK: prezračevalcu

TOŽILNIK: prezračevalec

MESTNIK: pri prezračevalcu

ORODNIK: s prezračevalcem

dvojina

IMENOVALNIK: prezračevalca

RODILNIK: prezračevalcev

DAJALNIK: prezračevalcema

TOŽILNIK: prezračevalca

MESTNIK: pri prezračevalcih

ORODNIK: s prezračevalcema

množina

IMENOVALNIK: prezračevalci

RODILNIK: prezračevalcev

DAJALNIK: prezračevalcem

TOŽILNIK: prezračevalce

MESTNIK: pri prezračevalcih

ORODNIK: s prezračevalci

1. priprava za prezračevanje prostorov; prezračevalnik

- ▶ V glavnem delu objekta so se nahajale dimne mase, ki so jih z nadtlačnim **prezračevalcem** odstranili iz objekta.

2. priprava za prezračevanje in rahljanje zemlje, zlasti na travnatih površinah; aerator, prezračevalnik

- ▶ Travo moramo pripraviti na košnjo. Najprej jo prezračimo s **prezračevalci** trate.
- ▶ Travo dvakrat letno prezračimo s posebnimi rezilnimi grabljami, ki zarežejo travno rušo, ali **prezračevalci** trave.

IZVOR

↑prezračevati

prezračévālnik^{SSKJ2}

[prezračévālnik] samostalnik moškega spola (ā)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: prezračevalnik

RODILNIK: prezračevalnika

DAJALNIK: prezračevalniku

TOŽILNIK: prezračevalnik

MESTNIK: pri prezračevalniku

ORODNIK: s prezračevalnikom

dvojina

IMENOVALNIK: prezračevalnika

RODILNIK: prezračevalnikov

DAJALNIK: prezračevalnikoma

TOŽILNIK: prezračevalnika

MESTNIK: pri prezračevalnikih

ORODNIK: s prezračevalnikoma

množina

IMENOVALNIK: prezračevalniki

RODILNIK: prezračevalnikov

DAJALNIK: prezračevalnikom

TOŽILNIK: prezračevalnike

MESTNIK: pri prezračevalnikih

ORODNIK: s prezračevalniki

1. priprava za prezračevanje prostorov; prezračevalec

- Gimnazija je tretjino učilnic opremila s **prezračevalniki**.
- Požar so pogasili in z nadtlaknim **prezračevalnikom** prezračili stopnišče.
- V treh prostorih so pod nivojem tal namestili posebne **prezračevalnike**, vrednosti radona pa sprti spremljajo z avtomatskimi merilniki.

2. priprava za prezračevanje in rahljanje zemlje, zlasti na travnatih površinah; aerator, prezračevalec

- S **prezračevalnikom** v tleh ustvarimo luknje in odstranimo odvečno šoto ter mrtvo travo, kar omogoča boljši pretok zraka in hranil v tla.
- **Prezračevalnik** tal je pomemben pripomoček za nego zelenice, saj prezračuje tla, iztrga mah in pripomore k rasti trave.
- Če imamo veliko parcelo, uporabimo raje kar **prezračevalnik**.

IZVOR

↑prezračevati

pritoževálec

[pritoževáləc] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pritoževalec

RODILNIK: pritoževalca

DAJALNIK: pritoževalcu

TOŽILNIK: pritoževalca

MESTNIK: pri pritoževalcu

ORODNIK: s pritoževalcem

dvojina

IMENOVALNIK: pritoževalca

RODILNIK: pritoževalcev

DAJALNIK: pritoževalcema

TOŽILNIK: pritoževalca

MESTNIK: pri pritoževalcih

ORODNIK: s pritoževalcema

množina

IMENOVALNIK: pritoževalci

RODILNIK: pritoževalcev

DAJALNIK: pritoževalcem

TOŽILNIK: pritoževalce

MESTNIK: pri pritoževalcih

ORODNIK: s pritoževalci

1. kdor se (rad) pritožuje

- Nekateri **pritoževalci** so podzavestno prepričani, da bodo z nenehnim sitnarjenjem nekoga »spremenili na bolje«.
- Manjše težave in sitnosti lahko učinkovito rešiš z izražanjem svojih skrbi – ne da bi postal kronični

pritoževalec.

- Ko bomo naleteli na večnega **pritoževalca**, se spomnimo, da vsakdo ravna na najboljši možni način, ki ga zmore v danem trenutku.

2. ekspresivno kdor vlaga pritožbe na odločitve v postopku

- Treba je ugotoviti, ali so **pritoževalci** uporabili vse pravne poti, da bi se dokopali do svoje pravice.
- Stranka napiše pritožbo, prvo sploh. Človek, ki jo rešuje, ima vpogled v vse podatke, tudi tega, da ne gre za kompulzivnega **pritoževalca**.
- Postali so najboljši izpolnjevalci vlog in **pritoževalci** na morebitne zavrnitve vlog.

IZVOR

↑pritoževati se

pritoževálka

[pritoževálka], [pritoževálka] samostalnik ženskega spola (â; â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: pritoževalka

RODILNIK: pritoževalke

DAJALNIK: pritoževalki

TOŽILNIK: pritoževalko

MESTNIK: pri pritoževalki

ORODNIK: s pritoževalko

dvojina

IMENOVALNIK: pritoževalki

RODILNIK: pritoževalk

DAJALNIK: pritoževalkama

TOŽILNIK: pritoževalki

MESTNIK: pri pritoževalkah

ORODNIK: s pritoževalkama

množina

IMENOVALNIK: pritoževalke

RODILNIK: pritoževalk

DAJALNIK: pritoževalkam

TOŽILNIK: pritoževalke

MESTNIK: pri pritoževalkah

ORODNIK: s pritoževalkami

ženska, ki se (rada) pritožuje

- Lahko me takoj ta hip proglasite za največjo cmero in vsesplošno **pritoževalko**.
- **Pritoževalka** se je nasmehnila in njena zajedljivost mu je bila še bolj zoprna kot njeno jamranje.

IZVOR

↑pritoževalec

privónj

[privón] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: privonj
RODILNIK: privonja
DAJALNIK: privonju
TOŽILNIK: privonj
MESTNIK: pri privonju
ORODNIK: s privonjem

dvojina

IMENOVALNIK: privonja
RODILNIK: privonjev
DAJALNIK: privonjema
TOŽILNIK: privonja
MESTNIK: pri privonjih
ORODNIK: s privonjema

množina

IMENOVALNIK: privonji
RODILNIK: privonjev
DAJALNIK: privonjem
TOŽILNIK: privonje
MESTNIK: pri privonjih
ORODNIK: s privonji

vonj, ki spremlja osnovni, za kaj značilni vonj

- V vonju vina zaznamo odtenke ananasa in grenivke, obogatene z medenim *privonjem*.
- Nekaterih ni nič zmotilo, jaz pa sem ob zadnjem požirku zaznal rahel *privonj* po plesni.

IZVOR

↑vonj

prodájén

[prodájən] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): prodajen
IMENOVALNIK (določno): prodajni
RODILNIK: prodajnega
DAJALNIK: prodajnemu
TOŽILNIK (nedoločno): prodajen
TOŽILNIK (določno): prodajni
TOŽILNIK (živostno): prodajnega
MESTNIK: pri prodajnem
ORODNIK: s prodajnim

dvojina

IMENOVALNIK: prodajna
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnima

TOŽILNIK: prodajna
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnima
množina

IMENOVALNIK: prodajni
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnim
TOŽILNIK: prodajne
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prodajna
RODILNIK: prodajne
DAJALNIK: prodajni
TOŽILNIK: prodajno
MESTNIK: pri prodajni
ORODNIK: s prodajno

dvojina

IMENOVALNIK: prodajni
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnima
TOŽILNIK: prodajni
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnima

množina

IMENOVALNIK: prodajne
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnim
TOŽILNIK: prodajne
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prodajno
RODILNIK: prodajnega
DAJALNIK: prodajnemu
TOŽILNIK: prodajno
MESTNIK: pri prodajnem
ORODNIK: s prodajnim

dvojina

IMENOVALNIK: prodajni
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnima
TOŽILNIK: prodajni
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnima

množina

IMENOVALNIK: prodajna
RODILNIK: prodajnih
DAJALNIK: prodajnim
TOŽILNIK: prodajna
MESTNIK: pri prodajnih
ORODNIK: s prodajnimi

ki se dobro, donosno prodaja

- ▶ Ne oziram se na nobene modne smernice ali lastnosti, ki nakit naredijo bolj **prodajen**.
- ▶ Za predstavitev na tednu mode naredim tudi kakšen takšen kos, ki ni **prodajen**, a zaokroži celo zgodbo.

IZVOR

↑prodaja

prodájnost

[prodájnost] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: prodajnost
RODILNIK: prodajnosti
DAJALNIK: prodajnosti
TOŽILNIK: prodajnost
MESTNIK: pri prodajnosti
ORODNIK: s prodajnostjo

dejstvo, da se kaj dobro, donosno prodaja

- ▶ Postala je prva izvajalka v Združenem kraljestvu, ki je s štirimi albumi dosegla rekordno **prodajnost**.
- ▶ V skupini so mnenja, da gre zasluga za dobro **prodajnost** njihovih projektov kvalitetni gradnji, odličnim izkoristkom prostorov ter široki ponudbi nabora stanovanj.
- ▶ Dela Márqueza se po **prodajnosti** v izvirniku uvrščajo le za španski prevod Svetega pisma in Don Kihota.

IZVOR

↑prodajen

prónémški

[prónémški] pridevnik (ô-ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pronemški
RODILNIK: pronemškega
DAJALNIK: pronemškemu
TOŽILNIK: pronemški
TOŽILNIK (živostno): pronemškega
MESTNIK: pri pronemškem
ORODNIK: s pronemškim

dvojina

IMENOVALNIK: pronemška
RODILNIK: pronemških
DAJALNIK: pronemškima

TOŽILNIK: pronemška

MESTNIK: pri pronemških

ORODNIK: s pronemškima množina

IMENOVALNIK: pronemški

RODILNIK: pronemških

DAJALNIK: pronemškim

TOŽILNIK: pronemške

MESTNIK: pri pronemških

ORODNIK: s pronemškimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pronemška
RODILNIK: pronemške
DAJALNIK: pronemški
TOŽILNIK: pronemško
MESTNIK: pri pronemški
ORODNIK: s pronemško

dvojina

IMENOVALNIK: pronemški
RODILNIK: pronemških
DAJALNIK: pronemškima
TOŽILNIK: pronemški
MESTNIK: pri pronemških
ORODNIK: s pronemškima

množina

IMENOVALNIK: pronemške
RODILNIK: pronemških
DAJALNIK: pronemškim
TOŽILNIK: pronemške
MESTNIK: pri pronemških
ORODNIK: s pronemškimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pronemško
RODILNIK: pronemškega
DAJALNIK: pronemškemu
TOŽILNIK: pronemško
MESTNIK: pri pronemškem
ORODNIK: s pronemškim

dvojina

IMENOVALNIK: pronemški
RODILNIK: pronemških
DAJALNIK: pronemškima
TOŽILNIK: pronemški
MESTNIK: pri pronemških
ORODNIK: s pronemškima

množina

IMENOVALNIK: pronemška
RODILNIK: pronemških
DAJALNIK: pronemškim
TOŽILNIK: pronemška
MESTNIK: pri pronemških
ORODNIK: s pronemškimi

ki podpira, se navdušuje za Nemce, nemško državnost, politiko, kulturo

- Nekateri vplivni člani delegacije so zastopali izrazito **pronemška** in promadžarska stališča.
- Francoski odbor za narodno osvoboditev je septembra 1943 začel priprave za ukrepanje sodnih oblasti proti marionetni **pronemški** vladi v Vichyju.
- Zlobno ga je napadal, da je tako **pronemški** tudi zato, ker je njegov ded nekoč služil v Wermachtu.

IZVOR

iz lat. *pro..* ‘pred, za, namesto’ ali gr. *pró* ‘pred, za, v korist, namesto’ + ↑nemški

prôstodostôpen

[prôstodostôpən], [prôstodostópən] samostalnik moškega spola (ó-ó; ó-ó)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): prostodostopen

IMENOVALNIK (določno): prostodostopni

RODILNIK: prostodostopnega

DAJALNIK: prostodostopnemu

TOŽILNIK (nedoločno): prostodostopen

TOŽILNIK (določno): prostodostopni

TOŽILNIK (živostno): prostodostopnega

MESTNIK: pri prostodostopnem

ORODNIK: s prostodostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: prostodostopna

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnima

TOŽILNIK: prostodostopna

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnima

množina

IMENOVALNIK: prostodostopni

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnim

TOŽILNIK: prostodostopne

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prostodostopna

RODILNIK: prostodostopne

DAJALNIK: prostodostopni

TOŽILNIK: prostodostopno

MESTNIK: pri prostodostopni

ORODNIK: s prostodostopno

dvojina

IMENOVALNIK: prostodostopni

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnima

TOŽILNIK: prostodostopni

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnima

množina

IMENOVALNIK: prostodostopne

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnim

TOŽILNIK: prostodostopne

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prostodostopno

RODILNIK: prostodostopnega

DAJALNIK: prostodostopnemu

TOŽILNIK: prostodostopno

MESTNIK: pri prostodostopnem

ORODNIK: s prostodostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: prostodostopni

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnima

TOŽILNIK: prostodostopni

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnima

množina

IMENOVALNIK: prostodostopna

RODILNIK: prostodostopnih

DAJALNIK: prostodostopnim

TOŽILNIK: prostodostopna

MESTNIK: pri prostodostopnih

ORODNIK: s prostodostopnimi

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): prosto dostopen

IMENOVALNIK (določno): prosto dostopni

RODILNIK: prosto dostopnega

DAJALNIK: prosto dostopnemu

TOŽILNIK (nedoločno): prosto dostopen

TOŽILNIK (določno): prosto dostopni

TOŽILNIK (živostno): prosto dostopnega

MESTNIK: pri prosto dostopnem

ORODNIK: s prosto dostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: prosto dostopna

RODILNIK: prosto dostopnih

DAJALNIK: prosto dostopnima

TOŽILNIK: prosto dostopna

MESTNIK: pri prosto dostopnih

ORODNIK: s prosto dostopnima

množina

IMENOVALNIK: prosto dostopni
RODILNIK: prosto dostopnih
DAJALNIK: prosto dostopnim
TOŽILNIK: prosto dostopne
MESTNIK: pri prosto dostopnih
ORODNIK: s prosto dostopnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prosto dostopna
RODILNIK: prosto dostopne
DAJALNIK: prosto dostopni
TOŽILNIK: prosto dostopno
MESTNIK: pri prosto dostopni
ORODNIK: s prosto dostopno

dvojina

IMENOVALNIK: prosto dostopni
RODILNIK: prosto dostopnih
DAJALNIK: prosto dostopnima
TOŽILNIK: prosto dostopni
MESTNIK: pri prosto dostopnih
ORODNIK: s prosto dostopnima

množina

IMENOVALNIK: prosto dostopne
RODILNIK: prosto dostopnih
DAJALNIK: prosto dostopnim
TOŽILNIK: prosto dostopne
MESTNIK: pri prosto dostopnih
ORODNIK: s prosto dostopnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prosto dostopno
RODILNIK: prosto dostopnega
DAJALNIK: prosto dostopnemu
TOŽILNIK: prosto dostopno
MESTNIK: pri prosto dostopnem
ORODNIK: s prosto dostopnim

dvojina

IMENOVALNIK: prosto dostopni
RODILNIK: prosto dostopnih
DAJALNIK: prosto dostopnima
TOŽILNIK: prosto dostopni
MESTNIK: pri prosto dostopnih
ORODNIK: s prosto dostopnima

množina

IMENOVALNIK: prosto dostopna
RODILNIK: prosto dostopnih
DAJALNIK: prosto dostopnim
TOŽILNIK: prosto dostopna
MESTNIK: pri prosto dostopnih
ORODNIK: s prosto dostopnimi

**pri katerem je dostop zlasti do določene vsebine
prost, brezplačen, brez omejitev; *prosto dostopen***

► Vsi slovarji na strani so brezplačni in
prostodostopni.

► Ker se zavzemamo za prost pretok avtorskih del,
bomo to podkrepili z izdajo ***prostodostopnega*** dela.

► Zahodnoevropska država ima velik,
prostodostopen trg v evroobmočju, ki bi ga z
izstopom izgubila.

IZVOR

iz ↑prosti + ↑dostop

prostórník

[prostórník] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: prostornik
RODILNIK: prostornika
DAJALNIK: prostorniku
TOŽILNIK: prostornika
MESTNIK: pri prostorniku
ORODNIK: s prostornikom

dvojina

IMENOVALNIK: prostornika
RODILNIK: prostornikov
DAJALNIK: prostornikoma
TOŽILNIK: prostornika
MESTNIK: pri prostornikih
ORODNIK: s prostornikoma

množina

IMENOVALNIK: prostorniki
RODILNIK: prostornikov
DAJALNIK: prostornikom
TOŽILNIK: prostornike
MESTNIK: pri prostornikih
ORODNIK: s prostorniki

iz športnega žargona **kdor ureja in skrbi za podlago
športnega igrišča, zlasti teniškega**

► ***Prostornik*** prične z urejevanjem in škropljenjem
igrišč že pred 6. uro, tako da lahko igrate tenis že
takoj zjutraj.

► Igralci so dolžni igrišče pred pričetkom igranja
namočiti, razen če jim ***prostornik*** zaradi stanja igrišč
tega ne dovoli.

► Edini od vseh klubov imamo ***prostornika*** ves dan
na igriščih, kar vpliva na brezhibno pripravljenost
igrišč.

IZVOR

↑prostor

prótishòd

[prótishòt] samostalnik moškega spola (ô-ö)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: protishod

RODILNIK: protishoda

DAJALNIK: protishodu

TOŽILNIK: protishod

MESTNIK: pri protishodu

ORODNIK: s protishodom

dvojina

IMENOVALNIK: protishoda

RODILNIK: protishodov

DAJALNIK: protishodoma

TOŽILNIK: protishoda

MESTNIK: pri protishodih

ORODNIK: s protishodoma

množina

IMENOVALNIK: protishodi

RODILNIK: protishodov

DAJALNIK: protishodom

TOŽILNIK: protishode

MESTNIK: pri protishodih

ORODNIK: s protishodi

shod, organiziran za izražanje nasprotovanja drugemu shodu

- ▶ Letos so nasprotniki napovedali **protishod**.
- ▶ **Protishod** je organizirala novonastala iniciativa.
- ▶ Pred sodiščem je potekal tudi **protishod**. Skupini so ločevali policisti.

IZVOR

↑proti + ↑shod

psevdonimizácia

[psɛ̞ɔ̞donimizácia] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: psevdonimizacija

RODILNIK: psevdonimizacije

DAJALNIK: psevdonimizaciji

TOŽILNIK: psevdonimizacijo

MESTNIK: pri psevdonimizaciji

ORODNIK: s psevdonimizacijo

postopek, proces nadomeščanja osebnih podatkov s splošnimi v kakem zapisu, dokumentu, da se prikrije identiteta udeležениh

- ▶ Tudi **psevdonimizacija** je eden izmed ukrepov, ki jih GDPR predlaga na področju varovanja osebnih podatkov.

- ▶ Razvijalci poskrbijo za anonimizacijo in **psevdonimizacijo** podatkovnih tipov, ki razvijalcu ne omogočajo vpogleda v osebne podatke zavarovalca in zavarovanca.

IZVOR

prevzeto iz angl. *pseudonymization*, glej

↑psevdonimizirati

psevdonimizirati

[psɛ̞ɔ̞donimizirati] dovršni in nedovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: psevdonimiziram

DRUGA: psevdonimiziraš

TRETJA: psevdonimizira

dvojina

PRVA: psevdonimizirava

DRUGA: psevdonimizirata

TRETJA: psevdonimizirata

množina

PRVA: psevdonimiziramo

DRUGA: psevdonimizirate

TRETJA: psevdonimizirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: psevdonimiziral

ŽENSKI: psevdonimizirala

SREDNJI: psevdonimiziralo

nadomestiti osebne podatke s splošnimi v kakem zapisu, dokumentu, da se prikrije identiteta udeležениh

- ▶ Podatke bomo bodisi **psevdonimizirali** bodisi anonimizirali in jih uporabili za zakonite interese obdelave osebnih podatkov v raziskovalne namene.
- ▶ Osebni podatki se po izpolnitvi namena obdelave zbršejo, uničijo, oziroma **psevdonimizirajo**, razen če veljavni predpisi ne določajo drugače.
- ▶ Poskrbeli smo, da se vsa pridobljena mnenja avtomatično **psevdonimizirajo**. To onemogoča kakršno koli kasnejšo obdelavo in povezavo z osebnimi podatki pacienta.

IZVOR

prevzeto iz angl. *pseudonymize*, iz ↑psevdonim

psihedélik

[psihedélik] samostalnik moškega spola (é)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: psihedelik

RODILNIK: psihedelika

DAJALNIK: psihedeliku

TOŽILNIK: psihedelik
MESTNIK: pri psihedeliku
ORODNIK: s psihedelikom
dvojina

IMENOVALNIK: psihedelika
RODILNIK: psihedelikov
DAJALNIK: psihedelikoma
TOŽILNIK: psihedelika
MESTNIK: pri psihedelikih
ORODNIK: s psihedelikoma
množina

IMENOVALNIK: psihedeliki
RODILNIK: psihedelikov
DAJALNIK: psihedelikom
TOŽILNIK: psihedelike
MESTNIK: pri psihedelikih
ORODNIK: s psihedeliki

mamilo z izrazitim halucinogenim učinkom

- **Psihedeliki** so z določenimi zdravili kontraindicirani.
- Jemanje **psihedelikov** z namenom povečevanja storilnosti je lahko problematično.
- Več študij je pokazalo, da bi **psihedeliki** lahko imeli določene terapevtske učinke pri zdravljenju nekaterih duševnih motenj.

IZVOR

prevzeto iz angl. *psychedelic*, iz gr. *psýkhḗ* v pomenu 'duša' + *dēlóō* 'razkrijem, pokažem'

rábljenec

[rábljenɛc] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rabljenec
RODILNIK: rabljenca
DAJALNIK: rabljencu
TOŽILNIK: rabljenec
TOŽILNIK (živostno): rabljenca
MESTNIK: pri rabljencu
ORODNIK: z rabljencem

dvojina

IMENOVALNIK: rabljenca
RODILNIK: rabljencev
DAJALNIK: rabljencema
TOŽILNIK: rabljenca
MESTNIK: pri rabljencih
ORODNIK: z rabljencema

množina

IMENOVALNIK: rabljenci
RODILNIK: rabljencev
DAJALNIK: rabljencem

TOŽILNIK: rabljence
MESTNIK: pri rabljencih
ORODNIK: z rabljenci

pogovorno **rabljena stvar, predmet, zlasti za prodajo iz druge roke**

- Vsakovrstnih sobnih koles je zmanjkalo, na Bolhi **rabljenci** izginjajo iz ure v uro.
- Stare bunde oziroma plašči ga navdušujejo. Prav en tak **rabljenec** mu je polepšal lanskoletni božič.

IZVOR

↑rabljen

randomizacija

[rɛndomizácija], [randomizácija] samostalnik ženskega spola (á; á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: randomizacija
RODILNIK: randomizacije
DAJALNIK: randomizaciji
TOŽILNIK: randomizacijo
MESTNIK: pri randomizaciji
ORODNIK: z randomizacijo

izbiranje ali urejanje podatkov tako, da so za zagotavljanje vzorčnosti čim bolj razpršeni, naključni in ne odražajo specifik posameznega; randomiziranje

- Avtorja med drugim navajata, da preiskovane skupine niso bile uravnotežene, **randomizacija** pogosto ni bila uspešna.
- Po zagotovilih pristojnih metode analize temeljijo na razpršenih informacijah in njihovem šifriranju ter **randomizaciji**; skratka, posameznik naj ne bi bil nikoli predmet podatkovne obdelave.

IZVOR

prevzeto iz angl. *randomisation*, glej randomizirati

randomiziran

[rɛndomizíran], [randomizíran] pridevnik (î; î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): randomiziran
IMENOVALNIK (določno): randomizirani
RODILNIK: randomiziranega
DAJALNIK: randomiziranemu
TOŽILNIK (nedoločno): randomiziran
TOŽILNIK (določno): randomizirani

TOŽILNIK (živostno): randomiziranega
MESTNIK: pri randomiziranem
ORODNIK: z randomiziranim
dvojina

IMENOVALNIK: randomizirana
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranima
TOŽILNIK: randomizirana
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi
množina

IMENOVALNIK: randomizirani
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranim
TOŽILNIK: randomizirane
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: randomizirana
RODILNIK: randomizirane
DAJALNIK: randomizirani
TOŽILNIK: randomizirano
MESTNIK: pri randomizirani
ORODNIK: z randomizirano

dvojina

IMENOVALNIK: randomizirani
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranima
TOŽILNIK: randomizirani
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi

množina

IMENOVALNIK: randomizirane
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranim
TOŽILNIK: randomizirane
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: randomizirano
RODILNIK: randomiziranega
DAJALNIK: randomiziranemu
TOŽILNIK: randomizirano
MESTNIK: pri randomiziranem
ORODNIK: z randomiziranim

dvojina

IMENOVALNIK: randomizirani
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranima
TOŽILNIK: randomizirani
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi

množina

IMENOVALNIK: randomizirana
RODILNIK: randomiziranih
DAJALNIK: randomiziranim
TOŽILNIK: randomizirana
MESTNIK: pri randomiziranih
ORODNIK: z randomiziranimi

pri katerem so podatki izbrani ali urejeni tako, da so za zagotavljanje vzorčnosti čim bolj razpršeni, naključni in ne odražajo specifik posameznika

- Za zdravljenje bolezni uporabljamo zdravila, za katera so v **randomiziranih** kliničnih raziskavah dokazali, da so učinkovita.
- Strokovnjaki so objavili ugotovitve **randomizirane** kontrolirane študije o kognitivno-vedenjski terapiji pri otrocih in mladostnikih.
- Dokazi o učinkovitosti bi morali izhajati iz **randomiziranih**, nadzorovanih preizkušanj, ki so študije, v katerih so bolniki za prejemanje pripravka ali placeba razporejeni naključno.

IZVOR

↑randomizirati

randomiziranje

[randomizíranje], [randomizíranje] samostalnik srednjega spola (î; î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: randomiziranje
RODILNIK: randomiziranja
DAJALNIK: randomiziranju
TOŽILNIK: randomiziranje
MESTNIK: pri randomiziranju
ORODNIK: z randomiziranjem

izbiranje ali urejanje podatkov tako, da so za zagotavljanje vzorčnosti čim bolj razpršeni, naključni in ne odražajo specifik posameznega; randomizacija

- Sistemske napake se ne odpravijo s povečanjem števila preiskovancev, ampak z zmanjšanjem napak, pri čemer so **randomiziranje** in slepi poskusi najpomembnejši mehanizmi zaščite.
- Ljudje v znanstvenem eksperimentu v določeni dietni skupini pristanejo po naključju; to se imenuje **randomiziranje**.

IZVOR

↑randomizirati

randomizirati

[randomizirati], [randomizirati] dovršni in nedovršni glagol (î; î)

OBLIKE

ednina

PRVA: randomiziram

DRUGA: randomiziraš

TRETJA: randomizira

dvojina

PRVA: randomizirava

DRUGA: randomizirata

TRETJA: randomizirata

množina

PRVA: randomiziramo

DRUGA: randomizirate

TRETJA: randomizirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: randomiziral

ŽENSKI: randomizirala

SREDNJI: randomiziralo

izbrati ali urediti podatke tako, da so za zagotavljanje vzorčnosti čim bolj razpršeni, naključni in ne odražajo specifik posameznega

- Osebe, primerne za vključitev v študijo, bodo **randomizirali** v skupine, ki bodo prejemale bodisi placebo bodisi enega od dveh odmerkov zdravila v preizkušanju.
- Zdi se, da bi bilo statistikom precej lažje, če bi vsako raziskavo lahko zastavili kot eksperimentalno (torej, da bi lahko tudi ljudi vedno **randomizirali**).

IZVOR

prevzeto iz angl. *randomize*, iz *random* 'naključen'

razpakiranje

[raspakiranje] samostalnik srednjega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razpakiranje

RODILNIK: razpakiranja

DAJALNIK: razpakiranj

TOŽILNIK: razpakiranje

MESTNIK: pri razpakiranju

ORODNIK: z razpakiranjem

1. dejanje, postopek, pri katerem se odpre, odstrani zaščitni ovoj, škatla okoli blaga, izdelkov

- Še bolj kot embalaranje je pomembno **razpakiranje**, ko je treba blago iz skladišča hitro dostaviti na prodajne police.
- Skrbeli so za prenašanje v skladišče, **razpakiranje**

in ponovno pakiranje ter pripravo za nadaljnjo prodajo.

- Prišel je čas za odprtje pisarn in **razpakiranje** škatel.

2. dejanje, pri katerem se odpre in pospravi prtljago po potovanju

- Ko se je vrnila v svoj dom, se je kmalu lotila **razpakiranja** kovčka.
- Svoj nahrbtnik sem pustila pod staro hrastovo klopjo v veži. Nič se mi ni mudilo z **razpakiranjem**.
- Otrokom so pomagali predvsem s postiljanjem postelj ter **razpakiranjem** prtljage.

3. pogovorno pretvorba datoteke iz stisnjene formata

- Namestitev ne zahteva posebne spretnosti, zadošča **razpakiranje** v želeni imenik.
- Program lahko nastavite tudi tako, da po končanem postopku **razpakiranja** arhiva zažene namestitveno datoteko.
- Ko sem moral reševati podatke iz računalnika, sem nujno potreboval program za **razpakiranje** ZIP-paketov.

IZVOR

↑razpakirati

razpakirati

[raspakirati] dovršni glagol (î)

OBLIKE

ednina

PRVA: razpakiram

DRUGA: razpakiraš

TRETJA: razpakira

dvojina

PRVA: razpakirava

DRUGA: razpakirata

TRETJA: razpakirata

množina

PRVA: razpakiramo

DRUGA: razpakirate

TRETJA: razpakirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: razpakiral

ŽENSKI: razpakirala

SREDNJI: razpakiralo

1. odpreti, odstraniti zaščitni ovoj, škatlo okoli blaga, izdelkov

- Pazljivo so **razpakirali** predmete.
- Preselili smo 30 škatel in trajalo bo en mesec, da bom vse **razpakirala**.
- Na posnetku je moč videti tri kose orožja ravno v

trenutku, ko so jih **razpakirali**.

2. tudi v obliki **razpakirati se odpreti in pospraviti prtljago**

- **Razpakirali** so, si izbrali šotore, kmalu pa smo brigadirje že razporejali na delovišča.
- Ujeli smo ga dober teden po povratku, še preden je zares **razpakiral** kovčke.
- Naročila so, naj **se razpakirava**, greva na kosilo, po kosilu pa naj se vrneva k recepciji.

3. pogovorno **pretvoriti datoteko iz stisnjene formata**

- Datoteko **razpakiramo** neposredno na USB-ključku.
- Datoteke lahko preimenujete, izbrišete in **razpakirate**, podprti so arhivi ZIP in RAR.

IZVOR

↑pakirati

razvlaževalec

[razvlaževálɔc] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razvlaževalec

RODILNIK: razvlaževalca

DAJALNIK: razvlaževalcu

TOŽILNIK: razvlaževalec

MESTNIK: pri razvlaževalcu

ORODNIK: z razvlaževalcem

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževalca

RODILNIK: razvlaževalcev

DAJALNIK: razvlaževalcema

TOŽILNIK: razvlaževalca

MESTNIK: pri razvlaževalcih

ORODNIK: z razvlaževalcema

množina

IMENOVALNIK: razvlaževalci

RODILNIK: razvlaževalcev

DAJALNIK: razvlaževalcem

TOŽILNIK: razvlaževalce

MESTNIK: pri razvlaževalcih

ORODNIK: z razvlaževalci

naprava za razvlaževanje zraka v prostoru; **razvlaževalnik, razvlažilec, razvlažilnik**

- Če v prostoru kljub rednemu zračenju zastaja preveč vlage, razmislite o **razvlaževalcu**, ki bo s kondenzacijo zbiral zračno vlago v posodo.
- Zaradi dolgotrajnega osuševanja bi potrebovali dodatne **razvlaževalce**, kasneje bodo morali zamenjati tla, najverjetneje tudi pohištvo.

- Strojni **razvlaževalci** so različno močni. Manjši lahko na dan iz zidov približno 50 kvadratnih metrov velikega prostora izvlečejo oziroma izsušijo od 30 do 40 litrov vlage.

IZVOR

↑razvlaževati

razvlaževálni

[razvlaževálni] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: razvlaževalni

RODILNIK: razvlaževalnega

DAJALNIK: razvlaževalnemu

TOŽILNIK: razvlaževalni

TOŽILNIK (živostno): razvlaževalnega

MESTNIK: pri razvlaževalnem

ORODNIK: z razvlaževalnim

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževalna

RODILNIK: razvlaževalnih

DAJALNIK: razvlaževalnima

TOŽILNIK: razvlaževalna

MESTNIK: pri razvlaževalnih

ORODNIK: z razvlaževalnima

množina

IMENOVALNIK: razvlaževalni

RODILNIK: razvlaževalnih

DAJALNIK: razvlaževalnim

TOŽILNIK: razvlaževalne

MESTNIK: pri razvlaževalnih

ORODNIK: z razvlaževalnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: razvlaževalna

RODILNIK: razvlaževalne

DAJALNIK: razvlaževalni

TOŽILNIK: razvlaževalno

MESTNIK: pri razvlaževalni

ORODNIK: z razvlaževalno

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževalni

RODILNIK: razvlaževalnih

DAJALNIK: razvlaževalnima

TOŽILNIK: razvlaževalni

MESTNIK: pri razvlaževalnih

ORODNIK: z razvlaževalnima

množina

IMENOVALNIK: razvlaževalne

RODILNIK: razvlaževalnih

DAJALNIK: razvlaževalnim

TOŽILNIK: razvlaževalne

MESTNIK: pri razvlaževalnih
ORODNIK: z razvlaževalnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: razvlaževalno
RODILNIK: razvlaževalnega
DAJALNIK: razvlaževalnemu
TOŽILNIK: razvlaževalno
MESTNIK: pri razvlaževalnem
ORODNIK: z razvlaževalnim

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževalni
RODILNIK: razvlaževalnih
DAJALNIK: razvlaževalnima
TOŽILNIK: razvlaževalni
MESTNIK: pri razvlaževalnih
ORODNIK: z razvlaževalnima

množina

IMENOVALNIK: razvlaževalna
RODILNIK: razvlaževalnih
DAJALNIK: razvlaževalnim
TOŽILNIK: razvlaževalna
MESTNIK: pri razvlaževalnih
ORODNIK: z razvlaževalnimi

ki je v zvezi z razvlaževanjem

- **Razvlaževalni** sistem lahko reši marsikatero težavo, povezano s kapilarno vlago v zidu.
- Sušenje po poplavi traja dolgo, če imate le eno **razvlaževalno** napravo.

IZVOR

↑razvlaževati

razvlaževálnik

[razvlaževálnik] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razvlaževalnik
RODILNIK: razvlaževalnika
DAJALNIK: razvlaževalniku
TOŽILNIK: razvlaževalnik
MESTNIK: pri razvlaževalniku
ORODNIK: z razvlaževalnikom

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževalnika
RODILNIK: razvlaževalnikov
DAJALNIK: razvlaževalnikoma
TOŽILNIK: razvlaževalnika
MESTNIK: pri razvlaževalnikih
ORODNIK: z razvlaževalnikoma

množina

IMENOVALNIK: razvlaževalniki

RODILNIK: razvlaževalnikov
DAJALNIK: razvlaževalnikom
TOŽILNIK: razvlaževalnike
MESTNIK: pri razvlaževalnikih
ORODNIK: z razvlaževalniki

naprava za razvlaževanje zraka v prostoru; *razvlaževalec, razvlažilec, razvlažilnik*

- Obstaja več vrst **razvlaževalnikov**: parni, ultrazvočni in hlapilni, mogoča pa je tudi uporaba ionizatorjev.
- V obe občini so poslali črpalke in protipoplavne vreče, dogovorili so se še za dobavo **razvlaževalnikov** za sušenje prostorov.
- Sušenje estrihov je dolgotrajno in tudi s pomočjo strojnih **razvlaževalnikov** traja od dva do štiri tedne.

IZVOR

↑razvlaževati

razvlaževánje

[razvlaževánje] samostalnik srednjega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razvlaževanje
RODILNIK: razvlaževanja
DAJALNIK: razvlaževanju
TOŽILNIK: razvlaževanje
MESTNIK: pri razvlaževanju
ORODNIK: z razvlaževanjem

dvojina

IMENOVALNIK: razvlaževanji
RODILNIK: razvlaževanj
DAJALNIK: razvlaževanjema
TOŽILNIK: razvlaževanji
MESTNIK: pri razvlaževanjih
ORODNIK: z razvlaževanjema

množina

IMENOVALNIK: razvlaževanja
RODILNIK: razvlaževanj
DAJALNIK: razvlaževanjem
TOŽILNIK: razvlaževanja
MESTNIK: pri razvlaževanjih
ORODNIK: z razvlaževanji

odstranjevanje vlage iz zraka

- Zaradi sušenja in **razvlaževanja** so porabili precej več elektrike.
- Zaradi napake na sistemu **razvlaževanja** je prišlo do preseganja vlažnosti v operacijskih prostorih.

IZVOR

↑razvlaževati

razvlaževáti

[razvlaževáti] nedovršni glagol (á)

OBLIKE

ednina

PRVA: razvlažujem

DRUGA: razvlažuješ

TRETJA: razvlažuje

dvojina

PRVA: razvlažujeva

DRUGA: razvlažujeta

TRETJA: razvlažujeta

množina

PRVA: razvlažujemo

DRUGA: razvlažujete

TRETJA: razvlažujete

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: razvlaževal

ŽENSKI: razvlaževala

SREDNJI: razvlaževalo

odstranjevali vlago iz zraka

- ▶ Vlaga in plesen sta dolgoživi, zato svetujem potrpežljivost. Prostore je treba intenzivno zračiti in **razvlaževati** ter jih dobro posušiti.
- ▶ Poleg funkcije hlajenja sodobne klimatske naprave tudi ogrevajo ter **razvlažujejo** zrak.
- ▶ Ventilatorski konvektorji hlad v prostore širijo prek ventilatorjev in hkrati zrak **razvlažujejo**.

IZVOR

↑razvlažiti

razvlažillec

[razvlažilɛc] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razvlažilec

RODILNIK: razvlažilca

DAJALNIK: razvlažilcu

TOŽILNIK: razvlažilec

MESTNIK: pri razvlažilcu

ORODNIK: z razvlažilcem

dvojina

IMENOVALNIK: razvlažilca

RODILNIK: razvlažilcev

DAJALNIK: razvlažilcema

TOŽILNIK: razvlažilca

MESTNIK: pri razvlažilcih

ORODNIK: z razvlažilcema

množina

IMENOVALNIK: razvlažilci

RODILNIK: razvlažilcev

DAJALNIK: razvlažilcem

TOŽILNIK: razvlažilce

MESTNIK: pri razvlažilcih

ORODNIK: z razvlažilci

naprava za razvlaževanje zraka v prostoru;

razvlaževalec, razvlaževalnik, razvlažilnik

- ▶ Tudi če se odločite za **razvlažilec** zraka, ne pozabite na redno zračenje doma.
- ▶ Manjši električni **razvlažilci**, ki jih lahko predstavljamo iz prostora v prostor, so na voljo od dobrih sto evrov dalje.
- ▶ Slišalo se je brnenje **razvlažilcev**; da so bila tla prepojena z vodo, je opozarjal dvignjen parket.

IZVOR

↑razvlažiti

razvlažilnik

[razvlažilnik] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: razvlažilnik

RODILNIK: razvlažilnika

DAJALNIK: razvlažilniku

TOŽILNIK: razvlažilnik

MESTNIK: pri razvlažilniku

ORODNIK: z razvlažilnikom

dvojina

IMENOVALNIK: razvlažilnika

RODILNIK: razvlažilnikov

DAJALNIK: razvlažilnikoma

TOŽILNIK: razvlažilnika

MESTNIK: pri razvlažilnikih

ORODNIK: z razvlažilnikoma

množina

IMENOVALNIK: razvlažilniki

RODILNIK: razvlažilnikov

DAJALNIK: razvlažilnikom

TOŽILNIK: razvlažilnike

MESTNIK: pri razvlažilnikih

ORODNIK: z razvlažilniki

naprava za razvlaževanje zraka v prostoru;

razvlaževalnik, razvlaževalec, razvlažilec

- ▶ **Razvlažilnik** je prenosen, tako da ga lahko po potrebi enostavno premaknete iz sobe v sobo.
- ▶ Gasilci so izčrpavali vodo, na posodo smo dobili tudi **razvlažilnike**.

► Za osušitev od 30 do 40 centimetrov debelega zidu bi potrebovali pol leta, pri čemer lahko vsak **razvlažilnik** na dan iz prostora odstrani med 50 in 70 litri vode.

IZVOR

iz *razvlažilen* iz ↑razvlažiti

razvlážit

[razvlážit], [razvlažiti] dovršni glagol (á; ĭ)

OBLIKE

ednina

PRVA: razvlažim

DRUGA: razvlažiš

TRETJA: razvlaži

dvojina

PRVA: razvlaživa

DRUGA: razvlažita

TRETJA: razvlažita

množina

PRVA: razvlažimo

DRUGA: razvlažite

TRETJA: razvlažijo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: razvlažil

ŽENSKI: razvlažila

SREDNJI: razvlažilo

odstraniti vlago iz zraka

► Prostori za zdaj ostajajo neuporabni, saj jih je treba najprej **razvlažiti**, potem pa sanirati, na novo urediti in opremiti.

► Če je vrednost vlažnosti v prostoru nad 60 odstotki, se zrak šteje za preveč vlažnega in ga je treba **razvlažiti**.

► Naloga klimatske naprave je, da zrak ohladi in hkrati **razvlaži**.

IZVOR

↑vlažiti

reálnočasóvni

[reálnočasóvni] pridevnik (â-õ)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: realnočasovni

RODILNIK: realnočasovnega

DAJALNIK: realnočasovnemu

TOŽILNIK: realnočasovni

TOŽILNIK (živostno): realnočasovnega

MESTNIK: pri realnočasovnem

ORODNIK: z realnočasovnim dvojina

IMENOVALNIK: realnočasovna

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnima

TOŽILNIK: realnočasovna

MESTNIK: pri realnočasovnih

ORODNIK: z realnočasovnima

množina

IMENOVALNIK: realnočasovni

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnim

TOŽILNIK: realnočasovne

MESTNIK: pri realnočasovnih

ORODNIK: z realnočasovnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: realnočasovna

RODILNIK: realnočasovne

DAJALNIK: realnočasovni

TOŽILNIK: realnočasovno

MESTNIK: pri realnočasovni

ORODNIK: z realnočasovno

dvojina

IMENOVALNIK: realnočasovni

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnima

TOŽILNIK: realnočasovni

MESTNIK: pri realnočasovnih

ORODNIK: z realnočasovnima

množina

IMENOVALNIK: realnočasovne

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnim

TOŽILNIK: realnočasovne

MESTNIK: pri realnočasovnih

ORODNIK: z realnočasovnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: realnočasovno

RODILNIK: realnočasovnega

DAJALNIK: realnočasovnemu

TOŽILNIK: realnočasovno

MESTNIK: pri realnočasovnem

ORODNIK: z realnočasovnim

dvojina

IMENOVALNIK: realnočasovni

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnima

TOŽILNIK: realnočasovni

MESTNIK: pri realnočasovnih

ORODNIK: z realnočasovnima

množina

IMENOVALNIK: realnočasovna

RODILNIK: realnočasovnih

DAJALNIK: realnočasovnim
TOŽILNIK: realnočasovna
MESTNIK: pri realnočasovnih
ORODNIK: z realnočasovnimi

ki poteka v času, ki je sočasen danemu trenutku

- Dvosmerno **realnočasovno** glasovno prevajanje glasu omogoča takojšnjo in natančno komunikacijo med sogovorniki.
- S pomočjo **realnočasovnega** sistema za opazovanje merijo premike, količine padavin, nivoje podzemne vode.
- V slogu **realnočasovnih** strategij boste nabirali surovine, gradili postojanko in sestavili dovolj močno vojsko.

IZVOR

iz *realni čas*

remáster

[remáster], [remástər] samostalnik moškega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: remaster
RODILNIK: remasterja
DAJALNIK: remasterju
TOŽILNIK: remaster
MESTNIK: pri remasterju
ORODNIK: z remasterjem

dvojina

IMENOVALNIK: remasterja
RODILNIK: remasterjev
DAJALNIK: remasterjema
TOŽILNIK: remasterja
MESTNIK: pri remasterjih
ORODNIK: z remasterjema

množina

IMENOVALNIK: remasterji
RODILNIK: remasterjev
DAJALNIK: remasterjem
TOŽILNIK: remasterje
MESTNIK: pri remasterjih
ORODNIK: z remasterji

ednina

IMENOVALNIK: remaster
RODILNIK: remastra
DAJALNIK: remastru
TOŽILNIK: remaster
MESTNIK: pri remastru
ORODNIK: z remastrom

dvojina

IMENOVALNIK: remastra
RODILNIK: remastrov

DAJALNIK: remastroma
TOŽILNIK: remastra
MESTNIK: pri remastrih
ORODNIK: z remastroma
množina

IMENOVALNIK: remastri
RODILNIK: remastrov
DAJALNIK: remastrom
TOŽILNIK: remastre
MESTNIK: pri remastrih
ORODNIK: z remastri

izboljšanje kakovosti slike, zvoka starejšega filma, posnetka, igre, ki jo omogoča novejša tehnika, tehnologija

- Najbolj optimalni so **remastri** iger, kjer lahko igraš tako s posodobljeno grafiko kot prvotno različico.
- **Remaster** je živahna preobrazba, ki obljublja, da bo v fantastično kraljestvo pozabljenih Disneyjevih likov vdihnili novo življenje.
- Zvok je v redu, kakšne stvari so malce drugačne, a včasih se mi zdi, da grejo kakšni **remasterji** v namernih spremembah predaleč.

IZVOR

prevzeto iz angl. *remaster*, iz lat. *re..* 'ponovno, spet, nazaj, proti' + *master* 'obvladati'

rézkanec

[réskanəc] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rezkanec
RODILNIK: rezkanca
DAJALNIK: rezkancu
TOŽILNIK: rezkanec
MESTNIK: pri rezkancu
ORODNIK: z rezkancem

iz gradbeništva **gradbeni material, pridobljen z rezkanjem asfalta s površine, kjer je bil prvotno položen**

- Zatravljene bankine bodo znižali in jih dosipali z **rezkancem**.
- Na voljo je bilo 50 milijonov ton **rezkanca**.
- Asfaltni **rezkanec** ponovno uporabimo pri gradnji ali obnovi cest in pločnikov.

IZVOR

↑rezkati

rikótin

[rikótin] pridevnik (ô)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: rikotin

RODILNIK: rikotinega

DAJALNIK: rikotinemu

TOŽILNIK: rikotin

TOŽILNIK (živostno): rikotinega

MESTNIK: pri rikotinem

ORODNIK: z rikotinim

dvojina

IMENOVALNIK: rikotina

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinima

TOŽILNIK: rikotina

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinima

množina

IMENOVALNIK: rikotini

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinim

TOŽILNIK: rikotine

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: rikotina

RODILNIK: rikotine

DAJALNIK: rikotini

TOŽILNIK: rikotino

MESTNIK: pri rikotini

ORODNIK: z rikotino

dvojina

IMENOVALNIK: rikotini

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinima

TOŽILNIK: rikotini

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinima

množina

IMENOVALNIK: rikotine

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinim

TOŽILNIK: rikotine

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: rikotino

RODILNIK: rikotinega

DAJALNIK: rikotinemu

TOŽILNIK: rikotino

MESTNIK: pri rikotinem

ORODNIK: z rikotinim

dvojina

IMENOVALNIK: rikotini

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinima

TOŽILNIK: rikotini

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinima

množina

IMENOVALNIK: rikotina

RODILNIK: rikotinih

DAJALNIK: rikotinim

TOŽILNIK: rikotina

MESTNIK: pri rikotinih

ORODNIK: z rikotinimi

ki je iz rikote, vsebuje rikoto

- Naredimo majhno luknjico v vsak piškot in jo napolnimo z žličko **rikotinega** polnila.
- Zaključimo s slojem testenin, ki jih prelijemo s preostankom **rikotine** omake in potresemo s sirom.

IZVOR

↑rikota

rjavček^{SSKJ2}

[ərjáučək] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rjavček

RODILNIK: rjavčka

DAJALNIK: rjavčku

TOŽILNIK: rjavčka

MESTNIK: pri rjavčku

ORODNIK: z rjavčkom

dvojina

IMENOVALNIK: rjavčka

RODILNIK: rjavčkov

DAJALNIK: rjavčkoma

TOŽILNIK: rjavčka

MESTNIK: pri rjavčkih

ORODNIK: z rjavčkoma

množina

IMENOVALNIK: rjavčki

RODILNIK: rjavčkov

DAJALNIK: rjavčkom

TOŽILNIK: rjavčke

MESTNIK: pri rjavčkih

ORODNIK: z rjavčki

pecivo iz jajc, masla, čokolade in kakava v prahu

- Glazuro premažemo po ohlajenih **rjavčkih** in

pustimo, da se strdi.

- Pustite, da se **rjavčki** pol ure hladijo, razrežite jih na kocke in postrezite ohlajene.
- Odločila sta se za tiramisu in **rjavčke**.

IZVOR

po zgledu ↑brownie iz ↑rjav

rojstnodnévnica

[rojstnodnéunica] samostalnik ženskega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rojstnodnevnica

RODILNIK: rojstnodnevnice

DAJALNIK: rojstnodnevnici

TOŽILNIK: rojstnodnevnico

MESTNIK: pri rojstnodnevnici

ORODNIK: z rojstnodnevnico

dvojina

IMENOVALNIK: rojstnodnevnici

RODILNIK: rojstnodnevníc

DAJALNIK: rojstnodnevnícama

TOŽILNIK: rojstnodnevnici

MESTNIK: pri rojstnodnevnícáh

ORODNIK: z rojstnodnevnícama

množina

IMENOVALNIK: rojstnodnevnice

RODILNIK: rojstnodnevníc

DAJALNIK: rojstnodnevnícám

TOŽILNIK: rojstnodnevnice

MESTNIK: pri rojstnodnevnícáh

ORODNIK: z rojstnodnevnícami

1. ženska, ki ima, praznuje rojstni dan

- Pozval je Marijo, ki je bila z 86 leti najstarejša **rojstnodnevnica**, naj razreže torto.
- Skozi vasi Trstenik in Goriče smo prišli na Golnik, kjer nas je pričakala **rojstnodnevnica** Eva.
- Z nakupom nakita **rojstnodnevnici** morda ne boste ugodili, saj ji dizajn morda ni všeč.

2. čestitka, pesem za rojstni dan

- Malo barvanja, malo rezanja in sestavljanja. Še napis »vse najboljše« in **rojstnodnevnica** je izdelana.
- Po ubranem petju **rojstnodnevníc** se mladi slavljenec zvonko nasmeje in upihne svečko.

IZVOR

iz **rojstnodneven**, iz ↑rojsten + ↑dan

rojstnodnévník

[rojstnodnévník] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rojstnodnevník

RODILNIK: rojstnodnevníka

DAJALNIK: rojstnodnevníku

TOŽILNIK: rojstnodnevníka

MESTNIK: pri rojstnodnevníku

ORODNIK: z rojstnodnevníkom

dvojina

IMENOVALNIK: rojstnodnevníka

RODILNIK: rojstnodnevníkov

DAJALNIK: rojstnodnevníkoma

TOŽILNIK: rojstnodnevníka

MESTNIK: pri rojstnodnevníkih

ORODNIK: z rojstnodnevníkoma

množina

IMENOVALNIK: rojstnodnevníki

RODILNIK: rojstnodnevníkov

DAJALNIK: rojstnodnevníkom

TOŽILNIK: rojstnodnevníke

MESTNIK: pri rojstnodnevníkih

ORODNIK: z rojstnodnevníki

kdor ima, praznuje rojstni dan

- Pred povratkom domov smo se posladkali z domačimi dobrotami naših **rojstnodnevníkov**.
- Če je **rojstnodnevník** že zelo v letih, se mu spodobi voščiti srečo z zdravjem.

IZVOR

iz **rojstnodneven**, iz ↑rojsten + ↑dan

romanizácija

[romanizácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: romanizácija

RODILNIK: romanizácije

DAJALNIK: romanizáciji

TOŽILNIK: romanizácijo

MESTNIK: pri romanizáciji

ORODNIK: z romanizácijo

postopek, pri katerem se kaj izrazi, prikaže v romanu

- Navdih za **romanizácijo** filmskih klasik Tarantina so postale romaneskne različice filmskih klasik.
- Z **romanizácijo** starejšega zgodovinskega obdobja nam potrjuje resnico o oddaljeni preteklosti in njeni civilizaciji.

IZVOR

↑romanizirati

RPG

[rəpəgə], [árpidži] samostalnik moškega spola (ă-ă; â-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: RPG
RODILNIK: RPG-ja
DAJALNIK: RPG-ju
TOŽILNIK: RPG
MESTNIK: pri RPG-ju
ORODNIK: z RPG-jem

dvojina

IMENOVALNIK: RPG-ja
RODILNIK: RPG-jev
DAJALNIK: RPG-jema
TOŽILNIK: RPG-ja
MESTNIK: pri RPG-jih
ORODNIK: z RPG-jema

množina

IMENOVALNIK: RPG-ji
RODILNIK: RPG-jev
DAJALNIK: RPG-jem
TOŽILNIK: RPG-je
MESTNIK: pri RPG-jih
ORODNIK: z RPG-ji

ednina

IMENOVALNIK: RPG
RODILNIK: RPG
DAJALNIK: RPG
TOŽILNIK: RPG
MESTNIK: pri RPG
ORODNIK: z RPG

dvojina

IMENOVALNIK: RPG
RODILNIK: RPG
DAJALNIK: RPG
TOŽILNIK: RPG
MESTNIK: pri RPG
ORODNIK: z RPG

množina

IMENOVALNIK: RPG
RODILNIK: RPG
DAJALNIK: RPG
TOŽILNIK: RPG
MESTNIK: pri RPG
ORODNIK: z RPG

1. računalniška igra, ki temelji na vodenju, razvijanju, nadgrajevanju lika, likov ter njegovi interakciji z okoljem in drugimi liki; igra igranja vlog

- Gre za akcijski **RPG** z dokaj tipično zgodbo. Igrate kot vitez, ki uteleša zadnji žarek upanja v svetu, ki ga je vojna pahnila v temo.
- Branje tega romana spominja na izkušnjo sprehoda

skozi malo starejšo videoigro žanra **RPG-ja**.

- Igra ni le izpolnila pričakovanj, temveč je postavila tudi nove standarde za to, kakšna naj bi bila poglobljena igra **RPG**.

1a) kot pridevnik **ki je v zvezi s tako igro**

- Gre za akcijsko **RPG** igro z interakcijami, v kateri izberete junaka, odklepate sposobnosti, raziskujete svet in zbirate plen.
- Ostajajo zvesti **RPG** žanru, ki jim je doslej prinesel toliko uspeha, bodo pa vseeno eksperimentirali z nekaterimi novostmi.
- Dolgo pričakovani RPG je dobil svoje nadaljevanje s strani enega najboljših **RPG** razvijalcev.

IZVOR

prevzeto iz angl. **RPG**, kratica za *role-playing game* 'igra igranja vlog'

rusofilen

[rusofilən] pridevnik (î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): rusofilen
IMENOVALNIK (določno): rusofilni
RODILNIK: rusofilnega
DAJALNIK: rusofilnemu
TOŽILNIK (nedoločno): rusofilen
TOŽILNIK (določno): rusofilni
TOŽILNIK (živostno): rusofilnega
MESTNIK: pri rusofilnem
ORODNIK: z rusofilnim

dvojina

IMENOVALNIK: rusofilna
RODILNIK: rusofilnih
DAJALNIK: rusofilnima
TOŽILNIK: rusofilna
MESTNIK: pri rusofilnih
ORODNIK: z rusofilnima

množina

IMENOVALNIK: rusofilni
RODILNIK: rusofilnih
DAJALNIK: rusofilnim
TOŽILNIK: rusofilne
MESTNIK: pri rusofilnih
ORODNIK: z rusofilnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: rusofilna
RODILNIK: rusofilne
DAJALNIK: rusofilni
TOŽILNIK: rusofilno

MESTNIK: pri rusofilni
 ORODNIK: z rusofilno
dvojina
 IMENOVALNIK: rusofilni
 RODILNIK: rusofilnih
 DAJALNIK: rusofilnima
 TOŽILNIK: rusofilni
 MESTNIK: pri rusofilnih
 ORODNIK: z rusofilnima
množina
 IMENOVALNIK: rusofilne
 RODILNIK: rusofilnih
 DAJALNIK: rusofilnim
 TOŽILNIK: rusofilne
 MESTNIK: pri rusofilnih
 ORODNIK: z rusofilnimi

srednji spol

ednina
 IMENOVALNIK: rusofilno
 RODILNIK: rusofilnega
 DAJALNIK: rusofilnemu
 TOŽILNIK: rusofilno
 MESTNIK: pri rusofilnem
 ORODNIK: z rusofilnim
dvojina
 IMENOVALNIK: rusofilni
 RODILNIK: rusofilnih
 DAJALNIK: rusofilnima
 TOŽILNIK: rusofilni
 MESTNIK: pri rusofilnih
 ORODNIK: z rusofilnima
množina
 IMENOVALNIK: rusofilna
 RODILNIK: rusofilnih
 DAJALNIK: rusofilnim
 TOŽILNIK: rusofilna
 MESTNIK: pri rusofilnih
 ORODNIK: z rusofilnimi

1. ki se navdušuje nad Rusi, rusko državnostjo, politiko, kulturo

- ▶ Javna skrivnost je, da je vlada na tiho **rusofilna**.
- ▶ Prebivalce je označil za **rusofilne** in s tem posredno obtožil voditelje teh držav, da vodijo politiko proti volji svojih državljanov.
- ▶ Moskva se poskuša tesneje povezati z zadnjo **rusofilno** državo v tem delu sveta.

1a) ki kaže, izraža tako navdušenje

- ▶ Prireditev je predstavljala kulminacijo **rusofilnega** razporeženja v državi.
- ▶ Javnost je razburkala z odkrito **rusofilnimi** stališči.

IZVOR

↑rusofilija

rusofilija

[rusofilija] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: rusofilija
 RODILNIK: rusofilije
 DAJALNIK: rusofiliji
 TOŽILNIK: rusofilijo
 MESTNIK: pri rusofiliji
 ORODNIK: z rusofilijo

navdušenje nad Rusi, rusko državnostjo, politiko, kulturo; *rusofilstvo*

- ▶ Poslanec je obtičal v ječi zaradi domnevne **rusofilije**.
- ▶ **Rusofilija** v državi so pravzaprav potlačena protizahodna čustva.
- ▶ Ruska književnost, glasba in slikarstvo so navdušujoči. Ker predstavljajo ruski kulturni prispevki temelj evropskega kulturnega izročila, se omikan človek težko ogne kulturni **rusofiliji**.

IZVOR

Rus + gr. *philía* 'ljubezen, naklonjenost, nagnjenje, prijateljstvo'

rusofilsko

[rusofilsko] prislov (ī)

takó, da je prisotno, izraženo navdušenje nad Rusi, rusko državnostjo, politiko, kulturo

- ▶ Ker prihajam iz dela Evrope, ki je izkusil komunizem, me **rusofilsko** navdahnjeni spominki ne ganejo kaj prida.
- ▶ Josip Murn je bil v tedanjem kulturno-političnem vzdušju **rusofilsko** oplemeniten kot Aleksandrov.

IZVOR

↑rusofilija

sádež^{SSKJ2}

[sádeš] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: sadež
 RODILNIK: sadeža
 DAJALNIK: sadežu
 TOŽILNIK: sadež
 MESTNIK: pri sadežu
 ORODNIK: s sadežem

dvojina

IMENOVALNIK: sadeža
RODILNIK: sadežev
DAJALNIK: sadežema
TOŽILNIK: sadeža
MESTNIK: pri sadežih
ORODNIK: s sadežema

množina

IMENOVALNIK: sadeži
RODILNIK: sadežev
DAJALNIK: sadežem
TOŽILNIK: sadeže
MESTNIK: pri sadežih
ORODNIK: s sadeži

STALNE ZVEZE

zmajev sadež

sadež z rožnatim ali rumenkastim ovojem in belo sredico s številnimi drobnimi črnimi semeni, ki raste na kaktusih, po izvoru iz Srednje Amerike; pitaja

- **Zmajeve sadeže** prerežemo in z žličko izdolbemo meso.
- Rdeči **zmajevi sadeži** po okusu spominjajo na zrele melone, rumeni pa so bolj podobni drobnim ananasom, po okusu pa so enaki rdečim.

IZVOR

↑sad

sámomotivácija

[sámomotivácija] samostalnik ženskega spola (â-á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: samomotivácija
RODILNIK: samomotivácije
DAJALNIK: samomotiváciji
TOŽILNIK: samomotivácijo
MESTNIK: pri samomotiváciji
ORODNIK: s samomotivácijo

motivácija samega sebe

- Pri redni vadbi je potrebno veliko **samomotivácije** in tudi discipline.
- Razumevanje in upravljanje lastnih čustev postaja temelj sodobne **samomotivácije**.
- Najboljši kandidati so ljudje s **samomotivácijo**, zdravo samopodobo in dobro disciplino.

IZVOR

↑sam + ↑motivácija

sámomotivácijski

[sámomotiváciski], [sámomotivacíski] pridevnik (â-á; â-î)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: samomotivácijski
RODILNIK: samomotivácijskega
DAJALNIK: samomotivácijskemu
TOŽILNIK: samomotivácijski
TOŽILNIK (živostno): samomotivácijskega
MESTNIK: pri samomotivácijskem
ORODNIK: s samomotivácijskim

dvojina

IMENOVALNIK: samomotivácijska
RODILNIK: samomotivácijskih
DAJALNIK: samomotivácijskima
TOŽILNIK: samomotivácijska
MESTNIK: pri samomotivácijskih
ORODNIK: s samomotivácijskima

množina

IMENOVALNIK: samomotivácijski
RODILNIK: samomotivácijskih
DAJALNIK: samomotivácijskim
TOŽILNIK: samomotivácijske
MESTNIK: pri samomotivácijskih
ORODNIK: s samomotivácijskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: samomotivácijska
RODILNIK: samomotivácijske
DAJALNIK: samomotivácijski
TOŽILNIK: samomotivácijsko
MESTNIK: pri samomotivácijski
ORODNIK: s samomotivácijsko

dvojina

IMENOVALNIK: samomotivácijski
RODILNIK: samomotivácijskih
DAJALNIK: samomotivácijskima
TOŽILNIK: samomotivácijski
MESTNIK: pri samomotivácijskih
ORODNIK: s samomotivácijskima

množina

IMENOVALNIK: samomotivácijske
RODILNIK: samomotivácijskih
DAJALNIK: samomotivácijskim
TOŽILNIK: samomotivácijske
MESTNIK: pri samomotivácijskih
ORODNIK: s samomotivácijskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: samomotivácijsko
RODILNIK: samomotivácijskega
DAJALNIK: samomotivácijskemu

TOŽILNIK: samomotivacijsko
 MESTNIK: pri samomotivacijskem
 ORODNIK: s samomotivacijskim
dvojina
 IMENOVNIK: samomotivacijski
 RODILNIK: samomotivacijskih
 DAJALNIK: samomotivacijskima
 TOŽILNIK: samomotivacijski
 MESTNIK: pri samomotivacijskih
 ORODNIK: s samomotivacijskima
množina
 IMENOVNIK: samomotivacijska
 RODILNIK: samomotivacijskih
 DAJALNIK: samomotivacijskim
 TOŽILNIK: samomotivacijska
 MESTNIK: pri samomotivacijskih
 ORODNIK: s samomotivacijskimi

ki je v zvezi s samomotivacijo

- ***Samomotivacijske*** faktorje imamo v sebi vsi, vendar ali jih znamo aktivirati?
- Dobro se je pogovoriti s sabo in ustvariti nekakšen ***samomotivacijski*** sistem, ki daje odlične rezultate tudi na drugih področjih.

IZVOR

↑samomotivacija

sámorealiziranje

[sámorealiziranje] samostalnik srednjega spola (â-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVNIK: samorealiziranje
 RODILNIK: samorealiziranja
 DAJALNIK: samorealiziranju
 TOŽILNIK: samorealiziranje
 MESTNIK: pri samorealiziranju
 ORODNIK: s samorealiziranjem

realiziranje, uresničenje samega sebe, svojega potenciala

- Kakovost življenja ni zgolj udobje, pač pa pomeni ***samorealiziranje*** skozi delo in pomoč drugim.
- Ne zanima jih širši družbeni interes, temveč vidijo svoj uspeh in smisel lastnega početja že v ***samorealiziranju*** lastnih hotenj.

IZVOR

↑samorealizirati se

sámorealizirati se

[sámorealizirati se] dovršni in nedovršni glagol (â-î)

OBLIKE

ednina

PRVA: samorealiziram se
 DRUGA: samorealiziraš se
 TRETJA: samorealizira se

dvojina

PRVA: samorealizirava se
 DRUGA: samorealizirata se
 TRETJA: samorealizirata se

množina

PRVA: samorealiziramo se
 DRUGA: samorealizirate se
 TRETJA: samorealizirajo se

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: samorealiziral se
 ŽENSKI: samorealizirala se
 SREDNJI: samorealiziralo se

realizirati, uresničiti samega sebe, svoj potencial

- Deležni bodo pravičnih socialnih pogojev in možnosti, da ***se*** polno ***samorealizirajo***.
- Normalno je, da za svoje delo iščejo pošteno plačilo in da ***se*** hočejo ***samorealizirati***.
- Da ***se*** ljudje ne srečajo sami s sabo in ***samorealizirajo***, da ne razmišljajo o življenju, pogosto bežijo v šport, v nakupovanje, v delo.

IZVOR

iz ↑sam + ↑realizirati

senolítični

[senolítični] pridevnik (í)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVNIK: senolitični
 RODILNIK: senolitičnega
 DAJALNIK: senolitičnemu
 TOŽILNIK: senolitični

TOŽILNIK (živostno): senolitičnega

MESTNIK: pri senolitičnem

ORODNIK: s senolitičnim

dvojina

IMENOVNIK: senolitična
 RODILNIK: senolitičnih
 DAJALNIK: senolitičnima
 TOŽILNIK: senolitična

MESTNIK: pri senolitičnih

ORODNIK: s senolitičnima

množina

IMENOVNIK: senolitični
 RODILNIK: senolitičnih
 DAJALNIK: senolitičnim

TOŽILNIK: senolitične
MESTNIK: pri senolitičnih
ORODNIK: s senolitičnimi

ženski spol ednina

IMENOVALNIK: senolitična
RODILNIK: senolitične
DAJALNIK: senolitični
TOŽILNIK: senolitično
MESTNIK: pri senolitični
ORODNIK: s senolitično

dvojina

IMENOVALNIK: senolitični
RODILNIK: senolitičnih
DAJALNIK: senolitičnima
TOŽILNIK: senolitični
MESTNIK: pri senolitičnih
ORODNIK: s senolitičnima

množina

IMENOVALNIK: senolitične
RODILNIK: senolitičnih
DAJALNIK: senolitičnim
TOŽILNIK: senolitične
MESTNIK: pri senolitičnih
ORODNIK: s senolitičnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: senolitično
RODILNIK: senolitičnega
DAJALNIK: senolitičnemu
TOŽILNIK: senolitično
MESTNIK: pri senolitičnem
ORODNIK: s senolitičnim

dvojina

IMENOVALNIK: senolitični
RODILNIK: senolitičnih
DAJALNIK: senolitičnima
TOŽILNIK: senolitični
MESTNIK: pri senolitičnih
ORODNIK: s senolitičnima

množina

IMENOVALNIK: senolitična
RODILNIK: senolitičnih
DAJALNIK: senolitičnim
TOŽILNIK: senolitična
MESTNIK: pri senolitičnih
ORODNIK: s senolitičnimi

ki je v zvezi s senolitikom, sredstvom, učinkovino, ki zavira, upočasnjuje telesne procese, ki prispevajo k staranju

► Prepričan je, da bi lahko življenje podaljšal dodaten napredek v razvoju **senolitičnih** zdravil.

IZVOR

↑senolitik

senolítik

[senolítik] samostalnik moškega spola (í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: senolitik
RODILNIK: senolitika
DAJALNIK: senolitiku
TOŽILNIK: senolitik
MESTNIK: pri senolitiku
ORODNIK: s senolitikom

dvojina

IMENOVALNIK: senolitika
RODILNIK: senolitikov
DAJALNIK: senolitikoma
TOŽILNIK: senolitika
MESTNIK: pri senolitikih
ORODNIK: s senolitikoma

množina

IMENOVALNIK: senolitiki
RODILNIK: senolitikov
DAJALNIK: senolitikom
TOŽILNIK: senolitike
MESTNIK: pri senolitikih
ORODNIK: s senolitiki

iz farmacije **sredstvo, učinkovina, ki zavira, upočasnjuje telesne procese, ki prispevajo k staranju**

► **Senolitiki** so preparati, ki bi lahko podaljšali življenje.

► **Senolitiki** so zdravila, ki iz telesa odstranijo s starostjo pridobljene nefunkcionalne celice in ga s tem »pomladijo«.

► V delu raziskav smo uporabili kriterij strukturne podobnosti z izbranimi znanimi **senolitiki**, da bi identificirali nove spojine s senolitičnimi lastnostmi.

IZVOR

prevzeto iz angl. *senolytic*, iz *sen(escence)* 'staranje' + izpeljanke iz gr. *lýsis* 'rahljanje, razgradnja'

sestankoválnica

[sestankoválnica] samostalnik ženskega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: sestankovalnica
RODILNIK: sestankovalnice
DAJALNIK: sestankovalnici
TOŽILNIK: sestankovalnico
MESTNIK: pri sestankovalnici

ORODNIK: s sestankovalnico
 dvojina
 IMENOVALNIK: sestankovalnici
 RODILNIK: sestankovalnic
 DAJALNIK: sestankovalnicama
 TOŽILNIK: sestankovalnici
 MESTNIK: pri sestankovalnicah
 ORODNIK: s sestankovalnicama
 množina

IMENOVALNIK: sestankovalnice
 RODILNIK: sestankovalnic
 DAJALNIK: sestankovalnicam
 TOŽILNIK: sestankovalnice
 MESTNIK: pri sestankovalnicah
 ORODNIK: s sestankovalnicami

prostor za sestanke, zlasti poslovne

- Simbolno priznanje omogoča uporabo poslovnega prostora in **sestankovalnic** kluba.
- **Sestankovalnica** se lahko uporabi kot oddaljena pisarna v Ljubljani.
- **Sestankovalnica** in okrogla soba sta odlični za timske sestanke, izobraževanja, spletne konference.

IZVOR

iz *sestankovalen*, iz ↑sestankovati

sharenting

[šêrentink] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: sharenting
 RODILNIK: sharentinga
 DAJALNIK: sharentingu
 TOŽILNIK: sharenting
 MESTNIK: pri sharentingu
 ORODNIK: s sharentingom

pogosto, prekomerno objavljane vsebin o dejavnosti, razvoju svojih otrok na družbenih omrežjih

- Pomembno je, da se starši zavedajo posledic **sharentinga** in da zaščitijo zasebnost svojih otrok na družbenih medijih.
- Med pojavi, ki vključujejo starše, otroke in tehnologije, je tudi **sharenting**.
- Težava **sharentinga** ni v delitvi fotografij samih po sebi, ampak v posledicah, ki jih prinaša otrokom.

IZVOR

prevzeto iz angl. *sharenting*, iz *share* 'deliti' + *parenting* 'starševanje'

silikonizíran

[silikonizíran] pridevnik (í)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): silikoniziran
 IMENOVALNIK (določno): silikonizirani
 RODILNIK: silikoniziranega
 DAJALNIK: silikoniziranemu
 TOŽILNIK (nedoločno): silikoniziran
 TOŽILNIK (določno): silikonizirani
 TOŽILNIK (živostno): silikoniziranega
 MESTNIK: pri silikoniziranem
 ORODNIK: s silikoniziranim

dvojina

IMENOVALNIK: silikonizirana
 RODILNIK: silikoniziranih
 DAJALNIK: silikoniziranima
 TOŽILNIK: silikonizirana
 MESTNIK: pri silikoniziranih
 ORODNIK: s silikoniziranimi

množina

IMENOVALNIK: silikonizirani
 RODILNIK: silikoniziranih
 DAJALNIK: silikoniziranim
 TOŽILNIK: silikonizirane
 MESTNIK: pri silikoniziranih
 ORODNIK: s silikoniziranimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: silikonizirana
 RODILNIK: silikonizirane
 DAJALNIK: silikonizirani
 TOŽILNIK: silikonizirano
 MESTNIK: pri silikonizirani
 ORODNIK: s silikonizirano

dvojina

IMENOVALNIK: silikonizirani
 RODILNIK: silikoniziranih
 DAJALNIK: silikoniziranima
 TOŽILNIK: silikonizirani
 MESTNIK: pri silikoniziranih
 ORODNIK: s silikoniziranimi

množina

IMENOVALNIK: silikonizirane
 RODILNIK: silikoniziranih
 DAJALNIK: silikoniziranim
 TOŽILNIK: silikonizirane
 MESTNIK: pri silikoniziranih
 ORODNIK: s silikoniziranimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: silikonizirano
 RODILNIK: silikoniziranega

DAJALNIK: silikoniziranemu
TOŽILNIK: silikonizirano
MESTNIK: pri silikoniziranem
ORODNIK: s silikoniziranim
dvojina

IMENOVALNIK: silikonizirani
RODILNIK: silikoniziranih
DAJALNIK: silikoniziranima
TOŽILNIK: silikonizirani
MESTNIK: pri silikoniziranih
ORODNIK: s silikoniziranim
množina

IMENOVALNIK: silikonizirana
RODILNIK: silikoniziranih
DAJALNIK: silikoniziranim
TOŽILNIK: silikonizirana
MESTNIK: pri silikoniziranih
ORODNIK: s silikoniziranimi

ki je prekrit, zaščiten s silikonom

- Za polnilo uporablja **silikonizirane** poliestrske kroglice.
- Na otip je zvočnik mehkejši, saj ima **silikonizirano** ohišje.
- Volanski obroč je večnamenski, zato zahtevajo **silikonizirani** gumbi na njem malce privajanja.

IZVOR

↑silikonizirati

silikonizirati

[silikonizirati] dovršni in nedovršni glagol (ĭ)

OBLIKE

ednina

PRVA: silikoniziram
DRUGA: silikoniziraš
TRETJA: silikonizira

dvojina

PRVA: silikonizirava
DRUGA: silikonizirata
TRETJA: silikonizirata

množina

PRVA: silikoniziramo
DRUGA: silikonizirate
TRETJA: silikonizirajo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: silikoniziral
ŽENSKI: silikonizirala
SREDNJI: silikoniziralo

prekriti, zaščititi s silikonom

- Na notranji strani krila steklo fiksirajo z zasteklitvenimi letvicami, z obeh strani pa ga

silikonizirajo z brezbarvnim kitom.

- Okna snamemo, vstavimo izolacijsko steklo, dodamo nove letvice, okoli in okoli **silikoniziramo** in okna so kot nova.

IZVOR

↑silikon

simbológ

[simbolók] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: simnolog
RODILNIK: simbologa
DAJALNIK: simnologu
TOŽILNIK: simbologa
MESTNIK: pri simnologu
ORODNIK: s simnologom

dvojina

IMENOVALNIK: simbologa
RODILNIK: simnologov
DAJALNIK: simbologoma
TOŽILNIK: simbologa
MESTNIK: pri simnologih
ORODNIK: s simbologoma

množina

IMENOVALNIK: simnologi
RODILNIK: simnologov
DAJALNIK: simnologom
TOŽILNIK: simbole
MESTNIK: pri simnologih
ORODNIK: s simnologi

strokovnjak za vedo o simbolih

- Policiji pri preiskavi pomaga **simnolog**, ki dešifrira vrsto ugank.
- Vse bi minilo kot vsa dotedanja srečanja, če ne bi zgodovinar in **simnolog** opazil tajnega sporočila s številnimi skrivnostnimi simboli.

IZVOR

iz ↑simbol + tvor. od gr. *lógos* 'beseda, govor'

simbologíja

[simbologíja] samostalnik ženskega spola (î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: simbologija
RODILNIK: simbologije
DAJALNIK: simbologiji
TOŽILNIK: simbologijo
MESTNIK: pri simbologiji

ORODNIK: s simbologijo
 dvojina
 IMENOVALNIK: simbologiji
 RODILNIK: simbologij
 DAJALNIK: simbologijama
 TOŽILNIK: simbologiji
 MESTNIK: pri simbologijah
 ORODNIK: s simbologijama
 množina

IMENOVALNIK: simbologije
 RODILNIK: simbologij
 DAJALNIK: simbologijam
 TOŽILNIK: simbologije
 MESTNIK: pri simbologijah
 ORODNIK: s simbologijami

1. veda o simbolih

► Ukvarja se predvsem z mitologijo, **simbologijo**, razvojem praznikov in njihovim duhovnim pomenom.

► Gre za odlomek iz daljšega eseja o **simbologiji** in psihoanalizi.

1a) skupek, sistem simbolov za opis zlasti določene ideologije

► Ali bo morala država spet vgraditi religijo v svojo uradno **simbologijo** in ideologijo?

► Nov odnos do mejnih prostorov nacije je skladen z obnavljanjem opuščene domoljubne retorike in nacionalne **simbologije**.

2. nabor, sistem pravil za pretvorbo več podatkov v enoten kodni simbol

► Vsak dan izolirajo krvno plazmo in jo prestavijo v za ta namen pripravljene sterilizirane epruvete, ki so označene s črtnimi kodami **simbologije** GS1-128.

► Omejen prostor za namestitev črtne kode na izdelkih po vzoru rešitve iz logistike (z uporabo **simbologije** GS1-128) je onemogočal prenos takega modela v maloprodajno okolje.

IZVOR

↑simbol + gr. *..logía* iz *lógos* 'beseda, govor'

skalabílen

[skalabílen] pridevnik (ī)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): skalabilen
 IMENOVALNIK (določno): skalabilni
 RODILNIK: skalabilnega
 DAJALNIK: skalabilnemu
 TOŽILNIK (nedoločno): skalabilen

TOŽILNIK (določno): skalabilni
 TOŽILNIK (živostno): skalabilnega
 MESTNIK: pri skalabilnem
 ORODNIK: s skalabilnim
 dvojina

IMENOVALNIK: skalabilna
 RODILNIK: skalabilnih
 DAJALNIK: skalabilnima
 TOŽILNIK: skalabilna
 MESTNIK: pri skalabilnih
 ORODNIK: s skalabilnima
 množina

IMENOVALNIK: skalabilni
 RODILNIK: skalabilnih
 DAJALNIK: skalabilnim
 TOŽILNIK: skalabilne
 MESTNIK: pri skalabilnih
 ORODNIK: s skalabilnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: skalabilna
 RODILNIK: skalabilne
 DAJALNIK: skalabilni
 TOŽILNIK: skalabilno
 MESTNIK: pri skalabilni
 ORODNIK: s skalabilno

dvojina

IMENOVALNIK: skalabilni
 RODILNIK: skalabilnih
 DAJALNIK: skalabilnima
 TOŽILNIK: skalabilni
 MESTNIK: pri skalabilnih
 ORODNIK: s skalabilnima

množina

IMENOVALNIK: skalabilne
 RODILNIK: skalabilnih
 DAJALNIK: skalabilnim
 TOŽILNIK: skalabilne
 MESTNIK: pri skalabilnih
 ORODNIK: s skalabilnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: skalabilno
 RODILNIK: skalabilnega
 DAJALNIK: skalabilnemu
 TOŽILNIK: skalabilno
 MESTNIK: pri skalabilnem
 ORODNIK: s skalabilnim

dvojina

IMENOVALNIK: skalabilni
 RODILNIK: skalabilnih
 DAJALNIK: skalabilnima
 TOŽILNIK: skalabilni
 MESTNIK: pri skalabilnih

ORODNIK: s skalabilnima množina

IMENOVALNIK: skalabilna

RODILNIK: skalabilnih

DAJALNIK: skalabilnim

TOŽILNIK: skalabilna

MESTNIK: pri skalabilnih

ORODNIK: s skalabilnimi

iz računalništva **ki je zmožen prilagajati zmogljivost glede na trenutne potrebe**

- Vse rešitve so **skalabilne**. To pomeni, da lahko ob prehodu z manjšega na močnejši sistem podatke preprosto prenesemo.
- Program je z vidika podjetja/naročnika neomejeno **skalabilen**, saj omogoča intuitivno uporabo in preprosto horizontalno širitev okolja v oblaku.
- Opravka imamo z mikrororitvami, ki so zelo **skalabilne** in predstavljajo osnovo za večje zelo prilagodljive aplikacije.

IZVOR

prevzeto iz angl. *scalable*, iz *scale* 'spremeniti velikost'

skalabilnost

[skalabilnost] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: skalabilnost

RODILNIK: skalabilnosti

DAJALNIK: skalabilnosti

TOŽILNIK: skalabilnost

MESTNIK: pri skalabilnosti

ORODNIK: s skalabilnostjo

iz računalništva **zmožnost prilagajanja zmogljivosti programske, strojne opreme glede na trenutne potrebe**

- **Skalabilnost** programske opreme je ključnega pomena, če želite, da je ta sposobna slediti vašim potrebam.
- Optimizacije podjetjem pomagajo pri racionalizaciji poslovanja v težkih časih in omogočajo hitro **skalabilnost** v časih hitre rasti.
- Z naraščanjem omrežij raste tudi kompleksnost, pogosto se zmanjšuje njihova **skalabilnost** in poveča možnost za morebitne težave.

IZVOR

↑skalabilen

skimming

[skímink] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: skimming

RODILNIK: skimminga

DAJALNIK: skimmingu

TOŽILNIK: skimming

MESTNIK: pri skimmingu

ORODNIK: s skimmingom

1. prevara za pridobivanje podatkov bančnih kartic z namestitvijo skritega čitalnika v režo bankomata

- Brezstični bankomat onemogoča **skimming**.
 - Samo z branjem podatkov s čitalnikom ni mogoče narediti ponarejene kartice, kot je to mogoče pri **skimmingu**.
 - Spletni nepridipravi lahko vdrejo v baze podatkov, polne števil kreditnih kartic, in te zlorabijo, a je lažje pritrditi opremo za **skimming** na bankomat.
- 1a)** kot pridevnik **ki je v zvezi s tako prevaro**
- **Skimming** naprave, nameščene na bankomate, predstavljajo veliko nevarnost pri dvigovanju denarja.
 - Tožilstvo mu očita kaznivo dejanje zlorab bančnih kartic, **skimming** napad na bankomat.

IZVOR

prevzeto iz angl. *skimming*, prvotneje 'preleteti, hitro posneti', prvotno 'posneti (peno, smetano)', verjetno prevzeto iz frc. *escumer*

skimpflácija

[skimpflácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: skimpflácija

RODILNIK: skimpflácije

DAJALNIK: skimpfláciji

TOŽILNIK: skimpflácijo

MESTNIK: pri skimpfláciji

ORODNIK: s skimpflácijo

dvojina

IMENOVALNIK: skimpfláciji

RODILNIK: skimpflácij

DAJALNIK: skimpflácijama

TOŽILNIK: skimpfláciji

MESTNIK: pri skimpflácijah

ORODNIK: s skimpflácijama

množina

IMENOVALNIK: skimpflácije

RODILNIK: skimpflácij

DAJALNIK: skimpflacijam
TOŽILNIK: skimpflacije
MESTNIK: pri skimpflacijah
ORODNIK: s skimpflacijami

zmanjšanje kakovosti, zanesljivosti izdelka ali storitve ob ohranitvi iste cene

- Pri **skimpflaciji** podjetja varčujejo pri kakovosti izdelka ali storitve.
- Zveza potrošnikov opozarja na prikrito dviganje cen izdelkov in na **skimpflacijo**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *skimpflation*, iz *skimp* 'površno, nemarno narediti' + *(in)flation* 'inflacija'

skórt

[skórt], [skôrt] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: skort
RODILNIK: skorta
DAJALNIK: skortu
TOŽILNIK: skort
MESTNIK: pri skortu
ORODNIK: s skortom

dvojina

IMENOVALNIK: skorta
RODILNIK: skortov
DAJALNIK: skortoma
TOŽILNIK: skorta
MESTNIK: pri skortih
ORODNIK: s skortoma

množina

IMENOVALNIK: skorti
RODILNIK: skortov
DAJALNIK: skortom
TOŽILNIK: skorte
MESTNIK: pri skortih
ORODNIK: s skorti

oblačilo iz kratkih hlač, na katere je prišito kratko krilo

- **Skort** je v zadnjih letih pridobil priljubljenost tudi izven teniškega igrišča.
- Od **skortov**, mehkih kratkih hlač in poletnih topov – na voljo imamo vse.

IZVOR

prevzeto iz angl. *skort*, iz *sk(irt)* 'krilo' + *(sh)ort(s)* 'kratke hlače'

skrčflácija

[skrčflácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: skrčflacija
RODILNIK: skrčflacije
DAJALNIK: skrčflaciji
TOŽILNIK: skrčflacijo
MESTNIK: pri skrčflaciji
ORODNIK: s skrčflacijo

dvojina

IMENOVALNIK: skrčflaciji
RODILNIK: skrčflacij
DAJALNIK: skrčflacijama
TOŽILNIK: skrčflaciji
MESTNIK: pri skrčflacijah
ORODNIK: s skrčflacijama

množina

IMENOVALNIK: skrčflacije
RODILNIK: skrčflacij
DAJALNIK: skrčflacijam
TOŽILNIK: skrčflacije
MESTNIK: pri skrčflacijah
ORODNIK: s skrčflacijami

zmanjšanje količine, vsebnosti izdelka ob ohranitvi iste cene in embalaže

- Zveza potrošnikov poudarja, da **skrčflacija** ni prepovedana ali nezakonita, da pa jo skušajo proizvajalci prikriti.
- **Skrčflacijo** opažajo pri testeninah, kavi, mehčalcih in kruhu.
- Po izkušnjah je treba biti še posebej pozoren pri prigrizkih in papirnatih izdelkih, ki so najpogostejše na udaru **skrčflacije**.

IZVOR

po zgledu angl. *shrinkflation* iz ↑skrč(iti) + ↑(in)flacija

snús

[snús] samostalnik moškega spola (û)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: snus
RODILNIK: snusa
DAJALNIK: snusu
TOŽILNIK: snus
MESTNIK: pri snusu
ORODNIK: s snusom

zavožek s tobakom, ki se pri uporabi namesti med

zgornjo ustnico in dlesen; *fuga*

- Popularni postajajo brezdimni tobačni izdelki, kot je **snus**.
- Uporaba **snusa**, ki si ga dajejo pod ustnico, je na igrišču kaznovana.

IZVOR

prevzeto iz šved. *snus*, iz *snusa* 'njuhati'

srcozlòm, srcezlòm

[sərcozlòm], [sərcezlòm] samostalnik moškega spola (ö; ö)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: srcozlòm

RODILNIK: srcozloma

DAJALNIK: srcozlomu

TOŽILNIK: srcozloma

MESTNIK: pri srcozlomu

ORODNIK: s srcozlomom

dvojina

IMENOVALNIK: srcozloma

RODILNIK: srcozlomov

DAJALNIK: srcozlomoma

TOŽILNIK: srcozloma

MESTNIK: pri srcozlomih

ORODNIK: s srcozlomoma

množina

IMENOVALNIK: srcozlomi

RODILNIK: srcozlomov

DAJALNIK: srcozlomom

TOŽILNIK: srcozlome

MESTNIK: pri srcozlomih

ORODNIK: s srcozlomi

ednina

IMENOVALNIK: srcezlòm

RODILNIK: srcezloma

DAJALNIK: srcezlomu

TOŽILNIK: srcezloma

MESTNIK: pri srcezlomu

ORODNIK: s srcezlomom

dvojina

IMENOVALNIK: srcezloma

RODILNIK: srcezlomov

DAJALNIK: srcezlomoma

TOŽILNIK: srcezloma

MESTNIK: pri srcezlomih

ORODNIK: s srcezlomoma

množina

IMENOVALNIK: srcezlomi

RODILNIK: srcezlomov

DAJALNIK: srcezlomom

TOŽILNIK: srcezlome

MESTNIK: pri srcezlomih

ORODNIK: s srcezlomi

ekspresivno **občutje duševne bolečine ob razhodu z ljubljeno osebo, koncu ljubezenske zveze**

- Pesmi odražajo časovno obdobje, napolnjeno z iskanjem odgovorov večno neodgovorjenih vprašanj o ljubezni, prijateljstvu in **srcozlomu**.
- Med seboj si jamrajo o ljubezenskih travmah, se samopomilujejo, tolažijo ali pa se na račun **srcozlomov** preprosto šaliijo.
- Znala je priti do dna vsakršnega problema. Te spraviti v smeh, ko objokuješ tak ali drugačen **srcezlòm**.

IZVOR

iz ↑srce + ↑zlomiti, po profilu na Instagramu, ustvarjenem 2019

SSD

[êsesdé] samostalnik moškega spola (ê-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: SSD

RODILNIK: SSD-ja

DAJALNIK: SSD-ju

TOŽILNIK: SSD

MESTNIK: pri SSD-ju

ORODNIK: z SSD-jem

dvojina

IMENOVALNIK: SSD-ja

RODILNIK: SSD-jev

DAJALNIK: SSD-jema

TOŽILNIK: SSD-ja

MESTNIK: pri SSD-jih

ORODNIK: z SSD-jema

množina

IMENOVALNIK: SSD-ji

RODILNIK: SSD-jev

DAJALNIK: SSD-jem

TOŽILNIK: SSD-je

MESTNIK: pri SSD-jih

ORODNIK: z SSD-ji

ednina

IMENOVALNIK: SSD

RODILNIK: SSD

DAJALNIK: SSD

TOŽILNIK: SSD

MESTNIK: pri SSD

ORODNIK: z SSD

dvojina

IMENOVALNIK: SSD

RODILNIK: SSD

DAJALNIK: SSD

TOŽILNIK: SSD

MESTNIK: pri SSD

ORODNIK: z SSD

množina

IMENOVALNIK: SSD

RODILNIK: SSD

DAJALNIK: SSD

TOŽILNIK: SSD

MESTNIK: pri SSD

ORODNIK: z SSD

1. iz računalništva **elektronska naprava brez mehanskih gibljivih delov za hitro shranjevanje podatkov v spominskih celicah; SSD disk**

- ▶ Ultrahitri **SSD** je ključna komponenta nove generacije konzole.
- ▶ Kapaciteta **SSD** 512 GB je dovolj velika za nekaj naloženih programov in iger.
- ▶ V kombinaciji z dovolj pomnilnika in hitrim **SSD-jem** boste lahko delali hitro in učinkovito.

1a) kot pridevnik **ki je v zvezi s to napravo**

- ▶ Na voljo je prostor za dodaten **SSD** pogon.
- ▶ Nova različica bo dodatno izboljšala **SSD** predpomnilnik z možnostjo pospeševanja več diskovnih polj hkrati.

STALNE ZVEZE

SSD disk

iz računalništva **elektronska naprava brez mehanskih gibljivih delov za hitro shranjevanje podatkov v spominskih celicah; SSD**

- ▶ Zmogljivost **SSD diska** za uporabnika v praksi pomeni hitrejši čas zagona in hitrejši zapis podatkov.
- ▶ Najnovejši **SSD diski** so posebej dovzetni za težave s pregrevanjem.
- ▶ Medtem ko trdi disk škrti vsakič, ko začuti tresljaj ali udarec, **SSD diski** delajo, kot da se ni nič zgodilo.

IZVOR

prevzeto iz angl. *SSD*, kratica za *solid state disk*, *solid state drive* ali *solid state device* 'negibljivi disk'

staríst

[staríst] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: starist

RODILNIK: starista

DAJALNIK: staristu

TOŽILNIK: starista

MESTNIK: pri staristu

ORODNIK: s staristom

dvojina

IMENOVALNIK: starista

RODILNIK: staristov

DAJALNIK: staristoma

TOŽILNIK: starista

MESTNIK: pri staristih

ORODNIK: s staristoma

množina

IMENOVALNIK: staristi

RODILNIK: staristov

DAJALNIK: staristom

TOŽILNIK: stariste

MESTNIK: pri staristih

ORODNIK: s staristi

kdor misli ali ravna tako, da ne upošteva starejših, zapostavlja starejše

- ▶ V vodstvu ustanov so lahko **staristi**, ki diskriminirajo ljudi na podlagi starosti.
- ▶ Samooklicani vodja starejših je dokazal, da je sam najglasnejši **starist**.
- ▶ Včasih so največji **staristi** starejši ljudje sami.

IZVOR

po zgledu angl. *ageist*, iz *age* 'starost', iz ↑star

starístičen

[starístičən] pridevnik (i)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): starističen

IMENOVALNIK (določno): staristični

RODILNIK: starističnega

DAJALNIK: starističnemu

TOŽILNIK (nedoločno): starističen

TOŽILNIK (določno): staristični

TOŽILNIK (živostno): starističnega

MESTNIK: pri starističnem

ORODNIK: s starističnim

dvojina

IMENOVALNIK: staristična

RODILNIK: starističnih

DAJALNIK: starističnima

TOŽILNIK: staristična

MESTNIK: pri starističnih

ORODNIK: s starističnima

množina

IMENOVALNIK: staristični

RODILNIK: starističnih

DAJALNIK: starističnim

TOŽILNIK: staristične

MESTNIK: pri starističnih
ORODNIK: s starističnimi
ženski spol
ednina

IMENOVALNIK: staristična
RODILNIK: staristične
DAJALNIK: staristični
TOŽILNIK: staristično
MESTNIK: pri staristični
ORODNIK: s staristično

dvojina

IMENOVALNIK: staristični
RODILNIK: starističnih
DAJALNIK: starističnima
TOŽILNIK: staristični
MESTNIK: pri starističnih
ORODNIK: s starističnima

množina

IMENOVALNIK: staristične
RODILNIK: starističnih
DAJALNIK: starističnim
TOŽILNIK: staristične
MESTNIK: pri starističnih
ORODNIK: s starističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: staristično
RODILNIK: starističnega
DAJALNIK: starističnemu
TOŽILNIK: staristično
MESTNIK: pri starističnem
ORODNIK: s starističnim

dvojina

IMENOVALNIK: staristični
RODILNIK: starističnih
DAJALNIK: starističnima
TOŽILNIK: staristični
MESTNIK: pri starističnih
ORODNIK: s starističnima

množina

IMENOVALNIK: staristična
RODILNIK: starističnih
DAJALNIK: starističnim
TOŽILNIK: staristična
MESTNIK: pri starističnih
ORODNIK: s starističnimi

1. ki misli ali ravna tako, da ne upošteva starejših, zapostavlja starejše

- ▶ Nobenih indicev ni, da bi bili pri nas kaj manj **staristični** kot v drugih evropskih državah.
- ▶ Starejši ljudje so lahko najbolj **staristični** od vseh. Tega predsodka ni lahko prerasti.

1a) ki kaže, izraža tako mišljenje, ravnanje

- ▶ Študija je pokazala, da ljudje, ki živijo v **starističnih** okoljih, zlahka prevzemajo stereotipe tega okolja.
- ▶ Alarmanten je podatek, da so ljudje, ki so starizem ponotranjili, umrli 7,5 let prej kot njihovi vrstniki, ki **starističnih** stereotipov niso ponotranjili.
- ▶ Zdravstvena obravnava starejših, s poudarkom na domovih starejših, kaže na občasen **starističen** odnos medicinske stroke do starejših.

IZVOR

↑starist

staromrzništvo

[staromərzništvo] samostalnik srednjega spola (ər)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: staromrzništvo
RODILNIK: staromrzništva
DAJALNIK: staromrzništvu
TOŽILNIK: staromrzništvo
MESTNIK: pri staromrzništvu
ORODNIK: s staromrzništvom

miselnost ali ravnanje, ki temelji na neupoštevanju, zapostavljanju starejših; starizem

- ▶ Naraščanje **staromrzništva** po svetu zahteva ozaveščanje o kršitvah pravic starejših, še posebej o pojavu nasilja tako v različnih ustanovah kot za domačimi zidovi.
- ▶ Seznanitev javnosti z vsebino sodbe je potrebna, saj bo to prispevalo k preprečevanju diskriminacije v drugih podobnih primerih, še posebej takih, pri katerih gre za družbeni pojav **staromrzništva**.
- ▶ Starejši so bili v času pandemije covid-19 tisti, ki so bili še posebej ranljivi, v nekaterih družbah pa celo izpostavljeni procesu **staromrzništva**.

IZVOR

iz *staromrznik* iz *mrziti stare*

starševanje

[starševánje] samostalnik srednjega spola (ã)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: starševanje
RODILNIK: starševanja
DAJALNIK: starševanju
TOŽILNIK: starševanje
MESTNIK: pri starševanju
ORODNIK: s starševanjem

opravljanje vloge starša

- **Starševanje** je zahtevna naloga tudi v bolj prijaznih časih, še toliko bolj pa sedaj, ko imajo starši omejene možnosti varstva.
- K dobri psihosocialni kakovosti življenja otrok prispeva večanje sposobnosti odraslih za dobro **starševanje**.
- Obrati v razumevanju starševstva in praksah **starševanja** pomenijo pluraliziranje družinskega življenja.

IZVOR

iz *starševati*

starševáti

[starševáti] nedovršni glagol (á)

OBLIKE

ednina

PRVA: staršujem

DRUGA: staršuješ

TRETJA: staršuje

dvojina

PRVA: staršujeva

DRUGA: staršujeta

TRETJA: staršujeta

množina

PRVA: staršujemo

DRUGA: staršujete

TRETJA: staršujejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: starševal

ŽENSKI: starševala

SREDNJI: starševalo

opravljati vlogo starša

- Nihče se ne rodi z znanjem o tem, kako **starševati**, čeprav je to ena naših najpomembnejših vlog v življenju.
- Starši so danes postavljeni pred zahtevno nalogo, ko se morajo naučiti **starševati** v partnerstvu drug z drugim.

IZVOR

↑starši

stratéški^{SSKJ2}

[stratéški] pridevnik (ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: strateški

RODILNIK: strateškega

DAJALNIK: strateškemu

TOŽILNIK: strateški

TOŽILNIK (živostno): strateškega

MESTNIK: pri strateškem

ORODNIK: s strateškim

dvojina

IMENOVALNIK: strateška

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškima

TOŽILNIK: strateška

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškima

množina

IMENOVALNIK: strateški

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškim

TOŽILNIK: strateške

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: strateška

RODILNIK: strateške

DAJALNIK: strateški

TOŽILNIK: strateško

MESTNIK: pri strateški

ORODNIK: s strateško

dvojina

IMENOVALNIK: strateški

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškima

TOŽILNIK: strateški

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškima

množina

IMENOVALNIK: strateške

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškim

TOŽILNIK: strateške

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: strateško

RODILNIK: strateškega

DAJALNIK: strateškemu

TOŽILNIK: strateško

MESTNIK: pri strateškem

ORODNIK: s strateškim

dvojina

IMENOVALNIK: strateški

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškima

TOŽILNIK: strateški

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškima
množina

IMENOVALNIK: strateška

RODILNIK: strateških

DAJALNIK: strateškim

TOŽILNIK: strateška

MESTNIK: pri strateških

ORODNIK: s strateškimi

STALNE ZVEZE

strateška igra

računalniška igra, ki temelji na upravljanju surovin, zgradb, enot

► **Strateška igra**, v kateri vodite kraljestvo, vključuje gradnjo, bojevanje in vse ostalo, kar spada zraven.

► Gre za potezno **strateško igro**, ki združuje taktični boj, elemente zbirateljske igre s kartami in globoko zgodbo.

► V **strateški igri** prevzamemo nadzor nad plemiško dinastijo v srednjem veku in se lotimo širjenja ter krepitve svoje države.

IZVOR

↑strateg

súpercélica

[súpercélica] samostalnik ženskega spola (û-ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: supercelica

RODILNIK: supercelice

DAJALNIK: supercelici

TOŽILNIK: supercelico

MESTNIK: pri supercelici

ORODNIK: s supercelico

dvojina

IMENOVALNIK: supercelici

RODILNIK: supercelic

DAJALNIK: supercelicama

TOŽILNIK: supercelici

MESTNIK: pri supercelicah

ORODNIK: s supercelicama

množina

IMENOVALNIK: supercelice

RODILNIK: supercelic

DAJALNIK: supercelicam

TOŽILNIK: supercelice

MESTNIK: pri supercelicah

ORODNIK: s supercelicami

območje dviganja zraka

► V severnem in severovzhodnem delu države se lahko v popoldanskih urah razvijejo močnejše nevihte, možne so **supercelice**.

► Ni izključen nastanek **supercelice**. V primeru takšnega scenarija so možni močnejši nalivi, močni sunki nevihtnega piša in pojav toče.

► Trombe nastajajo nad morjem, tornado pa se razvije v sklopu **supercelice** nad kopnim.

IZVOR

po zgledu angl. *supercell*, iz lat. *super* 'gor, več kakor, nad, čez' + ↑celica

súpercélični

[súpercélični] pridevnik (û-ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: supercelični

RODILNIK: superceličnega

DAJALNIK: superceličnemu

TOŽILNIK: supercelični

TOŽILNIK (živostno): superceličnega

MESTNIK: pri superceličnem

ORODNIK: s superceličnim

dvojina

IMENOVALNIK: supercelična

RODILNIK: superceličnih

DAJALNIK: superceličnima

TOŽILNIK: supercelična

MESTNIK: pri superceličnih

ORODNIK: s superceličnima

množina

IMENOVALNIK: supercelični

RODILNIK: superceličnih

DAJALNIK: superceličnim

TOŽILNIK: supercelične

MESTNIK: pri superceličnih

ORODNIK: s superceličnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: supercelična

RODILNIK: supercelične

DAJALNIK: supercelični

TOŽILNIK: supercelično

MESTNIK: pri supercelični

ORODNIK: s supercelično

dvojina

IMENOVALNIK: supercelični

RODILNIK: superceličnih

DAJALNIK: superceličnima

TOŽILNIK: supercelični

iz meteorologije **dolgoživa, pogosto nevarna nevihta**
z izrazito notranjo strukturo, ki vsebuje vrteče se

MESTNIK: pri superceličnih
ORODNIK: s superceličnima
množina

IMENOVALNIK: supercelične
RODILNIK: superceličnih
DAJALNIK: superceličnim
TOŽILNIK: supercelične
MESTNIK: pri superceličnih
ORODNIK: s superceličnimi

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: supercelično
RODILNIK: superceličnega
DAJALNIK: superceličnemu
TOŽILNIK: supercelično
MESTNIK: pri superceličnem
ORODNIK: s superceličnim

dvojina

IMENOVALNIK: supercelični
RODILNIK: superceličnih
DAJALNIK: superceličnima
TOŽILNIK: supercelični
MESTNIK: pri superceličnih
ORODNIK: s superceličnima

množina

IMENOVALNIK: supercelična
RODILNIK: superceličnih
DAJALNIK: superceličnim
TOŽILNIK: supercelična
MESTNIK: pri superceličnih
ORODNIK: s superceličnimi

iz meteorologije **ki je v zvezi s supercelico, dolgoživo, pogosto nevarno nevihto z izrazito notranjo strukturo, ki vsebuje vrteče se območje dviganja zraka**

- Bili smo priča **supercelični** nevihti, ki je povzročila močan veter, nevihtni piš in točo.
- Ob pojavu padavin se zrak pod oblakom zaradi izhlapevanja vodnih kapljic začne hitro ohlajati in dviganje zraka v nevihti se prekine. Pri **supercelični** nevihti pa dviganje vzdržuje tudi vrtenje zraka.

IZVOR

↑supercelica

súpervolílni

[súpervolílni], [súpervolílni] pridevnik (û-î; û-î)

OBLIKE

moški spol ednina

IMENOVALNIK: súpervolílni
RODILNIK: súpervolílnega

DAJALNIK: súpervolílnemu

TOŽILNIK: súpervolílni

TOŽILNIK (životno): súpervolílnega

MESTNIK: pri súpervolílnem

ORODNIK: s súpervolílnim

dvojina

IMENOVALNIK: súpervolílna

RODILNIK: súpervolílnih

DAJALNIK: súpervolílnima

TOŽILNIK: súpervolílna

MESTNIK: pri súpervolílnih

ORODNIK: s súpervolílnima

množina

IMENOVALNIK: súpervolílni

RODILNIK: súpervolílnih

DAJALNIK: súpervolílnim

TOŽILNIK: súpervolílna

MESTNIK: pri súpervolílnih

ORODNIK: s súpervolílnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: súpervolílna

RODILNIK: súpervolílna

DAJALNIK: súpervolílni

TOŽILNIK: súpervolílna

MESTNIK: pri súpervolílni

ORODNIK: s súpervolílna

dvojina

IMENOVALNIK: súpervolílni

RODILNIK: súpervolílnih

DAJALNIK: súpervolílnima

TOŽILNIK: súpervolílni

MESTNIK: pri súpervolílnih

ORODNIK: s súpervolílnima

množina

IMENOVALNIK: súpervolílna

RODILNIK: súpervolílnih

DAJALNIK: súpervolílnim

TOŽILNIK: súpervolílna

MESTNIK: pri súpervolílnih

ORODNIK: s súpervolílnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: súpervolílna

RODILNIK: súpervolílnega

DAJALNIK: súpervolílnemu

TOŽILNIK: súpervolílna

MESTNIK: pri súpervolílnem

ORODNIK: s súpervolílnim

dvojina

IMENOVALNIK: súpervolílni

RODILNIK: súpervolílnih

DAJALNIK: súpervolílnima

TOŽILNIK: súpervolílni

MESTNIK: pri supervolilnih
ORODNIK: s supervolilnima
množina

IMENOVALNIK: supervolilna
RODILNIK: supervolilnih
DAJALNIK: supervolilnim
TOŽILNIK: supervolilna
MESTNIK: pri supervolilnih
ORODNIK: s supervolilnimi

ki je v zvezi z velikim številom volitev v istem letu

- ▶ supervolilno leto
- ▶ Letošnje leto je **supervolilno**, saj bomo v enem letu na volišča šli kar nekajkrat.
- ▶ Včeraj je potekal **supervolilni** dan, potekale so predsedniške, parlamentarne in po nekaterih mestih tudi lokalne volitve.

IZVOR

po zgledu angl. *super-election* iz lat. *super* 'gor, več kakor, nad, čez' + ↑volilen

súperzlítina

[súperzlítina] samostalnik ženskega spola (û-î)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: superzlitina
RODILNIK: superzlitine
DAJALNIK: superzlitini
TOŽILNIK: superzlitino
MESTNIK: pri superzlitini
ORODNIK: s superzlitino

dvojina

IMENOVALNIK: superzlitini
RODILNIK: superzlitin
DAJALNIK: superzlitinama
TOŽILNIK: superzlitini
MESTNIK: pri superzlitinah
ORODNIK: s superzlitinama

množina

IMENOVALNIK: superzlitine
RODILNIK: superzlitin
DAJALNIK: superzlitinam
TOŽILNIK: superzlitine
MESTNIK: pri superzlitinah
ORODNIK: s superzlitinami

iz metalurgije **temperaturno zelo odporna zlitina niklja in železa ali kobalta**

- ▶ Podjetje se premika v nikljeve **superzlitine** in s tem v izdelke za energetiko ter letalsko industrijo.
- ▶ Z več kot dvajsetletnimi izkušnjami z obdelavo

lahkih, vzdržljivih in visoko odpornih materialov, kot so titan in **superzlitine**, je podjetje med vodilnimi na tem področju.

- ▶ Učbenik obravnava samo obdelavo železa, ne pa tudi sodobnih materialov, kot so titan, **superzlitine**, posebne plastike.

IZVOR

iz lat. *super* 'gor, več kakor, nad, čez' + ↑zlítina

suspékten

[suspéktən] pridevnik (ê)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): suspekten
IMENOVALNIK (določno): suspekti
RODILNIK: suspektnega
DAJALNIK: suspektnemu
TOŽILNIK (nedoločno): suspekten
TOŽILNIK (določno): suspekti
TOŽILNIK (živostno): suspektnega
MESTNIK: pri suspektnem
ORODNIK: s suspektim

dvojina

IMENOVALNIK: suspektna
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnima
TOŽILNIK: suspektna
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnima

množina

IMENOVALNIK: suspekti
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnim
TOŽILNIK: suspektne
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: suspektna
RODILNIK: suspektne
DAJALNIK: suspekti
TOŽILNIK: suspektno
MESTNIK: pri suspekti
ORODNIK: s suspektno

dvojina

IMENOVALNIK: suspekti
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnima
TOŽILNIK: suspekti
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnima

množina

IMENOVALNIK: suspektne
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnim
TOŽILNIK: suspektne
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: suspektno
RODILNIK: suspektnega
DAJALNIK: suspektnemu
TOŽILNIK: suspektno
MESTNIK: pri suspektnem
ORODNIK: s suspektnim

dvojina

IMENOVALNIK: suspektni
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnima
TOŽILNIK: suspektni
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnima

množina

IMENOVALNIK: suspektna
RODILNIK: suspektnih
DAJALNIK: suspektnim
TOŽILNIK: suspektna
MESTNIK: pri suspektnih
ORODNIK: s suspektnimi

iz medicine, iz prava **sumljiv**

- Proces nabave je po naravi stvari **suspekten** in vreden javne, še posebej pa pravne pozornosti.
- Začuden domačini niso nič vedeli, da država pri njih skladišči **suspektne** odpadke.
- Kombinacija vročine in izguba vonja oz. okusa sta zelo **suspektni**, da bi lahko šlo za covid-19.

IZVOR

prevzeto iz angl. *suspect*, iz lat. *suspectus* iz *susplicere* 'sumiti'

suspéktnost

[suspéktnost] samostalnik ženskega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: suspéktnost
RODILNIK: suspéktnosti
DAJALNIK: suspéktnosti
TOŽILNIK: suspéktnost
MESTNIK: pri suspéktnosti
ORODNIK: s suspéktnostjo

iz medicine, iz prava **sumljivost**

- Ni treba biti ustavni pravnik, da že na prvi pogled opaziš ustavno **suspektnost** takšne razlage.
- Šlo je za benigno tvorbo, brez znakov **suspektnosti**.

IZVOR

↑suspekten

suvláki, souvlaki

[suvláki] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: suvlaki
RODILNIK: suvlakija
DAJALNIK: suvlakiju
TOŽILNIK: suvlaki
MESTNIK: pri suvlakiju
ORODNIK: s suvlakijem

dvojina

IMENOVALNIK: suvlakija
RODILNIK: suvlakijev
DAJALNIK: suvlakijema
TOŽILNIK: suvlakija
MESTNIK: pri suvlakijih
ORODNIK: s suvlakijema

množina

IMENOVALNIK: suvlakiji
RODILNIK: suvlakijev
DAJALNIK: suvlakijem
TOŽILNIK: suvlakije
MESTNIK: pri suvlakijih
ORODNIK: s suvlakiji

ednina

IMENOVALNIK: souvlaki
RODILNIK: souvlakija
DAJALNIK: souvlakiju
TOŽILNIK: souvlaki
MESTNIK: pri souvlakiju
ORODNIK: s souvlakijem

dvojina

IMENOVALNIK: souvlakija
RODILNIK: souvlakijev
DAJALNIK: souvlakijema
TOŽILNIK: souvlakija
MESTNIK: pri souvlakijih
ORODNIK: s souvlakijema

množina

IMENOVALNIK: souvlakiji
RODILNIK: souvlakijev
DAJALNIK: souvlakijem
TOŽILNIK: souvlakije
MESTNIK: pri souvlakijih
ORODNIK: s souvlakiji

jed iz na paličico nabodenih koščkov mesa, pečenih na žaru, po izvoru iz Grčije

- Origano je nepogrešljiv v značilni grški jedi **suvlaki**.
- Podražila se je tudi grška tradicionalna »hitra hrana«, kot je na primer **suvlaki**.
- Glavna sestavina **souvlakija** je meso, pri čemer se po različnih receptih uporabljajo različne vrste mesa.

IZVOR

prevzeto iz ngr. *souvláki*, iz *souvlí* 'šilo, nabodalo, špila' iz lat. *sūbula* 'šilo'

škárpnik

[škárpnik] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: škarpnik
RODILNIK: škarpnika
DAJALNIK: škarpniku
TOŽILNIK: škarpnik
MESTNIK: pri škarpniku
ORODNIK: s škarpnikom

dvojina

IMENOVALNIK: škarpnika
RODILNIK: škarpnikov
DAJALNIK: škarpnikoma
TOŽILNIK: škarpnika
MESTNIK: pri škarpnikih
ORODNIK: s škarpnikoma

množina

IMENOVALNIK: škarpniki
RODILNIK: škarpnikov
DAJALNIK: škarpnikom
TOŽILNIK: škarpnike
MESTNIK: pri škarpnikih
ORODNIK: s škarpniki

votel zidak, navadno betonski, za urejanje brežin

- Ob vzpetini je oporni zid iz **škarpnikov** z odprtino za zemljo in rastline.
- Okolje lahko dodatno popestrimo s **škarpniki**, s katerimi obdelamo škarpo ali si pomagamo pri višinskem razmejevanju površin.

IZVOR

↑škarpa

šofár

[šofár] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: šofar
RODILNIK: šofarja
DAJALNIK: šofarju
TOŽILNIK: šofar
MESTNIK: pri šofarju
ORODNIK: s šofarjem

dvojina

IMENOVALNIK: šofarja
RODILNIK: šofarjev
DAJALNIK: šofarjema
TOŽILNIK: šofarja
MESTNIK: pri šofarjih
ORODNIK: s šofarjema

množina

IMENOVALNIK: šofarji
RODILNIK: šofarjev
DAJALNIK: šofarjem
TOŽILNIK: šofarje
MESTNIK: pri šofarjih
ORODNIK: s šofarji

judovski bogoslužni rog, ki se uporablja zlasti ob praznikih, pomembnih dogodkih

- Začetek pohoda je naznanil znak iz judovskega obrednega glasbila **šofar**.
- Večkrat je zatrobil v **šofar**, obredni instrument, ki ga Judje uporabljajo ob posebnih pomembnih trenutkih.
- Na več predvolilnih zborovanjih je na oder stopil ob zvokih **šofarja**.

IZVOR

prevzeto prek angl. *shofar* ali nem. *Schofar* iz hebr. *šôfār*, nejasnega izvora

tapering

[têjperink] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tapering
RODILNIK: taperinga
DAJALNIK: taperingu
TOŽILNIK: tapering
MESTNIK: pri taperingu
ORODNIK: s taperingom

1. iz ekonomije postopno zmanjševanje odkupovanja vrednostnih, dolžniških papirjev, zlasti obveznic

- Z zaostrovanjem denarne politike se ne mudi, **tapering**, ni še signalov, da hitro sledi dvig obrestne mere.

► Ameriška centralna banka na septembrski seji še ne bo najavila **taperinga** oziroma začetka zniževanja obsega obvezniških nakupov.

2. iz športa **postopno zmanjševanje dolžine treningov, navadno hkrati s povečanjem njihove intenzivnosti pred tekmovanjem**

► **Tapering** izpeljete tako, da izvajate malce bolj intenzivne intervale.

► Med fazo **taperinga** lahko obdržite običajno alternativno vadbo, nima pa smisla zapolnjevati prostega časa z novim športom.

IZVOR

prevzeto iz angl. *tapering*, prvotneje 'ožanje, tanjšanje', iz *taper* 'ožati, tanjšati se'

tárt

[tárt] samostalnik moškega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tart

RODILNIK: tarta

DAJALNIK: tartu

TOŽILNIK: tart

MESTNIK: pri tartu

ORODNIK: s tartom

dvojina

IMENOVALNIK: tarta

RODILNIK: tartov

DAJALNIK: tartoma

TOŽILNIK: tarta

MESTNIK: pri tartih

ORODNIK: s tartoma

množina

IMENOVALNIK: tarti

RODILNIK: tartov

DAJALNIK: tartom

TOŽILNIK: tarte

MESTNIK: pri tartih

ORODNIK: s tarti

iz gastronomije **jed iz pečenega testa, ki ga prekriva nadev**

► Pečen **tart** vzamemo iz pečice in ga rahlo ohladimo.

► Domači **tart** je iz buče in limone, zraven pa sta vaniljev sladoled z bučnimi semeni.

► S praznične mize so jedce vabili kaviar s kvašenim jabolkom, v soli pečene pokrovače z bučo, **tart** iz zorjenih račjih jeter.

IZVOR

prevzeto iz angl. *tart*, to iz frc. *tarte* 'kolač'

tatsoi

[tátsój] samostalnik moškega spola (â-ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tatsoi

RODILNIK: tatsoia

DAJALNIK: tatsoiu

TOŽILNIK: tatsoi

MESTNIK: pri tatsoiu

ORODNIK: s tatsoiem

dvojina

IMENOVALNIK: tatsoia

RODILNIK: tatsoiev

DAJALNIK: tatsoiema

TOŽILNIK: tatsoia

MESTNIK: pri tatsoiuh

ORODNIK: s tatsoiema

množina

IMENOVALNIK: tatsoii

RODILNIK: tatsoiev

DAJALNIK: tatsoiem

TOŽILNIK: tatsoie

MESTNIK: pri tatsoiuh

ORODNIK: s tatsoii

užitna rastlina z mehкими žličastimi listi na dolgih pecljih, po izvoru iz Kitajske, Brassica rapa var. rosularis

► **Tatsoi** lahko sejemo neposredno v zemljo ali sadiko vzgojimo na okenski polici.

► V manj sončnem vremenu so potrebe **tatsoia** po vodi manjše, vendar pa nikoli ne smemo pustiti, da se zemlja izsuši.

► Čeprav je **tatsoi** temperaturno nezahteven, potrebuje pred vetrom zaščiteno rastišče ter dobro odcedna, rahla in s humusom bogata tla.

IZVOR

prevzeto prek angl. *tatsoi*, iz kanton. *taap coi* 'povešena zelenjava'

téhnofevdalízem

[téhnofɛɹdalízɛm] samostalnik moškega spola (ê-í)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tehnofevdalizem

RODILNIK: tehnofevdalizma

DAJALNIK: tehnofevdalizmu

TOŽILNIK: tehnofevdalizem

MESTNIK: pri tehnofevdalizmu

stanje družbe, pri katerem digitalna tehnologija in tisti, ki jo nadzira, določa večino družbenih dejavnikov, zlasti razmerje med delom, prostim časom, porazdelitvijo bogastva

- V zvezi s **tehnofeudalizmom** dvomi o ustreznosti sedanjih oblik lastnine, ki so pripeljale do tega, čemur pravi fevdalni monopoli tehnoloških gigantov.
- Deloma nam podatke skrivaj kradejo, deloma pa jih sami razdajamo, in to prostovoljno. To je temelj **tehnofeudalizma**.
- Ni nam treba toniti globlje v **tehnofeudalizem** ali zaiti v totalitarni sistem, ki temelji na digitalnem življenju. Lahko se odločimo, da bomo vzpostavili digitalno demokracijo, ki bo ljudem dopuščala tudi odklop.

IZVOR

prevzeto iz angl. *technofeudalism*, iz ↑tehno(loški) + ↑fevdalizem

telefon^{SSKJ2}

[telefon] samostalnik moškega spola (ṡ)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: telefon

RODILNIK: telefona

DAJALNIK: telefonu

TOŽILNIK: telefon

MESTNIK: pri telefonu

ORODNIK: s telefonom

dvojina

IMENOVALNIK: telefona

RODILNIK: telefonov

DAJALNIK: telefonoma

TOŽILNIK: telefona

MESTNIK: pri telefonih

ORODNIK: s telefonoma

množina

IMENOVALNIK: telefoni

RODILNIK: telefonov

DAJALNIK: telefonom

TOŽILNIK: telefone

MESTNIK: pri telefonih

ORODNIK: s telefoni

STALNE ZVEZE

pregibni telefon

prenosni telefon, ki se lahko prepogne, zloži na pol; pregibnik, preklopnik, preklopni telefon

- **Pregibni telefoni** zahtevajo nekaj več uporabnikove

previdnosti kot klasični pametni telefoni.

- **Pregibni telefon** prenašamo zaprtega in si zato želimo, da lahko čim več opravimo v hipu, brez odpiranja telefona.

- Za vse, ki so razmišljali o prehodu na **pregibni telefon** in jim zadošča običajna velikost zaslona, je novi model s svojim večjim zunanjim zaslonom zdaj morda dosegel prelomno točko.

preklopni telefon

prenosni telefon, ki se lahko prepogne, zloži na pol; pregibnik, preklopnik, pregibni telefon

- **Preklopni telefon** je kljub visoki ceni prepričal mnoge zahtevne uporabnike.
- Na prvi pogled daje vtis, da gre za enega modernejših **preklopnih telefonov**, predvsem zaradi podolgovate oblike ohišja.
- Za razliko od aktualnega telefona se bo njegov naslednik prepognil po krajši osi, tako kot klasični **preklopni telefoni**.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Telephon*, frc. *téléphone*, angl. *telephone*, iz gr. *tele* 'daleč, v daljavi' + *phōnē* 'glas, zvok'

teselacija

[teselacija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: teselacija

RODILNIK: teselacije

DAJALNIK: teselaciji

TOŽILNIK: teselacijo

MESTNIK: pri teselaciji

ORODNIK: s teselacijo

dvojina

IMENOVALNIK: teselaciji

RODILNIK: teselacij

DAJALNIK: teselacijama

TOŽILNIK: teselaciji

MESTNIK: pri teselacijah

ORODNIK: s teselacijama

množina

IMENOVALNIK: teselacije

RODILNIK: teselacij

DAJALNIK: teselacijam

TOŽILNIK: teselacije

MESTNIK: pri teselacijah

ORODNIK: s teselacijami

1. iz arhitekture **postopek, pri katerem se površina pokrije s tesno prilegajočimi se, neprekrivnimi**

ploščicami

- Praktična uporaba **teselacije** je tlakovanje ceste.
- Poznan je po grafikah, ki prikazujejo gradbene konstrukcije, tridimenzionalne prizore in **teselacije**.

2. iz računalništva **postopek, pri katerem se geometrična oblika za lažje renderiranje (samodejno) razdeli v ustrezno prilagojene manjše dele**

- Bližje ko se objektu premikamo, večjo kakovost enota za **teselacijo** obdeluje.
- Standard DirectX 11.0 je prinesel mnogo novih tehnologij na področju izrisa slike, kot npr. izboljšana **teselacija**.
- Strojna **teselacija** je prilagodljiva tehnologija, namenjena za samodejno razdelitev večkotnika na manjše in finejše dele, tako da lahko razvijalci pridobijo podrobnejši pogled na objekte v igrah.

IZVOR

prevzeto prek angl. *tessellation*, frc. *tessellation*, iz lat. *tessellāre* 'polagati ploščice, mozaik' iz *tessella* 'kamnita kocka za tlakovanje'

tesnilka^{SSKJ2}

[tesnilka] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tesnilka

RODILNIK: tesnilke

DAJALNIK: tesnilki

TOŽILNIK: tesnilko

MESTNIK: pri tesnilki

ORODNIK: s tesnilko

dvojina

IMENOVALNIK: tesnilki

RODILNIK: tesnilk

DAJALNIK: tesnilkama

TOŽILNIK: tesnilki

MESTNIK: pri tesnilkah

ORODNIK: s tesnilkama

množina

IMENOVALNIK: tesnilke

RODILNIK: tesnilk

DAJALNIK: tesnilkam

TOŽILNIK: tesnilke

MESTNIK: pri tesnilkah

ORODNIK: s tesnilkami

priprava, ki zagotavlja čim večjo tesnost in neprepustnost

- Na cevi je **tesnilka**, ki preprečuje vdor vode v plovilo.

- S potegom odstranimo sifon in v cevi začutimo gumijasto **tesnilko**, ki jo je pri posegu dobro zamenjati.
- Okno ne tesni popolno. Vzrok je lahko poškodovana **tesnilka** ali pa okovje ni dobro nastavljeno.

IZVOR

↑tesniti

tigón

[tigón] samostalnik moškega spola (ō)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tigon

RODILNIK: tigona

DAJALNIK: tigonu

TOŽILNIK: tigona

MESTNIK: pri tigonu

ORODNIK: s tigonom

dvojina

IMENOVALNIK: tigona

RODILNIK: tigonov

DAJALNIK: tigonoma

TOŽILNIK: tigona

MESTNIK: pri tigonih

ORODNIK: s tigonoma

množina

IMENOVALNIK: tigoni

RODILNIK: tigonov

DAJALNIK: tigonom

TOŽILNIK: tigone

MESTNIK: pri tigonih

ORODNIK: s tigoni

križanec med tigrom in levinjo, Panthera tigris × Panthera leo

- Za vse živalske vrtove velja standard, da so levi in tigri med seboj strogo ločeni. A vseeno se nekajkrat letno v živalskih vrtovih skotijo ligri in **tigoni**.
- Oblasti so živali – 46 tigrov, 15 **tigonov**, sedem levov in enega jaguarja – zasegle na podlagi odločitve sodišča.

IZVOR

prevzeto iz angl. *tigon*, iz ↑tig(er) + (li)on 'lev'

tisočnija

[tisočnija] samostalnik ženskega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tisočnija

RODILNIK: tisočnije
DAJALNIK: tisočnji
TOŽILNIK: tisočnijo
MESTNIK: pri tisočnji
ORODNIK: s tisočnijo

dvojina

IMENOVALNIK: tisočnji
RODILNIK: tisočnj
DAJALNIK: tisočnijama
TOŽILNIK: tisočnji
MESTNIK: pri tisočnijah
ORODNIK: s tisočnijama

množina

IMENOVALNIK: tisočnije
RODILNIK: tisočnij
DAJALNIK: tisočnijam
TOŽILNIK: tisočnije
MESTNIK: pri tisočnijah
ORODNIK: s tisočnijami

1. skupina iz tisoč pripadnikov, sestavin

- ▶ Letos je približno 300 hmeljarjev zaposlilo kakšno **tisočnijo** delavcev.
- ▶ Nihče ni mogel natančno prešteti, koliko udeležencev je bilo v pustnem sprevodu, a do dveh **tisočnij** je morda manjkal le kakšen.
- ▶ V tisku je letošnja tretja številka in poltretja **tisočnija** izvodov je menda za slovenski trg ravno pravnja.

1a) vojaška enota s tisoč pripadniki v antiki, srednjem veku

- ▶ Jedro vojske je sestavljalo »10.000 nesmrtnih«; izmed teh je ena **tisočnija** sestavljala kraljevo telesno stražo.
- ▶ Temudžin je uvedel desetnije, stotnije in **tisočnije**. Vsak oddelek je imel vodjo, ki je natanko vedel, kaj je njegova naloga.

2. ekspresivno veliko število, količina

- ▶ Titovo rojstno vas Kumrovec so nekaj vsakodnevno oblegale stotnije in **tisočnije** prišlekov.
- ▶ V nadzor nad izvajanjem vladnih odlokov je bila vključena več kot **tisočnija** inšpektorjev različnih inšpektoratov.

IZVOR

↑tisoč

tribalizem^{SSKJ2}

[tribalizem] samostalnik moškega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tribalizem

RODILNIK: tribalizma

DAJALNIK: tribalizmu

TOŽILNIK: tribalizem

MESTNIK: pri tribalizmu

ORODNIK: s tribalizmom

prepričanje, delovanje, ki izrazito poudarja pomen pripadnosti, nekritičnega zaupanja določeni politični, družbeni skupini

- ▶ **Tribalizem** »naših proti vašim« ljudi prisiljuje, da se slepo in nekritično opredelijo za en ali drug tabor, ali pa povzroči nezaupanje in odpor do vseh.
- ▶ Sodobni politični **tribalizem** vodijo rodbinske in zlasti regionalno interesno povezane skupine.

IZVOR

prevzeto iz angl. *tribalism*, iz *tribal* 'plemenski, rodovni', iz *tribe* 'pleme, rod'

troglobiónt

[troglóbijónt] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: troglobiont

RODILNIK: troglobionta

DAJALNIK: troglobiontu

TOŽILNIK: troglobionta

MESTNIK: pri troglobiontu

ORODNIK: s troglobiontom

dvojina

IMENOVALNIK: troglobionta

RODILNIK: troglobiontov

DAJALNIK: troglobiontoma

TOŽILNIK: troglobionta

MESTNIK: pri troglobiontih

ORODNIK: s troglobiontoma

množina

IMENOVALNIK: troglobionti

RODILNIK: troglobiontov

DAJALNIK: troglobiontom

TOŽILNIK: troglobionte

MESTNIK: pri troglobiontih

ORODNIK: s troglobionti

iz zoologije **žival, prilagojena življenju izključno v jamah, navadno z zakrnelimi očmi in brez kožnega barvila**

- ▶ **Troglobionti** so življenju v podzemlju tako prilagojeni, da zunaj njega sploh ne morejo več preživeti.
- ▶ Močerilova dolgoživost ljudi gotovo presune. Toda vsi **troglobionti** so v primerjavi s površinskimi

sorodniki relativno dolgoživi.

► Le malo slovenskih **troglobiontov** je razširjenih zunaj Slovenije, večinoma so omejeni na posamezna povodja ali pogorja.

IZVOR

prevzeto iz angl. *troglobiont*, nem. *Troglobiont*, iz gr. *tróglē* 'luknja' + *bíon* živeč

troglobióntski

[troglóbijóntski] pridevnik (ô)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK: troglobiontski
RODILNIK: troglobiontskega
DAJALNIK: troglobiontskemu
TOŽILNIK: troglobiontski
TOŽILNIK (živostno): troglobiontskega
MESTNIK: pri troglobiontskem
ORODNIK: s troglobiontskim

dvojina

IMENOVALNIK: troglobiontska
RODILNIK: troglobiontskih
DAJALNIK: troglobiontskima
TOŽILNIK: troglobiontska
MESTNIK: pri troglobiontskih
ORODNIK: s troglobiontskima

množina

IMENOVALNIK: troglobiontski
RODILNIK: troglobiontskih
DAJALNIK: troglobiontskim
TOŽILNIK: troglobiontske
MESTNIK: pri troglobiontskih
ORODNIK: s troglobiontskimi

ženski spol
ednina

IMENOVALNIK: troglobiontska
RODILNIK: troglobiontske
DAJALNIK: troglobiontski
TOŽILNIK: troglobiontsko
MESTNIK: pri troglobiontski
ORODNIK: s troglobiontsko

dvojina

IMENOVALNIK: troglobiontski
RODILNIK: troglobiontskih
DAJALNIK: troglobiontskima
TOŽILNIK: troglobiontski
MESTNIK: pri troglobiontskih
ORODNIK: s troglobiontskima

množina

IMENOVALNIK: troglobiontske
RODILNIK: troglobiontskih
DAJALNIK: troglobiontskim

TOŽILNIK: troglobiontske

MESTNIK: pri troglobiontskih

ORODNIK: s troglobiontskimi

srednji spol
ednina

IMENOVALNIK: troglobiontsko

RODILNIK: troglobiontskega

DAJALNIK: troglobiontskemu

TOŽILNIK: troglobiontsko

MESTNIK: pri troglobiontskem

ORODNIK: s troglobiontskim

dvojina

IMENOVALNIK: troglobiontski

RODILNIK: troglobiontskih

DAJALNIK: troglobiontskima

TOŽILNIK: troglobiontski

MESTNIK: pri troglobiontskih

ORODNIK: s troglobiontskima

množina

IMENOVALNIK: troglobiontska

RODILNIK: troglobiontskih

DAJALNIK: troglobiontskim

TOŽILNIK: troglobiontska

MESTNIK: pri troglobiontskih

ORODNIK: s troglobiontskimi

iz zoologije **ki je v zvezi s troglobionti, živalmi, prilagojenimi življenju izključno v jamah, navadno z zakrnelimi očmi in brez kožnega barvila**

► Tako človeška ribica kot tudi vse specializirane **troglobiontske** živali so z uredbo o ogroženih živalskih vrstah zavarovane.

► Od maja je potekala znanstvena raziskava človeške ribice, endemne **troglobiontske** dvoživke.

IZVOR

↑troglobiont

tropikalizácija

[tropikalizácija] samostalnik ženskega spola (á)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: tropikalizacija

RODILNIK: tropikalizacije

DAJALNIK: tropikalizaciji

TOŽILNIK: tropikalizacijo

MESTNIK: pri tropikalizaciji

ORODNIK: s tropikalizacijo

iz ekologije **širjenje toploljubnih organizmov s tropskih in subtropskih območij proti zmerno toplim zaradi višanja globalnih temperatur**

► Višje temperature morja vplivajo na pojav

tropikalizacije.

► Nove vrste se v slovenskem morju lahko pojavljajo tudi zaradi **tropikalizacije** morja, do zdaj so našli približno 20 vrst, ki prihajajo iz južnih delov Sredozemskega morja.

► Visoke temperature poleti za **tropikalizacijo** niso toliko pomembne, problematične bi bile, če bi vztrajale tudi čez zimo.

IZVOR

prevzeto iz angl. *tropicalization*, iz *tropicalize* 'narediti za tropsko' iz *tropical* 'tropski'

večorgánski

[vèčorgánski] pridevnik (è-â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: večorganski

RODILNIK: večorganskega

DAJALNIK: večorganskemu

TOŽILNIK: večorganski

TOŽILNIK (živostno): večorganskega

MESTNIK: pri večorganskem

ORODNIK: z večorganskim

dvojina

IMENOVALNIK: večorganska

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskima

TOŽILNIK: večorganska

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskima

množina

IMENOVALNIK: večorganski

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskim

TOŽILNIK: večorganske

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: večorganska

RODILNIK: večorganske

DAJALNIK: večorganski

TOŽILNIK: večorgansko

MESTNIK: pri večorganski

ORODNIK: z večorgansko

dvojina

IMENOVALNIK: večorganski

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskima

TOŽILNIK: večorganski

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskima
množina

IMENOVALNIK: večorganske

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskim

TOŽILNIK: večorganske

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: večorgansko

RODILNIK: večorganskega

DAJALNIK: večorganskemu

TOŽILNIK: večorgansko

MESTNIK: pri večorganskem

ORODNIK: z večorganskim

dvojina

IMENOVALNIK: večorganski

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskima

TOŽILNIK: večorganski

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskima

množina

IMENOVALNIK: večorganska

RODILNIK: večorganskih

DAJALNIK: večorganskim

TOŽILNIK: večorganska

MESTNIK: pri večorganskih

ORODNIK: z večorganskimi

iz medicine **ki zajame, prizadene več organov hkrati**

► Sepsa lahko vodi v šok, **večorgansko** odpoved in smrt.

► **Večorganski** vnetni sindrom pri otrocih je resen zaplet, povezan s koronavirusno boleznijo.

► Pri nekaterih pacientih gre za **večorgansko** mikrovaskularno bolezen, povzročeno z imunsko posredovano mikrotrombozo.

IZVOR

iz *več organov*

vêjp, vape

[vêjp] samostalnik moškega spola (ê)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: vej

RODILNIK: vejpa

DAJALNIK: vejpu

TOŽILNIK: vej

MESTNIK: pri vejpu

ORODNIK: z vejpom

dvojina

IMENOVALNIK: vejpa
RODILNIK: vejпов
DAJALNIK: vejpoma
TOŽILNIK: vejpa
MESTNIK: pri vejpih
ORODNIK: z vejpoma

množina

IMENOVALNIK: vejpi
RODILNIK: vejпов
DAJALNIK: vejpom
TOŽILNIK: vejpe
MESTNIK: pri vejpih
ORODNIK: z vejpi

ednina

IMENOVALNIK: vape
RODILNIK: vapa
DAJALNIK: vapu
TOŽILNIK: vape
MESTNIK: pri vapu
ORODNIK: z vapom

dvojina

IMENOVALNIK: vapa
RODILNIK: vapov
DAJALNIK: vapoma
TOŽILNIK: vapa
MESTNIK: pri vapih
ORODNIK: z vapoma

množina

IMENOVALNIK: vapi
RODILNIK: vapov
DAJALNIK: vapom
TOŽILNIK: vape
MESTNIK: pri vapih
ORODNIK: z vapi

pogovorno **elektronska priprava za kajenje, ki uparja tekočino z nikotinom**

- ▶ Medtem ko število kadičev običajnih cigaret upada, so **vejpi** vedno bolj priljubljeni.
- ▶ Veliko učencev do **vejпов** pride s pomočjo staršev, ki imajo vejpanje za manj škodljivo od kajenja cigaret.
- ▶ Na **vape** so prekllopili nekateri, ki so prej kadili običajne cigarete.

IZVOR

prevzeto iz angl. *vape*, iz *vapour* 'para, hlap'

vgrajeválni

[vgrajeválni] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: vgrajevalni
RODILNIK: vgrajevalnega
DAJALNIK: vgrajevalnemu
TOŽILNIK: vgrajevalni
TOŽILNIK (životno): vgrajevalnega
MESTNIK: pri vgrajevalnem
ORODNIK: z vgrajevalnim

dvojina

IMENOVALNIK: vgrajevalna
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnima
TOŽILNIK: vgrajevalna
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnima

množina

IMENOVALNIK: vgrajevalni
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnim
TOŽILNIK: vgrajevalne
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vgrajevalna
RODILNIK: vgrajevalne
DAJALNIK: vgrajevalni
TOŽILNIK: vgrajevalno
MESTNIK: pri vgrajevalni
ORODNIK: z vgrajevalno

dvojina

IMENOVALNIK: vgrajevalni
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnima
TOŽILNIK: vgrajevalni
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnima

množina

IMENOVALNIK: vgrajevalne
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnim
TOŽILNIK: vgrajevalne
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vgrajevalno
RODILNIK: vgrajevalnega
DAJALNIK: vgrajevalnemu
TOŽILNIK: vgrajevalno
MESTNIK: pri vgrajevalnem
ORODNIK: z vgrajevalnim

dvojina

IMENOVALNIK: vgrajevalni
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnima
TOŽILNIK: vgrajevalni
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnima

množina

IMENOVALNIK: vgrajevalna
RODILNIK: vgrajevalnih
DAJALNIK: vgrajevalnim
TOŽILNIK: vgrajevalna
MESTNIK: pri vgrajevalnih
ORODNIK: z vgrajevalnimi

ki je v zvezi z vgrajevanjem

- ▶ Izbrati moramo ustrezne koncepte zmesi, optimirati **vgrajevalno** debelino plasti in dodati ustrezne dodatke ali uporabiti s polimeri modificiran bitumen.
- ▶ V dokumentaciji niso navedli določene mehanizacije (rezkar minimalne širine en meter, finiše minimalne širine 4,5 metra s fiksno **vgrajevalno** ploščo).

IZVOR

↑vgrajevati

vibránten

[vibrántən] pridevnik (â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): vibranten
IMENOVALNIK (določno): vibrantni
RODILNIK: vibrantnega
DAJALNIK: vibrantnemu
TOŽILNIK (nedoločno): vibranten
TOŽILNIK (določno): vibrantni
TOŽILNIK (živostno): vibrantnega
MESTNIK: pri vibrantnem
ORODNIK: z vibrantnim

dvojina

IMENOVALNIK: vibrantna
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnima
TOŽILNIK: vibrantna
MESTNIK: pri vibrantnih
ORODNIK: z vibrantnima

množina

IMENOVALNIK: vibrantni
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnim

TOŽILNIK: vibrantne

MESTNIK: pri vibrantnih

ORODNIK: z vibrantnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vibrantna
RODILNIK: vibrantne
DAJALNIK: vibrantni
TOŽILNIK: vibrantno
MESTNIK: pri vibrantni
ORODNIK: z vibrantno

dvojina

IMENOVALNIK: vibrantni
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnima
TOŽILNIK: vibrantni
MESTNIK: pri vibrantnih
ORODNIK: z vibrantnima

množina

IMENOVALNIK: vibrantne
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnim
TOŽILNIK: vibrantne
MESTNIK: pri vibrantnih
ORODNIK: z vibrantnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vibrantno
RODILNIK: vibrantnega
DAJALNIK: vibrantnemu
TOŽILNIK: vibrantno
MESTNIK: pri vibrantnem
ORODNIK: z vibrantnim

dvojina

IMENOVALNIK: vibrantni
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnima
TOŽILNIK: vibrantni
MESTNIK: pri vibrantnih
ORODNIK: z vibrantnima

množina

IMENOVALNIK: vibrantna
RODILNIK: vibrantnih
DAJALNIK: vibrantnim
TOŽILNIK: vibrantna
MESTNIK: pri vibrantnih
ORODNIK: z vibrantnimi

1. ki je poln živahnega dogajanja, življenja, energije

- ▶ Bistvena sestavina **vibrantnega** in zdravega demokratičnega okolja je raznovrstna civilna družba.
- ▶ Film ustvari barvito, **vibrantno** in dinamično sliko preteklih štiridesetih let.
- ▶ Ljubljana je danes **vibrantno** mesto z veliko

študenti in turisti.

1a) ki je živahen, odziven, poln energije

► Je izjemno **vibranten** sogovornik, ki mu ne zmanjka besed.

2. ki deluje, učinkuje živahno, polno, bogato

► Svoje življenjske preizkušnje je upodabljala skozi mnoge avtoportrete in s poseganjem po **vibrantnih** barvah.

► Kompozicija se sklence s polnim, **vibrantnim** zvočnim vrhuncem.

IZVOR

prevzeto prek angl. *vibrant*, frč. *vibrant*, it. *vibrante* iz lat. *vibrans* 'tresoč', iz *vibrāre* 'tresti'

vibrátnost

[vibrátnost] samostalnik ženskega spola (ā)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: vibrantnost

RODILNIK: vibrantnosti

DAJALNIK: vibrantnosti

TOŽILNIK: vibrantnost

MESTNIK: pri vibrantnosti

ORODNIK: z vibrantnostjo

lastnost, značilnost česa, da je polno živahnega dogajanja, življenja, energije

► **Vibrantnost** družbe in države se nedvomno pozna v kozmopolitskem utripu njenega največjega mesta.

► Navdušila jih je predvsem živahnost, dinamičnost, **vibrantnost** tukajšnjega življenja, ki je pristno in avtentično.

► Havana se mi je zdela kot mesto duhov. V spominu sem imela njeno **vibrantnost**, glasba se je slišala na vsakem koraku, ljudje so plesali na ulicah.

IZVOR

↑vibranten

vídeografêr

[vídeografêr], [vídeogrâfer] samostalnik moškega spola (î-ê; î-â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: videografer

RODILNIK: videograferja

DAJALNIK: videograferju

TOŽILNIK: videograferja

MESTNIK: pri videograferju

ORODNIK: z videograferjem

dvojina

IMENOVALNIK: videograferja

RODILNIK: videograferjev

DAJALNIK: videograferjema

TOŽILNIK: videograferja

MESTNIK: pri videograferjih

ORODNIK: z videograferjema

množina

IMENOVALNIK: videograferji

RODILNIK: videograferjev

DAJALNIK: videograferjem

TOŽILNIK: videograferje

MESTNIK: pri videograferjih

ORODNIK: z videograferji

kdor se poklicno ukvarja s snemanjem, obdelavo in produkcijo video posnetkov

► Spretni **videografer** je posnel videospot, ki vam ga premierno predstavljamo.

► Preko fotografij dovoljuje svojim sledilcem, da vidijo svet skozi njene oči: od Louvra v Parizu do portretov, ki jih je risala na Haitiju, od koder prihaja njen oče – **videografer**.

IZVOR

prevzeto iz angl. *videographer*, iz ↑video + tvorjenka od gr. *gráphō* 'pišem, slikam, vklešem, vrežem'

vórteks

[vórteks] samostalnik moškega spola (ô)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: vorteks

RODILNIK: vorteksa

DAJALNIK: vorteksu

TOŽILNIK: vorteks

MESTNIK: pri vorteksu

ORODNIK: z vorteksom

dvojina

IMENOVALNIK: vorteksa

RODILNIK: vorteksov

DAJALNIK: vorteksoma

TOŽILNIK: vorteksa

MESTNIK: pri vorteksih

ORODNIK: z vorteksoma

množina

IMENOVALNIK: vorteksi

RODILNIK: vorteksov

DAJALNIK: vorteksom

TOŽILNIK: vortekse

MESTNIK: pri vorteksih

ORODNIK: z vorteksi

1. športni pripomoček za metanje, ki spominja na večjo puščico z veliko ovalno glavo

- V metu **vorteksa** je osvojil šesto mesto.
- Zabavali so se ob igrah z napihljivimi žogami in metanju **vorteksa**.

2. ekspresivno kar s silo, močjo vpliva na koga, da ne ravna po lastni volji; vrtinec

- Zadnja leta smo v **vorteksu** sprememb, ki so tako hitre, da jih komaj dohajamo.
- Otok je energijski **vorteks**, zato se tu vse hitreje odvija, tudi duhovna rast.
- Vame so vsadili seme negativne energije – črno luknjo, ki me je vsrkala v **vorteks** glasov.

STALNE ZVEZE

polarni vorteks

iz meteorologije **obširno vrteče se območje zraka nad polarnimi predeli, ki se predvsem pozimi okrepi in ob prevladujočih zahodnih višinskih vetrovih zadržuje mrzel zrak v višjih geografskih širinah; polarni vrtinec**

- Če bi **polarni vorteks** čisto razpadel, potem bi lahko prišla prava zima tudi nad Srednjo Evropo.
- Satelit je raziskoval značilnosti **polarnega vorteksa** nad tečajem, ki vpliva na širjenje polarnega zraka nad nekatere predele na severni polobli.

IZVOR

prevzeto iz angl. *vortex*, iz lat. *vortex* iz *vortere* 'vrteti se'

vplivniški

[vplivniški] pridevnik (1)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: vplivniški
RODILNIK: vplivniškega
DAJALNIK: vplivniškemu
TOŽILNIK: vplivniški
TOŽILNIK (živostno): vplivniškega
MESTNIK: pri vplivniškem
ORODNIK: z vplivniškim

dvojina

IMENOVALNIK: vplivniška
RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškima
TOŽILNIK: vplivniška
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškima

množina

IMENOVALNIK: vplivniški

RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškim
TOŽILNIK: vplivniške
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vplivniška
RODILNIK: vplivniške
DAJALNIK: vplivniški
TOŽILNIK: vplivniško
MESTNIK: pri vplivniški
ORODNIK: z vplivniško

dvojina

IMENOVALNIK: vplivniški
RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškima
TOŽILNIK: vplivniški
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškima

množina

IMENOVALNIK: vplivniške
RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškim
TOŽILNIK: vplivniške
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vplivniško
RODILNIK: vplivniškega
DAJALNIK: vplivniškemu
TOŽILNIK: vplivniško
MESTNIK: pri vplivniškem
ORODNIK: z vplivniškim

dvojina

IMENOVALNIK: vplivniški
RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškima
TOŽILNIK: vplivniški
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškima

množina

IMENOVALNIK: vplivniška
RODILNIK: vplivniških
DAJALNIK: vplivniškim
TOŽILNIK: vplivniška
MESTNIK: pri vplivniških
ORODNIK: z vplivniškimi

ki je v zvezi s vplivneži ali vplivništvom, dejavnostjo vplivanja na odločitve, življenjski slog mreže sledilcev, bralcev, zlasti na družbenih omrežjih

- Na Instagram so prišli v želji po nalaganju in ogledu

fotografij, bodisi družinskih bodisi onih za namene **vplivniškega** trženja.

- ▶ Odkar je nogometaševa partnerka, se je njena priljubljenost drastično povečala, kar naj bi ji zaradi takšnih in drugačnih **vplivniških** poslov prineslo več kot 10 milijonov evrov.
- ▶ Aretacija je pomenila konec njene **vplivniške** slave, ki si jo je ustvarila, ko je začela deliti nekatere kontroverzne starševske nasvete.

IZVOR

↑vplivnik

vplivništvo

[vplivništvo] samostalnik srednjega spola (ī)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: vplivništvo
RODILNIK: vplivništva
DAJALNIK: vplivništvu
TOŽILNIK: vplivništvo
MESTNIK: pri vplivništvu
ORODNIK: z vplivništvom

dejavnost vplivanja na odločitve, življenjski slog mreže sledilcev, bralcev, zlasti na družbenih omrežjih, z ugledom, ki ga kdo uživa znotraj nje

- ▶ **Vplivništvo** postaja vedno bolj priljubljena (in uspešna) tržna niša.
- ▶ Ukvarja se z oblikovanjem oblačil in **vplivništvom**, izjemno aktivna je na družbenih omrežjih, kjer rada komunicira s svojimi sledilci.
- ▶ Ko **vplivništvo** še ni bilo uveljavljeno kot danes, so številni že delili svoje poglede, izkušnje, nasvete ter delčke iz svojega vsakdana.

IZVOR

↑vplivnik

vročezračni

[vročezračni], [vročezračni], [vročezračni],
[vročezračni] pridevnik (á; â)

OBLIKE

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: vročezračni
RODILNIK: vročezračnega
DAJALNIK: vročezračnemu
TOŽILNIK: vročezračni
TOŽILNIK (životno): vročezračnega
MESTNIK: pri vročezračnem
ORODNIK: z vročezračnim

dvojina

IMENOVALNIK: vročezračna
RODILNIK: vročezračnih
DAJALNIK: vročezračnima
TOŽILNIK: vročezračna
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnima

množina

IMENOVALNIK: vročezračni
RODILNIK: vročezračnih
DAJALNIK: vročezračnim
TOŽILNIK: vročezračne
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vročezračna
RODILNIK: vročezračne
DAJALNIK: vročezračni
TOŽILNIK: vročezračno
MESTNIK: pri vročezračni
ORODNIK: z vročezračno

dvojina

IMENOVALNIK: vročezračni
RODILNIK: vročezračnih
DAJALNIK: vročezračnima
TOŽILNIK: vročezračni
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnima

množina

IMENOVALNIK: vročezračne
RODILNIK: vročezračnih
DAJALNIK: vročezračnim
TOŽILNIK: vročezračne
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vročezračno
RODILNIK: vročezračnega
DAJALNIK: vročezračnemu
TOŽILNIK: vročezračno
MESTNIK: pri vročezračnem
ORODNIK: z vročezračnim

dvojina

IMENOVALNIK: vročezračni
RODILNIK: vročezračnih
DAJALNIK: vročezračnima
TOŽILNIK: vročezračni
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnima

množina

IMENOVALNIK: vročezračna
RODILNIK: vročezračnih

DAJALNIK: vročezračnim
TOŽILNIK: vročezračna
MESTNIK: pri vročezračnih
ORODNIK: z vročezračnimi

ki je v zvezi s tokom, delovanjem vročega zraka

- ▶ Ventilator prečno vsesava segret zrak iz **vročezračnega** kanala.
- ▶ Vodotesnost strehe je zagotovljena z **vročezračnim** varjenjem.
- ▶ Uporabniški priročnik vsebuje navodila za 4,5-litrski **vročezračni** cvrtnik.

IZVOR
iz vroči zrak

vrtnec^{SSKJ2}

[vərtínəc] samostalnik moškega spola (ī)

OBLIKE
ednina

IMENOVALNIK: vrtnec
RODILNIK: vrtinca
DAJALNIK: vrtincu
TOŽILNIK: vrtnec
MESTNIK: pri vrtincu
ORODNIK: z vrtincem

dvojina

IMENOVALNIK: vrtinca
RODILNIK: vrtincev
DAJALNIK: vrtincema
TOŽILNIK: vrtinca
MESTNIK: pri vrtincih
ORODNIK: z vrtincema

množina

IMENOVALNIK: vrtinci
RODILNIK: vrtincev
DAJALNIK: vrtincem
TOŽILNIK: vrtince
MESTNIK: pri vrtincih
ORODNIK: z vrtinci

STALNE ZVEZE

polarni vrtnec

iz meteorologije **obširno vrteče se območje zraka nad polarnimi predeli, ki se predvsem pozimi okrepi in ob prevladujočih zahodnih višinskih vetrovih zadržuje mrzel zrak v višjih geografskih širinah; polarni vorteks**

- ▶ **Polarni vrtnec** nad severnim polom je običajen pojav, ki pa je letos zelo izrazit.
- ▶ Vzrok za nič kaj zimsko vreme v zadnjih tednih je močan **polarni vrtnec**, ki preprečuje, da bi se

mrzel zrak iznad polarnih predelov spuščal proti Sredozemlju.

- ▶ Močnejši kot je **polarni vrtnec** v zimskih mesecih, kasneje pride do njegovega razpada in hujše so lahko spomladanske pozebe.

IZVOR
↑vrteti

woke

[vôuk], [uôuk] pridevnik (ô)

OBLIKE
moški spol
ednina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke
MESTNIK: woke
ORODNIK: woke

dvojina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke
MESTNIK: woke
ORODNIK: woke

množina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke
MESTNIK: woke
ORODNIK: woke

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke
MESTNIK: woke
ORODNIK: woke

dvojina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke
MESTNIK: woke
ORODNIK: woke

množina

IMENOVALNIK: woke
RODILNIK: woke
DAJALNIK: woke
TOŽILNIK: woke

MESTNIK: woke

ORODNIK: woke

srednji spol ednina

IMENOVALNIK: woke

RODILNIK: woke

DAJALNIK: woke

TOŽILNIK: woke

MESTNIK: woke

ORODNIK: woke

dvojina

IMENOVALNIK: woke

RODILNIK: woke

DAJALNIK: woke

TOŽILNIK: woke

MESTNIK: woke

ORODNIK: woke

množina

IMENOVALNIK: woke

RODILNIK: woke

DAJALNIK: woke

TOŽILNIK: woke

MESTNIK: woke

ORODNIK: woke

1. ki se mu pripisuje pretiravanje pri opozarjanju na družbene probleme, zlasti v zvezi z zanemarjanjem pravic in dostojanstva žensk, manjšin, ranljivih skupin; *prebujen, zbujen*

- ▶ V zadnjem času veliko slišimo o **woke** ideologiji ali prebujenstvu. Njeni pripadniki so prepričani, da si prizadevajo za odpravo diskriminacij.
- ▶ »Treba je biti previden pri vsaki besedi,« je dejal, pri čemer se je nanašal na eno od svojih dveh hčerk, ki da je nekoliko **woke**.
- ▶ **Woke** aktivisti se občasno postavljajo v (moralno) superioren položaj do ostalih ljudi.

2. čemur se pripisuje pretiravanje pri opozarjanju na družbene probleme, zlasti v zvezi z zanemarjanjem pravic in dostojanstva žensk, manjšin, ranljivih skupin

- ▶ Ideologija **woke** skuša spremeniti temeljne civilizacijske norme.
- ▶ Po avtorjevih besedah **woke** pušča globoke sledi po medijih in kulturi, v podjetjih, šolah in na univerzah.

IZVOR

prevzeto iz angl. *woke*, prvotneje 'buden', iz *wake* 'prebuditi se'

zaciklati se

[zaciklati se] dovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: zaciklam se

DRUGA: zaciklaš se

TRETJA: zacikla se

dvojina

PRVA: zaciklava se

DRUGA: zaciklata se

TRETJA: zaciklata se

množina

PRVA: zaciklamo se

DRUGA: zaciklate se

TRETJA: zaciklajo se

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: zaciklal se

ŽENSKI: zaciklala se

SREDNJI: zaciklalo se

1. pogovorno priti v dalj časa trajajoče stanje, ki ga je težko spremeniti

- ▶ Premišljuje o tem, kje **se** človek **zacikla**, da misli, da mu mirnost v življenju daje tisto, kar ima, ne pa tisto, kar nosi v sebi.
- ▶ Na slovenski sceni **se** lahko hitro **zaciklaš**, igraš v stalno istih prostorih in sčasoma postaneš karikatura samega sebe.
- ▶ Lahko **se zaciklate** v nevaren krog negativnega mnenja o sebi in to vas lahko pripelje tudi do depresije.

1a) pogovorno priti v neugodno, zapleteno situacijo, navadno zaradi lastne napake, nepremišljenosti

- ▶ Gradbinec **se** je **zaciklal**, ker je vzel preveč projektov naenkrat.
- ▶ Včasih smo **se zaciklali** in kakšen kader ponavljali tudi stokrat.
- ▶ Enkrat med testom **se** je prav grdo **zaciklal**.

IZVOR

iz *ciklati se*, iz ↑cikel, ↑ciklus

zakomíratí

[zakomíratí] dovršni glagol (ī)

OBLIKE

ednina

PRVA: zakomiram

DRUGA: zakomiraš

TRETJA: zakomira

dvojina

PRVA: zakomirava

DRUGA: zakomirata

TRETJA: zakomirata
množina
PRVA: zakomiramo
DRUGA: zakomirate
TRETJA: zakomirajo
DELEŽNIK NA -L:
MOŠKI: zakomiral
ŽENSKI: zakomirala
SREDNJI: zakomiralo

1. slengovsko priti v stanje okrnjenega zavedanja kot posledica prekomernega uživanja alkohola, drog

- **Zakomiral** je in zaspal.
- Najbolje, da ji damo še dva, tri požirke, da **zakomira**.

2. pogovorno globoko, trdno zaspati

- Najverjetneje se bom kar vrgla na kavč in **zakomirala** pred televizijo.
- Zvečer sem med obema otrokoma, ki sta me izmenično brcala v rebra in glavo, **zakomirala** ob desetih.

IZVOR

↑komirati

zbujèn

[zbujèn] pridevnik (ë)

OBLIKE

moški spol
ednina

IMENOVALNIK (nedoločno): zbujen
IMENOVALNIK (določno): zbujeni
RODILNIK: zbujenega
DAJALNIK: zbujenemu
TOŽILNIK (nedoločno): zbujen
TOŽILNIK (določno): zbujeni
TOŽILNIK (živostno): zbujenega
MESTNIK: pri zbujenem
ORODNIK: z zbujenim

dvojina

IMENOVALNIK: zbujena
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenima
TOŽILNIK: zbujena
MESTNIK: pri zbujenih
ORODNIK: z zbujenima

množina

IMENOVALNIK: zbujeni
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenim
TOŽILNIK: zbujene
MESTNIK: pri zbujenih

ORODNIK: z zbujenimi
ženski spol
ednina

IMENOVALNIK: zbujena
RODILNIK: zbujene
DAJALNIK: zbujeni
TOŽILNIK: zbujeno
MESTNIK: pri zbujeni
ORODNIK: z zbujeno

dvojina

IMENOVALNIK: zbujeni
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenima
TOŽILNIK: zbujeni
MESTNIK: pri zbujenih
ORODNIK: z zbujenima

množina

IMENOVALNIK: zbujene
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenim
TOŽILNIK: zbujene
MESTNIK: pri zbujenih
ORODNIK: z zbujenimi

srednji spol
ednina

IMENOVALNIK: zbujeno
RODILNIK: zbujenega
DAJALNIK: zbujenemu
TOŽILNIK: zbujeno
MESTNIK: pri zbujenem
ORODNIK: z zbujenim

dvojina

IMENOVALNIK: zbujeni
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenima
TOŽILNIK: zbujeni
MESTNIK: pri zbujenih
ORODNIK: z zbujenima

množina

IMENOVALNIK: zbujena
RODILNIK: zbujenih
DAJALNIK: zbujenim
TOŽILNIK: zbujena
MESTNIK: pri zbujenih
ORODNIK: z zbujenimi

ki se mu pripisuje pretiravanje pri opozarjanju na družbene probleme, zlasti v zvezi z zanemarjanjem pravic in dostojanstva žensk, manjšin, ranljivih skupin; prebujen

- Povedal je, da bodo k vprašanju pristopili z desnega zornega kota. Na **zbujeni** levici so ga pričakali na nož.
- Bolj **zbujene** strankarske kolege je motila beseda

Indijanec, saj da je diskriminatorsna do ameriških staroselcev.

IZVOR

↑zbuditi

zmenkovánje

[zmenkovánje] samostalnik srednjega spola (â)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: zmenkovanje

RODILNIK: zmenkovanja

DAJALNIK: zmenkovanju

TOŽILNIK: zmenkovanje

MESTNIK: pri zmenkovanju

ORODNIK: z zmenkovanjem

hoja na zmenke, sestajanje

- Za **zmenkovanje** sem se odločila leto in pol po partnerjevi smrti, ampak še takrat nisem bila čisto pripravljena.
- Vsak ima malce drugačen pristop k **zmenkovanju** in ni vedno najlažje povedati nekomu, da vam je všeč.
- Kakšno toleranco imate pri **zmenkovanju**? Kdaj je dovoljeno videvanje z več partnerji?

IZVOR

↑zmenkovati

zmenkováti

[zmenkováti] nedovršni glagol (á)

OBLIKE

ednina

PRVA: zmenkujem

DRUGA: zmenkuješ

TRETJA: zmenkuje

dvojina

PRVA: zmenkujeva

DRUGA: zmenkujeta

TRETJA: zmenkujeta

množina

PRVA: zmenkujemo

DRUGA: zmenkujete

TRETJA: zmenkujejo

DELEŽNIK NA -L:

MOŠKI: zmenkoval

ŽENSKI: zmenkovala

SREDNJI: zmenkovalo

hoditi na zmenke, sestajati se

- Hitro sta postala tesna prijatelja in začela

zmenkovati.

- Po grenki ljubezenski izkušnji je **zmenkovala** s številnimi znanimi obrazi.
- Posebno na začetku nekateri **zmenkujejo** z več osebami in so še vedno prijavljeni v aplikacije za zmenke.

IZVOR

↑zmenek

žvílica

[žvílica] samostalnik ženskega spola (i)

OBLIKE

ednina

IMENOVALNIK: žvilica

RODILNIK: žvilice

DAJALNIK: žvilici

TOŽILNIK: žvilico

MESTNIK: pri žvilici

ORODNIK: z žvilico

dvojina

IMENOVALNIK: žvilici

RODILNIK: žvilic

DAJALNIK: žvilicama

TOŽILNIK: žvilici

MESTNIK: pri žvilicah

ORODNIK: z žvilicama

množina

IMENOVALNIK: žvilice

RODILNIK: žvilic

DAJALNIK: žvilicam

TOŽILNIK: žvilice

MESTNIK: pri žvilicah

ORODNIK: z žvilicami

pribor, ki je na enem koncu oblikovan kot žlica, na drugem pa kot vilice

- **Žvilica** iz nerjavečega jekla je ravno prave velikosti, da gre v vsak žep.
- Bliža se čas počitnic in taborjenj in tam vam bo gotovo prav prišla **žvilica**.
- Oprema vključuje švicarski nož, plastično žličko za prehranjevanje (odlična je tudi **žvilica**), 2 m najlonske vrvice.

IZVOR

po zgledu angl. *spork* iz ↑ž(lica) + ↑vilica

Iz recenzij

Slovarsko gradivo je – tudi zato, ker temelji zlasti na predlogih uporabnikov – aktualno in odraža trenutno jezikovno rabo in zunajjezikovno realnost. Jasno viden cilj je prikaz tega, kar je v letih 2023 in 2024 pojmovno in poimenovalno novo. /.../

Sprotni slovar je neprecenljivo novo orodje hkrati za tiste, ki govorijo slovensko kot materni jezik, in za tiste, ki se ga učijo in/ali ga raziskujejo, saj gre za zares uporabno in ažurno delo, v katerem je karseda na široko zajeto in leksikografsko obdelano novo besedje slovenskega jezika.

Oliver Currie

Poleg tega, da je Sprotni slovar slovenskega jezika tako rekoč predleksikografsko sito, je zelo uporaben vir za jezikoslovne raziskave na področju neologije. Raziskava o pogostnosti okrog 120 v Sprotnem slovarju novoregistriranih glagolskih tvorjenk v korpusu Gigafida 2.0 je namreč pokazala, da so v slovar v 58-odstotnem deležu vključeni novejši glagoli s 5 ali več korpusnih pojavitev, z manj kot 5 pojavitvami je 22 odstotkov glagolov in 20 odstotkov je takih glagolov, ki sploh niso potrjeni niti v največjem slovenskem referenčnem korpusu. Vsesplošna uporabnost slovarja za raziskovanje slovenske leksikogeneze z novotvorbami lahko avtorja samo opogumlja za gostejši zajem leksike, ki lahko daje še širši vpogled v zmožnost tvorbenih inovacij v slovenščini.

Irena Stramljič Breznik